

Gemeente Haarlem

drs. Merijn Snoek
Wethouder Jeugd, Onderwijs en Sport

Retouradres: Stadhuis, Postbus 511 2003 PB Haarlem

Aan de leden van de commissie Samenleving

Datum 28 augustus 2014
Ons kenmerk STZ/2014/2014/320610
Contactpersoon I. Out
Doorkiesnummer 023 - 5113486
E-mail i.out@haarlem.nl
Bijlage(n) 1
Onderwerp Jaarverslag/-rekening 2013 Onderwijs Stichting Zelfstandige Gymnasia

Geachte leden van de Commissie Samenleving,

Op 10 juli 2014 heeft het College het jaarverslag 2013 van Onderwijs Stichting Zelfstandige Gymnasia (OSZG) ontvangen.

In het kader van het schrijven van 7 januari 2014 inzake de planning en controle van jaarstukken Openbaar Onderwijs in 2014 (STZ/2014/5540) informeer ik u, dat genoemd jaarverslag van OSZG wordt getoetst volgens de reguliere ambtelijke procedure. Hierna stelt de Gemeenteraad in oktober 2014 vast of erin 2013 – op grond van de jaarrekening 2013 - sprake is van de instandhouding van voldoende openbaar voortgezet gymnasiaal onderwijs in Haarlem. Dit conform de cyclus van planning en control én gelijktijdig met de jaarrekeningen van de andere twee openbare schoolbesturen.

In mijn schrijven van 11 juni jl. (kenmerk STZ/2014/220417) heb ik u reeds geïnformeerd over een voorstel m.b.t. de jaarstukken, waarin u de onderwerpen die specifiek uit de jaarstukken uitgelicht zullen worden, kunt vaststellen. Bij de bespreking van jaarverslagen van de drie openbare schoolbesturen zal genoemd voorstel toegelicht worden. Ik verneem dan graag of deze oplegnotitie bij de jaarstukken voldoende informatie biedt om uw toezichthoudende rol inzake de instandhouding van het openbaar voortgezet onderwijs te kunnen vervullen.

Met vriendelijke groet,

Merijn Snoek

Tom Reerink

Van: Griffiebureau
Verzonden: dinsdag 8 juli 2014 15:44
Aan: registratie
Onderwerp: FW: Jaarverslag 2013 OSZG ter attentie van het College van B & W
Bijlagen: 140616 Jaarverslag 2013 OSZG.pdf

Svp registreren tbv B&W

Van: Sandra Aubrun [<mailto:s.aubrun@oszgonline.onmicrosoft.com>]
Verzonden: dinsdag 8 juli 2014 15:16
Aan: Griffiebureau
Onderwerp: Jaarverslag 2013 OSZG ter attentie van het College van B & W

Geacht College,

Hierbij ontvangt u conform artikel 16, lid 4 van de statuten van de Onderwijsstichting Zelfstandige Gymnasia (OSZG) ter kennisname het jaarverslag 2013 van de OSZG. U ontvangt dit jaarverslag als toezichthouder van het openbaar onderwijs in uw gemeente. In uw gemeente heeft dit betrekking op het Stedelijk Gymnasium.

Het jaarverslag 2013 is gecontroleerd door Flynth Accountants. De goedkeurende verklaring is opgenomen in het jaarverslag. Het door het bestuur vastgestelde jaarverslag is goedgekeurd door de Raad van Toezicht van de OSZG. De gemeenschappelijke medezeggenschapsraad heeft positief geadviseerd over het jaarverslag.

Voor de inhoud verwijs ik u naar het bijgevoegde jaarverslag.

Ik hoop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,

S. Aubrun
Secr. Bestuursbureau OSZG

GEMEENTE HAARLEM	
Zaak nr.: 2014/259482	Doc. nr.:
Afd.: STZP 205	Kopie:
Reg. datum: 10 JUL 2014	
Afdoen. datum:	Ontv. bew. JA
Behandelaar: J. Out	Paraaf afgedaan

Jaarverslag

2013

van de

Onderwijsstichting

Zelfstandige Gymnasia

Goedgekeurd Raad van Toezicht: 16 juni 2014

Vastgesteld door Bestuurder: 5 juni 2014

Administratienummer: 13556

Brinnummers:

20QY	Stedelijk Gymnasium, Haarlem
20DG	Gymnasium Felisenum, Velsen
21AB	Barlaeus Gymnasium, Amsterdam
21AF	Vossius Gymnasium, Amsterdam
02DW	Gymnasium Bernrode, Heeswijk-Dinther
20AJ	Stedelijk Gymnasium, 's-Hertogenbosch

INHOUDSOPGAVE

1. Voorwoord

2. Jaarverslag

2.1 Algemene informatie

2.2 Informatie per school

3. Jaarrekening

A1.0 Grondslagen voor de jaarrekening

A1.1 Balans per 31 december 2013

A1.2 Staat van baten en lasten 2013

A1.3 Kasstroomoverzicht over 2013

A1.4 Toelichting op de balans

A1.5 Niet uit de balans blijken de verplichtingen

WNT Wet normering bezoldiging topfunctionarissen

Ondertekening

4. Overige gegevens

C1 Accountantsverklaring

C2 Bestemming van het resultaat

Bijlagen

B1 Balans per 31 december 2013 per school

B2 Exploitatierekening 2013 per school

B3 Toelichting op de balans per 31 december 2013 per school

G Verantwoording subsidies

B4 Toelichting op de exploitatierekening 2013 per school

D1 Gegevens over de rechtspersoon

D3 Bestemming van het resultaat

E Verbonden partijen

1. Voorwoord

In dit Jaarverslag presenteert de Onderwijsstichting Zelfstandige Gymnasia (OSZG) de resultaten van het jaar 2013. In de eerste plaats wordt het financiële resultaat gepresenteerd en toegelicht. Daarnaast geeft het verslag inzicht in de inhoud en de kwaliteit van het onderwijs op de bij de OSZG aangesloten scholen alsmede informatie over het gevoerde personeelsbeleid.

De structuur van de OSZG is in overeenstemming met de wettelijke eisen van scheiding tussen bestuur en intern toezicht. Als lid van de VO-raad is de OSZG tevens gebonden aan de Code Goed Onderwijsbestuur voor het Voortgezet Onderwijs.

Bestuurder van de OSZG was in tot 1 april 2013 Paul Schings. Van 1 april 2013 tot 1 oktober 2013 was Wim Harmsen, rector van Gymnasium Bernrode, bestuurder a.i. Van 1 oktober 2013 tot 1 oktober 2014 is Marten Elkerbout, rector van het Barlaeus Gymnasium, bestuurder a.i. De Raad van Toezicht stond onder leiding van Jindra Divis.

De OSZG heeft het kalenderjaar 2013 positief afgesloten met een resultaat van ruim € 1.857.000. Dit is mede te danken aan de extra bekostiging lumpsum van December 2013 van € 1,3 miljoen euro, de vrijval van een voorziening van ruim 5 ton alsmede voordelen in het zogenaamde Zizo-fonds, een OSZG-fonds voor de vergoeding van vervangingskosten. Bij het opstellen van de begroting was nog rekening gehouden met een negatief resultaat- exclusief verwachte voordelen in het Zizo-fonds- van 356.000 euro. Zonder extra bekostiging en vrijval voorziening zou 2013 afgesloten zijn met een positief resultaat van ongeveer 50.000 euro. Zonder het Zizo-voordeel zou 2013 nog negatief zijn afgesloten.

De ontwikkeling van de personeelskosten zet de resultaten bij de scholen nog steeds fors onder druk. Zoals ondertussen ook landelijk bekend is heeft het Actieplan Leerkracht (functiemix en verkorting van de salarisschalen) meer financiële impact gehad dan bij de introductie hiervan in 2007, werd verondersteld. Daarnaast blijven reeds enkele jaren – dit jaar was er voor het eerst een bescheiden bijstelling- compensaties voor materiële prijsstijgingen en voor gestegen onderhoudskosten van de gebouwen achterwege. In dit licht bezien is er nog steeds sprake van stilzwijgende bezuinigingen van overheidszijde die hoe dan ook een negatieve neerslag hebben op het onderwijs in ons land en daarom heroverweging verdienen.

Het positieve resultaat over 2013 betekent overigens dat het eigen vermogen van de OSZG stijgt, hetgeen tot uitdrukking komt in de kengetallen. De algemene financiële situatie van de OSZG is onverminderd goed te noemen.

De OSZG houdt in de begroting 2014 rekening met een negatief resultaat van € 368.700. Dit tekort wordt- zoals ook de bedoeling is- gedekt door het gebruik van een deel van de extra lumpsum die we – zie hierboven- in december 2013 ontvingen. In de Meerjarenraming 2015-2017 wordt overigens ingezet op een structureel sluitende begroting voor alle aangesloten scholen. Voor sommige scholen zijn in dat kader pijnlijke keuzes onvermijdelijk. Om een sluitende begroting te bereiken wordt door de OSZG gewerkt met regelmatige tussentijdse rapportages, een Meerjarenraming, risicoanalyse alsmede – bij het opstellen van de jaarlijkse begrotingen- met gedetailleerde prognoses van met name de personeelskosten.

Wij danken de OSZG-medewerkers op de aangesloten gymnasia en het bestuursbureau voor hun bijdrage aan het onderwijs op de scholen in 2013.

Marten Elkerbout, bestuurder a.i.

Jindra Divis, voorzitter Raad van Toezicht

2. Jaarverslag 2013

2.1 Algemene informatie

Kernactiviteiten

De Onderwijsstichting Zelfstandige Gymnasia (OSZG) is het schoolbestuur van 6 zelfstandige gymnasia: het Barlaeus Gymnasium en het Vossius Gymnasium in Amsterdam, het Stedelijk Gymnasium Haarlem, het Gymnasium Felisenum in Velsen, het Stedelijk Gymnasium 's-Hertogenbosch en het Gymnasium Bernrode in Heeswijk-Dinther. De scholen verzorgen gymnasiaal onderwijs aan ongeveer 4.500 leerlingen.

Missie

De OSZG wil een omgeving scheppen, waarin zelfstandige gymnasia gedijen en waarin gymnasiaal onderwijs zich verder kan ontwikkelen. Daarbij past ook de belangenbehartiging van dit schooltype op diverse maatschappelijke niveaus.

De OSZG staat in principe open voor aansluiting van zelfstandige gymnasia in Nederland. Daarnaast ondersteunt de OSZG op verzoek initiatieven voor het oprichten van nieuwe gymnasia in gebieden, waar dit schooltype nog niet aanwezig is of waar er vraag is naar meer gymnasia.

Visie

De OSZG biedt hoogwaardig gymnasiaal onderwijs op de aangesloten zelfstandige gymnasia. Daarmee levert de OSZG een belangrijke bijdrage aan de kennismaatschappij in Nederland. De zelfstandige gymnasia willen een leeromgeving bieden, waarin leerlingen zich wetenschappelijk, cultureel en sociaal maximaal kunnen ontplooiën. Een intellectueel klimaat nodigt uit tot leren, onderzoeken, ontdekken, vragen stellen en meningsvorming over de mens en de maatschappij, de natuur en de cultuur, het lichaam en de geest, het verleden en de toekomst.

De zelfstandige gymnasia zijn kleinschalige scholen met een veilig schoolklimaat. Ze horen thuis in een bestuursstructuur, waarin een toegesneden beheer kan worden gevoerd. De scholen hebben een grote mate van autonomie. Er is ruimte voor de scholen, doordat de procedures adequaat en helder zijn en de regels richtlijnen zijn. De scholen maken gebruik van elkaars kennis en kunde, waarbij het een meerwaarde is dat de scholen een vergelijkbare structuur en onderwijscultuur kennen.

Openbaar Onderwijs

Vijf van de zes scholen bieden Openbaar Onderwijs. Alleen Gymnasium Bernrode heeft een katholieke signatuur. De scholen zijn algemeen toegankelijk, zonder onderscheid van godsdienst of levensbeschouwing. Leerlingen worden vertrouwd gemaakt met de kennis, waarden en normen, die gelden in onze samenleving.

Bestuur en Toezicht

De Raad van Toezicht kwam in overleg met het Rectorenconvent begin 2013 definitief tot de conclusie dat de samenwerking tussen de nieuwe toezichthouders, de Bestuurder en het Rectorenconvent van de OSZG ondanks de inspanningen en goede intenties van alle partijen niet voldoende van de grond was gekomen en dat een nieuwe weg moest worden ingeslagen. Daarbij deelden de Raad van Toezicht en het Rectorenconvent de mening dat bij de OSZG – een Stichting van Samenwerkende Zelfstandige Gymnasia – een aparte bestuurslaag tussen de Raad van Toezicht en Rectoren niet goed werkt. Momenteel wordt de laatste hand gelegd aan een nieuw bestuursmodel, waarin de rectoren van de 6 scholen gezamenlijk het bestuur gaan vormen. Het bestuur zal dan werken met een portefeuillevereiding, die binnenkort eveneens geformaliseerd wordt. De met dit alles samenhangende statutenwijziging is in behandeling bij de notaris. De betrokken gemeenten zijn ingelicht over de voorgenomen wijziging. De verwachting is dat dit formele proces binnen afzienbare tijd is afgerond.

Een consequentie van het bovenstaande was dat Paul Schings per 1 april 2013 als bestuurder is afgetreden en dat vanaf die datum de voorzitter van het Rectorenconvent door de Raad van Toezicht werd benoemd als tijde-

lijke bestuurder van de OSZG die – in samenwerking met de andere rectoren en onder toezicht van de Raad van Toezicht – de voortgang van de lopende zaken bewaakt en bestuurlijk handelt waar nodig. Zo functioneerden na 1 april 2013 Wim Harmsen en vervolgens Marten Elkerbout als bestuurder a.i..

De toezichthoudende rol werd in 2013 uitgeoefend door een Raad van Toezicht van 5 personen. In deze samenstelling voldoet de stichting aan de wettelijke eisen van goed bestuur voor het voortgezet onderwijs.

Het bestuur annex rectorenconvent heeft in 2013 9 keer met elkaar vergaderd. Daarbij zijn o.m. de volgende onderwerpen aan de orde gekomen:

- Het bestuursmodel en de Regeling Bestuur en Toezicht
- Diverse Financiële rapportages en bezuinigingsmaatregelen
- Het bespreken en goedkeuren van de begrotingen 2013, 2014 alsmede de jaarrekening 2012
- Enkele individuele klachten en bezwaren
- Inspectiebezoeken en –verslagen
- Het bestuursmodel en de Regeling Bestuur en Toezicht
- De functiemixproblematiek en de gevolgen van het Actieplan Leerkracht
- Beleid Bewust belonen voor het onderwijsondersteunend personeel en functiewaarderingen diverse OOP-functies
- De ontwikkelingen van het 4^e Gymnasium te Amsterdam en de evaluatie van de samenwerkingsovereenkomst met Esprit Scholen
- Sociaal Statuut
- De MR-GMR reglementen
- Aanbestedingsbeleid
- HR-beleid

De Raad van Toezicht bestond in 2013 uit de volgende 5 personen:

- Jindra Divis, voorzitter;
- Joep van Zijl, vicevoorzitter;
- Yvonne Tolman, lid;
- Frederieke Leeftang, lid;
- Harko van den Hende, lid.

De belangrijkste taken en verantwoordelijkheden van de Raad van Toezicht zijn:

- Beoordelen en benoemen van het toekomstige bestuur
- Het beoordelen van het managementstatuut en financieel statuut
- Het optreden als klankbord voor het bestuur/ de rectoren, middels o.a. de Auditcommissie en de Governance-commissie, waarin beide gremia elkaar ontmoeten.
- Het beoordelen van strategische doelen aan de hand van bestuursvoorstellen en de controle hierop
- Het goedkeuren van de Jaarrekening en begroting.

De Raad van Toezicht is 5 keer bij elkaar gekomen in 2013 en heeft de volgende zaken behandeld:

- Begrotingen 2013 en 2014 en de jaarrekening 2012
- Diverse Financiële rapportages en bezuinigingsmaatregelen
- Enkele individuele klachten
- Het bestuursmodel en de Regeling Bestuur en Toezicht
- Ontslag bestuurder en aanstelling vervangende bestuurders
- Inspectiebezoeken en –verslagen
- Onderwijsresultaten

Bestuursbureau

Het bestuursbureau van de OSZG regelt de centrale administratie, verzorgt de regeling ouderbijdrage voor 5 van de 6 scholen en beheert de boekenfondsen voor een aantal scholen. Het bureau bestaat per 31 december 2013 uit 7 medewerkers, met een totaal van 4,5 fte. Het secretariaat voor Bestuur en Raad van Toezicht werd uitgevoerd door Sandra Aubrun. De verantwoordelijkheid voor het bestuursbureau ligt in handen van het hoofd bestuursbureau, Ad Wassenaar.

De kosten en opbrengsten van het bestuursbureau worden vanaf 2012 omgeslagen over de aangesloten scholen naar leerlingenratio. Het bureau berekent de kosten voor het beheer van het boekenfonds en de ouderbijdragen apart door aan de scholen die van dit beheer gebruik maken. De in het verleden opgebouwde reserve van het bestuursbureau is in 2013 volledig teruggeboekt naar de individuele scholen.

Herculesfonds

Het Herculesfonds was bedoeld om scholen die willen toetreden tot de OSZG te ondersteunen bij de kosten die zij daarvoor zouden moeten maken. Ondanks het feit dat diverse scholen belangstelling toonden om toe te treden, bleek het in de praktijk vrijwel onmogelijk voor een school om zich los te maken uit de bestaande bestuurlijke omgeving. Daarom is in 2013 besloten om het fonds in 2 jaar te ontmantelen en de bestaande reserves weer terug te sluizen naar de individuele scholen.

Gemeenschappelijke medezeggenschapsraad (GMR)

De GMR bestaat uit twaalf leden en kwam in 2013 5 keer bijeen en heeft de volgende zaken besproken:

- GMR-reglement en model-MR-reglementen
- Begrotingen 2013, 2014 en de Jaarrekening 2012
- Sociaal statuut
- Beoordeling functiewaarderingen diverse OOP-functies
- Bevorderingsbeleid
- Bestuursstructuur

Leerlingenaantallen per teldatum 1 oktober 2013

De scholen zijn sinds de vorming van de OSZG in 1998 gegroeid. Het totaal aantal leerlingen op de teldatum 1 oktober 2013 bedraagt 4.494.

Jaar	SGHa	GF	BG	VG	GB	SGHe	Totaal
1998	642	429	600	677			2.348
1999	651	421	617	719			2.409
2000	689	430	622	782			2.523
2001	720	467	670	780			2.637
2002	755	467	704	806		448	3.180
2003	741	515	720	804	560	482	3.822
2004	730	582	798	808	572	551	4.041
2005	734	641	813	796	530	556	4.070
2006	753	655	829	788	526	556	4.107
2007	794	666	805	814	516	577	4.172
2008	796	701	823	794	535	622	4.271
2009	839	689	856	780	573	653	4.390
2010	822	658	821	767	577	687	4.332
2011	818	623	811	754	592	715	4.313
2012	824	646	797	804	609	757	4.437
2013	824	648	810	781	655	776	4.494

Daarnaast telde de OSZG 9 VAVO-leerlingen op de teldatum 1 oktober 2013.

Personeelssamenstelling

Aan het einde van het verslagjaar had de OSZG 481 personen in dienst. Zij waren als volgt verdeeld over de geledingen:

Personeelsleden OSZG	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Directie	17	17	17	17	17	15	14	14	15
Docenten (onderwijzend personeel)	338	342	366	384	397	387	376	359	352
Ondersteunend personeel	101	102	102	107	112	119	124	120	114
Totaal	456	461	485	508	523	521	514	493	481

Verdeeld over mannen en vrouwen en over een betrekkingssomvang van 0 t/m 0,5 FTE en 0,51 t/m 1,2 FTE was het beeld in 2013:

	<= 0,5 FTE	> 0,5 FTE	Totaal
Mannen	25	213	238
Vrouwen	44	199	243
Totaal	69	412	481

In de schoolleiding werkten 11 mannen en 4 vrouwen.

De docentenformatie is als volgt verdeeld over de schalen:

Schalen	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
LB	103	101	112	119	131	126	105	80	87	83
LC	106	129	136	153	170	149	125	126	110	107
LD	102	99	90	86	79	121	157	170	162	158
Anders	10	9	4	8	4	1	0	0	0	4
Totaal	321	338	342	366	384	397	387	376	359	352

Onder de categorie "anders" vallen benoemingen in oudere schalen met garanties verworven in het verleden.

Financiële situatie op de balansdatum

De financiële positie van de OSZG is mede dankzij de extra bekostiging in 2013 nog steeds goed. Dat blijkt uit de verschillende kengetallen die voor de financiële positie worden gehanteerd.

Liquiditeit

Dit kengetal geeft aan in hoeverre de OSZG de verplichtingen op korte termijn kan voldoen. Het wordt berekend door de vlottende activa te delen door de kortlopende schulden.

	2013	2012
Vlottende activa (A)	7.418.039	5.993.582
Kortlopende schulden (B)	5.963.887	6.829.031
Liquiditeit (=A/B)	1,24	0,88
Norm VO	0,5-1,5	0,5-1,5

De liquiditeit is op de balansdatum 1,24, is verbeterd t.o.v. vorig jaar en ligt ruim binnen de bandbreedte die daarvoor binnen het Voortgezet Onderwijs wordt gehanteerd.

Solvabiliteit

Dit kengetal geeft aan in hoeverre de OSZG in staat is om op lange termijn alle schulden te voldoen. Het wordt berekend door het eigen vermogen en de voorzieningen te delen door het totaal van de passiva.

	2013	2012
Eigen vermogen (A)	12.180.203	10.322.744
Voorzieningen (B)	618.610	682.892
Totaal passiva (C)	18.762.699	17.834.666
Solvabiliteit $(=(A+B)/C)$	0,68	0,62
Norm VO	> 0,3	> 0,3

De solvabiliteit is op de balansdatum 0,68, is verbeterd t.o.v. vorig jaar en ligt ruim boven de minimumnorm voor het Voortgezet Onderwijs.

Kapitalisatiefactor

De kapitalisatiefactor drukt uit hoe en in welke mate de ontvangen baten gebruikt worden voor het onderwijs. Dit kengetal kent een maximumwaarde. Een hogere waarde betekent dat de instelling het geld teveel oppot. De kapitalisatiefactor wordt berekend door de boekwaarde van de gebouwen en terreinen, minus de investeringssubsidies, in mindering te brengen op het totaal van het kapitaal (passiva) en dit bedrag vervolgens te delen door de totale baten inclusief de rentebaten.

	2013	2012
Totaal kapitaal (A)	18.762.699	17.834.666
Boekwaarde gebouwen en terreinen (B)	5.771.820	6.088.346
Totale baten incl. rentebaten (C)	35.167.297	32.950.574
Kapitalisatiefactor $(=(A-B)/C*100\%)$	37%	36%
Norm VO	35%	35%

De kapitalisatiefactor is 37%, tegen 36% eind 2012. Deze benadert de norm die in het Voortgezet Onderwijs wordt gehanteerd.

Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen geeft het verband aan tussen het aanwezige eigen vermogen en de totale baten van de stichting. Hiermee wordt inzichtelijk welke middelen de OSZG beschikbaar heeft om eventuele tegenvallers op te vangen.

	2013	2012
Eigen vermogen (A)	12.180.203	10.322.744
Totale baten incl. rentebaten (B)	35.167.297	32.950.574
Weerstandsvermogen $(=A/B*100\%)$	35%	31%
Norm OSZG	25%	25%

Het weerstandsvermogen ligt met 35% boven de norm van 25% die de OSZG daarvoor heeft gesteld. Deze norm is als volgt tot stand gekomen. De OSZG schat de risico's op gemiddeld 2,5% van de jaaromzet van een school gedurende 10 jaar. Dat komt neer op een weerstandsvermogen van $2,5*10=25\%$ van de jaaromzet van de OSZG. Het huidige weerstandsvermogen ligt boven deze norm.

Gang van zaken gedurende het verslagjaar

Exploitatie

	Realisatie 2013		Begroot 2013		Realisatie 2012	
	€	€	€	€	€	€
Baten						
3.1 Rijksbijdragen	31.251.231		29.812.100		29.530.807	
3.2 Overige overheidsbijdragen	341.309		162.500		240.895	
3.4 Baten werk i.o.v. derden	30.027		33.000		30.223	
3.5 Overige baten	3.433.276		2.458.200		2.981.825	
Totaal baten		35.055.843		32.465.800		32.783.750
Lasten						
4.1 Personeelslasten	25.932.927		25.877.900		26.036.330	
4.2 Afschrijvingen	1.192.643		1.209.800		1.218.926	
4.3 Huisvestingslasten	1.673.342		1.583.100		1.479.584	
4.4 Overige lasten	4.510.927		4.221.400		4.553.110	
Totaal lasten		33.309.840		32.892.200		33.287.950
Saldo baten en lasten		1.746.003		-426.400		-504.201
5 Financiële baten en lasten		111.454		70.000		166.824
Resultaat		1.857.458		-356.400		-337.377
Nettoresultaat		<u>1.857.458</u>		<u>-356.400</u>		<u>-337.377</u>

Volgens de begroting zou de exploitatierekening een negatief resultaat mogen hebben van € 356.400. In werkelijkheid is er een positief resultaat van € 1.857.458. Een verschil tussen realiteit en begroting van € 2.213.858.

Een analyse van de verschillen tussen begroting en rekening geeft het volgende beeld:

- De rijksbijdragen waren € 1.440.000 hoger dan begroot. In 2013 is er extra lumpsumvergoeding toegekend almede een bekostiging voor het in dienst kunnen nemen van jonge docenten. Tevens is er een aanpassing geweest in de materiële lumpsum.

- b. De overige overheidsbijdragen waren € 179.000 hoger dan begroot. Dit hangt samen met een verschuiving van de leerlinggebonden financiering naar een subsidie vanuit de zogenaamde Samenwerkingsverbanden en de ontvangen huursubsidie ad € 80.000 voor het Stedelijk Gymnasium Den Bosch.
- c. De opbrengst werk voor derden is praktisch gelijk aan de begroting.
- d. De overige baten zijn € 975.000 hoger dan begroot. Hiervan komt ruim € 540.000 voor rekening van het Stedelijk Gymnasium Haarlem, wegens een finale afwikkeling van investeringssubsidies uit de jaren 2006/2007. De belastingdienst heeft verder over 2013 € 100.000 gerestitueerd aan Premie WAO/WIA. Ook is er bij diverse scholen meer resultaat op ouderbijdragen/boekenfonds en reizen/activiteiten geboekt. Overigens komen de laatstgenoemde bedragen veelal ook aan de lastenkant terug.
- e. De kosten van het personeel waren € 55.000 hoger dan begroot. Op het totale bedrag aan personeelskosten is dit marginaal te noemen
- f. De afschrijvingen zijn € 17.000 lager dan begroot. Ook dit verschil is marginaal.
- g. De huisvestingslasten zijn € 90.000 hoger dan begroot. Tegenvallers zijn er bij het Stedelijk Gymnasium Haarlem, met een spreiding over alle kostenrekeningen, en bij Gymnasium Bernrode. Bij het Stedelijk Gymnasium Den Bosch viel de betaalde huur voor de dependance weg tegen de niet gerealiseerde dotatie groot onderhoud.
- h. De overige materiële lasten zijn € 289.000 hoger dan begroot. Zoals bij d. gemeld valt een aanzienlijk deel toe te wijzen aan de kosten van reizen/activiteiten, waar opbrengsten uit de ouderbijdrage tegenover staan. Bij een aantal scholen zijn er niet begrote kosten samenhangend met de uitbestedingsovereenkomsten voor VAVO-leerlingen. Verder zijn bestuur- en beheerskosten ad € 50.000, samenhangend met de veranderende bestuursstructuur en een aantal juridische kwesties, niet begroot.
- i. De financiële baten kwamen uit op € 40.000 boven de begroting. De verbeterde liquiditeit heeft zich uitbetaald. De rentestand bleef overigens onverkort matig.

De recapitulatie van de saldi (rekening-/begroting) (x € 1.000) ziet er als volgt uit:

a. Rijksbijdragen	€	1.439
b. Overige overheidsbijdragen		179
c. Opbrengst werk voor derden		-3
d. Overige baten		975
e. Personele lasten		-55
f. Afschrijvingen		17
g. Huisvestingslasten		-90
h. Overige lasten		-289
i. Financiële baten en lasten		41
Totaal verschil	€	2.214

Kasstromen

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode en geeft inzicht in de herkomst van de liquide middelen die gedurende het verslagjaar beschikbaar zijn gekomen en de wijze waarop de liquide middelen gedurende het verslagjaar zijn aangewend.

De toename van de vlottende activa (liquide middelen/vorderingen) is, naast het fors positieve resultaat op het saldo tussen baten en lasten, grotendeels de oorzaak van de positieve kasstroom.

De negatieve kasstroom uit investeringsactiviteiten valt gezien de aanpassingen in afschrijvingen mee. Daarbij moet worden vermeld dat we ten aanzien van desinvesteringen een inhaalslag hebben gedaan. Er zijn geen veranderingen in de kasstroom uit financieringsactiviteiten en de OSZG heeft geen leningen bij derden. De verwachting voor 2014 is, dat de mutaties minder heftig zullen zijn; een en ander is echter afhankelijk van hoe de lumpsumbekostiging zich gaat ontwikkelen. Deze heeft eind 2013 een flink effect gehad op de liquiditei-

ten en kasstroom. Het saldo baten en lasten zal naar verwachting dichtbij de begroting blijven. De debiteurenstand is reëel. De kortlopende schulden zullen stabiliseren.

Reservepositie

Algemene reserve

De algemene reserve van de OSZG bedraagt € 8.575.163. Dat is € 1.783.541 hoger dan vorig jaar.

Bestemmingsreserves

De OSZG beschikt over de volgende publieke bestemmingsreserves:

- a. *Sociaal plan*
Volgens afspraak met de vakbonden bij de oprichting van de OSZG wordt € 455.000 bestemd voor de gevolgen van reorganisaties. Tot nu toe is het niet nodig geweest deze reserve aan te spreken;
- b. *ZiZo-fonds*
De scholen van de OSZG vereffen onderling hun ziektekostenvervanging. Het verschil tussen premies en uitkeringen komt in het ZiZo-fonds terecht. Het fonds heeft in 2013 een positief resultaat laten zien van € 99.257. Er is nu een positief saldo van € 144.236.
- c. *Herculesfonds*
Dit fonds, ter financiering van toekomstige leerlingengroei in bestaande of nieuwe gymnasia, wordt in 2 jaar (2013 en 2014) afgebouwd, waarbij de inleggelden van de afzonderlijke gymnasia worden teruggeboekt. Het saldo per 31 december 2013 is nog € 500.000 (was € 1.003.239).
- d. *Verzekeringsfonds*
Dit fonds bevat de bijdragen die betaald worden ter bekostiging van annuleringen bij schoolreizen voor het Stedelijk Gymnasium Haarlem. Hier zijn geen wijzigingen in geweest. Het fonds heeft een saldo van € 33.437.

Het totale bedrag van de publieke bestemmingsreserves komt daarmee op € 1.132.673.

De private middelen van de OSZG zijn terug te vinden in de bestemmingsreserve Eigen middelen. Deze is in 2008 ontstaan door het private deel van de algemene reserve over te hevelen en er het exploitatieoverschot van de eigen middelen aan toe te voegen. De omvang van de private middelen is per einde verslagjaar € 2.472.367. Het exploitatietekort op de private middelen bedroeg in 2013 € 25.340.

Functies van de algemene reserve

De algemene reserve heeft drie functies: de financieringsfunctie, de bufferfunctie en de inkomensfunctie:

1. *Financieringsfunctie*
De in het verleden behaalde exploitatieoverschotten staan op de balans als algemene reserve bij de passiva en als liquide middelen bij de activa. De investeringen in gebouwen en inventaris moeten betaald worden met deze liquide middelen. De OSZG heeft per 31 december 2013 € 6.667.314 geïnvesteerd in gebouwen en terreinen en € 2.872.840 in inventaris en apparatuur. Verhoudingsgewijs zijn dit zeer hoge bedragen. De oorzaak hiervan is dat de vergoedingen van de gemeenten Haarlem, Velsen en 's-Hertogenbosch tekortschieten om de noden van de lokale gymnasia op huisvestings- en onderhoudsgebied te dekken. De materiële vaste activa zijn daarmee ongeveer gelijk aan de algemene reserve. De conclusie is, dat de algemene reserve van de OSZG vastzit in stenen, inventaris en apparatuur.
2. *Bufferfunctie*
De reserves dienen ook om risico's op te vangen. De OSZG loopt financiële, strategische, schade- en operationele risico's. Voorbeelden zijn: wijzigingen in de subsidie, nieuwe wetgeving, aansprakelijkheid, daling of (extreme) stijging van het aantal leerlingen, personeel dat ouder dan gemiddeld is, onderhoud van gebouwen en expansie (opstarten nieuwe gymnasia).
De grootte van deze risico's valt moeilijk in te schatten. De OSZG heeft besloten de risico's te schatten op gemiddeld 2,5% van de jaaromzet van een school gedurende 10 jaar. Dat komt neer op een weerstands-

vermogen van $2,5 \cdot 10 = 25\%$ van de jaaromzet van de OSZG. Zoals eerder aangegeven zitten we hier ruim boven.

3. *Inkomensfunctie*

De rente van de liquide middelen wordt ingezet voor de exploitatie van de scholen.

Personeelsvoorziening

De personeelsvoorziening bestaat uit 2 componenten:

- a. jubileumgratificaties;
- b. ADV-spaarverlof.

De omvang van component a. wordt berekend door de contante waarde te berekenen van de uitkering bij een dienstverband van 25 jaar voor dat deel van het personeel dat jonger is dan 50 jaar (met een gemiddelde spaartijd van 12,5 jaar en een rekenrente van 4%) en de contante waarde te berekenen van de uitkering van een dienstverband van 40 jaar voor 10% van alle personeel (met een gemiddelde spaartijd van 27,5 jaar). Het totale bedrag van deze voorziening is op 31 december 2013: € 373.884.

Voor component b. is per deelnemer bepaald, welk bedrag er nodig is voor de vervanging tijdens het verlof aan de hand van de vastgestelde CAO-bedragen. De voorziening is per 31 december 2013: € 244.726.

Treasury management

Het treasurybeleid van de OSZG is gericht op het beheersen van financiële risico's om de financiële continuïteit van de organisatie te waarborgen en secundair op het reduceren van financieringskosten. Ook wordt beoogd overtollige liquide middelen tegen een zo hoog en veilig mogelijk rendement uit te zetten.

De OSZG voert een actief kasgeldbeheer. Daarbij maakt de OSZG gebruik van integraal schatkistbankieren bij het Ministerie van Financiën. De liquide middelen van de scholen staan grotendeels op een rekening-courant bij de Staat der Nederlanden. De Staat vergoedt over het gehele saldo een rente die gelijk is aan het EONIA-tarief. Daarnaast is het mogelijk deposito's tegen het geldende EURIBOR-tarief te plaatsen.

Van de liquide middelen wordt € 3.000.000 op deposito's met een looptijd van een jaar gezet. Maandelijks valt 8,5% vrij, zodat er direct aan een eventuele vraag naar liquide middelen voldaan kan worden. Daarnaast kan € 3.000.000 op deposito's met een langere looptijd gezet worden. Er is daarbij gekozen voor spreiding van de looptijden van 2 tot 10 jaar.

De overige liquide middelen staan op de rekening-courant, of worden d.m.v. 6-maandsdeposito's van de eerste helft van het jaar naar de tweede helft verplaatst (i.v.m. het kasritme van de bekostiging).

Besluiten tot beleggen en belenen van middelen worden genomen conform het financieel statuut.

Begroting 2014

In de begroting 2014 zijn voorzover mogelijk de laatste ontwikkelingen met betrekking tot de bekostiging van het ministerie van OCW meegenomen; tevens zijn daarin de bezuinigingen verwerkt die de diverse OSZG-scholen hebben doorgevoerd in het licht van met name de ontwikkeling van de personele kosten in verband met functiemix en inkorting salarisschalen. Het ministerie bezuinigt weliswaar op de reguliere bekostiging van de lumpsum, maar daar staan de gelden tegenover die voor de jaren 2013-2017 zijn vrijgemaakt in het Begrotingsakkoord en het Nationaal Onderwijs Akkoord, waarbij vooral de recente ophoging van het budget voor 2013 opvallend is. Deze laatste meevaller is, conform richtlijn, in de jaarrekening 2013 verwerkt, is echter tevens bedoeld ter compensatie van eventueel optredende tekorten in 2014.

De begroting voor 2014 ziet er als volgt uit:

Bijdragen OCW lumpsum	€ 27.739.500
Overige rijksbijdragen	2.743.100
Overige overheidsbijdragen	429.200
Contractactiviteiten	32.000
Uitkering UWV	60.000
Vergoeding ZiZo-fonds	370.000
Overige baten	<u>2.441.700</u>
Som der baten	€ 33.815.500

Personele lasten	€ 26.892.900
Afschrijvingen	1.179.200
Huisvestingslasten	1.693.700
Overige materiële lasten	<u>4.512.100</u>
Som der lasten	<u>34.277.900</u>
	€ 462.400-
Resultaat ZiZo	43.700
Renteresultaat	<u>50.000</u>
Begroot resultaat	<u>€ 368.700-</u>

Continuïteitsparagraaf

Voor het begin 2014 opgestelde meerjarenperspectief 2015-2017 zijn voor de inkomsten de aannames overgenomen zoals gehanteerd door de VO-Raad ten behoeve van de financiële mutaties 2013-2017. Daarnaast is er een prognose van het aantal benodigde fte personeelsleden en de leerlingaantallen opgemaakt. Al met al is er op basis van de nu bekende gegevens een meerjarenverwachting gemaakt.

Personeelsleden OSZG fte	2014	2015	2016	2017
Directie	14.8	14.7	14.7	14.7
Docenten (onderwijzend personeel)	259.7	261.2	260.3	260.2
Ondersteunend personeel	77.0	76.6	75.8	74.8
Totaal	351.5	352.5	350.8	349.7

Bovengenoemde fte getallen onder voorbehoud GF+GB

Prognose	2013	2014	2015	2016	2017
Leerlingaantal	4437	4494	4582	4615	4621

Balansontwikkelingen

De resultaten van de exploitatie van de afzonderlijke jaren zijn meegenomen als verandering in het Eigen Vermogen. Omdat er geen rigoureuze investeringen te verwachten zijn is verder verkozen om de Activa bedragen ongeveer gelijk te houden en de wijziging in het Eigen Vermogen te compenseren met de kortlopende schulden. De bedragen voor de verwachtingen 2014-2017 zijn vastgesteld aan de hand van de Realiteit 2012, de tussentijdse rapportages 2013 en de begroting 2014.

Bedragen x € 1000	Realiteit	Verwachting	Verwachting	Verwachting	Verwachting
	2013	2014	2015	2016	2017
Vaste activa	11.345	11.750	11.750	11.750	11.750
Vlottende activa	7.418	6.000	6.000	6.000	6.000
Eigen Vermo- gen/Voorzieningen	12.799	10.675	10.924	11.039	11.157
Kortlopende schulden	5.964	7.075	6.816	6.711	6.593

Ontwikkelingen baten en lasten

Het opgestelde meerjarenperspectief 2015-2017 laat zien dat de OSZG voor wat betreft de financiële situatie op een nieuwe koers zit. De verwachting is dat bij aanhoudend zuinig beleid en bij consequente bekostiging de scholen jaarlijks een sluitende begroting kunnen presenteren. De bedragen zijn x €1000

Baten	2013	2014	2015	2016	2017
Rijksbijdrage	31.251	30.483	31.832	31.850	32.102
Ov. Overh.bijdr.	341	429	337	339	341
Overige baten	3.463	2.904	2.911	2.912	2.925
Totaal Baten	35.055	33.816	35.080	35.101	35.368

Lasten					
Personeel	25.933	26.893	27.180	27.374	27.549
Afschrijving	1.193	1.180	1.246	1.257	1.268
Huisvesting	1.673	1.694	1.795	1.812	1.841
Overige lasten	4.511	4.510	4.703	4.637	4.685
Totaal Lasten	33.310	34.277	34.924	35.080	35.343

Saldo resultaat	1.746	-463	155	21	25
Resultaat ZiZo *		44	44	44	44
Financiële baten	111	50	50	50	50
Totaal Resultaat	1.857	-369	249	115	119

* is opgenomen in de baten

Overige ontwikkelingen

Wij verwachten de komende jaren geen veranderingen in de financieringsstructuur. Voor wat betreft het huisvestingsbeleid wordt er momenteel onderzocht of het interessant is om aan de hand van Meerjarenonderhoudsplannen te gaan werken met een onderhoudsvoorziening groot onderhoud. Momenteel wordt groot onderhoud geactiveerd en middels componentenbenadering afgeschreven. Verdere veranderingen in reserve en voorzieningen worden niet verwacht.

Risicoanalyse

De interne risicobeheersing- en controlesystemen zijn erop gericht te waarborgen dat de belangrijkste risico's worden geïdentificeerd en dat passende beheersmaatregelen worden getroffen. Wij hanteren diverse tussentijdse rapportages. 3x per jaar wordt gerapporteerd over het verloop van de personeelskosten (=80% van de exploitatie) en de personele bezetting. Wij zullen dit te intensiveren naar een maandelijkse rapportage met

extrapolatie naar een kalenderjaar. Daarnaast wordt in september een halfjaarlijkse rapportage van de exploitatie gepresenteerd aan bestuur en Raad van Toezicht. Jaarlijks wordt de meerjarenbegroting bijgesteld. Hieruit voortvloeiende maatregelen worden gezien in het licht van het vigerende personeelsbeleid. Het afgelopen jaar heeft dit inmiddels geleid tot aanpassingen in het functioneringsbeleid en mobiliteitsbeleid.

De belangrijkste risico's voor onze onderwijsstichting zijn:

A. Leerlingenaantal (daling, concurrentiepositie, PR-strategie)

Dit risico wordt laag ingeschat. De gymnasia hebben al decennia een grote aantrekkingskracht. Het gymnasium is een sterk merk. De toename bij sommige scholen kan een negatief effect hebben, maar daar is in aanmeldingen tot nu toe niets van te merken. Het leerlingenaantal van de OSZG zal in de komende jaren stabiliseren rond 4.500.

B. Kwaliteit onderwijs (inspectie-oordeel, vernieuwing, diversiteit)

Dit risico wordt laag ingeschat. De gymnasia hebben een hogere doorstroom van klas 3 naar het eindexamen en betere eindexamenresultaten dan het Nederlandse vwo. De beoordelingen zijn onveranderd goed.

C. Personeel (cao, leeftijdsopbouw, ziekteverzuim, wachtgeld, WAO, kwaliteit, verloop)

Dit risico wordt gemiddeld ingeschat. Een dure cao treft alle scholen in Nederland; de leeftijdsopbouw is evenwichtig, de OSZG heeft een normaal tot laag ziekteverzuim en een laag wachtgeldrisico t.o.v. andere scholen in het voortgezet onderwijs. Het personeelsverloop is klein en de aantrekkelijkheid van de gymnasia voor goede leraren is groot. De doorvoering van de afspraken over de functiemix leidt wel tot hogere personele kosten vanwege de ongunstige hoge uitgangspositie van de scholen van de OSZG.

D. Organisatie (bestuur en management, planning & control, beleidsplannen, governance, administratieve organisatie en interne controle)

Dit risico wordt gemiddeld ingeschat. De OSZG is een "lean & mean" organisatie met relatief weinig overhead, waardoor er een strakke administratieve organisatie staat. De planning & controlcyclus wordt steeds sterker neergezet in de organisatie. Het risico zal verminderen door de nieuwe governance-afspraken tussen Bestuur en Toezicht die in 2014 ten uitvoer worden gebracht.

E. Huisvesting (onderhoud, vandalisme, renterisico, lage bezettingsgraad)

Dit risico wordt laag ingeschat. Alle scholen zitten in nieuwe of (deels) gerenoveerde gebouwen, hebben weinig last van vandalisme en zitten propvol; de gerenoveerde gebouwen zijn echter wel onderhoudsintensief. Voor de afdekking van het renterisico is een adequate depositostructuur uitgewerkt binnen het schatkistbankieren. De meerjarenplanning voor groot onderhoud van de gebouwen is in kaart gebracht en de scholen kennen hun verwachtingen, die in de financiële planning zijn opgenomen.

F. Inventaris en apparatuur (ouderdom, prijsstijgingen, achterblijvende bekostiging)

Dit risico wordt laag ingeschat. Een mogelijk achterblijvende bekostiging is een risico van alle VO-scholen. Verder is er een adequaat systeem van activering en zijn er voldoende reserves om prijsstijgingen op te vangen.

G. Politiek bestuurlijke risico's (niet complementaire regelgeving)

Dit risico wordt gemiddeld ingeschat. De gymnasia onderscheiden zich hierin niet van alle andere VO-scholen.

H. Beoordelingsinstrumentarium

Bij de beoordeling van scores op vermogens- en budgetbeheer vanuit de jaarrekening 2013, valt de kapitalisatiefactor 2% boven de signaalgrens van 35%.

I. Het afdekken van de risico's

De OSZG dekt op 2 manieren risico's af:

- a. er moet en wordt snel gereageerd worden op calamiteiten;
- b. er zijn voldoende reserves als weerstandsvermogen om eventuele risico's te kunnen opvangen en voldoende tijd te hebben om adequate maatregelen te treffen.

2.2 Informatie per school

Stedelijk Gymnasium Haarlem (20QY)

1. Exploitatie 2013

1.1 Overzicht exploitatie 2013

	Werkelijk 2013	Begroot 2013	Werkelijk 2012
	€	€	€
Baten			
3.1 Rijksbijdragen	5.761.565	5.527.300	5.448.305
3.2 Overige overheidsbijdragen	74.294	21.000	23.488
3.4 Baten werk i.o.v derden			
3.5 Overige baten	1.266.011	715.700	934.397
Totaal baten	<u>7.101.870</u>	<u>6.264.000</u>	<u>6.406.190</u>
Lasten			
4.1 Personele lasten	4.729.429	4.773.700	4.738.229
4.2 Afschrijvingen	356.614	356.500	352.043
4.3 Huisvestingslasten	347.614	257.900	280.532
4.4 Overige lasten	868.712	875.700	929.398
Totaal lasten	<u>6.302.369</u>	<u>6.263.800</u>	<u>6.300.203</u>
Saldo baten en lasten	<u>799.501</u>	<u>200</u>	<u>105.987</u>
5. Financiële baten en lasten	5.135	-5.000	1.823
Resultaat	<u>804.636</u>	<u>-4.800</u>	<u>107.811</u>

1.2 Analyse Exploitatie

De jaarrekening van 2013 laat een positief resultaat zien. De hoogte van het resultaat wordt hoofdzakelijk bepaald door de verschuiving van een voorziening van 539.000,- euro naar de algemene reserve via de exploitatie. Dit geld stond vanaf 2009 gereserveerd in een voorziening in afwachting van de definitieve afwikkeling van de verbouwing met de gemeente. Inmiddels is vastgesteld dat er geen verrekeningen meer plaats hoeven te vinden. Daarnaast is het overschot voor een groot deel te verklaren uit een eenmalige ophoging van de lumpsum voor de jaren 2013 en 2014. De realisatie van de personele lasten is in evenwicht met de begrote uitgaven. Dit is het gevolg van een aantal aanpassingen die wij hebben gedaan met betrekking tot de personele inzet. In de materiële exploitatie zijn er t.o.v. de begroting 2013 een aantal overschrijdingen. Deze zijn deels onvoorzien en hebben te maken met onderhoud en energie.

De school heeft voldoende weerstandsvermogen en de liquiditeit is de afgelopen jaren toegenomen.

1.3 Bekostiging

De lumpsum vormt het grootste onderdeel van de bekostiging. Dit jaar zit er een incidentele verhoging in het aandeel van de eigen middelen. Dit wordt veroorzaakt door de eerder genoemde verschuiving via de exploitatie van een voorziening naar de reserve voor de verbouwing. Verder genereert de school zo'n 45.000,- euro aan verhuurinkomsten en hebben wij een jaarlijkse donatie van de Stichting Architraaf van ongeveer 100.000,- euro. Bij de subsidies zit gelden voor de trajectgroep (rugzakgeld en aanvulling vanuit het Samenwerkingsverband in het kader van passend Onderwijs), en inkomsten van de gemeente om het voortijdig schooluitval tegen te gaan.

Inkomsten Stedelijk Gymnasium Haarlem	Omvang	Aandeel
Lumpsum (incl. ZIZO, UWV)	€ 5.301.022	74 %
Subsidies tgv overheidsbeleid	€593.395	8 %
Ouderbijdragen en andere eigen middelen	€1.266.012	18 %
Totaal	€7.160.429	100 %

1.4 Ouderbijdrage en boekenfonds

De ouderbijdrage is vastgesteld voor 2013(2013-2014) op € 650,- per jaar en is vrijwillig. Daarnaast kunnen ouders nog een vrijwillige bijdrage geven aan de stichting Architraaf van € 200; zij betalen dan € 850,- per jaar. De uitgaven van, excursies, activiteiten en bijdragen aan overige fondsen zijn geraamd op ongeveer € 3.850 zonder bijdrage aan Architraaf en € 5.050 inclusief bijdrage aan Architraaf voor een periode van 6 jaar. Meer specifieke informatie over de opbouw van de ouderbijdrage is te vinden in de schoolgids. Het gebruik van de boeken is gratis; de school geeft ze gratis in bruikleen. Meer informatie over het boekenfonds is te vinden in de schoolgids op de website.

De bestemming van de donatie van Architraaf aan de school wordt jaarlijks in overleg met de rector vastgesteld. Voor dit jaar is de donatie voor een groot deel besteed aan de ontwikkeling van de ICT structuur en aanschaf van hardware (digiborden). Ook hebben de leerlingen van de vierde en vijfde klas een training gevolgd over leren, motivatie en plannen.

2. Onderwijsprestaties

De resultaten zijn goed, net als in voorgaande jaren. Het opbrengstenoordeel van de inspectie is een voldoende. De school heeft in juni 2013 een bezoek van de inspectie gehad.

Het rendement van de onderbouw ligt op 99 en is daarmee naar maatstaven van de inspectie voldoende. De tussentijdse uitstroom ligt gemiddeld rond de 5 %. In leerjaar twee is de uitstroom iets hoger: 8 %. De examenresultaten liggen ruim boven het landelijk gemiddelde VWO en iets boven het gemiddelde van de gymasia. Het gemiddelde CE cijfer is 7,0. Er bestaat een gering verschil tussen het schoolexamen cijfer en het cijfer van het centraal examen

2.1 Resultaten Centraal examen

Examenjaar/slagingspercentage	SGH %
2010	97,3
2011	97,4
2012	95
2013	96

Cijfer resultaten

Examenjaar	CE SGH	CE ZG
2010	6,7	6,7
2011	6,9	6,7
2012	6,9	6,7
2013	7,0	6,8

2.2 Tussentijdse uitstroom

Leerjaar	SGH % 10-11	SGH % 11-12	SGH % 12-13
1	4,1	2	3
2	10,4	8,9	8
3	3,1	4,2	3
4	3,2	3	5
5	5,2	1,3	6
Totaal	4,7	3,8	4,1

* incl. Vavo-leerlingen

2.3 Activiteiten leerlingen

Het Stedelijk Gymnasium kent een groot aantal activiteiten die deels in en deels buiten het curriculum plaatsvinden. Zo organiseert een aantal leerlingen jaarlijks de HMUN (Haarlem Model United Nations), waarbij zo'n 600 leerlingen uit binnen- en buitenland de school komen bezoeken.

Wij hebben dit jaar vanuit het vak Wetenschap en techniek deelgenomen aan Arctcadia . een groep leerlingen in de bovenbouw neemt al jaren succesvol deel aan de Shell Eco Marathon.

Er zijn diverse culturele activiteiten en activiteiten die gericht zijn op het bieden van meer uitdaging zoals de "verbreding", waarbij leerlingen uit de onderbouw binnen het reguliere lesrooster de ruimte krijgen om andere lessen te kunnen volgen (Russisch, logica, filosofie, en andere zaken). Hierbij wordt ook samenwerking gezocht met de musea en culturele instellingen in de omgeving van de school zoals het Teylers museum, het Frans Hals en het Dolhuys.

De school neemt ook deel aan Lapp-top en Pre-University.

2.4 Leerlingaantal en prognose

Het leerlingenaantal zal de komende jaren ongeveer gelijk blijven. Het Stedelijk Gymnasium telt in het schooljaar 2013-2014 824 leerlingen. Dit leerlingaantal is vrijwel gelijk aan het voorgaande schooljaar. Het is het streven op dit aantal te stabiliseren. De capaciteit van het gebouw staat toe dat er eens in de drie jaar een extra eerste klas wordt toegelaten. De school heeft nu twee jaar op rij niet hoeven loten. In het volgend schooljaar zullen er 136 nieuwe leerlingen instromen. In de regio is geen stabiliseert het aantal kinderen. Voor het VWO is er geen capaciteitsprobleem. Binnen de regio geldt dat wel voor de HAVO en het VMBO-T.

Aantal leerlingen 2010-2014

Jaar	2010	2011	2012	2013	2014 *prognose
Aantal leerlingen	822	822	824	824	823

3. Onderwijskundige ontwikkelingen

3.1 Kwaliteitsagenda/Prestatiebox

De school participeert in het project "Scholen aan zet". Binnen dit project hebben bij de aandachtsgebieden: excellentie en hoogbegaafdheid en HRM beleid.

Aandacht voor talent

Activiteiten die ingezet worden in het kader van excellentie, hoogbegaafdheid en omgaan met verschillen zijn bekostigd uit dit budget. Zo hebben wij in 2013 ruim 700 taakuren toegekend in het kader van deze activiteiten, hetgeen overeenkomt met een bedrag van om en nabij de 40.000, euro. Ook is er een bedrag van 30.000,- euro voor scholing gereserveerd en gerealiseerd. Er is ook nog een extra bedrag gereserveerd voor initiatieven die bijdragen aan de realisatie van het schoolplan en waar initiatieven uit gefaciliteerd kunnen worden. De school neemt deel aan het in de OSZG geïnitieerde Honours programma, waar leerlingen in de bovenbouw aan deel kunnen nemen. Verder hebben wij ingezet op een verbreding van de culturele activiteiten: zo heeft de school sinds begin dit jaar, op initiatief van een leerling, weer een schoolorkest.

Toetsing en beoordeling

De school heeft enkele studiemiddagen besteed aan toetsing en beoordeling. Op basis daarvan zijn enkele sectie aan de slag gegaan met criterium gericht beoordelen. Verder hebben wij gekozen voor invoer van het vak Spaans als CE vak.

De moderne vreemde talen streven naar een zo hoog mogelijk deelnamepercentage van de leerlingen aan de ERK-examens (Delf, Goethe, DELE en Cambridge)

3.2 Kwaliteitszorg

De school neemt deel aan Venster voor verantwoording, en neemt tweejaarlijks tevredenheid enquêtes bij ouders, leerlingen en personeel af.

Alle docenten worden tweejaarlijks geëvalueerd door middel van leerling enquêtes. De school heeft een abonnement op kwaliteitscholen.nl en zet incidenteel ook andere onderzoeken uit.

3.3 Inspectierapporten

De school heeft in juni 2013 een inspectie bezoek gehad. De bevindingen waren in orde. Er zijn geen specifieke aandachtspunten, behalve dat wij niet systematisch bij alle vakken werken met extern genormeerde toetsten.

3.4 Projecten

De school neemt deel aan diverse projecten zoals Schell Eco marathon, school on wheels, Arctcadia en diverse culturele projecten

4. Personele zaken

4.1 Formatie

Formatie inzet

Personeelsleden Stedelijk Haarlem	2014	2015	2016	2017
Aantal FTE				
Directie	2	2	2	2
Onderw. Personeel	47,7	47	47	48
Ondersteunend personeel	16,8	16,8	16	15

Personeelsleden Haarlem	FTE	Man %	Vrouw %
Directie	2	50 %	50 %
Onderw. Personeel	47,7	49 %	41 %
Ondersteunend personeel	16,8	62 %	38 %

Personeelsbeleid

Op het gebied van personeelsbeleid heeft de school een behoorlijke slag gemaakt. Met alle medewerkers zijn functioneringsgesprekken gevoerd. Wij zijn bij het OOP bezig met de beoordelingssystematiek "Bewust belonen OOP". Verder worden er intervisie groepen gefaciliteerd voor zowel beginnende als gevorderde docenten. De medewerkers scholen op individuele basis.

Ontwikkeling Functiemix

Schalen	2010	2011	2012	2013	2014	2015
LB %	15,9	12,2	15	15	17	16
LC %	42,6	40,3	35	35	30	26
LD %	41,5	47,5	49	51	53	58
Mixgetal	126	135	134	136	136	142

De eisen met betrekking tot de functiemix worden op dit ogenblik herzien. Wij hebben afgesproken dat wij mits binnen een sluitende begroting, blijven bevorderen van LB naar LC en van LC naar LD volgens de door de OSZG vastgestelde beoordelingssystematiek.

4.2 Nascholing

De school heeft een expliciet nascholingsbudget opgenomen in de begroting. Verzoek worden in principe altijd gehonoreerd, mist zij een duidelijk verband hebben met de school en het curriculum.

De school stimuleert sectievrede nascholing en intervisie. Docenten mogen op kosten van school op eigen initiatief secundaire literatuur aanschaffen op voorwaarde dat deze voor iedereen beschikbaar is in de docentenkamer.

5. Verbonden partijen

5.1 Gemeente: leerplicht, projecten

Sinds 2011 maakt het Stedelijk onderdeel uit van het Regionaal Bestuurlijk Overleg (RBO) Zuid Kennemerland. De school is in 2012 gestart met een trajectgroep. De trajectgroep beschikt over een eigen speciaal daarvoor ingerichte ruimte. De school heeft een eigen ambulant begeleider die tevens ook een aanstelling heeft op het Felisenum. Deze begeleider is voor 0,45 in (tijdelijke) dienst en is aanspreekpunt voor de zorgleerlingen in school. De begeleider wordt ondersteund door een begeleidster met ervaring in de mediatheek. Zij houdt toezicht op werkende leerlingen en biedt administratieve ondersteuning.

Vanuit het samenwerkingsverband hebben wij ook een schoolmaatschappelijk werker op school voor een aantal uur per week. Deze schoolmaatschappelijk werker participeert in het ZAT (Zorgadviesteam) en begeleidt een aantal leerlingen met een multi- problematiek. Ook met de leerplichtambtenaar hebben wij periodiek contact. Zij participeert eveneens in het ZAT. De gemeente houdt een aantal keer per jaar een BOPO-BOVO overleg.

5.2 Overlegstructuren

De school neemt deel aan het overleg binnen de SHZG en het RBO (regionaal bestuurlijk overleg)

5.3 Samenwerkingsverbanden

De school participeert in het Samenwerkingsverband. In dit verband worden de ontwikkelingen m.b.t. invoering van Passend Onderwijs besproken.

6. Zaken met behoorlijke politieke en maatschappelijke impact

De school heeft in haar schoolplan geformuleerd meer aansluiting te willen zoeken bij de directe maatschappij en maatschappelijke vraagstukken. De school steunt het project Learning Arcross Borders (LAB) dat leerlingen door middel van een profielwerkstuk aan elkaar doorgeven. Er worden diverse activiteiten georganiseerd die maatschappelijke initiatieven steunen.

7.1 Investerings

7.1 Gebouwen

Op het gebied van huisvesting zijn recent geen grote investeringen gedaan. De school heeft in 2008 een grote verbouwing ondergaan wat betreft het pand in de Jacobijnestraat. De school heeft op basis van een MJOP voor beide gebouwen vastgesteld dat er enig achterstallig onderhoud is in het gebouw Prinsenhof. Een aantal zaken is in 2013 al opgepakt, hetgeen ook heeft geleid tot aanzienlijke kosten bij de post onderhoud.

We moeten er, gezien de monumentale status van beide gebouwen, ook rekening te houden dat de kosten voor het gebouw aanzienlijk zullen zijn. Op basis van een planmatige raming hebben wij besloten jaarlijks zo'n 125.000 euro op te nemen voor onderhoud.

7.2 ICT

De school heeft het afgelopen jaar geïnvesteerd in 20 nieuwe digiborden. Hier is ook scholing op vakniveau voor georganiseerd.

7.3 Leermiddelen

Op het gebied van leermiddelen zijn er geen grote investeringen geweest. Voor een aantal vakken wordt uitgekeken naar een nieuwe lesmethode en stapt men vaker over op digitale lesmethodes.

De elektronische leeromgeving in Magister neemt een grotere plaats in binnen de les.

8. Klachten

Er zijn geen formele klachten ingediend.

Ook hebben er geen ernstige incidenten plaatsgevonden.

Gymnasium Felisenum (20DG)

1. Exploitatie 2013

1.1 Overzicht Exploitatie 2013

	Werkelijk 2013 €	Begroot 2013 €	Werkelijk 2012 €
Baten			
3.1 Rijksbijdragen	4.631.335	4.441.000	4.267.914
3.2 Overige overheidsbijdragen	61.690	15.500	25.283
3.4 Baten werk i.o.v derden	30.027	33.000	30.223
3.5 Overige baten	345.744	300.800	284.635
Totaal baten	<u>5.068.796</u>	<u>4.790.300</u>	<u>4.608.054</u>
Lasten			
4.1 Personele lasten	4.036.569	4.002.500	4.021.857
4.2 Afschrijvingen	138.366	125.400	125.213
4.3 Huisvestingslasten	160.870	230.700	181.666
4.4 Overige lasten	609.188	573.200	571.428
Totaal lasten	<u>4.944.993</u>	<u>4.931.800</u>	<u>4.900.164</u>
Saldo baten en lasten	<u>123.803</u>	<u>-141.500</u>	<u>-292.110</u>
5. Financiële baten en lasten	16.081	25.000	39.824
Resultaat	<u>139.884</u>	<u>-116.500</u>	<u>-252.286</u>

1.2 Analyse Exploitatie

Het Gymnasium Felisenum sluit het jaar 2013 af met een overschot van €140.000,-. Ten opzichte van de begroting, die et een tekort van €116.500,- afsloot, is dat is een resultaat dat in totaal €256.500,- beter is. Van dit bedrag is €190.000,- afkomstig van de eind 2013 (mede voor 2014) ontvangen extra rijksmiddelen (€190.000). Wanneer we daarvoor corrigeren resteert een resultaat dat nog steeds €66.500,- beter is dan begroot. Het verschil vloeit vooral voort uit lagere huisvestingslasten dan begroot (energie, schoonmaak). Belangrijk is ook dat de personele lasten vrijwel gelijk zijn aan hetgeen was begroot. Dit betekent dat de voorgenomen bezuinigingen op personeel zijn geslaagd.

1.3 Bekostiging en ouderbijdragen

De lumpsum bekostiging (inclusief UWV en ZIZO bijdragen) bedraagt 82.92% van het totale budget van de school, dat is vrijwel gelijk aan het percentage dat de lumpsum in 2012 bijdroeg aan de totale inkomsten van de school. Daarnaast vormen verschillende subsidies een substantieel onderdeel van het schoolbudget, i.c. 11,54%. Dit betreft zowel subsidies die onderdeel vormen van het overheidsbeleid (zoals die voor de kwali-

teitsagenda, de maatschappelijke stage of de teruggave van de WOZ-belasting door de gemeente) als subsidies die zijn toegekend op aanvragen van de school (zoals die voor de Innovatieïmpuls, zijnstroomsubsidie e.d.). Tenslotte dragen de (vrijwillige) ouderbijdragen voor 5,54% bij aan het budget van de school. De ouderbijdragen bestaan met name uit de reguliere ouderbijdragen plus administratiekosten (ca. 20% van de totale eigen middelen), de bijdragen aan excursies en projecten (ca. 65%) en het huiswerkinstituut (ca. 10%). De ouderbijdragen per leerling zijn in 2013 niet veranderd ten opzichte van 2012. Tabel I geeft een overzicht van deze bekostigingscomponenten.

Tabel I verdeling inkomsten

	2012		2013	
Lumpsum (incl ZIZO, UWV)	€ 3990787	83,63%	€ 4283744	82,92%
subsidies tgv overheidsbeleid	€ 431212	9,04%	€ 549409	10,64,%
subsidies op aanvraag	€ 38681	0,81%	€ 46674	0,90%
ouderbijdragen en andere eigen middelen	€ 311470	6,53%	€ 286063	5,54%
totaal	€ 4772150		€ 5165890	

1.4 Boekenfonds

Een boekenfonds kent de school niet meer sinds de invoering door de overheid van 'gratis boeken'. De school is eigenaar en beheerder van alle boeken, en berekent geen statiegeld: alle boeken worden aan het eind van ieder schooljaar weer ingeleverd. Alleen bij beschadiging of het niet inleveren van een boek wordt een boete in rekening gebracht die direct gerelateerd is aan de kosten voor herstel of vervanging.

2. Onderwijsprestaties

2.1 Instroom

De school heeft een instroom die fluctueert rond de 120 leerlingen per jaar. De jaarlijkse verschillen zijn redelijk groot: de instroom in 2011 was laag, 103 nieuwe leerlingen, wat leidde tot een daling van het totale leerlingenaantal. De instroom in 2012 daarentegen was uitzonderlijk hoog, nl. 135. De instroom in 2013 was echter weer lager, te weten 107. De instroom in 2014 wordt verwacht uit te komen op 124. Tabel IV geeft een overzicht van de instroom over de jaren 2006-2014.

Tabel IV Instroom

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
# leerlingen	108	118	133	119	126	103	135	107	124

2.2 Leerlingenaantallen

Het leerlingenaantal heeft in het schooljaar 2008/2009 een piek gehad van 699 leerlingen, dankzij twee jaren met extreem hoge instroom (2004, 2005), gevolgd door jaren met instroom rond de 120 leerlingen per jaar. Het aantal is vervolgens weer gedaald tot 623 in 2011. Maatregelen om de instroom te bevorderen en de afstroom tegen te gaan hebben geleid tot een geleidelijk herstel naar 651 leerlingen in 2013 (exclusief VAVO-leerlingen). Vooralsnog wordt voor de komende jaren stabilisatie op het niveau van 650-660 leerlingen verwacht: een gemiddelde instroom van 120 leerlingen per jaar en een afstroom van 4,5% resulteert in een leerlingenpopulatie van 646 leerlingen. De instroom 2013 kwam uit op 107 leerlingen, 2014 laat weer een stijging zien tot 124 leerlingen, mede dankzij een intensief wervingsbeleid, zodat per 1 oktober 2014 het leerling aantal waarschijnlijk weer iets boven de 660 uitkomt.

De leerlingenaantallen per leerjaar over de jaren 2008-2014 zijn weergegeven in Tabel V.

Tabel V Leerlingenaantallen

	2008-09	2009-10	2010-11	2011-12	2012-13	2013-14	2014-15 verwacht
klas 1	132	124	130	106	142	113	126
klas 2	110	126	116	122	94	139	110
klas 3	97	102	106	107	112	94	133
klas 4	129	102	106	98	107	105	90
klas 5	129	127	96	97	101	104	102
klas 6	102	108	104	93	90	96	102
totaal	699	689	658	623	646	651	663

Vorig jaar is al aangegeven dat op de wat langere termijn (in elk geval vanaf 2020, mogelijk iets eerder) de demografische ontwikkelingen van de regio een afname van de grootte van de cohorten laten zien. Het is de vraag of de school deze neerwaartse trend kan compenseren met een toename in marktaandeel: het gymnasium blijft een opleiding die relatief hoge eisen stelt, waaraan niet iedere leerling kan en wil voldoen. Het is derhalve verstandig serieus rekening te houden met stabilisering op een lager niveau, rond de 600 leerlingen. De school zal hoe dan ook krachtig blijven inzetten op PR en werving.

2.3 Uitstroom

De tussentijdse uitstroom van leerlingen, inclusief afgewezenen voor het examen, lag de afgelopen jaren gemiddeld boven het streefgetal van de school (4,5%), wat voornamelijk te wijten was aan een relatief hoge uitstroom in het jaar 2010 toen deze 8,8% bedroeg. In 2011 daalde dit cijfer weer naar 7,1% (inclusief verhuizers en uitgelote leerlingen uit Amsterdam, die na klas 1 alsnog op een Amsterdams gymnasium zijn toegelaten). In het laatste jaar, 2012, is een verdere daling van de tussentijdse uitstroom opgetreden naar een niveau van 4,5%. De cijfers en percentages zijn weergegeven in Tabel VIA en VIB.

Tabel VIA Uitstroom per leerjaar 2006-2013

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
<i>klas 1</i>	5	4	9	6	11	12	9	1
<i>klas 2</i>	10	8	12	9	18	12	11	6
<i>klas 3</i>	6	4	4	3	7	6	1	4
<i>klas 4</i>	2	3	4	5	7	5	0	4
<i>klas 5</i>	5	8	1	6	9	2	1	2
<i>klas 6 (afgewezen)</i>	2	0	4	7	11	13	7	5

Tabel VIB Uitstroom per leerjaar 2006-2013 in %

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
<i>klas 1</i>	3,62%	3,70%		4,51%	8,87%	9,23%	8,49%	0,88%
<i>klas 2</i>	6,90%	5,84%	10,62%	8,11%	14,29%	10,34%	9,02%	4,32%
<i>klas 3</i>	5,08%	2,96%	3,10%	3,09%	6,86%	5,66%	0,93%	4,26%
<i>klas 4</i>	2,47%	2,63%	3,13%	3,88%	6,86%	4,72%	0,00%	3,81%
<i>klas 5</i>	5,38%	10,13%	0,88%	4,65%	7,09%	2,08%	1,03%	1,92%
<i>klas 6 (afgewezen)</i>	3,03%	0,00%	5,97%	6,86%	10,19%	11,00%	7,53%	5,62%

2.4 Resultaten

Over de jaren heen zijn de resultaten goed. Het percentage tussentijdse afstroom is weer gedaald naar 3%. Het examenresultaat was met 94,38% geslaagden, het beste van de laatste acht jaar. Zie voor deze gegevens en een vergelijking et voorgaande jaren Tabel VIB en VII.

Tabel VII geeft de doorstroom (in %) naar het volgende leerjaar, c.q. voor de zesde klas het percentage geslaagden weer. De doorstroom is over vrijwel de gehele linie beter dan de drie voorafgaande jaren, en heeft een gemiddeld rendement van 93,71% opgeleverd, eveneens het beste van de laatste acht jaar.

Tabel VII Doorstroompercentages (van 1 naar, 2 naar 3 etc, en van examen naar diploma)

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Klas 1	95.7	96.4	91.5	91.0	88.7	87.7	88.7	95,80
Klas 2	89.7	89.1	85.8	87.5	80.2	84.5	88,5%	94,73
Klas 3	90.7	91.9	96.6	92.8	89.2	86.9	94,4%	90,90
Klas 4	88.9	93.9	93.8	86.8	81.4	90.6	94,9%	93,33
Klas 5	87.1	82.3	90.3	83.7	81.1	96.9	89,7%	93,13
Klas 6 (% geslaagd)	93.9	97.6	94.0	93.2	90.6	87.5	92.5%	94,38
Totaal	91%	91.8 %	92.1%	89.2%	85.2%	89.0%	91.5%	93,71

3 Onderwijskundige ontwikkelingen

3.1 Kwaliteitsagenda & prestatiebox

In belangrijke mate is het beleid ten aanzien van de kwaliteitsagenda zoals verwoord in het vorig jaarverslag gecontinueerd. Het Gymnasium Felisenum heeft zich aangesloten bij de eerste tranche van School aan Zet, het door de overheid gefinancierde programma dat beoogt scholen te ondersteunen bij het realiseren van hun kwaliteitsagenda, die gefaciliteerd wordt door de middelen uit de prestatiebox. Deelname aan School aan Zet geeft dan ook een onderbouwing voor de verantwoording van de middelen uit de Prestatiebox. De door de school gekozen speerpunten zijn Excellentie en Hoogbegaafdheid, Omgaan met Verschillen en Goed HRM-beleid. Deze speerpunten zijn gekozen omdat de school meent juist op deze terreinen vooruitgang te kunnen boeken en ook juist daar de ambitie heeft om dat te doen.

Wat betreft het thema excellentie heeft de school de masterclasses voor leerlingen die meer aankunnen dan het reguliere programma en die in het vorig jaarverslag zijn beschreven (het onderzoeksproject in de onderbouw, de masterclasses in de wiskunde en beta-vakken voor leerlingen in de bovenbouw, deels volledig aangeboden op school deels in samenwerking met of door de Amsterdamse universiteiten). Hieraan toegevoegd is een aantal nieuwe projecten: een muziekproject in samenwerking met Het Kunstencentrum Velsen voor leerlingen in de onderbouw waarin zij de gelegenheid krijgen kennis te maken met en de eerste stappen te zetten in het bespelen van een instrument, een project programmeren voor leerlingen van klas 3 en hoger, en een project creatief schrijven voor de bovenbouw leerlingen (in samenwerking met het Eerste Christelijk Lyceum). In veel van deze gevallen mogen leerlingen deze masterclasses doen tijdens, en dus in plaats van, gewone lessen. Zij dragen dan zelf de verantwoordelijkheid zich de stof van de gemiste lessen eigen te maken.

In de bovenbouw worden met name alle goed presterende leerlingen gestimuleerd om een Cambridge Engels examen af te leggen, hetzij het Cambridge Advanced English (CAE), hetzij het Cambridge Proficiency (CP). In 2014 doet nu tweederde deel van de leerlingen uit de vijfde klassen hieraan mee.

De school heeft zich verder aangesloten bij het Honours Program van de Stichting Het Zelfstandig Gymnasium, een programma van ca. 2 tot 2,5jaar voor excellente leerlingen in de bovenbouw, waarin zij een eigen excellentietraject volgen, onder begeleiding van docenten van school. Onderzoek, kritisch denken, samenwerken e.d. zijn belangrijke peilers in dit traject. De school neemt het eerste jaar met zes leerlingen deel.

Ook de deelname aan het netwerk Beta-partners en het onderwijsvernieuwingproject Innovatieïmpuls, is voortgezet. Deze project is gericht op vernieuwing en verbetering van het onderwijs in de beta-vakken en betreft nu onder meer de inzet van ICT in de didactiek, afstemming van het leerproces op de individuele leerling en versterking van de relatie met universiteiten en bedrijfsleven.

Het aangekondigde advies ten aanzien van hoogbegaafdheid en excellentie is voltooid en is richtinggevend voor de verdere invulling van het excellentiebeleid op school, waarvan de hoofdlijnen hierboven zijn weergegeven.

Het thema omgaan met verschillen heeft zowel betrekking op omgaan met verschillen binnen de lessituatie als daarbuiten. Buiten de lessen heeft de school een ruim aanbod aan activiteiten op cultureel en sportief gebied alsook activiteiten die direct gebonden zijn aan bepaalde schoolvakken (bijvoorbeeld de *Cambridge Exams* voor Engels, de *wiskundeolympiade* en de *wiskunde kangoeroewedstrijden*, het *NK debatteren* en het *Model European Parliament*). Binnen de lessen begint differentiatie voorzichtig op gang te komen. Het recente Inspectiebezoek (januari 2013) oordeelde dat de school hiermee inderdaad wel een begin heeft gemaakt, maar zich nog verder moet ontwikkelen: op het niveau van instructie, aandacht voor individuele leervragen en feedback ter zake wordt voldoende gedifferentieerd, op het niveau van verwerking van de leerstof is dat nog onvoldoende, aldus het oordeel van de Inspectie. De school zal zich bezinnen op mogelijkheden dit te verbeteren en verder te ontwikkelen. Het onderwerp is voorwerp van gesprek met secties in het reguliere overleg tussen schoolleiding en secties en met docenten in jaargesprekken. Het zal in 2014 onderwerp van een studiedag zijn.

Wat betreft het thema HRM-beleid is in 2012 een begin gemaakt met structureel meer aandacht te besteden aan professionalisering ingeruimd, door van elke docent bij het jaargesprek een professionaliseringsvoorstel te vragen. Dit wordt besproken en in het volgende jaargesprek geëvalueerd. In augustus 2014 zal een nieuwe conector aantreden en deze personele mutatie zal worden aangegrepen het HRM steviger te verankeren in de schoolleiding.

3.2 Kwaliteitszorg

De uitvoering en beleidsvoorbereiding van kwaliteitszorg is belegd bij de commissie kwaliteit, voorgezeten door de conector onderwijs, en de kwaliteitscoördinator (0,15 fte). Dit betreft met name alle zaken rondom onderwijskwaliteit. De school heeft een abonnement op kwaliteitsscholen en neemt periodiek tevredenheidsenquêtes af onder leerlingen (elk jaar diverse klassen in diverse leerjaren, algemeen, per vak of per docent), ouders (jaarlijks één of meer oudergroepen) Een enquête onder docenten (in principe eens per vier jaar) is uitgevoerd in 2013. Met de werknemers vinden periodiek functionerings- en beoordelingsgesprekken plaats. De school heeft Vensters voor Verantwoording inmiddels online.

3.3 Inspectierapporten

De reguliere inspectierapporten bevestigen het goed functioneren van het Gymnasium Felisenum. Er is al jaren lang sprake van uitsluitend basistoezicht. Op 17 en 18 januari 2013 heeft de Inspectie het Gymnasium Felisenum bezocht in het kader van een landelijk steekproefonderzoek, gebaseerd op het toezichtskader 2013. Het resultaat van dit bezoek was dat de Inspectie het regiem van basistoezicht voor de school continueert. De Inspectie heeft aanbevelingen gedaan om het gedifferentieerd werken in de klassen te versterken en meer gebruik te maken van genormeerde toetsen.

Het opbrengstenoordeel was ook in 2013 weer voldoende.

3.4 Projecten

Verschillende van de onder 2.1. beschreven activiteiten kunnen als projecten worden beschouwd. Daarnaast houdt de school jaarlijks een projectweek waarin per jaarlaag extracurriculaire, maar wel aan een vak gerelateerde activiteiten en excursies plaatsvinden. De school doet voorts mee aan de Maatschappelijke Stage. Regionaal doen wij o.a. mee aan het project Playing for Succes (vooral gericht op leerlingen met een motivatieprobleem, waarbij geprobeerd wordt door het koppelen van school aan aansprekende ervaringen en een aansprekend rolmodel (professionele voetballers) deze leerlingen weer te stimuleren tot inzet en plezier in school, en landelijk aan het project Technochallenge.

4. Personele zaken

4.1 Personele bezetting

Tabel VIII geeft de personele cijfers vanaf 2008 (aantal fte, verdeling man/vrouw etc.). De personeelsomvang is, ten gevolge van de genomen bezuinigingsmaatregelen, gereduceerd van 42,57 fte in 2012 naar 39,63fte in 2013, de man/vrouw verhouding is stabiel. In het kader van de benodigde bezuinigingen zijn uitbreidingen in vaste aanstellingen zoveel mogelijk vermeden.

Tabel VIII Personele bezetting 2008-2011

	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Docent LB	17,1	15,4	16,1	9,1	8,96	8,79
Docent LC	14,6	17,2	15,1	16,4	16,33	15,17
Docent LD	11,9	12,5	14,3	17,1	17,27	15,67
Totaal	43,6	45,1	45,5	42,6	42,57	39,63
Tijdelijk	10,5	8,3	8,3	4,7	4,47	3,99
Vast	33,0	36,8	37,2	37,9	38,10	35,63
aandeel man (in aantallen)	25	25	28	24	24	25
aandeel vrouw (in aantallen)	29	33	29	29	29	28
ratio m/v	46,3%	43,10%	49,12%	45,28%	46,30%	47,17%
OOP	8,50	9,39	10,50	10,37	10,37	10,37
Tijdelijk	1,0	2,85	0,6	0,6	0	0
Vast	7,50	6,54	9,9	9,77	10,37	10,37
aandeel man (in aantallen)	6	6	6	6	6	6
aandeel vrouw (in aantallen)	4	5	6	6	6	6
ratio m/v	60%	54,5%	50%	50%	50%	50%
Directie	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0
aandeel man (in %)	100%	100%	100%	100%	100%	100%
tijdelijk	0	0	0	0	0	0
vast	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0

4.2 Functiemix

De functiemix gegevens (Tabel III) laten zien dat de eisen voor de functiemix in 2011 zijn gehaald, is. In verband met de financiële situatie is in 2012 en 2013 een volledige stop op bevordering doorgevoerd. Dit heeft geleid tot een beperkte daling van het functiemixgetal. In 2014 zullen - in bescheiden mate - weer promoties worden toegekend, zodat het functiemixgetal weer zal stijgen.

De uitkomst van de inmiddels in een akkoord tussen ministerie, VO-raad en bonden vastgestelde rekentool met betrekking tot de functiemix, leidt voor het Gymnasium Felisenum tot een bijstelling naar beneden van de functiemix tot een streefgetal van 121, uiterlijk te realiseren in 2015. Tabel III laat zien dat dat ruimschoots zal worden gerealiseerd. De schoolleiding is van mening dat zoveel mogelijk moet worden vastgehouden aan de in het OSZG-beleid afgesproken doelstelling, mits daartoe voldoende begrotingsruimte kan worden gevonden en mits dit niet op onaanvaardbare wijze ten koste gaat van onderwijskwaliteit en werkdruk. Immers, verhoging van het functiemixgetal leidt tot meer uitgaven, terwijl er de komende jaren juist nog bezuinigd moet worden op personeelskosten (d.w.z. er moet een bescheiden vermindering van de omvang van het personeel gerealiseerd worden). De mogelijkheden voor bezuiniging zijn hetzij maatregelen die potentieel leiden tot kwaliteitsverlies, i.c. minder lessen (versoering van de lessentabel), minder C-taken en/of grotere klassen, hetzij maatregelen die leiden tot vergroting van de werkdruk, i.c. minder tijd voor professionalisering, minder tijd per lesuur en/of grotere klassen.

De schoolleiding acht een toename van het functiemixgetal van 118 in 2013 tot tot 124 in 2015 realiseerbaar en verantwoord, en streeft er daarbij naar zoveel mogelijk daarvan al in 2014 te realiseren, minimaal een stijging tot de vereiste 121. Per 1-8-2016 streeft de schoolleiding ernaar voldoende ruimte in de begroting te hebben gevonden om op 125 uit te komen. Daarna zal moeten worden gezien of verdere groei mogelijk is.

Onderstaande tabel geeft het (beoogde) verloop weer, in percentages, van het aandeel LB, LC en LD functies van 2008-2015.

Tabel IX Ontwikkeling functiemix 2008-2014

GF	2008	2009	2010	2011	2011 streef	per 01- 10-2013	per 01- 08-2014 streef	per 01-08- 2015 streef
LB	39,2	34,1	34,1	21,4	9,2	20,9	19	17,5
LC	33,5	38,1	35,6	37,3	62,5	40,0	41	43
LD	27,3	27,8	29,7	41,2	28,3	39,2	40	40,5
mix- getal	88,1	93,7	95	119,7	119,1	118,4	121	124

4.3 Nascholing

Individuele nascholingsactiviteiten vinden op verzoek c.q. op voorstel van de medewerkers plaats, soms op verzoek of voorstel van de schoolleiding. Per medewerker wordt een budget van €500,- aangehouden, waarin inbegrepen de kosten van studiedagen en dergelijke. In functionerings- en beoordelingsgesprekken wordt aandacht geschonken aan de nascholingsactiviteiten van de individuele medewerker. Sinds 2012 wordt van iedere werknemer gevraagd een concreet nascholings- en ontwikkelingsplan voor het komend cursusjaar op te stellen. Het automatisch beschikbaar stellen van 10% van de aanstelling voor professionalisering is tegelijkertijd voor de helft hiervan afhankelijk gemaakt. Secties worden gestimuleerd een sectiebeleid m.b.t. professionalisering (nascholing en onderwijsvernieuwing) te ontwikkelen.

Drie personeelsleden hebben individuele coaching gevolgd. Er was één personeelslid dat gebruik maakte van de beurs voor zij-instromers. Twee personeelsleden hebben de eerstegraads lerarenopleiding afgerond.

Naast individuele professionalisering besteedt de school een deel van de middelen en tijd aan nascholing in teamverband, de studiedagen of –middagen. Veelal worden deze besteed aan een bepaald thema met externe deskundigen, soms ook worden deze besteed aan professionaliserings- en ontwikkelingsactiviteiten per sectie of per cluster van verwante secties.

5. Verbonden partijen

5.1 Gemeente

Het Gymnasium Felisenum onderhoudt actief contact met de gemeente, met name via het OOGO (op overeenstemming gericht overleg betreffende huisvesting) en het LEA (de lokale educatieve agenda). Er is jaarlijks overleg met de leerplichtambtenaar. Voor de maatschappelijke stage wordt samengewerkt met de gemeente, het Centrum voor Vrijwilligerswerk Velsen en de andere Velsense scholen voor VO. Voorts is er een regelmatig overleg van de directies van alle Velsense scholen voor VO en een regelmatig overleg binnen het kader van het VIOS-beleid (veiligheid in en om de school) waaraan behalve de scholen ook gemeente, bureau Halt en de politie meedoen.

5.2 Regionale en landelijke overlegstructuren

Op regionaal niveau wordt – samen met het Stedelijk Gymnasium Haarlem – deelgenomen aan het RBO, het regionaal bestuurlijk overleg, over zaken als afstemming PO-VO, afspraken m.b.t. toelating en zorg. Ook het RPO (regionaal planningsoverleg over de vestiging nieuwe scholen/dependances e.d. valt hieronder.

Het Gymnasium Felisenum is actief lid van de Stichting Het Zelfstandig Gymnasium. De school neemt in dit kader o.a. deel een excellentieprogramma voor de gymnasia (Honours Programma).

De school is actief in verschillende samenwerkingsverbanden op het gebied van de bètavakken, zoals het VO-HO netwerk Bètapartners (partners o.a. de UvA en VU te Amsterdam) en het netwerk met technische bedrijven en onderzoeksinstituten JetNet (partners: Tata-steel en het Instituut voor Milieuvraagstukken, VU). In dit kader wordt deelgenomen aan het project Innovatie-impuls, waaraan ook subsidie is verbonden.

De school is actief in verschillende samenwerkingsverbanden op het gebied van de bètavakken, zoals het VO-HO netwerk Bètapartners (partners o.a. de UvA en VU te Amsterdam) en het netwerk met technische bedrijven en onderzoeksinstituten JetNet (partners: Tata-steel en het Instituut voor Milieuvraagstukken, VU). In dit kader wordt deelgenomen aan het project Innovatie-impuls, waaraan ook subsidie is verbonden.

De school neemt deel aan het regionaal Initiatief Playing for Succes IJmond, vooral gericht op leerlingen met een motivatieprobleem, waarbij geprobeerd wordt door het koppelen van school aan aansprekende ervaringen en een aansprekend rolmodel (professionele voetballers) deze leerlingen weer te stimuleren tot inzet en plezier in school.

De secties Moderne Vreemde Talen nemen deel aan het netwerk ERK.

5.3 Samenwerkingsverband

Het Gymnasium Felisenum participeert in het Samenwerkingsverband VO Kennemerland-Zuid. De rector vertegenwoordigt de school in het bestuurlijk overleg van dit SV (de ledenraad) en is lid van de voortgangsc commissie (een soort dagelijks bestuur van het SV).

5.4 Internationale samenwerking

Het Gymnasium Felisenum is in 2013 UNESCO-school geworden, wat een kroon is op het geïntensiveerde internationaliseringsbeleid van de school. De school heeft contacten met scholen in Frankrijk, Polen, Rusland en Sri Lanka.

6. Zaken met behoorlijke politieke en maatschappelijke impact

Op dit punt zijn geen vermeldenswaardige zaken aan de orde. De school hoeft niet te loten, de urennorm wordt gerealiseerd.

7. Investeringsen

7.1 Huisvesting

Op huisvestingsgebied zijn, na de uitbreiding die in 2012 gereed is gekomen, geen grote nieuwe investeringen gedaan. Wel is het biologielokaal voorzien van dubbele beglazing. In gang is gezet de renovatie van de hal bij de entree, m.n. de conciërgeloge.

7.2 Apparatuur

Zoals in het vorig jaarverslag al was aangekondigd, is ten aanzien van de ICT-infrastructuur van de school besloten niet langer te werken met het thin client concept, maar over te gaan op cloud computing. Daartoe is in 2013 een contract gesloten met een nieuwe provider en een begin gemaakt met de benodigde investering in vernieuwing en uitbreiding van de ICT-infrastructuur. Het volledige PC-park van de school wordt vernieuwd en uitgebreid, er komt in 2014 een tweede computerzaal en er is een digitaal mededelingenscherm voorzien (beide aanvang 2014 gerealiseerd). In 2013 zijn ca. 80 nieuwe PC's met toebehoren aangeschaft. Anders dan voorzien in het jaarverslag van vorig jaar bleken de in 2011 aangeschafte *thin clients* (ca. 40), niet meer bruikbaar. De overige in de school aanwezige PCs zijn voor het overgrote deel ouder dan 7 jaar en worden dus in deze operatie vervangen.

De vervanging van *whiteboards* door digitale schoolborden wordt geleidelijk doorgezet.

De voorziene investeringen in licht- en geluidsinstallaties van de aula en het auditorium zijn nog niet gedaan, maar zullen in 2014 plaatsvinden.

7.3 Leermiddelen

Jaarlijks worden voor alle gebruikte methoden waar nodig ter vervanging en aanvulling nieuwe exemplaren gekocht. Secties geven aan wanneer zij over willen gaan op een nieuwe methode en voor welke leerjaren dat is. Algemene voorwaarde is dat overgaan op een nieuwe methode pas mag wanneer de vorige methode minimaal vier jaar is gebruikt. In 2013 zijn nieuwe methodes aangeschaft voor de vakken. Voor het overige worden andersoortige leermiddelen (practicummateriaal, tekenmateriaal, materiaal voor gebruik in de gymzaal, software, films etc etc) aangeschaft, afhankelijk van de behoefte van de secties. In het algemeen is het beschikbare budget toereikend om te voldoen aan de vraag.

8. Klachten

Er zijn in 2013 geen formele klachten ingediend door ouders of leerlingen. Klachten die er waren (over beoordelingen, over werknemers of medeleerlingen, over organisatorische zaken en dergelijke) zijn in gesprekken op het niveau van docent, mentor, leerjaarcoördinator of schoolleiding afgehandeld. Waar nodig zijn door de school maatregelen genomen. Er is één formele klacht binnengekomen van een ex-werknemer, die onderbehandeling is bij het bestuur.

Barlaeus Gymnasium (21AB)

1. Exploitatie 2013

1.1 Overzicht exploitatie 2013

	Werkelijk 2013 €	Begroot 2013 €	Werkelijk 2012 €
Baten			
3.1 Rijksbijdragen	5.674.583	5.399.600	5.511.664
3.2 Overige overheidsbijdragen	19.672	19.000	47.916
3.4 Baten werk i.o.v derden			
3.5 Overige baten	503.640	440.200	454.340
Totaal baten	<u>6.197.896</u>	<u>5.858.800</u>	<u>6.013.921</u>
Lasten			
4.1 Personele lasten	4.756.960	4.687.200	4.926.827
4.2 Afschrijvingen	165.681	177.900	201.387
4.3 Huisvestingslasten	312.244	289.000	283.943
4.4 Overige lasten	905.234	761.800	894.505
Totaal lasten	<u>6.140.119</u>	<u>5.915.900</u>	<u>6.306.662</u>
Saldo baten en lasten	<u>57.776</u>	<u>-57.100</u>	<u>-292.741</u>
5. Financiële baten en lasten	23.464	15.000	31.564
Resultaat	<u>81.240</u>	<u>-42.100</u>	<u>-261.177</u>

1.2 Analyse exploitatie

Het Barlaeus boekt een positief resultaat. Aan de ontwikkeling van de formatie-inzet (zie paragraaf 4.1) is te zien dat er een aanzienlijke verlaging van de formatie heeft plaatsgevonden, door ingrijpende maatregelen, vooral in de "overige taken". Daarmee komen de personele lasten langzamerhand weer in lijn met de bekostiging. De plus van 2013 is voor een belangrijk deel te verklaren uit een éénmalige ophoging van de lumpsum t.b.v. 2013 en 2014.

Opbouw resultaat 2013	2012	begroot 2013	jaarrekening 2013	verschil begr.-realisatie
Ziekte: saldo vervanging/premie/uitkering	€ -82.300	€ -89.100	€ -66.544	€ 22.556
Opname spaarverlof en bapo	€ -49.000		€ -2.743	€ -2.743
Resultaat kolom 120	€ -38.000	€ 22.000	€ -23.026	€ -45.026
Verrekening spaarverlof afgelopen jr.	€ -24.300			€ -
Saldo personele lasten excl. Ziekte en Bapo	€ -126.400	€ -31.800	€ 120.582	€ 152.382
Saldo Materiële exploitatie	€ 56.900	€ 75.900	€ 94.761	€ 18.861
Saldo Huisvesting	€ -29.600	€ -34.100	€ -65.254	€ -31.154
Resultaat exploitatie	€ -292.700	€ -57.100	€ 57.776	€ 114.876
saldo rente	€ 31.600	€ 15.000	€ 23.464	€ 8.464
Totaal	€ -261.100	€ -42.100	€ 81.240	€ 123.340

Het resultaat van de "eigen middelen" is negatief, omdat er voor gekozen is om ICT-kosten ten laste te brengen van deze reserve. Bij de huisvesting is sprake van incidentele en onvoorziene kosten en de keuze om enkele zaken nu uit te voeren die later nog terugkomen via de gemeente. Gezien het feit dat het totale resultaat er dankzij de incidentele subsidies veel positiever uitziet dan het in feite is, is er op grond van dit resultaat geen aanleiding om meer structurele verplichtingen aan te gaan (bijvoorbeeld in bevorderingen of in extra formatie). Door het positieve resultaat ziet de balans er beter uit: de liquiditeit neemt toe met bijna twee ton en het weerstandsvermogen (=het Eigen vermogen gedeeld door de baten) gaat van 10% naar 13%, maar zit voorlopig nog niet op de OSZG-norm van 25%. De middelen voor leerplus staan nog op € 271.000. Dat betekent dat we nog een jaar of drie door kunnen met de huidige inzet van middelen.

1.3 Bekostiging

86% van de bekostiging bestaat uit de lumpsum; dat is hoger dan vorig jaar, vanwege de inhaalslag die de overheid heeft gemaakt op de tekorten in de bekostiging van afgelopen jaren. Daarom is een incidentele ophoging van de lump-sum toegepast, deels te besteden in 2014, maar geheel geboekt in 2013. Onder de subsidies i.h.k.v. het overheidsbeleid valt ook de onttrekking aan de balans t.b.v. het Leerplusproject; dat was in 2013 € 80.000. Onder deze subsidie vallen tevens subsidies zoals de prestatiebox en de subsidie voor de maatschappelijke stage. Bij de subsidies op aanvraag zitten rugzakgeld, huisvestingsvergoedingen van de gemeente en de lerarenbeurs.

Inkomsten Barlaeus	Omvang	Aandeel
Lump sum (incl. ZIZO, UWV)	€ 5.329.399	85,99%
Subsidies tgv overheidsbeleid	€ 268.491	4,33%
Subsidies op aanvraag	€ 57.238	0,92%
Ouderbijdragen en andere eigen middelen	€ 542.768	8,76%
Totaal	€ 6.197.896	100%

1.4 Ouderbijdragen en boekenfonds

De ouderbijdragen van de school bestaan uit een algemene ouderbijdrage van €65 en verder voorschotten voor activiteiten en reizen. Zo wordt jaarlijks €360 aan ouderbijdragen in rekening gebracht. De besteding van de algemene ouderbijdrage is vermeld in de schoolgids en overeengekomen met de MR. Er gaat veel geld om in het ruime aanbod aan reizen en excursies: deze lopen in de jaarrekening, zoals de bedoeling is, op een saldo 0: er wordt niet aan verdiend en ook geen geld bijgelegd uit de rijksmiddelen.

Een boekenfonds kent de school niet meer sinds de invoering door de overheid van 'gratis boeken' en de bijbehorende bekostiging in de lumpsum. De school, eigenaar en beheerder van alle boeken, berekent geen statiegeld, dit wordt slechts "virtueel" in het Lexicon-G systeem opgenomen. Bij beschadiging of het niet inleveren van een boek wordt de nieuwprijs via Lexicon-G in rekening gebracht.

2. Onderwijsprestaties

2.1 Examen

Het actieve beleid om absentie in de bovenbouw tegen te gaan heeft een bijdrage geleverd aan een mooi examenresultaat. Bij de meeste vakken zijn de examencijfers bovengemiddeld en de verschillen met het SE niet groot. Jaarlijks analyseren de secties de resultaten, met het oog op verbeteracties. Jaarlijks vergelijken de zelfstandige gymnasia onder andere de onderwijsprestaties. In die vergelijking komt het Barlaeus er bovengemiddeld uit. De centraal-examencijfers en het slaagpercentage zijn in het algemeen hoog. Ook wat betreft uitval presteert het Barlaeus goed.

Prestatie Barlaeus t.o.v. zelfstandige gymnasia					ranking Barlaeus
Schoolexamencijfer	6,9	6,7	7,2	7	13
Centraal-examencijfer	6,9	6,5	7,2	7,1	5
Slaagpercentage	92,7	81	99,2	96,3	9

2.2 Doorstroom en uitstroom (%)

De onderwijsprestaties zijn als vanouds goed. Het afschaffen van de mogelijkheid om in de eerste klas te blijven zitten heeft een zeker opwaarts effect op de overgang van 1 naar 2 teweeggebracht, met een mogelijk negatieve consequentie voor latere jaren. In het schoolplan en het activiteitenplan is één van de speerpunten de propedeutische functie van de onderbouw, met als doel uitval in de bovenbouw zoveel mogelijk tegen te gaan. Volgens de inspectie heeft het Barlaeus een onvoldoende onderbouwrendement en een zeer goed bovenbouwrendement. Dat sluit wel aan bij de propedeutische functie die de onderbouw heeft. Het is vanwege de Amsterdamse kernprocedure niet mogelijk om bovengemiddeld te scoren op het onderbouwrendement, omdat wij gaan leerlingen toelaten die geen vwo-advies hebben. Gymnasia in andere steden (waarmee wij worden vergeleken), kunnen wel leerlingen met dubbeladviezen (H/V) toelaten en verdienen daarmee bonuspunten. In 2013 is er gelukkig een verbetering te constateren ten opzichte van het jaar daarvoor. Desalniettemin wil het Barlaeus de doorstroom blijven verbeteren.

Prestatie Barlaeus t.o.v. zelfstandige gymnasia					
	gymnasia	laagste	hoogste	Barlaeus	ranking Barlaeus
Doorstroompercentage	89,3	80,9	94,4	90,7	17
Schooluitvalpercentage	5	2,4	10	3,8	8

doorstroom	2009	2010	2011	2012	2013	gem
van 1 naar 2	96,5%	96,3%	93,6%	93,3%	96,4%	95,2%
van 2 naar 3	84,1%	81,9%	88,1%	83,8%	86,5%	84,9%
van 3 naar 4	93,8%	86,4%	89,1%	84,4%	89,0%	88,5%
van 4 naar 5	92,6%	94,6%	92,4%	87,9%	90,3%	91,6%
van 5 naar 6	93,8%	90,2%	90,2%	87,5%	86,8%	89,7%
van 6 naar diploma	95,5%	90,2%	91,1%	93,4%	96,3%	93,3%

2.3 Extra activiteiten leerlingen

Zoals veel gymnasia bestaat de populatie voor een behoorlijk deel uit leerlingen die veel aankunnen. Om die reden heeft het Barlaeus contacten met de Leidse Universiteit voor Lapp-top en pre-universitycollege. In 2013 zijn voorbereidingen getroffen om mee te gaan doen met het Honours Programma van de SHZG. Daarnaast probeert de school leerlingen de ruimte te geven die bijvoorbeeld op hoog niveau sporten of musiceren. Het schoolleven van het Barlaeus kent een scala aan activiteiten voor leerlingen, zodat zij zich op allerlei gebieden kunnen ontplooien. Daarbij maakt de school regelmatig gebruik van het feit dat zij in een zeer rijke culturele omgeving functioneert.

2.4 Leerlingenaantallen

Klas	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
I	170	142	138	144	143	162	140	135	139	140	148	145	145	145	145	145	145
II	144	176	139	137	145	154	168	142	141	144	145	153	150	150	150	150	150
III	127	126	166	135	128	125	139	160	136	137	134	135	142	140	140	140	140
IV	142	119	128	162	134	129	119	132	145	130	131	128	129	136	134	134	134
V	113	142	115	118	160	133	132	122	128	144	130	131	128	129	136	134	134
VI	102	108	143	109	110	153	124	120	108	115	133	120	121	118	119	125	123
totaal	798	813	829	805	820	856	822	811	797	810	821	812	815	818	824	828	826

In geel: prognose

Het leerlingenaantal stabiliseert zich rond net boven de 800, vanwege de wat ruimere toelating in de eerste klas. Daar is voor gekozen vanwege een verbeterde doorstroom in de onderbouw en vanwege financiële overwegingen.

3. Onderwijskundige ontwikkelingen

3.1 Kwaliteitsagenda/prestatiebox

De kwalitatieve ontwikkelingen in het Barlaeus zijn gekoppeld aan de onderwijsvisie. Daarin staan aandacht voor verschillen, ontwikkeling van kritisch denken en redeneren, voorbereiding op wetenschappelijk denken en acribie in presentatie centraal. Alle secties schrijven jaarlijks een activiteitenplan waarin zij beschrijven welke concretisering zij geven aan deze speerpunten. Daarnaast zijn de belangrijkste schoolbrede ontwikkelingen:

3.1.1 Curriculum

- Uitontwikkeling van het nieuwe vak filosofie tot en met het eerste examen;
- Actieve deelname aan de ontwikkeling van het Honours Programma van de zelfstandige gymnasia;
- Verdere uitrol project maatschappelijke stage.

3.1.2 Toetsing en beoordeling

- Afname ERK-examens bij de moderne vreemde talen (Delf, Goethe en Cambridge);
- Implementatie beoordelingscriteria schrijfvaardigheid Nederlands en Tekenen;
- Ontwikkelen criteria voor Profielwerkstuk, Informatievaardigheden, Lichamelijke Opvoeding.

3.1.3 Taalbeleid

- Implementatie DIA-taal en leesdok;
- Implementatie stijlboek Barlaeus.

3.1.4 Bestrijding uitval

- Huiskamerproject;
- Individuele leerlingbegeleiding;
- Plusmentoraat in alle klassen, behalve de vijfde klas;
- Verscherping absentiebeleid.

3.2 Kwaliteitszorg

In 2011 is Vensters voor verantwoording "live" gegaan en schoolkompas gevuld. Voor tevredenheidsonderzoeken maakt het Barlaeus gebruik van kwaliteitscholen.nl. Het Barlaeus neemt deel aan de gymnasiumenquête en -benchmark van de Stichting het Zelfstandig Gymnasium (SHZG). Op onderwijsprestaties scoort het Barlaeus bovengemiddeld. Jaarlijks worden de examenresultaten uitgebreid geanalyseerd en besproken. Secties maken een sectiewerkplan aan de hand van de speerpunten in de onderwijsvisie.

3.3 Inspectierapporten

Er zijn geen nieuwe inspectierapporten over het Barlaeus verschenen.

3.4 Projecten

Het Barlaeus draagt bij aan het project Hyperion (nieuwe categorale school in Noord) en werkt als vanouds intensief samen met vier andere gymnasia op het gebied van leerlingen met weinig sociaal kapitaal. Gezamenlijk wordt de huiskamer geëxploiteerd, de spitsklas vormgegeven, PR gedaan en onderzoek verricht. Daarnaast wordt er door de 4 gymnasia jaarlijks een gezamenlijke conferentie georganiseerd.

4. Personele zaken

4.1 Formatie

		2009-10			2010-11			2011-12			2012-13			2013-14		
		vast	tijd	tot	vast	tijd	tot	vast	tijd	tot	vast	tijd	tot	vast	tijd	tot
DIR	M	1		1	1		1	1		1	1		1	1,0		1,0
	V	2		2	2		2	1	0,9	1,9	1,9		1,9	1,9		1,9
	tot	3	0	3	3	0	3	2	0,9	2,9	2,9	0	2,9	2,9	0,0	2,9
OP	M	23,5	6,3	29,8	24,4	4,7	29,1	24,4	4,9	29,3	23,3	2,3	25,6	23,3	3,5	26,8
	V	20	4,3	24,3	21,5	2,4	23,9	19,9	3,5	23,4	18,4	2,6	21	17,1	1,6	18,7
	tot	43,5	10,6	54,1	45,9	7,1	53	44,3	8,4	52,7	41,7	4,9	46,6	40,4	5,0	45,5
OOP	M	6,8	2,8	9,6	7,6	2,7	10,3	8,1	1,4	9,5	8,3	0,3	8,6	6,9	0,4	7,3
	V	4	2,9	6,9	5	1	6	5,2	0,3	5,5	5,2		5,2	5,3	0,8	6,1
	tot	10,8	5,7	16,5	12,6	3,7	16,3	13,3	1,7	15	13,5	0,3	13,8	12,2	1,2	13,4
Tot	M	31,3	9,1	40,4	33	7,4	40,4	33,5	6,3	39,8	32,6	2,6	35,2	31,2	3,9	35,1
	V	26	7,2	33,2	28,5	3,4	31,9	26,1	4,7	30,8	25,5	2,6	28,1	24,3	2,4	26,7
	tot	57,3	16,3	73,6	61,5	10,8	72,3	59,6	11	70,6	58,1	5,2	63,3	55,6	6,2	61,8

4.2 Ontwikkeling functiemix (meerjarig en prognose traject tot 2014)

Schalen	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014*
LB	23	22	13	12	11	17	10
LC	57	37	25	26	27	23	28
LD	20	42	62	62	62	60	62
Mixgetal		120	149	150	151	143	153
*prognose							

De prognose voor 2014 is nog gebaseerd op de "oude" functiemixdoelstellingen. Inmiddels is er een rekentool verspreid, waaruit blijkt dat deze doelstelling onbetaalbaar is. In 2014 moet duidelijk worden hoe er met deze nieuwe doelstellingen zal worden omgegaan. Zeker is dat het beoogde mixgetal lager zal uitvallen dan het hierboven vermelde.

4.3 Nascholing

Nascholing vindt merendeels in individuele scholingstrajecten plaats. Een personeelslid heeft individuele coaching gevolgd. Er is een schoolbrede scholing op het gebied van mentoraat geweest. Er zijn twee personeelsleden die gebruik maken van de lerarenbeurs om een master te behalen.

5. Verbonden partijen

5.1 Gemeente (leerplicht en projecten)

Het Barlaeus participeert in de Vereniging van Amsterdamse Schoolbesturen OSVO. De rector is bestuurslid namens OSZG van OSVO met de portefeuille Regionaal Plan Onderwijsvoorzieningen en Kernprocedure 1 (overgang PO-VO). Er is een actieve relatie met leerplicht in verband met het terugdringen van verzuim. Gemeentelijke projecten zijn er niet.

5.2 Overlegstructuren en Samenwerkingsverbanden

Het Barlaeus is actief lid van de VO-raad en van de Stichting Het Zelfstandig Gymnasium. In het eerste verband heeft OSZG actief bijgedragen aan het wijzigen van de functiemixafspraken. In het laatste verband is het Barlaeus betrokken bij het ontwerp van een excellentieprogramma voor de gymnasia (Honours Programma). OSZG is lid van het samenwerkingsverband zorg en participeert actief in het bestuurlijk overleg, het directeurenoverleg en het overleg zorgcoördinatoren.

6. Zaken met behoorlijke politieke en maatschappelijke impact

In de Amsterdams context is veel "gedoe" rondom lotingen en het tekort aan plaatsen op populaire scholen. In 2013 is helaas geloot. In het kader van OSVO participeert het Barlaeus in het Hyperion-initiatief door adviezen en uitleen van personeel. De rector is als bestuurslid van OSVO betrokken bij de aanpassing van het Regionaal Plan van Onderwijsvoorzieningen en de herijking van de zogenaamde kernprocedure.

7. Investerings

7.1 Huisvesting

Op huisvestingsgebied zijn plannen ontwikkeld om de gebruiksmogelijkheden van de aula te verbeteren. De realisatie van die plannen is afhankelijk van de financiële dekking die kan worden gevonden.

7.2 Apparatuur

Er zijn in 2013 geen grote investeringen gedaan. Wel is een uitgebreide evaluatie van de IT-infrastructuur afgerond. Daaruit is afgeleid dat het Barlaeus de huidige opzet handhaaft en verder uitbouwt.

7.3 Leermiddelen

Er zijn geen extra investeringen gedaan in leermiddelen.

8. Klachten

Het bestuur heeft een klacht in behandeling genomen. Inmiddels is deze klacht afgehandeld.

Vossius Gymnasium (21AF)

1. Exploitatie 2013

1.1 Overzicht Exploitatie 2013

	Werkelijk 2013	Begroot 2013	Werkelijk 2012
	€	€	€
Baten			
3.1 Rijksbijdragen	5.690.272	5.407.200	5.161.361
3.2 Overige overheidsbijdragen	48.516	39.000	34.203
3.4 Baten werk i.o.v derden			
3.5 Overige baten	497.847	387.500	490.302
Totaal baten	<u>6.236.635</u>	<u>5.833.700</u>	<u>5.685.867</u>
Lasten			
4.1 Personele lasten	4.440.199	4.504.900	4.474.422
4.2 Afschrijvingen	273.949	278.000	270.305
4.3 Huisvestingslasten	295.030	278.800	287.146
4.4 Overige lasten	850.955	795.600	842.542
Totaal lasten	<u>5.860.133</u>	<u>5.857.300</u>	<u>5.874.416</u>
Saldo baten en lasten	<u>376.502</u>	<u>-23.600</u>	<u>-188.549</u>
5. Financiële baten en lasten	7.168	5.000	7.234
Resultaat	<u>383.670</u>	<u>-18.600</u>	<u>-181.316</u>

1.2 Analyse

Het Vossius sluit het jaar 2013 af met een plus van bijna 4 ton. Trekken we daar de eind 2013 (mede voor 2014) ontvangen extra rijksmiddelen van af, dan resteert nog steeds een positief saldo van rond € 150.000. Aan dit saldo ligt een divers aantal meevallers ten grondslag. Te noemen zijn hogere rijksbijdragen i.v.m. de Kwaliteitsagenda, een hogere subsidie voor zorg, voordelen in de sfeer van de personele lasten, rentevoordelen alsmede minder uitgaven voor boeken en administratie en beheer. Overigens blijven de uitgaven voor huisvesting (inclusief lasten afschrijvingen) relatief hoog.

1.3 Bekostiging

Van de totale inkomsten ad € 6.236.635 neemt het Rijk het overgrote deel voor zijn rekening, te weten ruim 91%. In deze rijksbijdrage is ook een vergoeding leermiddelen opgenomen. Hiervan stelt de school middels een boekenfonds, dat gedragen wordt door de OSZG, de leerlingen gratis studie- en werkboeken ter beschikking;

ook krijgen de leerlingen gratis readers en kopieën alsmede werkmaterialen voor lessen techniek, tekenen, handvaardigheid, scheikunde etc. uitgereikt.

Behalve door het ter beschikking stellen van het schoolgebouw draagt de Gemeentelijke Overheid nog ruim € 40.000 bij (huurvergoedingen, vergoeding OZB, Zorggelden)

1.4 Ouderbijdragen

De ouders van de leerlingen staan garant voor het grootste deel van de overige baten via onder meer bijdragen voor excursies en activiteiten alsmede een algemene schoolbijdrage. Inmiddels bedraagt de jaarlijkse bijdrage per kind ruim € 500. Daarnaast zijn er (groeierende) inkomsten uit de verhuur van het gebouw aan derden.

2. Onderwijsprestaties

2.1 Resultaten eindexamens

Examenjaar	Slagingspercentage		CE-cijfers gem	
	Vossius %	ZG%	Vossius	ZG
2010	96,5	90,2	7,0	6,7
2011	94,4	91,5	6,9	6,7
2012	99		7,14	
2013	98,6		7,2	

2.2 Tussentijdse uitstroom

Schooljaar	Uitstroomcijfers per klas						
	1	2	3	4	5	6	Totaal
2009-10	8	15	7	4	3	112	149
2010-11	10	9	12	1	2	120	154
2011-12	6	14	3	3	1	98	125
2012-13	3	10	3	3	7	139	165

NB Uitstroomcijfers incl. uitstroom naar VAVO.

2.3 Extra activiteiten leerlingen

Het Vossius biedt zijn leerlingen naast de excursies in de klassen 1 /m 5 een groot aantal extra activiteiten aan:

- Bij uitval van een reguliere les krijgen leerlingen uit de klassen 1 en 2 een vervangende les van een andere vakdocent aangeboden. In lesweken met relatief veel uitval vanwege excursies krijgt dezelfde groep leerlingen een gastles van een ouder aangeboden.
- Leerlingen in de klassen 1 en 2 krijgen het aanbod na de reguliere schooltijd nog een les Italiaans of Spaans te volgen.
- In de onderbouw is er een Meergetalenteerdenprogramma, waarbinnen individuele leerlingen deels buiten de lessen onder begeleiding aan een eigen project werken. Hieraan nemen enkele tientallen leerlingen deel.
- De mogelijkheid tot voorbereiding op de Cambridge- Delf en Goethe-examens. Hieraan nemen jaarlijks enkele honderden leerlingen deel.
- Deelname aan Olympiades en landelijke wedstrijden op het gebied van wiskunde, biologie, natuurkunde, Klassieke Talen
- In de bovenbouw de mogelijkheid meer vakken te kiezen dan nodig voor het eindexamen; daarnaast is er de mogelijkheid tot deelname aan de Laptop- en Pre-Universityprogramma's van de Universiteit Leiden. Ook hebben leerlingen de mogelijkheid zich aan te melden voor het onder auspiciën van de landelijke vereniging van gymnasia SHZG ontwikkelde Honoursprogramma, waarbij zij een eigen project kiezen en begeleid worden door Vossius-docenten. Tenslotte is in 2013 gestart met de ontwikkeling van het Geo Future-

programma, een op de grote problemen van de aarde gericht interdisciplinair programma waarvan ook uitwisseling met het buitenland deel uitmaakt.

- deelname aan het Orkest, de Big Band, het Jazz koor, de twee toneelgroepen voor respectievelijk onder- en bovenbouw, het jaarlijkse Cafe Chantant-muziekfeest alsmede aan de geluidstechniekploeg
- deelname aan schoolmagazine Vulpes, schoolkrant Aloopex en school-filmploeg Aloopex
- deelname aan het Intergymnasiale debattoernooi alsmede andere (landelijke) debattoernooien alsmede aan het European Youth Parliament
- een Profielwerkstuk dat bij twee vakken aansluiting moet vinden en waarvoor ook twee begeleiders ter beschikking worden gesteld; ook in 2013 was er een Presentatieavond tijdens welke de 10 beste Werkstukken werden gepresenteerd en prijzen werden uitgereikt; een aantal werkstukken werd ook doorge-
stuurd naar de landelijke KNAW-wedstrijd

2.4 Leerlingenaantal en prognose

2013	2014	2015	2016	2017
804	781	792	805	800

3. Onderwijskundige ontwikkelingen

3.1 Kwaliteitsagenda/Prestatiebox

De gelden die beschikbaar kwamen in het kader van de Kwaliteitsagenda zijn - naast voor een groot deel van de activiteiten genoemd bij "extra activiteiten leerlingen"- ingezet voor de volgende activiteiten: het ontwikkelen van eigen lesmethoden (natuurkunde en klassieke talen), het Vossius Parlement alsmede het ontwikkelen van taalvaardigheidsonderzoek en taalbeleid voor alle secties op school. Tevens zijn personele middelen ingezet voor het mede tot stand brengen en organiseren van het Honours-programma.

3.2 Kwaliteitszorg

-Aan het begin van elk schooljaar voert de schoolleiding overleg met die secties die relatief minder gescoord hebben bij de recente Centraal Examens; verder vindt in ieder geval eenmaal per twee jaar een gesprek plaats tussen schoolleiding en secties over zaken als vakontwikkeling, nieuwe didactische concepten, ontwikkelingen in het eindexamenprogramma, bijscholing, wijze van voorbereiding PW en PTA's etc.

-Tenminste eenmaal per twee jaar krijgt elke medewerker een functioneringsgesprek, met als basis de bevraging van twee klassen (via op de Wet BIO gerichte vragenlijsten van kwaliteitscholen.nl), bevindingen lesbezoek alsmede een zelfevaluatie op basis van aspecten genoemd in de wet BIO. In dit kader is aansluiting gezocht bij het Bekwaamheidsdossier. De functioneringsgesprekken richten zich steeds meer op de ontwikkeling van de leraar.

-Nieuwe leraren worden tegen het einde van hun eerste jaar beoordeeld op basis van een advies van de sectie, de bevraging van twee klassen alsmede lesbezoek door leden van de schoolleiding; er is voorts een uitgebreide, door de werkgeversstichting OSZG ontwikkelde, procedure voor het bevorderen van medewerkers tot LD-docent.

-De school werkt voorts met een jaarlijks activiteitenplan dat op basis van het Schoolplan, de kengetallen SHZG, rapportages Inspectie e.d. op hoofdlijnen wordt voorbereid tijdens een Beleidsdag in het voorjaar waaraan schoolleiding en vertegenwoordigers van vakgebieden participeren; de rector voert voorts regelmatig overleg met de leerlingenraad/groepen leerlingen en het bestuur van de oudervereniging en treedt voorts op als gedelegeerd bestuurder in het overleg met de MR (die ongeveer 6 maal per jaar bijeenkomt).

-Eenmaal per 4 jaar formuleert de school een Schoolplan. Het huidige loopt tot en met 2016.

-De school participeert aan het landelijke project School aan Zet en neemt tevens deel aan het systeem van collegiale visitatie van de vereniging SHZG.

3.3 Inspectierapporten

Bij de jaarlijkse prestatierapporten van de Inspectie komt naar voren dat de school op zeer veel vakken tot de hoogstpresterende VWO-scholen van het land behoort; op het gebied van Economie scoort de school gemiddeld.

Voor wat betreft de doorstroom in de onderbouw scoort de school in vergelijking met de overige categoriale gymnasia gemiddeld doch vergeleken met alle overige VWO-scholen in Nederland minder dan gemiddeld; met

name de doorstroming vanuit klas 2 verdient verbetering. Overigens laten de jaarlijkse cijfers van de SHZG zien dat de doorstroom van het Vossius in de bovenbouw alsmede de totale doorstroom meer dan gemiddeld is. In 2013 bezocht de Inspectie het Vossius ook in het kader van het reguliere toezicht. Dit bezoek vond plaats op basis van een nieuw format dat inmiddels door de Inspectie is vastgesteld voor de toekomst. Het Vossius kreeg een voldoende en bleef in het zogenaamde basisarrangement.

3.4 Projecten

Het Vossius nam deel aan het landelijke project Maatschappelijke Stage en organiseerde opnieuw in de 4^e klas- een beroepsstage van een week voor alle leerlingen. Ook vond in het voorjaar een culturele en sportweek plaats, tijdens welke het Vossius Parlement plaatsvond, andere leerlingen een week lang met de Metamorfoses van Ovidius aan de slag gingen, vele musea en andere culturele instellingen werden bezocht en kunstzinnige workshops plaatsvonden. Voor het sporten werd onder meer ook de Apollohal benut.

Ook nam het Vossius deel aan projecten van de Amsterdamse gymnasia om meer leerlingen uit bijzondere maatschappelijke groepen binnen te halen en binnen te houden (speciale Huiskamer t.b.v. het maken van huiswerk, Spitsklas om groep-8-ers beter op het gymnasium te prepareren, werkgroepen sociaal-cultureel en taalbeleid, speciale wervingsacties)

4. Personele zaken

4.1 Formatie

- verdeeld naar man/vrouw, directie/OP/OOP, tijdelijk/ vast

Regulier fte

	2010-11			2011-12			2012-13			2013-14		
	vast	tijd	tot	vast	tijd	tot	vast	tijd	tot	vast	tijd	tot
DIR	2,90		2,90	2,90		2,90	2,90		2,90	2,90		2,90
OP	42,78	6,53	49,31	40,12	9,02	49,14	38,49	6,17	44,66	37,63	5,37	43,0
OOP	12,75	1,58	14,33	12,40	0,39	12,79	12,07	0,29	12,35	11,37	0,24	11,61
Totaal	58,43	8,11	66,54	55,42	9,41	64,83	53,46	6,46	59,92	51,90	5,61	57,51

Vervanging fte (vanwege ziekte, ouderschapsverlof) in loondienst(prognose aug 2013):

OP:
0,75
OOP
0,24

Totaal werkzame personen

Zowel bij het OP als het OOP houdt het aantal mannen en vrouwen elkaar in evenwicht; binnen de directie werken 2 mannen en 1 vrouw

4.2 Functiemix (meerjarig en prognose traject tot 2015)

	start	2009	2010	2011	Streef 2011	2013	Streef 2014	"Bereikbaar"
LB	22,1	14,7	9,1	9,3	0,0	6,0	0,0	0,0
LC	45,8	44,2	43,6	38,6	59,0	36,0	29,0	46,6
LD	32,1	41,1	47,3	52,1	41,0	58,0	71,0	53,4
Mixgetal	110	126,4	138,2	142,8	141,0	152,0	171,0	153

Nadat het Vossius in 2011 het nagestreefde functiemixgetal net gehaald had, heeft het vanaf 2012 het pad van promotie van LB naar LC en LC naar LD verder vervolgd, en wel op basis van de richtlijnen aangegeven in de op OSZG-niveau vastgestelde beleidsnotitie (beoordeling voor promotie bij respectievelijk LB6 en LC10). Mede door de pensionering van enkele oudere LD-docenten zou het alle zeilen moeten bijzetten om de eerder voor 2014 uitgezette streefcijfers te halen. In de loop van 2013 werd echter steeds duidelijker dat de voor 2014 te behalen targets door het Ministerie zouden worden bijgesteld, mede in het licht van de mogelijkheid de onderhavige promoties ook daadwerkelijk te financieren. Mogelijke bijstelling en verwachte financiële krapte maakten dat de doorgroei naar LD begin 2014 voorlopig zou worden bevroren.

4.3 Nascholing

Het Vossius heeft in 2013 vrijwel het gehele begrote bedrag voor materiële kosten bij- en nascholing gebruikt. Daarnaast stelt de school in voorkomende gevallen haar medewerkers in staat zo nodig tijdens lestijd belangrijke bijscholingsactiviteiten te volgen, bijvoorbeeld die van landelijke beroepsverenigingen en de Universiteiten. Vanuit de schoolleiding kregen medewerkers in 2013 voorts een uitnodiging voor bijscholing op school op bijvoorbeeld het uitoefenen van het mentoraat, bedrijfshulpverlening, belangrijke stoornissen bij leerlingen (adhd etc.), pedagogiek (hoogleraar Luc Stevens), gespreksvoering etc. De school beschikt verder over een eigen opgeleide docentenbegeleider die met name jonge/nieuwe docenten begeleidt, ook via een programma van intervisie. Ook participeerde de school aan de jaarlijkse door de Amsterdamse gymnasia georganiseerde Amsterdamse Gymnasiumdag en het landelijke Project School aan Zet. Leden van de schoolleiding schoolden zich onder mee bij op het vlak van coaching en bezochten algemene studiedagen van de landelijke vereniging van gymnasia SHZG.

5. Verbonden partijen

5.1 Gemeente: leerplicht, projecten

Het Vossius heeft een goed regulier contact met het Bureau Leerplicht Plus; een medewerker van die organisatie participeert ook vast in het ZAT. Het Vossius hanteert de regels van het Bureau m.b.t. het noteren van absenties ten volle en is ook attent op het vlak van de zogenaamde LAS-meldingen bij overmatig verzuim. Naar aanleiding van het bezoek van het Bureau in 2013 heeft de school de documentatieplicht voor ouders bij verzoeken om langduriger absentie aangescherpt.

De contacten met de Dienst Onderwijshuisvesting van de Gemeente Amsterdam zijn goed. Ook in 2013 ontving het Vossius een subsidie voor het huren van sportterreinen en sportaccommodatie. Tevens ontving het een extra tussentijdse subsidie van de Dienst voor het verwijderen dan wel veilig afdekken van de laatste resten asbest in de school, overigens met de aantekening dat er nooit een onveilige situatie is geweest voor leerlingen en medewerkers. In 2013 startte ook het overleg met de Dienst over een mogelijke verbouwing van het Vossius, een en ander op basis van een studie van architectenbureau Marlies Rohmer. Begin 2014 zou het Vossius voor deze verbouwing een subsidie aanvragen bij de Gemeente. Met de Deelraad Zuid is verder regelmatig contact voor Monumenten- en Bouwvergunningen e.d.; ook is er overleg geweest met ambtenaren van dezelfde Deelraad over de verkeerssituatie rond de school.

Voor het project Maatschappelijke Stage maakt het Vossius gebruik van de Vrijwilligerscentrale van de Gemeente Amsterdam.

5.2 Overlegstructuren

Het Vossius maakt deel uit van het schoolbestuur OSZG en participeert in de persoon van de rector in het Rectorenconvent; binnen het Convent vindt uitwisseling en besluitvorming plaats op het gebied van onder meer personeels- en financieel beleid en worden adviezen aan het bestuur van de OSZG geformuleerd. In de loop van 2013 viel het besluit dat het rectorenconvent in de toekomst zal gaan functioneren als collectief bestuur. Daarnaast is de school actief binnen de SHZG, de landelijke vereniging van categoriale gymnasia. De rector van de school was in 2013 penningmeester van deze organisatie en functioneerde bovendien in een aantal werkgroepen, waaronder die ter uitwerking van het Gymnasium Honours-project. Ook participeerde hij in een commissie voor collegiale visitatie.

Binnen het Amsterdamse maakt het Vossius deel uit van het samenwerkingsverband van 5 Amsterdamse gymnasia. Binnen dat verband worden afspraken gemaakt over gezamenlijk toelatingsbeleid voor 8^e-groepers; ook

vallen daar afspraken over de gezamenlijke besteding van de zogenaamde Leerplusgeld (aantrekken en behouden leerlingen uit bijzondere groepen, zie hierboven) en gezamenlijk Taalbeleid (zie hierboven). Ook zijn er enkele keren per jaar ontmoetingen tussen de rectoren van scholen in Amsterdam-Zuid; deze worden regelmatig bezocht.

5.3 Samenwerkingsverbanden

Het Vossius is actief in het plaatselijke Samenwerkingsverband (Zorg) en wel in de persoon van de conrector onderbouw alsmede de zorgcoördinator. In dit kader heeft het ook een Profiel Passend Onderwijs geformuleerd, een Zorg-ondersteuningsplan en ontvangt het speciale scholingsgeld.

6. Zaken met behoorlijke politieke en maatschappelijke impact

Het tekort, in Amsterdam, aan gymnasiumplekken/plaatsen op goede en relatief kleine scholen blijft een thema dat de gemoederen van ouders en soms ook de plaatselijke politiek bezighoudt. In dit kader heeft het Vossius ook in 2013 een bijdrage geleverd aan de ontwikkeling van de nieuwe categorale school Hyperion. Om een einde te helpen maken aan de jaarlijkse lotingsperikelen in de stad heeft het Vossius steun gegeven aan het streven van de plaatselijke vereniging OSVO om te komen tot een systeem van matching en plaatsing.

7. Investerings

7.1 Huisvesting

Het Vossius heeft in de zomers van respectievelijk 2009 en 2010 het gehele gebouw- een Rijksmonument met veel kwetsbaar hout- en steenwerk- van binnen en buiten laten repareren en vervolgens schilderen. De financiële last hiervan werkt sterk door op de Realisatie 2013. Voorts is opnieuw een aantal verouderde elektriciteitskasten vervangen en zijn er investeringen gedaan in energiezuiniger lichtvoorzieningen. Tenslotte is er (zie ook hierboven) geïnvesteerd in het opruimen cq afdekken van de laatste resten asbest in het pand.

7.2 Apparatuur

De school heeft in 2013 opnieuw enkele iPads/tablets aangeschaft. Verder is de Wifi-installatie nog iets uitgebreid. Ook is –opnieuw op verzoek van gemotiveerde leraren- een aantal digitale schoolborden bijgeplaatst. Voor het overige worden computers, beamers e.d. maar ook natuurwetenschappelijke apparatuur up-to-date gehouden op basis van gebruikelijke afschrijvingstermijnen.

7.3 Leermiddelen

Voor het Vossius zijn leerboeken nog steeds de belangrijkste leermiddelen, aangevuld met (al dan niet op de elektronische leeromgeving geplaatste) extra materialen, gemaakt door de docenten zelf dan wel verkregen van collegae in het land, bijvoorbeeld via de uitwisselingssite van de gymnasia . Het Vossius heeft ook enkele licenties aangeschaft voor het digitaal afnemen van toetsen.

8. Klachten/incidenten: Aard en aantal/afhandeling

-De meeste klachten/opmerkingen komen binnen bij leraar, mentor, coördinator of conrector en worden op dat niveau (naar behoren en in overgrote meerderheid naar tevredenheid) afgehandeld. De rector heeft daarnaast een klacht van leerlingen tegen het algemeen functioneren van een leraar in behandeling genomen. Tevens heeft hij met leerlingen gesproken over een klacht rond het afnemen van schoolexamens (met name over lawaai in de school bij een bepaald examen)

-Bij de rector zijn in zijn functie van voorzitter van de eindexamencommissie diverse kwesties terechtgekomen die te maken hebben met het eindexamen. Gelukkig was er ook in 2013 slechts een enkel geval van fraude bij het schoolexamen

-Er is in 2013 een enkele keer beroep aangetekend bij de rector tegen verleende cijfers. Er zijn geen klachten ingediend bij de bestuurder OSZG dan wel landelijke Klachtencommissie.

-Rector en conrector zijn met enkele leerlingen in overleg getreden over het openen van een website waarop meningen over een leraar konden worden geventileerd. De betrokken site is in goed overleg afgesloten.

Gymnasium Bernrode (02DW)

1. Exploitatie 2013

1.1 Overzicht exploitatie 2013

		Werkelijk 2013 €	Begroot 2013 €	Werkelijk 2012 €
Baten				
3.1	Rijksbijdragen	4.282.816	4.079.700	4.007.196
3.2	Overige overheidsbijdragen	9.231	23.000	42.045
3.4	Baten werk i.o.v derden			
3.5	Overige baten	409.658	260.300	325.722
	Totaal baten	<u>4.701.705</u>	<u>4.363.000</u>	<u>4.374.964</u>
Lasten				
4.1	Personele lasten	3.901.857	3.658.600	3.651.835
4.2	Afschrijvingen	110.808	106.200	110.374
4.3	Huisvestingslasten	220.892	180.700	199.468
4.4	Overige lasten	588.554	497.600	683.508
	Totaal lasten	<u>4.822.110</u>	<u>4.443.100</u>	<u>4.645.184</u>
	Saldo baten en lasten	<u>-120.405</u>	<u>-80.100</u>	<u>-270.220</u>
5.	Financiële baten en lasten	14.727	10.000	24.502
	Resultaat	<u>-105.678</u>	<u>-70.100</u>	<u>-245.718</u>

1.2 Analyse boekjaar 2013

We sluiten het boekjaar 2013 af met een tekort van € 105.678.

Zonder de extra bekostiging in 2013 zou het tekort aanzienlijk hoger zijn uitgevallen.

Die meerkosten hebben vooral te maken met enkele onvoorziene tegenvallers, o.a. een ontslagvergoeding, het formeren van een extra eerste klas, een grote tegenvaller bij het meerjarenonderhoud en de extra premielasten voor de WGA-uitkering van een oud werknemer.

Daarnaast blijkt de opslagfactor van 1,45 voor werkgeverslasten bij een school als Bernrode met een hoge Functiemix en hoge Bapo-last niet voldoende te zijn geweest.

Deze nieuwe inzichten zijn in de begroting voor 2014 verdisconteerd o.a. door een opslagfactor van 1,52 te hanteren.

Door de bevrozing van de Functiemix en/of de herziene streefcijfers in de nieuwe rekentool en de voorziene aanpassingen in de cao voor de BAPO zal deze last voor Bernrode de komende jaren geleidelijk afnemen.

Door de gestage groei van de school en door het continueren en verder uitbouwen van ingezette bezuinigingsmaatregelen wordt het gat tussen de personeelsbekostiging en de personeelslast geleidelijk minder groot. De meerjarenbegroting laat zien dat vanaf 2015 Bernrode weer in de zwarte cijfers komt.

1.3 Bekostiging

	Omvang	Aandeel
Lumpsum	3.857.881	82,05 %
Subsidies tgv overheidsbeleid	424.935	9,04 %
Regionale/lokale subsidies	9.231	0,20 %
Ouderbijdragen en andere eigen middelen	409.660	8,71 %
Totaal	4.701.705	100 %

1.4 Ouderbijdragen en boekenfonds

De ouderbijdragen van de school bestaan uit een algemene vrijwillige ouderbijdrage van €60 per leerling en bestaat verder uit voorschotten voor activiteiten en reizen. De besteding van de algemene ouderbijdrage wordt jaarlijks besproken in de MR. Veel ouders steunen daarnaast ook het Hermesfonds door een jaarlijkse donatie.

De school is na de invoering van de gratis leermiddelen eigenaar en beheerder van alle boeken. Door hergebruik en door het zelf beter inbinden van de werkboeken (die niet beschreven worden) bespaart de school sterk op de kosten voor de boeken.

2. Onderwijsprestaties

De laatste 5 jaren is een gestage positieve trend te zien in de onderwijsresultaten.

De uitstroom blijft gemiddeld onder de 5% en de eindexamenresultaten en doorstroomcijfers zijn goed te noemen. In verhouding met de andere jaarlagen doubleren structureel veel leerlingen in klas 2. Dat is niet altijd te vermijden, maar door vroeg te signaleren en op tijd in samenwerking met de ouders tot actie over te gaan proberen we doubleren zoveel mogelijk te voorkomen.

De prestaties bij het eindexamen worden steeds beter.

De resultaten voor de klassieken lagen tot vier jaar geleden ver onder het gemiddelde niveau van de gymnasia, maar liggen nu al enkele jaren op het gemiddelde. Ook de resultaten voor de sectie geschiedenis vertonen nu een verheugende stijgende lijn. Veel secties presteren al jaren ver boven het gemiddelde.

Met een eindexamengemiddelde van 7,0 scoort de school nu ook hoog in vergelijking met de andere gymnasia en zeker in vergelijking met andere VWO-scholen.

De opbrengstenkaart van de Inspectie 2014 (die over 2013 gaat) en het rapport van het Inspectiebezoek in januari 2013 bevestigen de stijgende lijn in opbrengsten en resultaten.

2.1 Resultaten eindexamens

Eindexamenresultaten	Gemiddelde CE
2008	6,4
2009	6,4
2010	6,6
2011	6,5
2012	6,7
2013	7,0

2.2 Doorstroomcijfers

	bevorderingspercentages per jaar				
	2009	2010	2011	2012	2013
klas 1	93,6	87,7	95,9	97,3	95,5
klas 2	86,3	79,0	84,3	84,0	81,8
klas 3	93,7	85,9	92,1	91,4	83,4
klas 4	92,0	93,9	94,5	97,4	91,8
klas 5	91,3	83,1	98,6	97,1	83,3
klas 6	94,2	87,1	91,4	91,9	89,9

2.3 Extra activiteiten leerlingen

In 2013 is ook het Hermesprogramma – een uitgebreid programma voor extra gemotiveerde of getalenteerde leerlingen – verder uitgebreid. Leerlingen nemen hier soms onder reguliere lestijd aan deel.

Samen met een trainingsprogramma voor onderpresterende begaafde leerlingen biedt de school hiermee ook voor de extra begaafde leerling een volwaardig programma. Tegelijk blijft voor de leerlingen die extra hulp of begeleiding nodig hebben de goede begeleidingsstructuur overeind.

De school kent verder een klimaat waar leerlingen vrijwel geheel zelfstandig grote projecten organiseren en leiden. Voorbeelden daarvan zijn de Stichting Bernrode Musical en Operatie Injectie.

2.4 leerlingenaantal en prognose

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
PEILDATUM	1-10-2009	1-10-2010	1-10-2011	1-10-2012	1-10-2013	1-10-2014	1-10-2015	1-10-2016
klas 1	137	144	112	111	143	121	133	133
klas 2	105	126	151	123	118	146	127	137
klas 3	85	86	108	131	113	105	128	113
klas 4	67	73	78	99	112	106	99	120
klas 5	89	71	69	77	100	113	108	101
klas 6	89	77	74	70	69	99	114	110
totaal school	572	577	592	611	655	690	709	714

3. Onderwijskundige ontwikkelingen

3.1 Kwaliteitsagenda en Prestatiebox

De extra gelden van de Prestatiebox hebben we in 2013 op de volgende manier ingezet:

Professionalisering docenten

In 2013 is ca. €27.000 besteed aan de professionalisering van docenten zowel vakinhoudelijk als didactisch en pedagogisch. In 2014 is op grond van de voornemens in het Schoolplan 2013-2017 te voorzien dat voor een extra kwaliteitsimpuls in totaal ca. € 30.000 besteed zal worden aan professionalisering van de docenten

Professionalisering Schoolleiding

Het beleid om naast de tweehoofdige schoolleiding de jaarlaagcoördinatoren bij beleidsontwikkeling en de implementering daarvan verder te betrekken houden we vast.

Vanaf augustus 2014 zullen we teruggaan naar twee coördinatoren in plaats van 3.

Speciaal punt van aandacht is het delen van de zorg en aandacht voor het hele personeel. Daarmee gepaard

gaat extra scholing op het gebied van bijvoorbeeld verzuimgesprekken, functioneringsgesprekken en de verdere zelfstandige ontwikkeling van het onderwijskundig beleid binnen de jaarlagen. Daarnaast maken de rector en de conrector deel uit van intervisiegroepen buiten de school en maken ze gebruik van externe coaching. De kosten daarvoor zijn ca. € 15.000 per jaar.

Beter presteren en een ambitieuze leercultuur

De schoolleiding is regelmatig met secties en individuele docenten in gesprek over de opbrengsten voor hun vak in alle jaarlagen en bij het eindexamen. Tegelijk is er voor een aantal secties een kwaliteitsimpuls gegeven door verruiming van de contacttijd ten koste van algemene begeleidingsuren.

Leerlingen worden uitgedaagd meer dan de verplichte vakken te volgen en naast de lessen deel te nemen aan andere activiteiten, bijvoorbeeld onderdelen van het Hermesprogramma.

Globaal investeert de school € 25.000 per jaar in de extra contacttijd ten opzichte van het jaar 2011.

Bèta en Wetenschap

In 2013 is er in klas 1 in plaats van het vak Techniek een nieuw vak gekomen: Wetenschap. Het vak beoogt goede basiskennis en basisvaardigheden bij te brengen voor de natuurwetenschappelijke vakken. Voor de ontwikkeling en implementatie van dit vak investeren we € 5000 in extra taakuren.

Excellente leerlingen

Talentontwikkeling en excellentie staan hoog in het vaandel van de school. We investeren in onderpresterende hoogbegaafde leerlingen en in het Hermesprogramma om talent tot bloei te laten komen. Indirect komt dit ook de andere resultaten van de school ten goede.

De school wil in de komende jaren aansluiten bij de hoogbegaafdheidsprofielscholen. Een werkgroep die in 2013 is opgestart en voorbereidend onderzoek heeft gedaan zal in schooljaar 2014-2015 met het echte werk daarvoor beginnen.

De totale hiermee gepaard gaande kosten zijn ca. € 30.000. Een gedeelte daarvan komt terug via een bijdrage van de ouders van deelnemende leerlingen.

Dit zijn doorlopende projecten en ook in 2014 gaan we hiermee door en zal er tevens schoolbreed een onderwijsproject starten waarin het optimaal en actief leren van een leerling in de les en alles wat dat voor leerlingen en docent betekent, centraal staat.

3.2 Kwaliteitszorg

De school doet aan voortdurende kwaliteitszorg.

Vensters voor Verantwoording, de cijfers uit de rapporten van de Inspectie, de cijfers uit de enquête Zelfstandige Gymnasia, Het Schoolplan 2013-2017 en de daarvan afgeleide activiteitenplannen, leerlingen-enquêtes en tevredenheids-enquêtes via Kwaliteitscholen, worden o.m. ingezet om de kwaliteit van de school te monitoren en verder te verbeteren en te borgen.

In het Schoolplan 2013-2017 staat een aantal duidelijk geformuleerde speerpunten:

de kwaliteit van de lessen, de prestaties van de school, talentontwikkeling, een professionele cultuur en een goede didactische en pedagogische voorbereiding op Passend Onderwijs zijn de belangrijkste aandachtspunten.

3.3 Inspectierapporten

Bij de jaarlijkse prestatierapporten van de Inspectie komt naar voren dat de school bij steeds meer vakken tot de best presterende scholen van het land behoort.

De doorstroom in de onderbouw blijft een punt van zorg met name in klas 2.

In januari 2013 is er in het kader van het reguliere toezicht een bezoek van de Inspectie geweest op basis van het nieuwe format. Bernrode scoorde voldoende en bleef in het zo geheten basisarrangement.

4. Personele zaken

4.1 Opbouw formatie

Het OP

Bernrode zit in een overgangsfase waarbij veel oudere docenten de komende jaren met pensioen gaan en in de plaats daarvan meest jonge docenten in dienst treden.

Het OOP

Een van de medewerkers huishoudelijke dienst i(0,85 FTE) is per 1 december 2013 met pensioen gegaan. Zij is niet vervangen. Haar werkzaamheden zijn herverdeeld binnen het OOP. Voor de rest zijn er binnen het OOP geen nieuwe ontwikkelingen. De formatie voldoet nu qua bezetting en werkdruk en zal de komende jaren stabiel blijven.

Opbouw Formatie

Formatie:		1-sep-09	1-sep-10	1-sep-11	1-sep-12	1-sep-13
			fte			
DIR	man	2,500	2,500	2,000	2,000	2,000
	vrouw					
OP	man	20,724	20,546	20,416	19,846	18,996
	vrouw	13,195	14,560	15,293	13,680	14,580
tijdelijk	man	0,270	0,000	0,240	0,350	0,470
	vrouw	0,700	0,000	0,230	2,325	3,055
	Totaal:	34,889	35,106	36,179	36,201	37,101
OOP	man	4,600	4,600	4,600	4,700	4,700
	vrouw	4,950	5,100	5,030	5,000	5,030
		9,550	9,700	9,630	9,700	9,730
TOTAAL:		46,939	47,306	47,809	47,901	48,831

4.2 Functiemix

In het kader van de Functiemix en het loopbaanbeleid van de OSZG zijn tot nu toe alle docenten die al enkele jaren in de laatste trede van schaal LC ingeschaald waren, na beoordelingsgesprekken overgegaan naar functie-schaal LD.

Nu de streefcijfers voor de Functiemix bijgesteld zijn, voldoet de school al aan de aangepaste streefcijfers. De komende twee jaren zal nog 1 docent op grond van het loopbaanbeleid van de OSZG doorgroeien naar een LD-functie.

Ontwikkeling functiemix

Schalen	start	2009	2010	2010	2011	2012	2013	2014	Nieuwe streefcijfers vanaf 2014
LB	17,7	21,5	20,9	24,2	14,6	13,1	17,2	21,0	9,6
LC	43,7	44,5	44,5	30,1	23,1	22,4	20,3	20,0	47,6
LD	38,6	34,0	34,5	45,7	62,3	64,5	62,5	59	42,9
mixgetal	121	113	114	122	147	151	145	138	133

Personele bezetting

De leerling-docent ratio stijgt de laatste jaren.

Bernrode was in het verleden o.a. een dure school, omdat de leerling-docent ratio laag was.

De ingezette ontwikkeling heeft voornamelijk te maken met de over het algemeen vollere klassen en clusters.

Aantal FTE's OP	34,889	35,106	36,179	36,201	37,1
Aantal leerlingen	572	577	592	611	655
leerling/docent ratio	16,4	16,4	16,4	16,9	17,6

De werkdruk neemt daarmee zowel voor het OP als voor de SL op Bernrode toe.

Een belangrijk aandachtspunt waar we voortdurend de vinger aan de pols moeten houden.

In het licht hiervan is het een goede ontwikkeling dat in een structuur van een tweehoofdige schoolleiding de coördinatoren een grotere rol krijgen in de personeelszorg en in de cyclus van personeelsgesprekken.

4.3 Nascholing

Naast de vakgebonden nascholing ligt de nadruk bij scholingsprojecten vooral bij de in het Schoolplan 2013-2017 geformuleerde speerpunten.

Er zijn studiemiddagen en trainingen rond Passend Onderwijs, er is een werkgroep opgestart die zich specialiseert in extra begaafde leerlingen, de school heeft in schooljaar 2013-2014 6 School Practicum Docenten opgeleid en ambieert een "preferred partner" te worden van de Radboud Docenten Academie.

Ook binnen de schoolleiding zijn enkele scholings- en coachingsprojecten opgezet die zich vooral richten op onderwijskundige ontwikkeling en leiderschap.

5. Verbonden Partijen

Gymnasium Bernrode heeft op veel fronten met externe partijen te maken.

Met de Gemeente zijn er nauwe contacten mede ook door het delen van het gebouw met welzijnsorganisaties.

Het voormalige Curatorium fungeert als adviesraad voor de schoolleiding

Daarnaast is de school intensief betrokken bij het Samenwerkingsverband Oss/ Noord-Oost-Brabant.

Er is in de regio een nieuw RPO (Regionaal Plan van Onderwijsvoorzieningen) ontwikkeld met de naam RPO Zuid-Willemsvaart waarbij voor 5 jaren de onderwijskundige en huisvestingsbehoeften van de betrokken scholen in de regio zijn vastgelegd.

Bernrode maakt via de een rectorenconvent deel uit van een aantal scholen in de regio die o.a. afspraken maken over vakanties, Open Dagen etc.

Daarnaast participeert Bernrode actief in de Stichting Het Zelfstandig Gymnasium.

6. Zaken met behoorlijke politieke en maatschappelijke impact

Er zijn voor 2013 geen belangrijke gebeurtenissen te melden.

7. Investerings

7.1 Huisvesting

Op het gebied van organisatie, huisvesting zijn er geen grote ontwikkelingen te verwachten. Het onderhoud van het gebouw en alle daarmee gepaard gaande grotere en kleinere klussen kosten ieder jaar meer. Gepoogd wordt die trend te keren door een gedeelte van het onderhoud dat in het meerjarenonderhoudsplan wordt voorzien zoveel mogelijk in eigen beheer te doen. Daarover zijn inmiddels ook concrete afspraken met de gemeente gemaakt.

7.2 ICT-netwerk

Vanuit het Hermesfonds is in 2013 een investering in de hele ICT-infrastructuur gedaan van € 20.000.

7.3 Extra lesruimte

In 2014 zullen enkele extra ruimtes in de abdij betrokken worden en zullen in de van den Elsenzaal akoestische maatregelen worden getroffen om ook daar een volwaardige lesruimte te creëren. De hiermee gepaard gaande kosten zijn grotendeels voor de Gemeente.

7.4 Energie

Samen met de beheerders van de gemeente wordt zuiniger gebruik van energie bij verwarming (gas) en luchtbehandeling (elektriciteit) een speerpunt voor de komende jaren.

8. Klachten

In 2013 is er door een ouder een klacht ingediend bij de rector over een conciërge vanwege grensoverschrijdend gedrag. De school en de politie hebben die zaak onderzocht en geconstateerd dat er geen strafbare feiten zijn gepleegd. Er is daarna door de ouders een klacht ingediend bij de LKC. De school heeft het advies in dezen van de LKC overgenomen om toch alsnog een externe deskundige nader onderzoek te laten doen.

Stedelijk Gymnasium 's-Hertogenbosch (20AJ)

1. Exploitatie 2013

1.1 Overzicht Exploitatie 2013

		Werkelijk 2013	Begroot 2013	Werkelijk 2012
Baten				
3.1	Rijksbijdragen	5.210.660	4.957.300	4.736.783
3.2	Overige overheidsbijdragen	127.906	45.000	67.960
3.4	Baten werk i.o.v derden			
3.5	Overige baten	424.645	353.700	295.939
	Totaal baten	<u>5.763.211</u>	<u>5.356.000</u>	<u>5.100.683</u>
Lasten				
4.1	Personele lasten	4.226.508	4.251.000	4.090.847
4.2	Afschrijvingen	143.838	165.800	155.674
4.3	Huisvestingslasten	295.222	346.000	182.629
4.4	Overige lasten	682.180	717.500	603.902
	Totaal lasten	<u>5.347.748</u>	<u>5.480.300</u>	<u>5.033.053</u>
	Saldo baten en lasten	<u>415.463</u>	<u>-124.300</u>	<u>67.630</u>
5.	Financiële baten en lasten	38.985	20.000	48.957
	Resultaat	<u>454.448</u>	<u>-104.300</u>	<u>116.587</u>

1.2 Analyse van de jaarrekening 2013

De begroting 2013 ging uit van een tekort van € 124.000. De 7 maanden rapportage gaf een verwacht overschot van € 93.000 en de rekening laat een overschot zien van € 454.448.

Analyse en verklaring.

- We hebben incidentele extra inkomsten gekregen vanuit het Rijk die niet waren voorzien bij de begroting en de 7 maanden rapportage ter hoogte van ongeveer € 200.000.
- We hadden niet voorzien dat we van de gemeente een vergoeding zouden krijgen ter compensatie van de huurlasten van de uitbreiding: € 80.000 (voor 2015 nog niet toegezegd maar voor 2014 wel meegenomen in de begroting)

- We hebben uiteindelijk € 35.000 minder uitgaven gehad voor de huur omdat we pas vanaf 1 mei zijn gaan huren. Daarnaast begroten we elk jaar een storting in het meerjaren onderhoudsfonds van € 45.000. Omdat in 2013 ons MJO (meerjaren onderhoudsplan) nog niet gereed was, mag de storting uiteindelijk niet worden gedaan en ontstaat een overschot van € 45.000.
- Op ons boekenfonds hebben we een voordelig saldo behaald van € 45.000 (dit is naar onze mening incidenteel)
- We hebben aanmerkelijk lagere personeelslasten: € 160.000. We hebben de bapokosten ten onrechte dubbel begroot; we hebben in 2013 geen enkele bevordering doorgevoerd; we hebben in het voorjaar van 2013 een bezuiniging afgesproken die zijn effect heeft gekregen vanaf augustus 2013 maar niet was begroot en ook niet zichtbaar was in de 7 maanden rapportage.
- We hebben bijna € 20.000 meer aan rente baten in 2013 die niet waren voorzien in de begroting en de 7 maanden rapportage.
- Tenslotte zijn er her en der nog de gebruikelijke plussen en minnen ten opzichte van de begroting die elkaar netto redelijk compenseren.

De resultaten die uiteindelijk in 2013 zijn behaald geven geen aanleiding om de begroting 2014 en het meerjarenperspectief 2015 t/m 2017 aan te passen omdat:

- De extra huurinkomsten van de gemeente al zijn meegenomen
- Er voortaan voor het gehele jaar huur betaald moet worden
- Het MJO gereed is en er is voorzien in een adequate storting in het onderhoudsfonds die ook geëffectueerd kan worden
- De personeelslasten op een juiste manier zijn begroot (inclusief de opslag van 52%, promoties volgens actueel OSZG functiemix beleid met streefwaarde 124, correcte bapo)
- Het boekenfonds budgettair neutraal is begroot
- De extra inkomsten van het Rijk incidenteel van aard waren en er in de volgende jaren is begroot op basis van de meest recente gegevens voor de bekostiging (incidentele extra inkomsten kunnen natuurlijk elk jaar voorkomen)
- De rentebaten wellicht wat hoger uitvallen maar niet substantieel om de ramingen aan te passen

1.3 Bekostiging

	Omvang	Aandeel
Lumpsum	4.729.598	82%
Subsidies tgv overheidsbeleid	481.062	8%
Regionale/lokale subsidies	127.906	2%
Ouderbijdragen	228.740	4%
Overige baten zoals detachering	195.905	4%
Totaal	5.763.211	100 %

1.4 Ouderbijdrage boekenfonds

De ouderbijdrage inclusief het huiswerkinstituut bedroeg € 65.000 en de bijdrage voor activiteiten en reizen bedroeg € 158.000 (uitgaven € 160.000). Voor gratis boeken kwam van het Rijk een bedrag binnen van € 249.000 terwijl de kosten inclusief personeelslasten en kopieerkosten totaal € 203.000 bedroegen.

2. Onderwijsprestaties

2.1 Doorstroomgegevens en examenresultaat

	1 naar 2	2 naar 3	3 naar 4	4 naar 5	5 naar 6	gemiddeld	CSE gemiddeld
2009	98%	85%	82%	93%	90%	91%	6,5
2010	95%	86,7%	92,8%	93,4%	92%	92,2%	6,9
2011	91,2%	83,6%	91%	89,6%	95,6%	89,9%	6,5
2012	93,7%	89,7%	88,1%	89%	92,7%	90,7%	6,7
2013	96%	89%	92%	91%	95%	92%	6,9
Geslaagd	95%		90%		93%	96%	

2.2 Tussentijdse uitstroom

Onze tussentijdse uitstroom is redelijk constant en ligt op 5%.

Uitstroom	6%	5%	4,2%	5%	

2.3 Extra activiteiten leerlingen

Vanaf 2011 heeft de school een impuls gegeven aan de kwaliteit van het onderwijs. We zijn gestart met een ontwikkelprogramma om het onderwijs in de klassieke talen aantrekkelijker te maken. De opbrengst van dit programma moet zijn: betere resultaten voor Latijn/Grieks in de onderbouw, op termijn betere resultaten voor Latijn/Grieks bij het examen, grotere motivatie voor de klassieken in de onderbouw (en later in de bovenbouw), meer leerlingen die twee klassieke talen kiezen. Daarnaast heeft de school programma's om meer getalenteerde leerlingen uit te dagen: Atlas project in klas 1, 2 en 3, Olympiades in klas 4 t/m 6, wedstrijden in de onderbouw voor diverse vakken (Kangoeroe voor wiskunde, Eiso voor natuurkunde en scheikunde). In het kader van de kwaliteitsagenda is er vanaf klas 1 t/m 3 extra rekenen op de lessentabel geplaatst. De resultaten worden geëvalueerd via toetsing. Voor het taalonderwijs zijn we gestart met het schrijfprogramma TIO. Hiervoor is 1 les extra op het rooster geplaatst in klas 1 en in klas 4. In het kader van de profielwerkstukken en het vak anw worden extern projecten uitgevoerd door leerlingen (universiteiten en project TubeYourFuture). Daarnaast zijn we gestart met de voorbereiding van het gymnasiale Honours Programma (HPG) dat vanaf schooljaar 2014/2015 wordt geïmplementeerd. Leerlingen in de bovenbouw kunnen zogenaamde meerpresteerders vakken kiezen naast hun reguliere programma.

2.4 Leerlingaantal en leerlingenprognose

13/14	150	135	132	139	111	109	776
14/15	150	148	124	127	129	109	787
15/16	150	148	135	121	123	126	803
16/17	150	148	136	130	117	121	802
17/18	150	148	136	131	125	115	806
18/19	150	148	136	132	127	122	815

3. Onderwijskundige ontwikkelingen

3.1 Prestatiebox en kwaliteitsagenda

Extra rekenen in klas 1 t/m 5 Schrijfprogramma TIO	€ 35.000
Scholing: Differentiatie en Omgaan met verschillen	€ 7.000
Project Atlas en Olympiades voor getalenteerde leerlingen	€ 12.000
Extra keuzemogelijkheden voor de bovenbouw om leerlingen met bredere pakketten te laten slagen (inzet extra clusters voor bepaalde vakken)	€ 15.000
In 2013/2014 wordt extra examentraining aangeboden om de resultaten voor het CE te verhogen	€ 12.000
Totaal	€ 81.000

3.2 Kwaliteitszorg

Jaarlijks worden alle gegevens betreffende kwaliteit gemonitord en vervolgens besproken met de sectievoorzitters en de MR (doorstroomgegevens, uitstroom, examenresultaten, tevredenheid leerlingen). De gesprekken geven de input om aan verbetering te werken. Daarnaast bezoekt de schoolleiding lessen bij docenten (alle docenten komen in een cyclus van twee jaar aan bod) en samen met de leerlingenevaluaties vormen die de basis voor functioneringsgesprekken. De functioneringsgesprekken zijn uitgangspunt om de kwaliteit van de lessen verder te verhogen. Eens per drie jaar worden docenten beoordeeld aan de hand van een door OSZG ontwikkeld model. Voordat docenten kunnen promoveren naar een hogere functie moeten zij voldoen aan de vastgestelde promotie criteria. Elke vier jaar wordt het Schoolplan vernieuwd en na instemming in de MR als beleidskader vastgesteld. Nieuwe docenten worden aan het einde van hun tijdelijk contract beoordeeld op basis van objectieve criteria, lesbezoek, leerlingen evaluatie en resultaten. Jaarlijks wordt de MR betrokken bij het vaststellen van de geprogrammeerde en gerealiseerde onderwijstijd.

Daarnaast gebruiken we de inspectie rapporten om bij te sturen op onze onderwijskwaliteit.

3.3 Inspectierapporten

De inspectie beoordeeld onze kwaliteit als voldoende. De doorstroomgegevens liggen aan de bovenkant van de normen en onze examenresultaten voldoen aan de vastgestelde norm. Het verschil tussen SE en CE ligt ruim binnen de vastgestelde bandbreedte en onze examencijfers zijn fors hoger dan de gemiddelden voor vwo. Voor onze school is het basis toezicht vastgesteld. Ook op het gebied van onderwijstijd voldoen wij aan de wettelijke vereisten.

4. Personele zaken

4.1 Formatie

	2009/2010	2010/2011	2011/2012	2012/2013	2013/2014
Schoolleiding	2	2	2	2	2
OP vast	37,71	38,63	39,58	40	39,2
OP tijdelijk	2,6	5,41	6,45	3,69	3,56
OOP	7,8	8,5	9,2	9,2	9,5

4.2 Functiemix

Functiemix	107	121	117	114	112
	LB 28,2%	LB 23,1%	LB 28,8%	LB 29,4%	LB 30,2%
	LC 17%	LC 33%	LC 25,1%	LC 26,9%	LC 27,2%
	LD 34,8%	LD 43,9%	LD 46,1%	LD 43,7%	LD 42,6%

4.3 Nascholing

De individuele nascholing is in 2013 relatief laag gebleven op € 18.200,- terwijl voor nascholing een budget beschikbaar is per persoon van € 500,- (€ 35.000) . Daarnaast is er een schoolbudget voor gezamenlijke scholingsactiviteiten dat is ingezet voor nascholing op het gebied van differentiatie en omgaan met verschillen. Een keer per 3 jaar wordt een scholingsreis ondernomen (2008 Rome, 2011 Barcelona en 2014 Griekenland) in het teken van de klassieke en culturele scholing van het personeel. Hiervoor is in 2013 reeds een deel betaald.

5. Samenwerking.

De school participeert in het samenwerkingsverband de Meierij. Daarnaast onderhoudt de school nauwe banden met de leerplicht en wordt er gehandeld conform de aanwijzingen die de leerplicht in 's-Hertogenbosch heeft opgesteld. Verder participeert de school in een samenwerkingsproject met de Universiteit van Tilburg waar lessen in wiD worden verzorgd. De Stichting Juvans verzorgt het schoolmaatschappelijk werk op school (structureel elke dinsdagmiddag aanwezig).

Met de afdeling leerplicht van de gemeente worden nauwe contacten onderhouden om ervoor te zorgen dat er bij schoolverzuim tijdig kan worden ingegrepen.

Samen met de gemeente en de andere scholen uit Den Bosch participeert de school in het Veiligheidsoverleg. Daarnaast werkt de school samen met de andere categoriale gymnasia aan bijvoorbeeld het Honneurs Programma.

6. Zaken met behoorlijke maatschappelijke impact.

De school heeft als beleid dat de maximale schoolgrootte beperkt moet blijven tot 800 leerlingen. Hierbij spelen zaken als aantrekkelijkheid, controle, waarborgen van kwaliteit, en kleinschaligheid een belangrijke rol. Per augustus 2013 is er uitbreiding van huisvesting gerealiseerd met ondersteuning van de gemeente voor een omvang van rond de 750 leerlingen. Om de schoolgrootte onder controle te houden, hanteert de school een maximale instroom van 150 leerlingen. Bij grotere aanmelding wordt geloot en die situatie heeft zich de afgelopen vier jaar ook daadwerkelijk voorgedaan. Hoewel er veel begrip is bij alle partijen is de impact op de individuele leerling die wordt uitgeloot elk jaar fors.

7. Investerings en huisvesting

We huren vanaf mei 2013 drie externe lokalen met overblijfruimte en een fietsenstalling (kosten op jaarbasis € 95.000 met een bijdrage van de gemeente van € 80.000) omdat de school zelf te weinig ruimte biedt. De school groeit langzaam naar de maximale omvang van 800 leerlingen. Om de schoolgrootte onder controle te houden, wordt de instroom door middel van loting constant gehouden op 150 leerlingen. Er zijn naast de aanpassing van ons netwerk (wifi), de aanschaf van tablets voor het personeel en bouwkundige aanpassing van de nieuwe uitbreiding verder geen grote investeringen gedaan.

8. Klachten

Er zijn in 2013 geen formele klachten geweest die extern zijn afgehandeld. Wel is de interne klachtencommissie bijeen geweest i.v.m. bezwaren tegen de beoordeling van SE werk. De interne commissie heeft hierover bindende uitspraken gedaan.

A1.0 GRONDSLAGEN

ALGEMEEN

De jaarrekening is opgesteld met inachtneming van de bepalingen opgenomen in de Ministeriele Richtlijn jaarverslaglegging onderwijs. Hierbij wordt aansluiting gezocht bij de bepalingen van Boek2 titel 9 van het Burgerlijk Wetboek en de Richtlijnen van jaarverslaglegging waaronder Richtlijn 660 Onderwijsinstellingen.

De waardering van activa en passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats tegen de nominale waarde, wat in ons geval gelijk is aan de historische kosten. Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Winsten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden. De in de jaarrekening opgenomen bedragen staan in hele euro's vermeld.

VERGELIJKENDE CIJFERS

Ter vergelijking zijn de realisatiecijfers opgenomen van het voorgaande jaar, alsmede de cijfers van de meest recente, vastgestelde versie van de begroting van het verantwoordingsjaar.

GRONDSLAGEN VOOR DE WAARDERING VAN ACTIVA EN PASSIVA

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd op aanschafwaarde verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en de direct toewijsbare investeringssubsidies, conform de stelselwijziging. De afschrijvingen worden gebaseerd op de geschatte economische levensduur en worden berekend op basis van een vast percentage van de aanschafwaarde. Er wordt afgeschreven vanaf het moment van ingebruikneming. De gehanteerde activeringsgrens is € 500.

Het economisch eigendom van de gebouwen is in handen van de gemeente en het juridisch eigendom berust bij het schoolbestuur. Uitzonderingen voor een deel van het gebouwencomplex zijn Stedelijk Gymnasium Haarlem, Gymnasium Felisenum en Stedelijk Gymnasium 's-Hertogenbosch. Zij zijn voor dat deel ook economisch eigenaar.

Kosten van periodiek groot onderhoud worden geactiveerd onder de materiële vaste activa op het moment dat deze zich voordoen.

Financiële vaste activa

De financiële vaste activa bestaat geheel uit deposito's en worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Vorderingen en overlopende activa

De vorderingen worden opgenomen tegen de nominale waarde, onder aftrek van een voorziening voor het risico van oninbaarheid.

Liquide middelen

De liquide middelen staan ter vrije beschikking van het bestuur en worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Algemene reserve

De algemene reserve betreft een buffer ter waarborging van de continuïteit van het bevoegd gezag en wordt opgebouwd uit resultaatbestemming van overschotten welke ontstaan uit het verschil tussen de toegekende baten en werkelijk gemaakte lasten. In geval van een tekort wordt dit resultaat ten laste van de algemene reserve gebracht. Reserves zijn grotendeels uit publieke middelen opgebouwd. In de toelichting op de balans wordt de splitsing van publieke en private reserves weergegeven.

Bestemmingsreserves

Bestemmingsreserves zijn gevormd met als doel deze in de toekomst aan te wenden voor een specifiek doel. Deze reserves zijn gevormd op basis van een besluit van het bevoegd gezag.

Voorzieningen

De voorziening spaarverlof is opgebouwd om de kosten van vervangers te betalen wanneer personeelsleden het gespaarde verlof opnemen. De voorziening is berekend op basis van de werkelijk gespaarde uren tegen de genormeerde bedragen uit de CAO VO. De voorziening ambtsjubilea is gevormd ter dekking van de kosten van de jubileumgratificaties die op grond van de CAO dienen te worden betaald. Hierbij wordt rekening gehouden met een blijfkanspercentage en een uitkering bij 25 en 40-jarig jubileum conform de CAO. Deze voorziening is gewaardeerd tegen de contante waarde; de discontovoet bedraagt 4%.

Kortlopende schulden en overlopende passiva

De kortlopende schulden hebben een verwachte looptijd van maximaal één jaar en zijn opgenomen tegen de nominale waarde,

Investeringsubsidies

Subsidies in verband met de aanschaf van materiële vaste activa worden gepassiveerd onder de overlopende activa. Deze subsidies worden tijdsevenredig over de geschatte economische levensduur van deze activa ten gunste van de winst- en verliesrekening gebracht.

GRONDSLAGEN VOOR DE RESULTAATBEPALING

Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de baten en de hiermee verbonden lasten. Beide worden toegerekend aan de daarop betrekking hebbende verslagperiode. De desinvesteringen voorzover deze betrekking hebben op reeds geheel afgeschreven activa, die nog dienstbaar zijn aan de instelling, zijn niet opgenomen in het kasstroomoverzicht.

Rijksbijdragen OCW

Onder de Rijksbijdragen OCW worden de vergoedingen voor exploitatie opgenomen. De rijksbijdragen worden toegerekend aan het verslagjaar.

Afschrijvingen

De afschrijvingen zijn gerelateerd aan de aanschafwaarde van de materiële vaste activa. Afschrijvingen vinden plaats volgens de lineaire methode op basis van de geschatte levensduur. Direct na ingebruikneming wordt gestart met afschrijvingen.

De gehanteerde afschrijvingspercentages zijn:

- gebouwen, grote aanpassing/verbouwing	2,5- 5 %	(20-40 jaar)
- gebouwen, kleine aanpassing/verbouwing	10-20 %	(5-10 jaar)
- meubilair en inventaris	5 %	(20 jaar)
- stoffering en apparatuur	10 %	(10 jaar)
- computerapparatuur	20-33 %	(3 - 5 jaar)

Pensioenverplichtingen

Er is sprake van en toegezegde pensioenregeling. Hierbij is een pensioen toegezegd aan personeel op pensioengerechtigde leeftijd, afhankelijk van leeftijd, salaris en dienstjaren. Deze toegezegde pensioenregeling is verwerkt als zou sprake zijn van een toegezegde bijdrage regeling. Voor de pensioenregeling worden op verplichte basis premies betaald aan het pensioenfonds. Behalve de premiebetaling zijn er geen verdere verplichtingen uit hoofde van deze regeling. Er is geen verplichting in geval van een tekort bij het pensioenfonds tot het voldoen van aanvullende bijdragen anders dan toekomstige premies. De premies worden verantwoord als personeelskosten als deze verschuldigd zijn. Vooruitbetaalde premies worden opgenomen als overlopende activa indien deze leiden tot een terugstorting of tot een vermindering van toekomstige betalingen.

Grondslagen voor de opstelling van het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht wordt opgesteld volgens de indirecte methode.
De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit liquide middelen.
Zowel ontvangen als betaalde rente zijn opgenomen als operationele activiteiten.

A.1.1 Balans na resultaatbestemming per 31 december 2013

	2013		2012	
	€	€	€	€
Vaste activa				
1.1 Immateriële vaste activa				
1.2 Materiële vaste activa	8.644.660		9.141.084	
1.3 Financiële vaste activa	<u>2.700.000</u>		<u>2.700.000</u>	
		11.344.660		11.841.084
Viottende activa				
1.4 Voorraden				
1.5 Vorderingen	937.163		1.299.134	
1.7 Liquide middelen	<u>6.480.876</u>		<u>4.694.448</u>	
		7.418.039		5.993.582
		<u>18.762.699</u>		<u>17.834.666</u>
2.1 Eigen vermogen		12.180.203		10.322.744
2.2 Voorzieningen		618.610		682.892
2.3 Langlopende schulden			-	
2.4 Kortlopende schulden		5.963.887		6.829.031
		<u>18.762.699</u>		<u>17.834.666</u>

A1.2 Staat van baten en lasten over 2013

	2013		Begroot 2013		2012	
	€	€	€	€	€	€
Baten						
3.1 Rijksbijdragen	31.251.231		29.812.100		29.530.807	
3.2 Overige overheidsbijdragen	341.309		162.500		240.895	
3.4 Baten werk i.o.v derden	30.027		33.000		30.223	
3.5 Overige baten	3.433.276		2.458.200		2.981.825	
Totaal baten		35.055.843		32.465.800		32.783.749
Lasten						
4.1 Personeelslasten	25.932.927		25.877.900		26.036.330	
4.2 Afschrijvingen	1.192.643		1.209.800		1.218.926	
4.3 Huisvestingslasten	1.673.342		1.583.100		1.479.584	
4.4 Overige lasten	4.510.927		4.221.400		4.553.110	
Totaal lasten		33.309.840		32.892.200		33.287.950
Saldo baten en lasten		1.746.003		-426.400		-504.201
5 Financiële baten en lasten		111.454		70.000		166.824
Resultaat		1.857.458		-356.400		-337.377
Nettoresultaat		<u>1.857.458</u>		<u>-356.400</u>		<u>-337.377</u>

* **Opmerking bij Begroting 2013**

In de begroting van 2013 is de verwachte toename van de ZiZo-reserve ad € 171800 niet opgenomen.

De premiebijdrage vanuit de scholen was ingeschat voor € 506800, terwijl de veronderstelde uitkeringen € 335000 bedroegen.

Uiteindelijk is € 99257 gerealiseerd conform tabblad D3

A.1.3 Kasstroomoverzicht over 2013

	2013	2012
	€	€
Kasstroom uit operationele activiteiten		
Saldo baten en lasten	1.746.003	-504.201
Aanpassingen voor		
- afschrijvingen	1.146.797	1.172.032
- mutaties voorzieningen	<u>-64.282</u>	<u>120.549</u>
	1.082.515	1.292.581
Veranderingen in vlottende middelen		
- voorraden		
- vorderingen	361.971	-646.584
- schulden	<u>-865.144</u>	<u>-1.158.047</u>
	-503.173	-1.804.632
Kasstroom uit bedrijfsoperaties	<u>2.325.346</u>	<u>-1.016.252</u>
Ontvangen interest	111.454	166.824
Betaalde interest		
Buitengewoon resultaat	<u>111.454</u>	<u>166.824</u>
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten	<u>2.436.800</u>	<u>-849.428</u>
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
Investerings materiële vaste activa	-662.701	-1.073.778
Desinvesteringen materiële vaste activa	12.328	
Investerings immateriële vaste activa		
Desinvesteringen immateriële vaste activa		
Investerings in samenwerkingsverbanden		
Mutaties leningen		
Overige investeringen in financiële vaste activa	<u>-650.373</u>	<u>-1.073.778</u>
Totale kasstroom uit investeringsactiviteiten	<u>-650.373</u>	<u>-1.073.778</u>
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		
Nieuw opgenomen leningen		-585
Aflossing langlopende schulden	<u></u>	<u>-585</u>
Totale kasstroom uit financieringsactiviteiten	<u></u>	<u>-585</u>
Mutaties liquide middelen	<u>1.786.427</u>	<u>-1.923.791</u>

* de desinvesteringen betreffen geheel afgeschreven activa en zijn niet opgenomen in het kasstroomoverzicht.

A.1.4 Toelichting behorende tot de balans

	Aanschafprijs	Cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen	Boekwaarde 1 januari 2013	Investerings	Des investerings	Afschrijvingen	Boekwaarde 31 december 2013
	€	€	€	€	€	€	€
1.1 Immateriële vaste activa							
1.2 Materiële vaste activa							
1.2.1 Gebouwen en terreinen	10.185.281	3.155.593	7.029.688	207.658	170.115	556.068	6.667.314
1.2.2 Inventaris en apparatuur	7.806.264	4.753.527	3.052.737	455.043	2.114.702	636.576	2.872.840
1.3.1 Investeringsubsidies	-1.098.403	-157.061	-941.342			-45.847	-895.494
	<u>16.893.143</u>	<u>7.752.059</u>	<u>9.141.084</u>	<u>662.701</u>	<u>2.284.817</u>	<u>1.146.797</u>	<u>8.644.660</u>

N.B. De desinvesteringen betreft geheel afgeschreven activa, die niet meer dienstbaar zijn van Stedelijk Gymnasium Haarlem, Den Bosch, Gymnasium Felisenum en Barlaeus Gymnasium

OZB waarde gebouwen en terreinen

OZB-waarde gebouwen en terreinen				Bedrag	Peildatum
Stedelijk Gymnasium	Prinsenhof 3	2011 TR	Haarlem	1.765.000	01-01-2013
	Jacobijnestraat 20/24	2011 TH	Haarlem	3.726.000	01-01-2013
	Jacobijnestraat 28a	2011 TH	Haarlem	901.000	01-01-2013
Gymnasium Felisenum	Van Hogendorpstraat 2	1981 EE	Velsen-Zuid	3.817.000	01-01-2013
Barlaeusgymnasium	Weteringschans 29-31	1017 RV	Amsterdam	2.620.000	01-01-2013
Vossiusgymnasium	Messchaertstraat 1	1077 WS	Amsterdam	3.582.500	01-01-2013
	Herman Heijermansweg 12	1077 WL	Amsterdam	611.000	01-01-2013
Gymnasium Bernrode	Abdijstraat 36	5473 AG	Heeswijk-Dinther	10.150.000	01-01-2013
Stedelijk Gymnasium	Mercatorplein 2	5223 LL	's-Hertogenbosch	6.461.000	01-01-2013
	Onderwijsboulevard 140	5223 DH	's-Hertogenbosch	730.000	01-01-2013

	Boekwaarde 1 januari 2013	Investerings	Des- investerings	Boekwaarde 31 december 2013
	€	€	€	€
1.3 Financiële vaste activa				
1.3.6 Effecten				
1.3.7 Overige vorderingen	2.700.000	300.000	300.000	2.700.000
	<u>2.700.000</u>	<u>300.000</u>	<u>300.000</u>	<u>2.700.000</u>

De overige vorderingen betreffen deposito's met een looptijd van langer dan 1 jaar (schatkistbankieren)

		2013		2012	
		€	€	€	€
1.5	Vorderingen				
1.5.1	Debiteuren		325.728		430.654
1.5.2	OCW				
1.5.5	Ouderbijdragen				255.805
1.5.6	Overige overheden		71.129		234.580
	Personeel				
	Overige	10.632		7.739	
1.5.7	Overige vorderingen		10.632		7.739
	Vooruitbetaalde kosten	474.655		295.781	
	Verstrekte voorschotten	8.214		7.877	
	Overige	61.341		83.780	
1.5.8	Overlopende activa		544.211		387.438
1.5.9	Af: voorziening wegens oninbaarheid		14.537		17.082
			<u>937.163</u>		<u>1.299.134</u>

Het verloop van de voorziening wegens oninbaarheid is:

		2013	2012
	Stand per 1 januari	17.082	11.100
	Onttrekking	-2.806	-6.430
	Dotatie/Vrijval	261	12.412
1.5.9	Stand per 31 december	<u>14.537</u>	<u>17.082</u>

1.7 Liquide middelen

1.7.1	Kas	11.651	14.031
1.7.2	Bank	669.225	1.380.416
1.7.3	Deposito's	5.800.000	3.300.000
		<u>6.480.876</u>	<u>4.694.448</u>

De deposito's in liquide middelen hebben een looptijd korter dan 1 jaar (schatkistbankieren)

2.1 Eigen vermogen

	Stand per januari 2013	1	Resultaat	Overige mutaties	Stand per december 2013	31
	€	€	€	€	€	€
2.1.1 Algemene reserve						
Algemene reserve		6.288.382	1.783.541	503.239		8.575.163
2.1.2 Bestemmingsreserve (publiek)						
Sociaal plan (ter dekking krimp/reorganisaties)	455.000				455.000	
Nieuwbouw (ter dekking bouw nieuw gymnasium - deze bestemmingsreserve is vervallen)						
ZiZo (ter dekking van vervanging personeel)	44.979		99.257		144.236	
Hercules (ter ondersteuning nieuwe gymnasia)	1.003.239			-503.239	500.000	
Verzekeringsfonds (ter dekking eigen risico)	33.437				33.437	
		1.536.655				1.132.673
2.1.3 Bestemmingsreserve (privaat)						
Eigen middelen		2.497.706	-25.340			2.472.367
		10.322.744	1.857.458			12.180.203

2.2 Voorzieningen

	Stand per 1 januari 2013	Dotatie	Onttrek- kingen	Vrijval	Rente mutatie (bij contante waarde)	Stand per 31 december 2013	Kortlopend deel < 1 jaar	Langlopend deel > 1 jaar
	€	€	€	€		€	€	€
2.2.1 Personeelsvoorzieningen	682.892		-38.190	-26.092		618.610		618.610
2.2.3 Overige voorzieningen								
	<u>682.892</u>		<u>-38.190</u>	<u>-26.092</u>		<u>618.610</u>		<u>618.610</u>

2.3 Langlopende schulden

	Stand per januari 2013	1	Aangegane leningen 2013	Aflossingen 2013	Stand per 31 december 2013	Looptijd > 1 jaar	Looptijd > 5 jaar	Rentevoet
	€	€	€	€	€	€	€	
2.3.5 Overige langlopende schulden	-		-	-	-			

2.4 Kortlopende schulden

	2013 €	2012 €	
2.4.3 Crediteuren		278.633	248.514
2.4.4 Ministerie van OCW			
Loonheffing	1.114.885		1.181.941
Premies sociale verzekeringen	2.671		4.434
2.4.7 Belastingen en premies sociale verzekeringen		1.117.558	1.186.375
2.4.8 Schulden terzake van pensioenen		380.126	386.093
Overige	<u>2.279.262</u>	<u>2.642.616</u>	
2.4.9 Overige kortlopende schulden		2.279.262	2.642.616
Vooruitontvangen subsidies OCW geoormerkt	67.947		43.937
Vooruitontvangen subsidies OCW niet geoormerkt	585.385		818.788
Vooruitontvangen investeringssubsidies			
Vakantiegeld	774.842		842.463
Overige	<u>480.136</u>	<u>660.245</u>	
2.4.10 Overlopende passiva		1.908.310	2.365.433
	<u>5.963.887</u>	<u>6.829.031</u>	

3.1 Rijksbijdragen OCW

	2013		Begroting 2013		2012	
	€	€	€	€	€	€
3.1.1 Rijksbijdrage sector vo		28.236.106		26.988.700		26.644.969
Geormerkte subsidies OCW						
Niet-geormerkte subsidies OCW	3.015.125		2.823.400		2.885.838	
Toerekening investeringsubsidies OCW						
3.1.2 Overige subsidies OCW		3.015.125		2.823.400		2.885.838
		<u>31.251.231</u>		<u>29.812.100</u>		<u>29.530.807</u>
3.2 Overige overheidsbijdragen						
3.2.1 Gemeentelijke bijdragen	<u>341.309</u>		<u>162.500</u>		<u>240.895</u>	
3.4 Opbrengst werk voor derden						
3.4.3 Overige	<u>30.027</u>		<u>33.000</u>		<u>30.223</u>	
3.5 Overige baten						
3.5.1 Verhuur	86.423		94.500		89.193	
3.5.2 Detachering personeel	187.357		139.800		255.578	
3.5.4 Sponsoring	500					
3.5.5 Ouderbijdragen	2.127.804		1.709.300		2.109.322	
3.5.6 Overige	<u>1.031.193</u>		<u>514.600</u>		<u>527.732</u>	
	<u>3.433.276</u>		<u>2.458.200</u>		<u>2.981.825</u>	

	2013	Begroting 2013	2012
	€	€	€
4.1 Personeelslasten			
Brutolonen en salarissen	20 226.638		20 122.937
Sociale lasten	2 353.916		2.299.906
Pensioenpremies	3 138.897		2 987.133
4.1.1 Lonen en salarissen	25.719.451	24 547.800	25.409.976
Dotatie personele voorzieningen	-54.283		120.547
Personeel niet in loondienst	124.891	112.700	103.102
Overige	348.370	1.223.400	627.868
4.1.2 Overige personele lasten	418.979	1.336.100	851.516
4.1.3 Af: uitkeringen	-205.502	-6.000	-225.162
	<u>25.932.927</u>	<u>25.877.900</u>	<u>26.036.330</u>
Het aantal werknemers bedroeg in 2013 481 (in 2012 493)			
4.2 Afschrijvingen			
4.2.1 Immateriële vaste activa	556.067	558.200	542.743
4.2.2 Materiële vaste activa	636.576	651.600	676.184
	<u>1.192.643</u>	<u>1.209.800</u>	<u>1.218.927</u>
4.3 Huisvestingslasten			
4.3.1 Huur	249.945	202.500	193.301
4.3.3 Onderhoud	356.621	302.400	280.115
4.3.4 Energie en water	385.433	423.500	358.820
4.3.5 Schoonmaakkosten	562.565	542.900	535.861
4.3.6 Heffingen	110.961	104.300	104.052
4.3.7 Overige	7.816	7.500	7.635
	<u>1.673.342</u>	<u>1.583.100</u>	<u>1.479.584</u>
4.4 Overige materiële lasten			
4.4.1 Administratie en beheerslasten	977.661	823.700	828.344
4.4.2 Inventaris, apparatuur en leermiddelen	581.993	467.100	647.441
4.4.3 Dotaties overige voorzieningen			
4.4.4 Overige	2 951.373	2.930.600	3.077.324
	<u>4.510.927</u>	<u>4.221.400</u>	<u>4.553.110</u>
<i>Uitsplitsing</i>			
4.4.1.1 Honorarium controle jaarrekening	31.950		29.950
4.4.1.2 Honorarium andere controle opdrachten	2.750		2.850
4.4.1.3 Honorarium fiscale adviezen			
4.4.1.4 Honorarium andere niet-controle opdrachten			
Accountantskosten excl.BTW	<u>34.700</u>		<u>32.800</u>
5 Financiële baten en lasten			
5.1 Baten	111.454	75.000	166.824
5.5 Lasten		5.000	
	<u>111.454</u>	<u>70.000</u>	<u>166.824</u>

A1.5 Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen

Vordering op de Minister van OCW

Conform Regeling "Onvoorziene gevallen bij invoering vereenvoudiging bekostiging voortgezet onderwijs."

De vordering bedraagt ultimo boekjaar 7,5% van € 23.791.520 = € 1.784.364

Contractuele verplichtingen

Zie opgenomen Excel bijlage

Pensioentoezeggingen

De pensioenrechten worden jaarlijks geïndexeerd, indien en voor zover de dekkingsgraad van het pensioenfonds (het vermogen van het pensioenfonds gedeeld door haar financiële verplichtingen) dit toelaat. Naar de stand van ultimo december 2012 is de dekkingsgraad van het pensioenfonds 105,9% (bron: website www.abp.nl). In 2014 dient het pensioenfonds een dekkingsgraad van ten minste 105% te hebben. Het pensioenfonds verwacht hieraan te kunnen voldoen en voorziet geen noodzaak voor de aangesloten onderwijsinstellingen om extra stortingen te verrichten of om bijzondere premieverhogingen door te voeren (bron: website www.abp.nl). Onderwijsstichting Zelfstandige Gymnasia heeft geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen in geval van een tekort bij het pensioenfonds, anders dan het effect van hogere toekomstige premies. Onderwijsstichting Zelfstandige Gymnasia heeft daarom alleen de verschuldigde premies tot en met het einde van het boekjaar in de jaarrekening verantwoord.

Contractenregister

School	Type contract	looptijd	totale verplichting	verplichting		
				verplichting <1 jaar	tussen 1 en 5 jaar	verplichting langer dan 5 jaar
Bestuur	Electriciteit	1/1/12-31/12/14	nvt			
Bestuur	Gas	1/1/12-1/1/15	nvt			
Bestuur	Huur en dienstverlening	1/11/13-1/11/18	220.000	44.000	176.000	nvt
VG	Schoonmaak	1/4/10-1/4/14	83.467	62.600	20.867	nvt
VG	Kopieer	1/6/11-1/6/17	190.000	31.600	158.000	63.176
GB	Schoonmaak	1/1/12-open	nvt	33.912	169.560	nvt
GB	Kopieer	1/1/12-1/1/18	146.440	20.920	83.680	41.840
SGHE	Schoonmaak	1/1/06-open	nvt	40.500	202.500	nvt
SGHE	Kopieer	84 maanden	185.640	26.520	106.080	53.040
SGHA	Schoonmaak	t/m dec 2013	nvt	56.295	281.475	nvt
SGHA	Schoonmaak	t/m dec 2013	nvt	42.817	214.085	nvt
BG	Schoonmaak	t/m dec 2013	nvt	71.980	359.900	nvt

Model WNT voor Jaarrekening 2013

WNT: Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector

4.1 Vermelding bezoldiging topfunctionarissen en gewezen topfunctionarissen

Vermelding alle bestuurders met dienstbetrekking

Functie of functies	Voorzittersclausule van toepassing (J/N)	Naam	Ingangsdatum dienstverband	Einddatum dienstverband	Omvang dienstverband in FTE	Beloning	Belastbare vaste en variabele onkosten-vergoeding	Voorzieningen beloning betaalbaar op termijn	Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband
Bestuurder	N	P.L.J.M. Schings *	01-12-2011	31-05-2013	0.5	23.984	0	3.690	0
Bestuurder *	N	W.J.M. Harmsen	01-06-2013	-	1.0	87.466	0	15.129	0
Bestuurder *	N	M.F. Elkerbout	01-06-2013	-	1.0	90.314	202	15.763	0
Bestuurder *	N	Z. Kwint	01-06-2013	-	1.0	69.724	0	11.285	0
Bestuurder *	N	K. Kits	01-06-2013	-	1.0	91.493	0	15.763	0
Bestuurder *	N	A. de Kleijn	01-06-2013	-	1.0	87.571	0	15.764	0
Bestuurder *	N	J. van Mullekom	01-06-2013	-	1.0	90.495	0	15.764	0

* Deze bestuurders voerden hun tijdelijke bestuurlijke activiteiten onbezoldigd uit, als aanvulling op het rectoraat van hun school

Vermelding alle interim-bestuurders

n.v.t.

Vermelding alle toezichthouders

Functie of functies	Voorzitter of lid (J/N)	Naam	Ingangsdatum dienstverband	Einddatum dienstverband	Beloning	Belastbare vaste en variabele onkosten-vergoeding	Voorzieningen beloning betaalbaar op termijn	Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband
J. Divis	J		-	-	3.750			
J.L.W. van Zijl	N		-	-	0			
Y.J. Tolman	N		-	-	3.328			
H. van den Hende	N		-	-	2.750			
F.J. Leeflang	N		-	-	0			

* Bij Van Zijl is per abus in 2012 de bezoldiging ad € 2750 dubbel uitbetaald. Daarom geen loonkosten in 2013

** Leeflang heeft in 2013 geen factuur ingestuurd; de uitbetaling zal eerst in 2014 geschieden (afsprake € 2750)

4.2 Vermelding gegevens van eenieder van wie de bezoldiging de WNT-norm te boven gaat

Functie of functies	Ingangsdatum dienstverband	Einddatum dienstverband	Omvang dienstverband in FTE	Beloning	Belastbare vaste en variabele onkosten-vergoeding	Voorzieningen beloning betaalbaar op termijn	Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband	Motivatie overschrijding van de norm
-								

Onderwijsstichting Zelfstandige Gymnasia

Ondertekening van de Jaarrekening

Vaststellen van de Jaarrekening

Bestuurder a.i.:

M.F. Elkerbout:

Plaats en datum: Haarlem, 5 juni 2014

Goedkeuren van de jaarrekening

Raad van Toezicht

J. Divis

J.L.W. van Zijl

H. van den Hende

F.J. Leeftang

Plaats en datum: Haarlem, 16 juni 2014

Aan Onderwijsstichting Zelfstandige Gymnasia
te Haarlem

Meander 261
Postbus 9221
6800 KB ARNHEM
telefoon (026) 354 28 00
e-mail Audit@Flynth.nl

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Verklaring betreffende de jaarrekening

Wij hebben de jaarrekening 2013 van Onderwijsstichting Zelfstandige Gymnasia te Haarlem gecontroleerd. Deze jaarrekening bestaat uit de balans per 31 december 2013 en de staat van baten en lasten over 2013 met de toelichting, waarin zijn opgenomen een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

Verantwoordelijkheid van het bestuur

Het bestuur van de stichting is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening die het vermogen en resultaat getrouw dient weer te geven, in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en de Beleidsregels toepassing Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT), alsmede voor het opstellen van het jaarverslag, in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs. Het bestuur is tevens verantwoordelijk voor de financiële rechtmatigheid van de in de jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties. Dit houdt in dat deze bedragen in overeenstemming dienen te zijn met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen. Het bestuur is voorts verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als het noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de jaarrekening op basis van onze controle, als bedoeld in artikel 18, lid 3 van het Bekostigingsbesluit W.V.O. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden, het onderwijscontroleprotocol OCW/EZ 2013 en de Beleidsregels toepassing WNT, exclusief het Controleprotocol WNT. Dit vereist dat wij voldoen aan voor ons geldende ethische voorschriften en dat wij onze controle zodanig plannen en uitvoeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. De geselecteerde werkzaamheden zijn afhankelijk van de door de accountant toegepaste oordeelsvorming, met inbegrip van het inschatten van de risico's dat de jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten. Bij het maken van deze risico-inschattingen neemt de accountant de interne beheersing in aanmerking die relevant is voor het opmaken van de jaarrekening en voor het getrouwe beeld daarvan alsmede in het kader van de financiële rechtmatigheid voor de naleving van die relevante wet- en regelgeving, gericht op het opzetten van controlewerkzaamheden die passend zijn in de omstandigheden. Deze risico-inschattingen hebben echter niet tot doel een oordeel tot uitdrukking te brengen over de effectiviteit van de interne beheersing van de stichting.

Een controle omvat tevens het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en van de redelijkheid van de door het bestuur van de stichting gemaakte schattingen, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is om een onderbouwing voor ons oordeel te bieden.

Oordeel betreffende de jaarrekening

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Onderwijsstichting Zelfstandige Gymnasia per 31 december 2013 en van het resultaat over 2013 in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en de Beleidsregels toepassing WNT.

Voorts zijn wij van oordeel dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties over 2013 in alle van materieel belang zijnde aspecten voldoen aan de eisen van financiële rechtmatigheid. Dit houdt in dat de bedragen in overeenstemming zijn met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals vermeld in paragraaf 2.3.1. Referentiekader van het onderwijscontroleprotocol OCW/EZ 2013.

Verklaring betreffende overige bij of krachtens de wet gestelde eisen

Ingevolge artikel 2:393, lid 5 onder e en f van het BW vermelden wij dat ons geen tekortkomingen zijn gebleken naar aanleiding van het onderzoek of het jaarverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, overeenkomstig Titel 9 Boek 2 van het BW is opgesteld, en of de in artikel 2:392, lid 1 onder b tot en met h van het BW vereiste gegevens zijn toegevoegd. Tevens vermelden wij dat het jaarverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, verenigbaar is met de jaarrekening zoals vereist in artikel 2:391, lid 4 van het BW. Tenslotte vermelden wij dat het jaarverslag voldoet aan de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals vermeld in paragraaf 2.2.5 Jaarverslag van het onderwijscontroleprotocol OCW/EZ 2013.

Arnhem, 5 juni 2014

Flynth Audit B.V.

drs. A.F.J. van der Velden RA

Bijlage 2

Aan Onderwijsstichting Zelfstandige Gymnasia
te Haarlem

Meander 261
Postbus 9221
6800 KB ARNHEM
telefoon (026) 354 28 00
e-mail Audit@Flynth.nl

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Verklaring betreffende de jaarrekening

Wij hebben de in dit verslag onder het hoofdstuk "jaarrekening" opgenomen jaarrekening 2013 van Onderwijsstichting Zelfstandige Gymnasia te Haarlem gecontroleerd. Deze jaarrekening bestaat uit de balans per 31 december 2013 en de staat van baten en lasten over 2013 met de toelichting, waarin zijn opgenomen een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

Verantwoordelijkheid van het bestuur

Het bestuur van de stichting is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening die het vermogen en resultaat getrouw dient weer te geven, in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en de Beleidsregels toepassing Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT), alsmede voor het opstellen van het jaarverslag, in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs. Het bestuur is tevens verantwoordelijk voor de financiële rechtmatigheid van de in de jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties. Dit houdt in dat deze bedragen in overeenstemming dienen te zijn met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen. Het bestuur is voorts verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als het noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de jaarrekening op basis van onze controle, als bedoeld in artikel 18, lid 3 van het Bekostigingsbesluit W.V.O. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden, het onderwijscontroleprotocol OCW/EZ 2013 en de Beleidsregels toepassing WNT, exclusief het Controleprotocol WNT. Dit vereist dat wij voldoen aan voor ons geldende ethische voorschriften en dat wij onze controle zodanig plannen en uitvoeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. De geselecteerde werkzaamheden zijn afhankelijk van de door de accountant toegepaste oordeelsvorming, met inbegrip van het inschatten van de risico's dat de jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten. Bij het maken van deze risico-inschattingen neemt de accountant de interne beheersing in aanmerking die relevant is voor het opmaken van de jaarrekening en voor het getrouwe beeld daarvan alsmede in het kader van de financiële rechtmatigheid voor de naleving van die relevante wet- en regelgeving, gericht op het opzetten van controlewerkzaamheden die passend zijn in de omstandigheden. Deze risico-inschattingen hebben echter niet tot doel een oordeel tot uitdrukking te brengen over de effectiviteit van de interne beheersing van de stichting.

Een controle omvat tevens het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en van de redelijkheid van de door het bestuur van de stichting gemaakte schattingen, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is om een onderbouwing voor ons oordeel te bieden.

Oordeel betreffende de jaarrekening

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Onderwijsstichting Zelfstandige Gymnasia per 31 december 2013 en van het resultaat over 2013 in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en de Beleidsregels toepassing WNT.

Voorts zijn wij van oordeel dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties over 2013 in alle van materieel belang zijnde aspecten voldoen aan de eisen van financiële rechtmatigheid. Dit houdt in dat de bedragen in overeenstemming zijn met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals vermeld in paragraaf 2.3.1. Referentiekader van het onderwijscontroleprotocol OCW/EZ 2013.

Verklaring betreffende overige bij of krachtens de wet gestelde eisen

Ingevolge artikel 2:393, lid 5 onder e en f van het BW vermelden wij dat ons geen tekortkomingen zijn gebleken naar aanleiding van het onderzoek of het jaarverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, overeenkomstig Titel 9 Boek 2 van het BW is opgesteld, en of de in artikel 2:392, lid 1 onder b tot en met h van het BW vereiste gegevens zijn toegevoegd. Tevens vermelden wij dat het jaarverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, verenigbaar is met de jaarrekening zoals vereist in artikel 2:391, lid 4 van het BW. Tenslotte vermelden wij dat het jaarverslag voldoet aan de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals vermeld in paragraaf 2.2.5 Jaarverslag van het onderwijscontroleprotocol OCW/EZ 2013.

Arnhem, 5 juni 2014

Flynth Audit B.V.

Was getekend

drs. A.F.J. van der Velden RA

A.1.1 Balans na resultaatbestemming per 31 december 2013

	2013		2012	
	€	€	€	€
Vaste activa				
1.1 Immateriële vaste activa				
1.2 Materiële vaste activa	8.644.660		9.141.084	
1.3 Financiële vaste activa	<u>2.700.000</u>		<u>2.700.000</u>	
		11.344.660		11.841.084
Viottende activa				
1.4 Voorraden				
1.5 Vorderingen	937.163		1.299.134	
1.7 Liquide middelen	<u>6.480.876</u>		<u>4.694.448</u>	
		7.418.039		5.993.582
		<u>18.762.699</u>		<u>17.834.666</u>
Passiva				
2.1 Eigen vermogen		12.180.203		10.322.744
2.2 Voorzieningen		618.610		682.892
2.3 Langlopende schulden			-	
2.4 Kortlopende schulden		5.963.887		6.829.031
		<u>18.762.699</u>		<u>17.834.666</u>

Flynth Audit B.V.
Gewaarmerkt als staat waarop onze
verklaring d.d.

05 JUN 2014

betrèkking heeft.

Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden:

A1.2 Staat van baten en lasten over 2013

	2013		Begroot 2013		2012	
	€	€	€	€	€	€
Baten						
3.1 Rijksbijdragen	31.251.231		29.812.100		29.530.807	
3.2 Overige overheidsbijdragen	341.309		162.500		240.895	
3.4 Baten werk i.o.v derden	30.027		33.000		30.223	
3.5 Overige baten	3.433.276		2.458.200		2.981.825	
Totaal baten		35.055.843		32.465.800		32.783.749
Lasten						
4.1 Personeelslasten	25.932.927		25.877.900		26.036.330	
4.2 Afschrijvingen	1.192.643		1.209.800		1.218.926	
4.3 Huisvestingslasten	1.673.342		1.583.100		1.479.584	
4.4 Overige lasten	4.510.927		4.221.400		4.553.110	
Totaal lasten		33.309.840		32.892.200		33.287.950
Saldo baten en lasten		1.746.003		-426.400		-504.201
5 Financiële baten en lasten		111.454		70.000		166.824
Resultaat		1.857.458		-356.400		-337.377
Nettoresultaat		<u>1.857.458</u>		<u>-356.400</u>		<u>-337.377</u>

* **Opmerking bij Begroting 2013**

In de begroting van 2013 is de verwachte toename van de ZIZO-reserve ad € 171800 niet opgenomen.
De premiebijdrage vanuit de scholen was ingeschat voor € 506800, terwijl de veronderstelde uitkeringen € 335000 bedroegen.
Uiteindelijk is € 99257 gerealiseerd conform tabblad D3

Flynth Audit B.V.
Gewaarmerkt als Staat waarop onze
verklaring d.d.

05 JUN 2014

betrekking heeft.

Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden:

A.1.3 Kasstroomoverzicht over 2013

	2013	2012
	€	€
Kasstroom uit operationele activiteiten		
Saldo baten en lasten	1.746.003	-504.201
Aanpassingen voor		
- afschrijvingen	1.146.797	1.172.032
- mutaties voorzieningen	-64.282	120.549
	1.082.515	1.292.581
Veranderingen in vlottende middelen		
- voorraden		
- vorderingen	361.971	-646.584
- schulden	-865.144	-1.158.047
	-503.173	-1.804.632
Kasstroom uit bedrijfsoperaties	2.325.346	-1.016.252
Ontvangen interest	111.454	166.824
Betaalde interest		
Buitengewoon resultaat	111.454	166.824
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten	2.436.800	-849.428
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
Investerings materiële vaste activa	-662.701	-1.073.778
Desinvesteringen materiële vaste activa	12.328	
Investerings immateriële vaste activa		
Desinvesteringen immateriële vaste activa		
Investerings in samenwerkingsverbanden		
Mutaties leningen		
Overige investeringen in financiële vaste activa		
	-650.373	-1.073.778
Totale kasstroom uit investeringsactiviteiten	-650.373	-1.073.778
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		
Nieuw opgenomen leningen		-585
Aflossing langlopende schulden		-585
Totale kasstroom uit financieringsactiviteiten		-585
Mutaties liquide middelen	1.786.427	-1.923.791

* de desinvesteringen betreffen geheel afgeschreven activa en zijn niet opgenomen in het kasstroomoverzicht.

B1. BALANS PER 31 DECEMBER 2012
per school

	Stedelijk Gymnasium Haarlem		Gymnasium Felisenum		Barlaeusgymnasium	
	31.12.2013	31.12.2012	31.12.2013	31.12.2012	31.12.2013	31.12.2012
	€	€	€	€	€	€
1. Activa						
Vaste activa						
1.1 Immateriële vaste activa						
1.2 Materiële vaste activa	3.320.291	3.536.959	1.765.510	1.747.691	473.483	578.742
1.3 Financiële vaste activa						
Totaal vaste activa	<u>3.320.291</u>	<u>3.536.959</u>	<u>1.765.510</u>	<u>1.747.691</u>	<u>473.483</u>	<u>578.742</u>
Vlottende activa						
1.5 Vorderingen	217.716	145.093	52.503	261.734	127.625	179.380
1.7 Liquide middelen	266.519	-231.693	927.371	524.153	1.140.077	946.779
Totaal vlottende activa	<u>484.235</u>	<u>-86.600</u>	<u>979.874</u>	<u>785.887</u>	<u>1.267.702</u>	<u>1.126.159</u>
Totaal activa	<u>3.804.526</u>	<u>3.450.359</u>	<u>2.745.384</u>	<u>2.533.579</u>	<u>1.741.185</u>	<u>1.704.901</u>
2. PASSIVA						
2.1 Eigen vermogen	3.064.204	2.105.059	2.063.364	1.794.008	844.240	589.644
2.3 Voorzieningen	180.260	205.968	80.281	79.179	119.025	119.279
2.4 Langlopende schulden						
2.5 Kortlopende schulden	560.062	1.139.332	601.739	660.392	777.920	995.978
Totaal passiva	<u>3.804.526</u>	<u>3.450.359</u>	<u>2.745.384</u>	<u>2.533.579</u>	<u>1.741.185</u>	<u>1.704.901</u>

B1. BALANS PER 31 DECEMBER 2012
per school

	Vossiusgymnasium		4e Gymnasium		Gymnasium Bernrode	
	31.12.2013	31.12.2012	31.12.2013	31.12.2012	31.12.2013	31.12.2012
	€	€	€	€	€	€
1. Activa						
Vaste activa						
1.1 Immateriële vaste activa						
1.2 Materiële vaste activa	1.446.921	1.574.236			585.249	599.834
1.3 Financiële vaste activa						
Totaal vaste activa	<u>1.446.921</u>	<u>1.574.236</u>			<u>585.249</u>	<u>599.834</u>
Viottende activa						
1.5 Vorderingen	238.287	391.656	13.416	33.583	81.096	80.265
1.7 Liquide middelen	320.800	-124.839	603.102	768.488	516.229	598.965
Totaal viottende activa	<u>559.087</u>	<u>266.817</u>	<u>616.518</u>	<u>802.071</u>	<u>597.325</u>	<u>679.230</u>
Totaal activa	<u>2.006.008</u>	<u>1.841.052</u>	<u>616.518</u>	<u>802.071</u>	<u>1.182.574</u>	<u>1.279.064</u>
2. PASSIVA						
2.1 Eigen vermogen	1.686.680	1.133.374			730.562	723.248
2.3 Voorzieningen	62.438	88.484			73.807	85.487
2.4 Langlopende schulden						
2.5 Kortlopende schulden	256.890	619.195	616.518	802.071	378.205	470.329
Totaal passiva	<u>2.006.008</u>	<u>1.841.052</u>	<u>616.518</u>	<u>802.071</u>	<u>1.182.574</u>	<u>1.279.064</u>

B1. BALANS PER 31 DECEMBER 2012
per school

	Stedelijk Gymnasium s-Hertogenbosch		Bestuursbureau		OSZG	
	31.12.2013	31.12.2012	31.12.2013	31.12.2012	31.12.2013	31.12.2012
	€	€	€	€	€	€
1. Activa						
Vaste activa						
1.1 Immateriële vaste activa						
1.2 Materiële vaste activa	1.046.728	1.093.756	6.478	9.866	8.644.660	9.141.084
1.3 Financiële vaste activa			2.700.000	2.700.000	2.700.000	2.700.000
Totaal vaste activa	<u>1.046.728</u>	<u>1.093.756</u>	<u>2.706.478</u>	<u>2.709.866</u>	<u>11.344.660</u>	<u>11.841.084</u>
Viottende activa						
1.5 Vorderingen	87.665	63.687	118.855	143.737	937.163	1.299.134
1.7 Liquide middelen	2.558.227	2.034.217	148.552	178.377	6.480.876	4.694.448
Totaal viottende activa	<u>2.645.892</u>	<u>2.097.904</u>	<u>267.407</u>	<u>322.114</u>	<u>7.418.039</u>	<u>5.993.582</u>
Totaal activa	<u>3.692.619</u>	<u>3.191.660</u>	<u>2.973.885</u>	<u>3.031.980</u>	<u>18.762.699</u>	<u>17.834.666</u>
2. PASSIVA						
2.1 Eigen vermogen	3.146.917	2.561.617	644.236	1.415.793	12.180.203	10.322.743
2.3 Voorzieningen	97.498	97.710	5.300	6.784	618.610	682.892
2.4 Langlopende schulden						
2.5 Kortlopende schulden	448.204	532.333	2.324.349	1.609.402	5.963.887	6.829.034
Totaal passiva	<u>3.692.619</u>	<u>3.191.660</u>	<u>2.973.885</u>	<u>3.031.980</u>	<u>18.762.699</u>	<u>17.834.669</u>

B2 Staat van baten en lasten over 2013 per school

		Stedelijk Gymnasium			Gymnasium Felisenum			Barlaeusgymnasium		
		Werkelijk 2013	Haarlem Begroot 2013	Werkelijk 2012	Werkelijk 2013	Velsen-Zuid Begroot 2013	Werkelijk 2012	Werkelijk 2013	Amsterdam Begroot 2013	Werkelijk 2012
		€	€	€	€	€	€	€	€	€
Baten										
3.1	Rijksbijdragen	5.761.565	5.527.300	5.448.305	4.631.335	4.441.000	4.267.914	5.674.583	5.399.600	5.511.664
3.2	Overige overheidsbijdragen	74.294	21.000	23.488	61.690	15.500	25.283	19.672	19.000	47.916
3.4	Baten werk i.o.v. derden				30.027	33.000	30.223			
3.5	Overige baten	1.266.011	715.700	934.397	345.744	300.800	284.635	503.640	440.200	454.340
Totaal baten		<u>7.101.870</u>	<u>6.264.000</u>	<u>6.406.190</u>	<u>5.068.796</u>	<u>4.790.300</u>	<u>4.608.054</u>	<u>6.197.896</u>	<u>5.858.800</u>	<u>6.013.921</u>
Lasten										
4.1	Personele lasten	4.729.429	4.773.700	4.738.229	4.036.569	4.002.500	4.021.857	4.756.960	4.687.200	4.926.827
4.2	Afschrijvingen	358.614	358.500	352.043	138.366	125.400	125.213	165.681	177.900	201.387
4.3	Huisvestingslasten	347.614	257.900	280.532	160.870	230.700	181.666	312.244	289.000	283.943
4.4	Overige lasten	868.712	875.700	929.398	609.188	573.200	571.428	905.234	761.800	894.505
Totaal lasten		<u>6.302.369</u>	<u>6.263.800</u>	<u>6.300.203</u>	<u>4.944.993</u>	<u>4.931.800</u>	<u>4.900.164</u>	<u>6.140.119</u>	<u>5.915.900</u>	<u>6.306.662</u>
Saldo baten en lasten		799.501	200	105.987	123.803	-141.500	-292.110	57.776	-57.100	-292.741
5 Financiële baten en lasten		5.135	-5.000	1.823	16.081	25.000	39.824	23.464	15.000	31.564
Resultaat		<u>804.636</u>	<u>-4.800</u>	<u>107.811</u>	<u>139.884</u>	<u>-116.500</u>	<u>-252.286</u>	<u>81.240</u>	<u>-42.100</u>	<u>-261.177</u>
Netto resultaat		<u>804.636</u>	<u>-4.800</u>	<u>107.811</u>	<u>139.884</u>	<u>-116.500</u>	<u>-252.286</u>	<u>81.240</u>	<u>-42.100</u>	<u>-261.177</u>

B2 Staat van baten en lasten over 2013 per school

baten en lasten over 2013 per school									
					Gymnasium Bernode				
					Huiswijk-Dinter		Werkwijk		
					Bijpool		Werkwijk		
					2013		2013		
					€		€		
					Werkwijk		Werkwijk		
					2013		2012		
					€		€		
					Werkwijk		Werkwijk		
					2013		2012		
					€		€		
					Werkwijk		Werkwijk		
					2013		2012		
					€		€		
					Werkwijk		Werkwijk		
					2013		2012		
					€		€		
					Werkwijk		Werkwijk		
					2013		2012		
					€		€		
					Werkwijk		Werkwijk		
					2013		2012		
					€		€		
					Werkwijk		Werkwijk		
					2013		2012		
					€		€		
					Werkwijk		Werkwijk		
					2013		2012		
					€		€		
					Werkwijk		Werkwijk		
					2013		2012		
					€		€		
					Werkwijk		Werkwijk		
					2013		2012		
					€		€		
					Werkwijk		Werkwijk		
					2013		2012		
					€		€		
					Werkwijk		Werkwijk		
					2013		2012		
					€		€		
					Werkwijk		Werkwijk		
					2013		2012		
					€		€		
					Werkwijk		Werkwijk		
					2013		2012		
					€		€		
					Werkwijk		Werkwijk		
					2013		2012		
					€		€		
					Werkwijk		Werkwijk		
					2013		2012		
					€		€		
					Werkwijk		Werkwijk		
					2013		2012		
					€		€		
					Werkwijk		Werkwijk		
					2013		2012		
					€		€		
					Werkwijk		Werkwijk		
					2013		2012		
					€		€		
					Werkwijk		Werkwijk		
					2013		2012		
					€		€		
					Werkwijk		Werkwijk		
					2013		2012		
					€		€		
					Werkwijk		Werkwijk		
					2013		2012		
					€		€		
					Werkwijk		Werkwijk		
					2013		2012		
					€		€		
					Werkwijk		Werkwijk		
					2013		2012		
					€		€		
					Werkwijk		Werkwijk		
					2013		2012		
					€		€		
					Werkwijk		Werkwijk		
					2013		2012		
					€		€		
					Werkwijk		Werkwijk		
					2013		2012		
					€		€		
					Werkwijk		Werkwijk		
					2013		2012		
					€		€		
					Werkwijk		Werkwijk		
					2013		2012		
					€		€		
					Werkwijk		Werkwijk		
					2013		2012		
					€		€		
					Werkwijk		Werkwijk		
					2013		2012		
					€		€		
					Werkwijk		Werkwijk		
					2013		2012		
					€		€		
					Werkwijk		Werkwijk		
					2013		2012		
					€		€		
					Werkwijk		Werkwijk		
					2013		2012		
					€		€		
					Werkwijk		Werkwijk		
					2013		2012		
					€		€		
					Werkwijk		Werkwijk		
					2013		2012		
					€		€		
					Werkwijk		Werkwijk		
					2013		2012		
					€		€		
					Werkwijk		Werkwijk		
					2013		2012		
					€		€		
					Werkwijk		Werkwijk		
					2013		2012		
					€		€		
					Werkwijk		Werkwijk		
					2013		2012		
					€		€		
					Werkwijk		Werkwijk		
					2013		2012		
					€		€		
					Werkwijk		Werkwijk		
					2013		2012		
					€		€		
					Werkwijk		Werkwijk		
					2013		2012		
					€		€		
					Werkwijk		Werkwijk		
					2013		2012		
					€		€		
					Werkwijk		Werkwijk		
					2013		2012		
					€		€		
					Werkwijk		Werkwijk		
					2013		2012		
					€		€		
					Werkwijk		Werkwijk		
					2013		2012		
					€		€		
					Werkwijk		Werkwijk		
					2013		2012		
					€		€		
					Werkwijk		Werkwijk		
					2013		2012		
					€		€		
					Werkwijk		Werkwijk		
					2013		2012		
					€				

	Stedelijk Gymnasium "v-Heidegenbosch"				Bestuursbureau				Totaal OSZG			
	Werkelijk 2013	Beoord 2013	Werkelijk 2012	Werkelijk 2013	Beoord 2013	Werkelijk 2012	Werkelijk 2013	Beoord 2013	Werkelijk 2012	Werkelijk 2012		
	€		€	€		€	€	€	€	€		
Baten												
3.1	Rijksbijdragen	5.210.860	4.957.300	4.736.783		397.542	31.251.231	29.812.100	29.530.807			
3.2	Overige overheidsbijdragen	127.006	45.000	67.980			341.309	182.500	240.895			
3.4	Baten werk i.o.v.dertien						30.027	33.000	30.223			
3.5	Overige baten	346.205	353.700	295.939	39.266	201.056	3.433.276	2.459.200	2.981.825			
	Totaal baten	5.684.071	5.356.000	5.100.693	39.266	598.638	36.055.843	32.465.800	32.783.750			
Lasten												
4.1	Personële lasten	4.122.171	4.251.000	4.090.847	-76.757	132.312	25.932.227	25.877.900	26.036.330			
4.2	Afschrijvingen	142.836	169.800	155.674	3.867	3.360	1.322.543	1.220.900	1.218.927			
4.3	Fluïditeitslasten	281.236	346.000	182.629	53.453	84.200	1.872.542	1.553.100	1.479.544			
4.4	Overige lasten	721.060	777.500	603.902	-42.975	19.478	4.510.928	4.221.400	4.553.111			
	Totaal lasten	5.271.307	5.460.300	5.033.053	-59.927	219.918	33.309.840	32.493.200	33.287.950			
Saldo baten en lasten		415.463	-124.300	67.630	99.257	378.720	1.746.003	-428.400	-504.200			
5. Financiële baten en lasten		36.985	20.000	48.957	0	0	111.454	70.000	166.824			
Resultaat		454.448	-104.300	116.587	99.257	378.720	1.857.458	-358.400	-337.377			
Netto resultaat		454.448	-104.300	116.587	99.257	378.720	1.857.458	-358.400	-337.377			

B3 Toelichting op de balans per 31 december 2012 per school

	Verkrijgings- prijs (vervaar- digingsprijs) t/m 2012	Waardever- minderingen en afschrij- vingen t/m 2012	Boekwaarde 31-12-2012	Investe- ringen 2013	Overige mutaties en desin- vesteringen 2013	Afschrij- vingen	Afschrijvings- desinves- teringen	Verkrijgings- prijs (vervaar- digingsprijs) t/m 2013	Waardever- minderingen en afschrijvingen t/m 2013	Boekwaarde 31-12-2013	Gehanleerd afschrijvings percentage
	€	€	€	€	€	€				€	%
1.1. Immateriële vaste activa											
Stedelijk Gymnasium											10 - 33
Gymnasium Felisenum											10 - 33
Barlaeusgymnasium											10 - 33
Vossiusgymnasium											10 - 33
4e Gymnasium											10 - 33
Gymnasium Bernrode											10 - 33
Stedelijk Gymnasium											10 - 33
OSZG bestuursbureau											10 - 33
1.2. Materiële vaste activa											
1.2.1 Gebouwen en terreinen											
Stedelijk Gymnasium H	4 709 106	1 405 529	3 303 577	41.597	22.309	205.976	14 649	4 728 394	1 596 856	3 131 538	2,5 - 20
Gymnasium Felisenum	1 908 349	352 112	1 556 236	69.945		83 127		1 978 294	435 239	1 543 055	2,5 - 20
Barlaeusgymnasium	245 682	89 600	156 082	22.664		23.213		268 346	112 813	155 533	2,5 - 20
Vossiusgymnasium	2 078 085	937 055	1.141.030	38.514	147 806	173.770	141 502	1.968 793	969 323	999 470	2,5 - 20
4e Gymnasium											2,5 - 20
Gymnasium Bernrode	514 615	236 913	277 702	8 642		47.998		523 257	284 911	238 346	2,5 - 20
Stedelijk Gymnasium D.B.	729 444	134 385	595.060	26.296		21.984		755.740	156.368	599.372	2,5 - 20
OSZG bestuursbureau											2,5 - 20
	10.185.281	3.155.593	7.029.688	207.658	170.115	556.068	156.151	10.222.824	3.555.511	6.667.314	
1.2.2 Inventaris en apparatuur											
Stedelijk Gymnasium H	1 547 010	610.039	936.970	79.477	86 476	150.639	81 761	1.540 011	678 917	861 094	5 - 33
Gymnasium Felisenum	1 498 776	1 136.768	362.008	75.839	943.076	55.239	943.076	631.539	248 931	382 608	5 - 33
Barlaeusgymnasium	1 046 437	623 777	422.660	37 759	75.737	142.469	75.737	1 008.459	690 509	317 950	5 - 33
Vossiusgymnasium	1 462.442	1 029 237	433.205	108.074	666.595	100.179	672.946	903 921	456 470	447 451	5 - 33
4e Gymnasium											5 - 33
Gymnasium Bernrode	1.111 157	721.825	389.331	83 381	209 526	62.809	209 526	985 012	575 108	409 903	5 - 33
Stedelijk Gymnasium D.B.	1 110.940	612.243	498.696	70 513	121.951	121.854	121 951	1 059.502	612 146	447 355	5 - 33
OSZG bestuursbureau	29 503	19 638	9.866		11.341	3.387	11.341	18 162	11 684	6 478	5 - 33
	7.806.264	4.753.527	3.052.737	455.043	2.114.702	636.576	2.116.338	6.146.605	3.273.766	2.872.840	
1.3. Investeringsubsidies											
1.3.1 Gebouwen en terreinen											
Stedelijk Gymnasium H	806 403	102.815	703 588			31.247		806 403	134.062	672 341	2,5 - 20
Gymnasium Felisenum	208.000	37.447	170 553			10.400		208.000	47 847	160 153	2,5 - 20
Gymnasium Bernrode	84.000	16 800	67 200			4.200		84 000	21.000	63.000	2,5 - 20
	1.098.403	157.061	941.342			45.847		1.098.403	202.909	895.494	

B3 Toelichting op de balans per 31 december 2013
per school

	Stedelijk Gymnasium Haarlem		Gymnasium Felisenum		Barlaeus Gymnasium	
	31.12.2013	31.12.2012	31.12.2013	31.12.2012	31.12.2013	31.12.2012
1.3. Financiële vaste activa						
1.3.5 Langlopende deposito's						
1.3.6 Overige effecten						
Totaal effecten						
1.5. Vorderingen						
1.5.1 Debiteuren	66.266	81.011			56.381	129.772
1.5.2 OCW						
1.5.5 Ouderbijdragen						
1.5.6 Overige overheden			234.580			
Personeel						
Overige	3.910	314			67	200
1.5.7 Overige vorderingen	3.910	314			67	200
Vooruitbetaalde kosten	147.540	63.768	52.503	27.154	73.870	52.720
Verstrekte voorschotten						
Overige						
1.5.8 Overlopende activa	147.540	63.768	52.503	27.154	73.870	52.720
1.5.9 Af: voorziening wegens oninbaarheid					2.693	3.312
Totaal vorderingen	217.716	145.093	52.503	261.734	127.625	179.380
1.7 Liquide middelen						
1.7.1 Kas	684	585	2.044	826	1.833	10.443
1.7.2 Bank	265.835	-232.278	925.327	523.328	1.138.244	936.336
1.7.3 Deposito's						
Totaal liquide middelen	266.519	-231.693	927.371	524.153	1.140.077	946.779

**B3 Toelichting op de balans per 31 december 2013
per school**

		Stedelijk Gymnasium Haarlem		Gymnasium Felisenum		Barlaeus Gymnasium	
		31.12.2013	31.12.2012	31.12.2013	31.12.2012	31.12.2013	31.12.2012
2.1	<u>Eigen vermogen</u>						
2.1.1	Algemene reserve						
	Algemene reserve	1.967.301	964.742	1.521.709	1.253.726	388.202	126.052
2.1.2	Bestemmingsreserve (publiek)						
	Sociaal plan	85.000	85.000	70.000	70.000	90.000	90.000
	Nieuwbouw						
	ZiZo						
	Hercules						
	Verzekeringsfonds	33.437	33.437				
		118.437	118.437	70.000	70.000	90.000	90.000
2.1.3	Bestemmingsreserve (privaat)						
	Eigen middelen	978.466	1.021.880	471.655	470.281	366.038	373.592
	Totaal eigen vermogen	3.064.204	2.105.059	2.063.364	1.794.008	844.240	589.644
2.3.	<u>Voorzieningen</u>						
2.3.1	Personeelsvoorzieningen	180.260	205.968	80.281	79.179	119.025	119.279
2.3.3	Overige voorzieningen						
2.3.1	<i>Nadere specificatie personeelsvoorzieningen</i>						
	<i>Jubilea/Spaarverlof</i>	180.260	205.968	78.077	79.179	119.025	119.279
		180.260	205.968	78.077	79.179	119.025	119.279
	Totaal voorzieningen	180.260	205.968	80.281	79.179	119.025	119.279
2.4	<u>Langlopende schulden</u>						
2.4.5	Overige langlopende schulden						
	Totaal langlopende schulden						
2.5	<u>Kortlopende schulden</u>						
2.5.3	Crediteuren	73.948	53.812			40.000	63.806
2.5.4	Ministerie van OCW						
	Loonheffing						
	Premies sociale verzekeringen						
2.5.7	Belastingen en premies sociale verzekeringen						
2.5.8	Schulden terzake van pensioenen						
	Borg boeken/r/c ouderbijdrage/kluisjes	387.541	278.729			391.274	379.773
	Schuld aan derden		539.070	150.000	150.000	13.063	21.927
	Interne groeperingen	948	24.588	334.191	233.076	12.517	-22.580
	Overige		1.024				
2.5.9	Overige kortlopende schulden	388.489	843.411	484.191	383.076	416.854	379.121
	Vooruitontv. subsidies OCW geoormerkt		2.473	29.614	17.100	23.974	20.283
	Vooruitontv. subsidies OCW niet geoormerkt	64.745	86.330	42.699	56.932	270.966	370.511
	Vooruitontvangen investeringssubsidies						
	Vakantiegeld		151.375		134.471		149.368
	Overige	32.880	1.931	45.236	68.814	26.126	12.890
2.5.10	Overlopende passiva	97.625	242.108	117.548	277.316	321.066	553.052
	Totaal kortlopende schulden	560.062	1.139.332	601.739	660.392	777.920	995.978

B3 Toelichting op de balans per 31 december 2013
per school

	Vossius Gymnasium		4e Gymnasium		Gymnasium Bernrode	
	31.12.2013	31.12.2012	31.12.2013	31.12.2012	31.12.2013	31.12.2012
1.3. Financiële vaste activa						
1.3.5 Langlopende deposito's						
1.3.6 Overige effecten						
Totaal effecten						
1.5. Vorderingen						
1.5.1 Debiteuren	95.773	93.593	13.416	20.056	13.532	24.220
1.5.2 OCW						
1.5.5 Ouderbijdragen		255.805				
1.5.6 Overige overheden	71.129					
Personeel						
Overige	1.987	840				
1.5.7 Overige vorderingen	1.987	840				
Vooruitbetaalde kosten	75.396	47.416		13.527	67.564	58.850
Verstrekte voorschotten						
Overige						
1.5.8 Overlopende activa	75.396	47.416		13.527	67.564	58.850
1.5.9 Af: voorziening wegens oninbaarheid	5.998	5.998				2.806
Totaal vorderingen	238.287	391.656	13.416	33.583	81.096	80.265
1.7 Liquide middelen						
1.7.1 Kas	5.015	1.559			274	262
1.7.2 Bank	315.785	-126.398	603.102	768.488	515.954	598.704
1.7.3 Deposito's						
Totaal liquide middelen	320.800	-124.839	603.102	768.488	516.229	598.965

**B3 Toelichting op de balans per 31 december 2013
per school**

		Vossius Gymnasium		4e Gymnasium		Gymnasium Bernrode	
		31.12.2013	31.12.2012	31.12.2013	31.12.2012	31.12.2013	31.12.2012
2.1	<u>Eigen vermogen</u>						
2.1.1	Algemene reserve						
	Algemene reserve	1.133.408	575.753			644.562	663.248
2.1.2	Bestemmingsreserve (publiek)						
	Sociaal plan	80.000	80.000			60.000	60.000
	Nieuwbouw						
	ZiZo						
	Hercules						
	Verzekeringsfonds						
		80.000	80.000			60.000	60.000
2.1.3	Bestemmingsreserve (privaat)						
	Eigen middelen	473.272	477.621			26.000	
	Totaal eigen vermogen	<u>1.686.680</u>	<u>1.133.374</u>			<u>730.562</u>	<u>723.248</u>
2.3.	<u>Voorzieningen</u>						
2.3.1	Personeelsvoorzieningen	62.438	88.484			73.807	85.487
2.3.3	Overige voorzieningen						
2.3.1	<i>Nadere specificatie personeelsvoorzieningen</i>						
	<i>Jubilea/Spaarverlof</i>	62.438	88.484			73.807	85.487
		62.438	88.484			73.807	85.487
	Totaal voorzieningen	<u>62.438</u>	<u>88.484</u>			<u>73.807</u>	<u>85.487</u>
2.4	<u>Langlopende schulden</u>						
2.4.5	Overige langlopende schulden						
	Totaal langlopende schulden						
2.5	<u>Kortlopende schulden</u>						
2.5.3	Crediteuren	46.011	26.569		401	45.966	58.212
2.5.4	Ministerie van OCW						
	Loonheffing						
	Premies sociale verzekeringen						
2.5.7	Belastingen en premies sociale verzekeringen						
2.5.8	Schulden terzake van pensioenen						
	Borg boeken/r/c ouderbijdrage/kluisjes	69.409	226.857	247.074	223.599	173.484	149.936
	Schuld aan derden		6.633				
	Interne groeperingen	1.664	12.888	110.208	83.089	20.722	22.257
	Overige						
2.5.9	Overige kortlopende schulden	71.072	246.378	357.282	306.689	194.206	172.192
	Vooruitontv. subsidies OCW geoormerkt					12.475	
	Vooruitontv. subsidies OCW niet geoormerkt	115.236	182.697			49.918	66.558
	Vooruitontvangen investeringssubsidies						
	Vakantiegeld		147.450				119.086
	Overige	24.571	16.101	259.236	494.981	75.641	54.281
2.5.10	Overlopende passiva	139.807	346.248	259.236	494.981	138.034	239.924
	Totaal kortlopende schulden	<u>256.890</u>	<u>619.195</u>	<u>616.518</u>	<u>802.071</u>	<u>378.205</u>	<u>470.329</u>

B3 Toelichting op de balans per 31 december 2013
per school

	Stedelijk Gymnasium 's-Hertogenbosch		Bestuursbureau		OSZG	
	31.12.2013	31.12.2012	31.12.2013	31.12.2012	31.12.2013	31.12.2012
1.3. Financiële vaste activa						
1.3.5 Langlopende deposito's			2.700.000	2.700.000	2.700.000	2.700.000
1.3.6 Overige effecten						
Totaal effecten			<u>2.700.000</u>	<u>2.700.000</u>	<u>2.700.000</u>	<u>2.700.000</u>
1.5. Vorderingen						
1.5.1 Debiteuren	35.728	34.808	44.632	47.194	325.728	430.654
1.5.2 OCW						
1.5.5 Ouderbijdragen						255.805
1.5.6 Overige overheden					71.129	234.580
Personeel						
Overige		1.500	4.668	4.885	10.632	7.739
1.5.7 Overige vorderingen		1.500	4.668	4.885	10.632	7.739
Vooruitbetaalde kosten	57.783	32.345			474.655	295.781
Verstrekte voorschotten			8.214	7.877	8.214	7.877
Overige			61.341	83.780	61.341	83.780
1.5.8 Overlopende activa	57.783	32.345	69.556	91.657	544.211	387.438
1.5.9 Af: voorziening wegens oninbaarheid	5.846	4.966			14.537	17.082
Totaal vorderingen	<u>87.665</u>	<u>63.687</u>	<u>118.855</u>	<u>143.737</u>	<u>937.163</u>	<u>1.299.134</u>
1.7 Liquide middelen						
1.7.1 Kas	1.787	355	14	2	11.651	14.031
1.7.2 Bank	2.556.439	2.033.862	-5.651.462	-3.121.625	669.225	1.380.416
1.7.3 Deposito's			5.800.000	3.300.000	5.800.000	3.300.000
Totaal liquide middelen	<u>2.558.227</u>	<u>2.034.217</u>	<u>148.552</u>	<u>178.377</u>	<u>6.480.876</u>	<u>4.694.448</u>

**B3 Toelichting op de balans per 31 december 2013
per school**

	Stedelijk Gymnasium 's-Hertogenbosch		Bestuursbureau		OSZG	
	31.12.2013	31.12.2012	31.12.2013	31.12.2012	31.12.2013	31.12.2012
2.1 Eigen vermogen						
2.1.1 Algemene reserve						
Algemene reserve	2.919.981	2.337.286		367.575	8.575.163	6.288.382
2.1.2 Bestemmingsreserve (publiek)						
Sociaal plan	70.000	70.000			455.000	455.000
Nieuwbouw						
ZiZo			144.236	44.979	144.236	44.979
Hercules			500.000	1.003.239	500.000	1.003.239
Verzekeringsfonds					33.437	33.437
	70.000	70.000	644.236	1.048.218	1.132.673	1.536.655
2.1.3 Bestemmingsreserve (privaat)						
Eigen middelen	156.937	154.331			2.472.367	2.497.706
Totaal eigen vermogen	3.146.917	2.561.617	644.236	1.415.793	12.180.203	10.322.743
2.3 Voorzieningen						
2.3.1 Personeelsvoorzieningen	97.498	97.710	5.300	6.784	618.610	682.892
2.3.3 Overige voorzieningen						
2.3.1 Nadere specificatie personeelsvoorzieningen						
Jubilea/Spaarverlof	97.498	97.710	5.300	6.784	616.406	682.892
	97.498	97.710	5.300	6.784	616.406	682.892
Totaal voorzieningen	97.498	97.710	5.300	6.784	618.610	682.892
2.4 Langlopende schulden						
2.4.5 Overige langlopende schulden						
Totaal langlopende schulden						
2.5 Kortlopende schulden						
2.5.3 Crediteuren	21.038	23.830	51.670	21.884	278.633	248.514
2.5.4 Ministerie van OCW						
Loonheffing			1.114.885	1.181.941	1.114.885	1.181.941
Premies sociale verzekeringen			2.671	4.434	2.671	4.434
2.5.7 Belastingen en premies sociale verzekeringen			1.117.556	1.186.375	1.117.556	1.186.375
2.5.8 Schulden terzake van pensioenen			380.126	386.093	380.126	386.093
Borg boeken/r/c ouderbijdrage/kluisjes	362.513	307.201			1.631.294	1.566.096
Schuld aan derden					163.063	717.630
Interne groeperingen	4.656	4.548			484.905	357.866
Overige						1.024
2.5.9 Overige kortlopende schulden	367.169	311.749			2.279.262	2.642.616
Vooruitontv. subsidies OCW geoormerkt	1.884	4.082			67.947	43.937
Vooruitontv. subsidies OCW niet geoormerkt	41.821	55.761			585.385	818.788
Vooruitontvangen investeringssubsidies						
Vakantiegeld		125.743	774.842	14.971	774.842	842.463
Overige	16.292	11.168	155	79	480.136	660.245
2.5.10 Overlopende passiva	59.997	196.754	774.997	15.050	1.908.310	2.365.433
Totaal kortlopende schulden	448.204	532.333	2.324.349	1.609.402	5.963.887	6.829.031

Model G voor Jaarrekening 2013**G1 Verantwoording van subsidies zonder verrekeningsclausule**

Er zijn geen subsidies zonder verrekeningsclausule

Overzicht niet geormerkte subsidies OCW (model G no)**G2 Verantwoording van subsidies met verrekeningsclausule**
G2A Aflopend per ultimo kalenderjaar

School	Brin	Omschrijving	Jaar	Kenmerk	Bedrag van toewijzing	Ontvangen t/m 2013	Totale kosten t/m 2013
GF	20DG	Innovatie-impuls	2010	DL/FCA/87112	93.753	83.013	95.945

G2B Doorlopend tot in een volgend verslagjaar

GF	20DG	Zij-instromers	2013		20.000	20.000	7.486
GB	20DW	Zij-instromers	2013		20.000	20.000	7.525

B4 Toelichting op de staat van baten en lasten 2013 per school

	Stedelijk Gymnasium Haarlem			Gymnasium Felisenum		
	Werkelijk 2013 €	20QY Begroot 2013 €	Werkelijk 2012 €	Werkelijk 2013 €	20DG Begroot 2013 €	Werkelijk 2012 €
3.1. Rijksbijdragen OCW						
3.1.1 Rijksbijdrage sector vo	5.242.464	5.015.000	4.950.555	4.186.650	4.001.500	3.861.985
Geoordeelde subsidies OCW						
Niet-geoordeelde subsidies OCW	519.101	512.300	497.750	444.685	439.500	405.929
Toerekening investeringssubsidies OCW	519.101	512.300	497.750	444.685	439.500	405.929
3.1.2 Overige subsidies OCW						
	<u>5.761.565</u>	<u>5.527.300</u>	<u>5.448.305</u>	<u>4.631.335</u>	<u>4.441.000</u>	<u>4.267.914</u>
3.2. Overige overheidsbijdragen						
3.2.1 Gemeentelijke bijdragen	74.294	21.000	23.488	61.690	15.500	25.283
3.2.1 Nadere specificatie gemeentelijke bijdragen						
- Huurvergoeding gebouw						
- Terreinvergoeding						
- Renovatievergoeding						
- Nieuw-/verbouwvergoeding						
- Huurvergoeding sportacc.						
- OZB	22.211	21.000	20.673	16.205	15.500	15.283
- I/D-banen						
- Overige lokale/regionale bijdragen	32.716		2.815	35.403		10.000
- Lokale/regionale Zorqbijdragen	19.367			10.082		
	<u>74.294</u>	<u>21.000</u>	<u>23.488</u>	<u>61.690</u>	<u>15.500</u>	<u>25.283</u>
3.4. Opbrengst werk voor derden						
3.4.3 Overige				30.027	33.000	30.223
3.5. Overige baten						
3.5.1 Verhuur	46.150	54.500	30.431			
3.5.2 Detachering personeel	13.682	12.000	24.109	13.007		
3.5.4 Sponsoring						
3.5.5 Ouderbijdragen	382.393	381.000	631.177	286.063	273.400	258.554
3.5.6 Overige	823.787	268.200	248.681	46.674	27.400	26.081
	<u>1.266.011</u>	<u>715.700</u>	<u>934.397</u>	<u>345.744</u>	<u>300.800</u>	<u>284.635</u>
3.5.5 Nadere specificatie ouderbijdragen						
- Ouderbijdragen	72.565	71.000	70.190	66.557	64.600	70.672
- Boekenfonds	51.762	45.000	265.784	8.619	6.200	5.834
- Schoolreizen	258.066	265.000	295.203	210.887	202.600	182.049
	<u>382.393</u>	<u>381.000</u>	<u>631.177</u>	<u>286.063</u>	<u>273.400</u>	<u>258.554</u>
3.5.6 Nadere specificatie overige baten						
- Kantine	14.106	17.200	17.211			
- Overige	809.681	251.000	231.470	46.674	27.400	26.081
	<u>823.787</u>	<u>268.200</u>	<u>248.681</u>	<u>46.674</u>	<u>27.400</u>	<u>26.081</u>
4.1. Personele lasten						
Brutolonen en salarissen	3.636.780		3.696.282	3.120.862		3.180.909
Sociale lasten	420.349		410.509	365.836		354.896
Pensioenpremies	567.745		532.960	492.195		469.485
4.1.1 Lonen en salarissen	4.624.874	4.599.000	4.639.751	3.978.893	3.826.400	4.005.290
Dotatie personele voorzieningen	-25.708		26.375	1.102		1.159
Personeel niet in loondienst	23.973			5.540	4.500	
4.1.2 Overige personele lasten	164.848	174.700	139.233	148.128	175.600	144.210
	4.787.987	4.773.700	4.805.359	4.133.662	4.006.500	4.150.659
4.1.3 Af: uitkeringen	-58.558		-67.130	-97.093	-4.000	-128.802
	<u>4.729.429</u>	<u>4.773.700</u>	<u>4.738.229</u>	<u>4.036.569</u>	<u>4.002.500</u>	<u>4.021.857</u>
4.1.3 Nadere specificatie uitkeringen						
- Ontvangst uit ZiZo	-34.413		-49.906	-31.902		-71.364
- Overige uitkeringen	-24.145		-17.224	-65.192	-4.000	-57.438
	<u>-58.558</u>		<u>-67.130</u>	<u>-97.093</u>	<u>-4.000</u>	<u>-128.802</u>

B4 Toelichting op de staat van baten en lasten 2013 per school

	Stedelijk Gymnasium Haarlem			Gymnasium Felisenum		
	Werkelijk 2013	20QY Begroot 2013	Werkelijk 2012	Werkelijk 2013	20DG Begroot 2013	Werkelijk 2012
	€	€	€	€	€	€
4.2 Afschrijvingen						
4.2.2 Gebouwen	205.976	205.400	205.783	83.127	79.500	74.600
4.2.3 Inventaris en apparatuur	150.639	151.100	146.260	55.239	45.900	50.614
	<u>356.614</u>	<u>356.500</u>	<u>352.043</u>	<u>138.366</u>	<u>125.400</u>	<u>125.213</u>
4.3 Huisvestingslasten						
4.3.1 Huur	32.020	21.000	25.467	20.608	24.000	21.990
4.3.2 Dotatie onderhoudsvoorziening						
4.3.3 Onderhoud	61.903	24.900	28.182	24.852	32.200	32.469
4.3.4 Energie en water	86.223	64.000	70.292	18.745	67.000	34.507
4.3.5 Schoonmaakkosten	143.029	125.500	134.465	77.603	90.000	76.535
4.3.6 Heffingen	24.439	22.500	22.126	19.062	17.500	16.165
4.3.7 Overige						
	<u>347.614</u>	<u>257.900</u>	<u>280.532</u>	<u>160.870</u>	<u>230.700</u>	<u>181.666</u>
4.4 Overige materiële lasten						
4.4.1 Administratie en beheerslasten	149.188	123.000	134.017	94.915	87.700	83.899
4.4.2 Inventaris, apparatuur en leermiddelen	105.835	91.300	148.250	97.754	96.700	130.907
4.4.3 Dotaties overige voorzieningen						
4.4.4 Overige	613.690	661.400	647.131	416.519	388.800	356.622
	<u>868.712</u>	<u>875.700</u>	<u>929.398</u>	<u>609.188</u>	<u>573.200</u>	<u>571.428</u>
4.4.2 Nadere specificatie inventaris, apparatuur en leermiddelen						
- Inventaris en apparatuur	59.705	54.100	69.696	38.777	34.000	36.636
- Leermiddelen	46.130	37.200	78.554	58.977	62.700	94.271
	<u>105.835</u>	<u>91.300</u>	<u>148.250</u>	<u>97.754</u>	<u>96.700</u>	<u>130.907</u>
4.4.4 Nadere specificatie overige						
- Projecten	50.606	64.500	35.067	31.595	32.500	27.147
- Boekenfonds	133.094	156.500	159.398	110.883	100.000	90.048
- Kantline	30.686	32.000	31.978	11.672	12.000	12.667
- Schoolreizen/excursies	250.364	265.000	278.193	213.258	202.600	176.718
- Overige lasten	148.940	143.400	142.495	49.111	41.700	50.052
	<u>613.690</u>	<u>661.400</u>	<u>647.131</u>	<u>416.519</u>	<u>388.800</u>	<u>356.622</u>
5 Financiële baten en lasten						
5.1 Baten	5.135		1.823	16.081	25.000	39.824
5.5 Lasten		5.000				
	<u>5.135</u>	<u>-5.000</u>	<u>1.823</u>	<u>16.081</u>	<u>25.000</u>	<u>39.824</u>

B4 Toelichting op de staat van baten en lasten 2013 per school

	Barlaeus Gymnasium			Vossius Gymnasium		
	21AB			21AF		
	Werkelijk 2013	Begroot 2013	Werkelijk 2012	Werkelijk 2013	Begroot 2013	Werkelijk 2012
	€	€	€	€	€	€
3.1. Rijksbijdragen OCW						
3.1.1 Rijksbijdrage sector vo	5.085.662	4.859.600	4.943.519	5.133.851	4.905.800	4.603.259
Geoordeelde subsidies OCW						
Niet-geoordeelde subsidies OCW	588.922	540.000	568.145	556.420	501.400	558.103
Toerekening investeringssubsidies OCW						
3.1.2 Overige subsidies OCW	588.922	540.000	568.145	556.420	501.400	558.103
	5.674.583	5.399.600	5.511.664	5.690.272	5.407.200	5.161.361
3.2. Overige overheidsbijdragen						
3.2.1 Gemeentelijke bijdragen	19.672	19.000	47.916	48.516	39.000	34.203
3.2.1 Nadere specificatie gemeentelijke bijdragen						
- Huurvergoeding gebouw						
- Terreinvergoeding						-18.957
- Renovatievergoeding						
- Nieuw-/verbouwvergoeding						
- Huurvergoeding sportacc.	10.655	10.500	10.433	19.750	25.000	22.105
- OZB	9.017	8.500	8.803	12.693	14.000	12.135
- I/D-banen						
- Overige lokale/regionale bijdragen			17.589	16.073		8.492
- Lokale/regionale Zorqbijdragen			11.091			10.428
	19.672	19.000	47.916	48.516	39.000	34.203
3.4. Opbrengst werk voor derden						
3.4.3 Overige						
3.5. Overige baten						
3.5.1 Verhuur	13.230	25.000	24.934	25.843	12.500	33.829
3.5.2 Detachering personeel	53.571	51.000	49.208	14.312	10.000	43.981
3.5.4 Sponsoring	500					
3.5.5 Ouderbijdragen	347.278	303.200	258.755	407.441	301.000	331.593
3.5.6 Overige	89.061	61.000	121.444	50.252	64.000	80.900
	503.640	440.200	454.340	497.847	387.500	490.302
3.5.5 Nadere specificatie ouderbijdragen						
- Ouderbijdragen	67.836	60.000	54.903	61.082	46.000	52.566
- Boekenfonds	36.499	60.000	41.014	38.298	65.000	67.216
- Schoolreizen	242.944	183.200	162.839	308.060	190.000	211.811
	347.278	303.200	258.755	407.441	301.000	331.593
3.5.6 Nadere specificatie overige baten						
- Kantine	16.671	26.000	26.674			
- Overige	72.390	35.000	94.770	50.252	64.000	80.900
	89.061	61.000	121.444	50.252	64.000	80.900
4.1. Personele lasten						
Brutolonen en salarissen	3.612.859		3.660.466	3.454.633		3.486.848
Sociale lasten	428.275		431.421	413.297		399.466
Pensioenpremies	563.991		545.695	536.303		519.979
4.1.1 Lonen en salarissen	4.605.125	4.368.200	4.637.582	4.404.233	4.272.500	4.406.293
Dotatie personele voorzieningen	-254		24.388	-16.046		20.110
Personeel niet in loondienst	59.621	80.000	67.122	5.086	11.200	7.349
4.1.2 Overige personele lasten	153.731	239.000	248.649	204.596	221.200	197.032
	4.818.223	4.687.200	4.977.740	4.597.868	4.504.900	4.630.785
4.1.3 Af: uitkeringen	-61.264		-50.913	-157.670		-156.362
	4.756.960	4.687.200	4.926.827	4.440.199	4.504.900	4.474.422
4.1.3 Nadere specificatie uitkeringen						
- Ontvangst uit Zio	-40.315		-20.828	-137.392		-81.824
- Overige uitkeringen	-20.949		-30.085	-20.278		-74.539
	-61.264		-50.913	-157.670		-156.362

B4 Toelichting op de staat van baten en lasten 2013 per school

	Barlaeus Gymnasium			Vossius Gymnasium		
	21AB		Werkelijk 2012	21AF		Werkelijk 2012
	Werkelijk 2013	Begroot 2013		Werkelijk 2013	Begroot 2013	
	€	€	€	€	€	€
4.2 Afschrijvingen						
4.2.2 Gebouwen	23.212	26.400	22.680	173.770	170.000	171.495
4.2.3 Inventaris en apparatuur	142.469	151.500	178.707	100.179	108.000	98.811
	<u>165.681</u>	<u>177.900</u>	<u>201.387</u>	<u>273.949</u>	<u>278.000</u>	<u>270.305</u>
4.3 Huisvestingslasten						
4.3.1 Huur	18.424	20.000	18.079	27.216	25.000	27.398
4.3.2 Dotatie onderhoudsvoorziening						
4.3.3 Onderhoud	82.336	67.000	73.614	50.376	42.500	48.473
4.3.4 Energie en water	80.732	82.500	72.075	94.468	92.600	87.259
4.3.5 Schoonmaakkosten	118.436	107.200	107.488	108.086	102.700	108.533
4.3.6 Heffingen	12.317	12.300	12.687	14.885	16.000	15.482
4.3.7 Overige						
	<u>312.244</u>	<u>289.000</u>	<u>283.943</u>	<u>295.030</u>	<u>278.800</u>	<u>287.146</u>
4.4 Overige materiële lasten						
4.4.1 Administratie en beheerslasten	229.103	194.100	206.891	186.328	174.100	154.975
4.4.2 Inventaris, apparatuur en leermiddelen	118.004	73.900	113.419	82.582	77.400	100.149
4.4.3 Dotaties overige voorzieningen						
4.4.4 Overige	558.127	493.800	574.195	582.045	544.100	587.419
	<u>905.234</u>	<u>761.800</u>	<u>894.505</u>	<u>850.955</u>	<u>795.600</u>	<u>842.542</u>
4.4.2 Nadere specificatie inventaris, apparatuur en leermiddelen						
- Inventaris en apparatuur	7.603	4.000		37.186	39.500	33.849
- Leermiddelen	110.401	69.900	113.419	45.396	37.900	66.300
	<u>118.004</u>	<u>73.900</u>	<u>113.419</u>	<u>82.582</u>	<u>77.400</u>	<u>100.149</u>
4.4.4 Nadere specificatie overige						
- Projecten	50.564	69.000	46.210	46.815	45.500	44.054
- Boekenfonds	115.382	100.000	129.133	141.157	168.000	153.542
- Kantine	9.355	22.000	25.332	13.917	9.000	10.096
- Schoolreizen/excursies	243.617	183.200	191.946	295.919	190.000	213.784
- Overige lasten	139.210	119.600	181.574	84.237	131.600	165.943
	<u>558.127</u>	<u>493.800</u>	<u>574.195</u>	<u>582.045</u>	<u>544.100</u>	<u>587.419</u>
5 Financiële baten en lasten						
5.1 Baten	23.464	15.000	31.564	7.168	5.000	7.234
5.5 Lasten						
	<u>23.464</u>	<u>15.000</u>	<u>31.564</u>	<u>7.168</u>	<u>5.000</u>	<u>7.234</u>

B4 Toelichting op de staat van baten en lasten 2013 per school

	het 4e Gymnasium			Gymnasium Bernrode		
	Werkelijk 2013	30GC Begroot 2013	Werkelijk 2012	Werkelijk 2013	02DW Begroot 2013	Werkelijk 2012
	€	€	€	€	€	€
3.1. Rijksbijdragen OCW						
3.1.1 Rijksbijdrage sector vo				3.857.881	3.688.000	3.602.613
Geoormerkte subsidies OCW						
Niet-geoormerkte subsidies OCW				424.935	391.700	404.583
Toerekening investeringssubsidies OCW						
3.1.2 Overige subsidies OCW				424.935	391.700	404.583
				<u>4.282.816</u>	<u>4.079.700</u>	<u>4.007.196</u>
3.2. Overige overheidsbijdragen						
3.2.1 Gemeentelijke bijdragen				9.231	23.000	42.045
3.2.1 Nadere specificatie gemeentelijke bijdragen						
- Huurvergoeding gebouw						
- Terreinvergoeding						
- Renovatievergoeding						
- Nieuw-/verbouwvergoeding						
- Huurvergoeding sportacc.						
- OZB						
- I/D-banen				13.200	17.000	15.500
- Overige lokale/regionale bijdragen				-3.969	6.000	26.545
- Lokale/regionale Zorgbijdragen						
				<u>9.231</u>	<u>23.000</u>	<u>42.045</u>
3.4. Opbrengst werk voor derden						
3.4.3 Overige						
3.5. Overige baten						
3.5.1 Verhuur						
3.5.2 Detachering personeel				17.640	16.800	18.550
3.5.4 Sponsoring						
3.5.5 Ouderbijdragen	253.868	270.804	223.464	189.500	151.010	
3.5.6 Overige	-230.963	-275.371	168.554	54.000	156.162	
	<u>22.905</u>	<u>-4.567</u>	<u>409.658</u>	<u>260.300</u>	<u>325.722</u>	
3.5.5 Nadere specificatie ouderbijdragen						
- Ouderbijdragen	34.769	29.918	59.386	53.000	48.851	
- Boekenfonds	13.176	40.964	27.122	20.000	4.053	
- Schoolreizen	205.923	199.922	136.957	116.500	98.106	
	<u>253.868</u>	<u>270.804</u>	<u>223.464</u>	<u>189.500</u>	<u>151.010</u>	
3.5.6 Nadere specificatie overige baten						
- Kantine			35.632	10.000	5.138	
- Overige	-230.963	-275.371	132.923	44.000	151.025	
	<u>-230.963</u>	<u>-275.371</u>	<u>168.554</u>	<u>54.000</u>	<u>156.162</u>	
4.1. Personele lasten						
Brutolonen en salarissen			2.995.340		2.798.095	
Sociale lasten			327.769		303.596	
Pensioenpremies			460.746		408.120	
4.1.1 Lonen en salarissen			3.783.855	3.484.000	3.509.811	
Dotatie personele voorzieningen			-11.680		8.821	
Personeel niet in loondienst			21.783	6.000	14.618	
4.1.2 Overige personele lasten	22.500		176.702	170.600	157.820	
	<u>22.500</u>		<u>3.970.660</u>	<u>3.660.600</u>	<u>3.691.070</u>	
4.1.3 Af: uitkeringen			-68.803	-2.000	-39.235	
	<u>22.500</u>		<u>3.901.857</u>	<u>3.658.600</u>	<u>3.651.835</u>	
4.1.3 Nadere specificatie uitkeringen						
- Ontvangst uit ZIZO			-47.583		-24.891	
- Overige uitkeringen			-21.220	-2.000	-14.344	
			<u>-68.803</u>	<u>-2.000</u>	<u>-39.235</u>	

B4 Toelichting op de staat van baten en lasten 2013 per school

	het 4e Gymnasium 30GC			Gymnasium Bernrode 02DW		
	Werkelijk 2013	Begroot 2013	Werkelijk 2012	Werkelijk 2013	Begroot 2013	Werkelijk 2012
	€	€	€	€	€	€
4.2 Afschrijvingen						
4.2.2 Gebouwen				47.998	45.500	46.739
4.2.3 Inventaris en apparatuur		-0		62.809	60.700	63.635
		<u>-0</u>		<u>110.808</u>	<u>106.200</u>	<u>110.374</u>
4.3 Huisvestingslasten						
4.3.1 Huur				30.370	28.000	29.222
4.3.2 Dotatie onderhoudsvoorziening						
4.3.3 Onderhoud				90.966	54.500	74.518
4.3.4 Energie en water				52.491	55.700	51.852
4.3.5 Schoonmaakkosten				43.516	39.500	41.218
4.3.6 Heffingen				3.549	3.000	2.658
4.3.7 Overige						
				<u>220.892</u>	<u>180.700</u>	<u>199.468</u>
4.4 Overige materiële lasten						
4.4.1 Administratie en beheerslasten	1.666		1.590	114.437	106.200	103.076
4.4.2 Inventaris, apparatuur en leermiddelen				60.156	57.600	83.750
4.4.3 Dotaties overige voorzieningen						
4.4.4 Overige	4.632		6.762	413.961	333.800	496.680
	<u>6.299</u>		<u>8.352</u>	<u>588.554</u>	<u>497.600</u>	<u>683.506</u>
4.4.2 Nadere specificatie inventaris, apparatuur en leermiddelen						
- Inventaris en apparatuur				28.918	18.000	33.656
- Leermiddelen				31.238	39.600	49.094
				<u>60.156</u>	<u>57.600</u>	<u>83.750</u>
4.4.4 Nadere specificatie overige						
- Projecten			6	21.797	17.500	57.872
- Boekenfonds	4.632		6.756	111.177	80.000	130.598
- Kantine				42.163	8.000	19.598
- Schoolreizen/excursies				134.905	116.500	75.530
- Overige lasten				103.919	111.800	213.082
	<u>4.632</u>		<u>6.762</u>	<u>413.961</u>	<u>333.800</u>	<u>496.680</u>
5 Financiële baten en lasten						
5.1 Baten	5.894		12.919	14.727	10.000	24.502
5.5 Lasten						
	<u>5.894</u>		<u>12.919</u>	<u>14.727</u>	<u>10.000</u>	<u>24.502</u>

B4 Toelichting op de staat van baten en lasten 2013 per school

	Stedelijk Gymnasium Den Bosch			Bestuursbureau		
	20A1		Werkelijk 2012	13556		Werkelijk 2012
	Werkelijk 2013	Begroot 2013		Werkelijk 2013	Begroot 2013	
	€	€	€	€	€	€
3.1. Rijksbijdragen OCW						
3.1.1 Rijksbijdrage sector vo	4.729.598	4.518.800	4.285.455			397.582
Geoormerkte subsidies OCW						
Niet-geoormerkte subsidies OCW	481.062	438.500	451.328			
Toerekening investeringssubsidies OCW						
3.1.2 Overige subsidies OCW	481.062	438.500	451.328			
	<u>5.210.660</u>	<u>4.957.300</u>	<u>4.736.783</u>			<u>397.582</u>
3.2. Overige overheidsbijdragen						
3.2.1 Gemeentelijke bijdragen	127.906	45.000	67.960			
3.2.1 Nadere specificatie gemeentelijke bijdragen						
- Huurvergoeding gebouw	80.000					
- Terreinvergoeding						
- Renovatievergoeding						
- Nieuw-/verbouwvergoeding						
- Huurvergoeding sportacc.						
- OZB	32.613	30.000	31.430			
- I/D-banen			15.044			
- Overige lokale/regionale bijdragen						
- Lokale/regionale Zorgbijdragen	15.293	15.000	21.486			
	<u>127.906</u>	<u>45.000</u>	<u>67.960</u>			
3.4. Opbrengst werk voor derden						
3.4.3 Overige						
3.5. Overige baten						
3.5.1 Verhuur	1.200	2.500				
3.5.2 Detachering personeel	52.645	50.000	47.473	22.500		72.258
3.5.4 Sponsoring						
3.5.5 Ouderbijdragen	227.297	261.200	207.428			
3.5.6 Overige	67.063	40.000	41.038	16.766		128.798
	<u>348.205</u>	<u>353.700</u>	<u>295.939</u>	<u>39.266</u>		<u>201.056</u>
3.5.5 Nadere specificatie ouderbijdragen						
- Ouderbijdragen	65.089	68.100	53.954			
- Boekenfonds	-1.444	20.000	3.533			
- Schoolreizen	163.651	173.100	149.941			
	<u>227.297</u>	<u>261.200</u>	<u>207.428</u>			
3.5.6 Nadere specificatie overige baten						
- Kantine	34.681	40.000	35.029			
- Overige	32.382		6.009	16.766		128.798
	<u>67.063</u>	<u>40.000</u>	<u>41.038</u>	<u>16.766</u>		<u>128.798</u>
4.1. Personele lasten						
Brutolonen en salarissen	3.143.983		3.059.071	262.181		241.266
Sociale lasten	370.241		354.403	28.149		45.615
Pensioenpremies	482.522		457.298	35.395		53.696
4.1.1 Lonen en salarissen	3.996.746	3.997.700	3.870.772	325.725		340.477
Dotatie personele voorzieningen	-212		39.407	-1.484		286
Personeel niet in loondienst	8.889	11.000	10.564			3.449
4.1.2 Overige personele lasten	193.190	242.300	224.301	-715.324		-483.377
	4.198.612	4.251.000	4.145.044	-391.083		-139.165
4.1.3 Af: uitkeringen	-76.441		-54.197	314.326		271.477
	<u>4.122.171</u>	<u>4.251.000</u>	<u>4.090.847</u>	<u>-76.757</u>		<u>132.312</u>
4.1.3 Nadere specificatie uitkeringen						
- Ontvangst uit ZiZo	-36.431		-22.665	314.326		271.477
- Overige uitkeringen	-40.009		-31.532			
	<u>-76.441</u>		<u>-54.197</u>	<u>314.326</u>		<u>271.477</u>

B4 Toelichting op de staat van baten en lasten 2013 per school

	Stedelijk Gymnasium Den Bosch			Bestuursbureau		
	20AJ			13556		
	Werkelijk 2013	Begroet 2013	Werkelijk 2012	Werkelijk 2013	Begroet 2013	Werkelijk 2012
	€	€	€	€	€	€
4.2 Afschrijvingen						
4.2.2 Gebouwen	21.984	31.400	21.446			
4.2.3 Inventaris en apparatuur	121.854	134.400	134.228	3.387		3.930
	<u>143.838</u>	<u>165.800</u>	<u>155.674</u>	<u>3.387</u>		<u>3.930</u>
4.3 Huisvestingslasten						
4.3.1 Huur	65.854	84.500	6.945	55.453		64.200
4.3.2 Dotatie onderhoudsvoorziening						
4.3.3 Onderhoud	46.188	81.300	22.858			
4.3.4 Energie en water	52.775	61.700	42.835			
4.3.5 Schoonmaakkosten	71.896	78.000	67.422			
4.3.6 Heffingen	36.710	33.000	34.934			
4.3.7 Overige	7.816	7.500	7.635			
	<u>281.238</u>	<u>346.000</u>	<u>182.629</u>	<u>55.453</u>		<u>64.200</u>
4.4 Overige materiële lasten						
4.4.1 Administratie en beheerslasten	158.254	138.600	129.348	43.670		14.548
4.4.2 Inventaris, apparatuur en leermiddelen	116.776	70.200	67.418	886		3.549
4.4.3 Dotaties overige voorzieningen						
4.4.4 Overige	449.031	508.700	407.136	-86.631		1.378
	<u>724.060</u>	<u>717.500</u>	<u>603.902</u>	<u>-42.075</u>		<u>19.476</u>
4.4.2 Nadere specificatie inventaris, apparatuur en leermiddelen						
- Inventaris en apparatuur	90.650	37.200	33.672	886		3.549
- Leermiddelen	26.126	33.000	33.746			
	<u>116.776</u>	<u>70.200</u>	<u>67.418</u>	<u>886</u>		<u>3.549</u>
4.4.4 Nadere specificatie overige						
- Projecten	27.535	39.000	25.266	514		
- Boekenfonds	133.006	179.500	116.594			
- Kantine	27.414	30.000	26.381			
- Schoolreizen/excursies	165.752	173.100	157.947			
- Overige lasten	95.325	87.100	80.949	-87.146		1.378
	<u>449.031</u>	<u>508.700</u>	<u>407.136</u>	<u>-86.631</u>		<u>1.378</u>
5 Financiële baten en lasten						
5.1 Baten	38.985	20.000	48.957	0		0
5.5 Lasten						
	<u>38.985</u>	<u>20.000</u>	<u>48.957</u>	<u>0</u>		<u>0</u>

B4 Toelichting op de staat van baten en lasten 2013 per school

OSZG			
	Werkelijk 2013	Begroot 2013	Werkelijk 2012
	€	€	€
3.1. Rijksbijdragen OCW			
3.1.1 Rijksbijdrage sector vo	28.236.106	26.988.700	26.644.969
Geoormerkte subsidies OCW			
Niet-geoormerkte subsidies OCW	3.015.125	2.823.400	2.885.838
Toerekening investeringssubsidies OCW			
3.1.2 Overige subsidies OCW	3.015.125	2.823.400	2.885.838
	31.251.231	29.812.100	29.530.807
3.2. Overige overheidsbijdragen			
3.2.1 Gemeentelijke bijdragen	341.309	162.500	240.895
3.2.1 Nadere specificatie gemeentelijke bijdragen			
- Huurvergoeding gebouw	80.000		
- Terreinvergoeding			
- Renovatievergoeding			-18.957
- Nieuw-/verbouwvergoeding			
- Huurvergoeding sportacc.	30.405	35.500	32.538
- OZB	92.739	89.000	88.324
- I/D-banen	13.200	17.000	30.544
- Overige lokale/regionale bijdragen	80.223	6.000	65.442
- Lokale/regionale Zorgbijdragen	44.742	15.000	43.005
	341.309	162.500	240.895
3.4. Opbrengst werk voor derden			
3.4.3 Overige	30.027	33.000	30.223
3.5. Overige baten			
3.5.1 Verhuur	86.423	94.500	89.193
3.5.2 Detachering personeel	187.357	139.800	255.578
3.5.4 Sponsoring	500		
3.5.5 Ouderbijdragen	2.127.804	1.709.300	2.109.322
3.5.6 Overige	1.031.193	514.600	527.732
	3.433.276	2.458.200	2.981.825
3.5.5 Nadere specificatie ouderbijdragen			
- Ouderbijdragen	427.283	362.700	381.054
- Boekenfonds	174.032	216.200	428.397
- Schoolreizen	1.526.489	1.130.400	1.299.871
	2.127.804	1.709.300	2.109.322
3.5.6 Nadere specificatie overige baten			
- Kantine	101.089	93.200	84.051
- Overige	930.104	421.400	443.681
	1.031.193	514.600	527.732
4.1. Personele lasten			
Brutolonen en salarissen	20.226.638		20.122.937
Sociale lasten	2.353.916		2.299.906
Pensioenpremies	3.138.897		2.987.133
4.1.1 Lonen en salarissen	25.719.451	24.547.800	25.409.976
Dotatie personele voorzieningen	-54.283		120.547
Personeel niet in loondienst	124.891	112.700	103.102
4.1.2 Overige personele lasten	348.370	1.223.400	627.868
	26.138.430	25.883.900	26.261.492
4.1.3 Af: uitkeringen	-205.502	-6.000	-225.162
	25.932.927	25.877.900	26.036.330
4.1.3 Nadere specificatie uitkeringen			
- Ontvangst uit ZiZo	-13.710		0
- Overige uitkeringen	-191.793	-6.000	-225.162
	-205.502	-6.000	-225.162

B4 Toelichting op de staat van baten en lasten 2013 per school

OSZG			
	Werkelijk 2013 €	Begroot 2013 €	Werkelijk 2012 €
4.2 Afschrijvingen			
4.2.2 Gebouwen	556.067	558.200	542.743
4.2.3 Inventaris en apparatuur	636.576	651.600	676.184
	1.192.643	1.209.800	1.218.927
4.3 Huisvestingslasten			
4.3.1 Huur	249.945	202.500	193.301
4.3.2 Dotatie onderhoudsvoorziening			
4.3.3 Onderhoud	356.621	302.400	280.115
4.3.4 Energie en water	385.433	423.500	358.820
4.3.5 Schoonmaakkosten	562.565	542.900	535.661
4.3.6 Heffingen	110.961	104.300	104.052
4.3.7 Overige	7.816	7.500	7.635
	1.673.342	1.583.100	1.479.584
4.4 Overige materiële lasten			
4.4.1 Administratie en beheerslasten	977.561	823.700	828.344
4.4.2 Inventaris, apparatuur en leermiddelen	581.993	467.100	647.441
4.4.3 Dotaties overige voorzieningen			
4.4.4 Overige	2.951.373	2.930.600	3.077.324
	4.510.927	4.221.400	4.553.110
4.4.2 Nadere specificatie inventaris, apparatuur en le			
- Inventaris en apparatuur	263.725	186.800	211.058
- Leermiddelen	318.268	280.300	435.383
	581.993	467.100	646.441
4.4.4 Nadere specificatie overige			
- Projecten	229.426	268.000	235.622
- Boekenfonds	749.330	784.000	786.069
- Kantline	135.207	113.000	126.042
- Schoolreizen/excursies	1.303.815	1.130.400	1.094.118
- Overige lasten	533.595	635.200	835.473
	2.951.373	2.930.600	3.077.324
5 Financiële baten en lasten			
5.1 Baten	111.454	75.000	166.824
5.5 Lasten		5.000	
	111.454	70.000	166.824

C2. BESTEMMING VAN HET RESULTAAT

Het totaalresultaat wordt volgens onderstaand overzicht verdeeld over de reserves.

	2013		2012	
	€	€	€	€
Algemene reserve	1.783.541		-498.068	
Bestemmingsreserve	73.918		160.691	
Totaal resultaat		<u>1.857.459</u>		<u>-337.377</u>

Nadere uitsplitsing van het resultaat bestemmingsreserve:

- Reserve sociaal plan				
- Reserve nieuwbouw				
- Eigen middelen	-25.340		-54.786	
- ZiZofonds	99.257		215.476	
- Herculesfonds				
- Verzekeringsfonds				
Totaal bestemmingsreserves		<u>73.917</u>		<u>160.690</u>

D1. GEGEVENS OVER DE RECHTSPERSOON

Naam instelling : Onderwijsstichting Zelfstandige Gymnasia

Adres : Schipholpoort 2, 2034 MA Haarlem

Postadres : Postbus 5233

Postcode/Plaats : 2000 CE Haarlem

Telefoon : 023 5517147

Fax :

Internetsite : www.oszg.nl

Bestuursnummer : 13556

Bestuurder A.I. : M.F. Elkerbout

E-mail : melkerbout@barlaeus.nl

Contactpersoon : G. T. C. Wassenaar

Telefoon : 023 5517147

Fax :

E-mail : a.wassenaar@oszg.nl

Brinnummers :

<u>Naam</u>	<u>Brinnummer</u>	<u>Sector</u>
Stedelijk Gymnasium	20QY	VO
Gymnasium Felisenum	20DG	VO
Barlaeus Gymnasium	21AB	VO
Vossius Gymnasium	21AF	VO
Gymnasium Bernrode	02DW	VO
Stedelijk Gymnasium	20AJ	VO

D3. BESTEMMING VAN HET EXPLOITATIERESULTAAT

	Stedelijk Gymnasium 20QY		Gymnasium Felisenum 20DG		Barlaeusgymnasium 21AB	
	2013	2012	2013	2012	2013	2012
	€	€	€	€	€	€
Algemene reserve	848.051	104.916	138.511	-251.390	88.795	-242.343
Bestemmingsreserve	-43.415	2.895	1.374	-895	-7.555	-18.835
Totaal resultaat	804.636	107.812	139.884	-252.286	81.240	-261.178

Nadere uitsplitsing van
het resultaat
bestemmingsreserve:

- Reserve sociaal plan						
- Reserve nieuwbouw						
- Reserve eigen middelen	-43.415	2.895	1.374	-895	-7.555	-18.835
- ZiZofonds						
- Herculesfonds						
- Verzekeringsfonds						
	<u>-43.415</u>	<u>2.895</u>	<u>1.374</u>	<u>-895</u>	<u>-7.555</u>	<u>-18.835</u>

D3. BESTEMMING VAN HET EXPLOITATIERESULTAAT

	Vossiusgymnasium 21AF		4e Gymnasium		Gymnasium Bernrode 02DW	
	2013	2012	2013	2012	2013	2012
	€	€	€	€	€	€
Algemene reserve	388.020	-169.052			-131.677	-237.423
Bestemmingsreserve	-4.349	-12.263			26.000	-8.294
Totaal resultaat	383.670	-181.316			-105.678	-245.717

Nadere uitsplitsing van
het resultaat
bestemmingsreserve:

- Reserve sociaal plan						
- Reserve nieuwbouw						
- Reserve eigen middelen	-4.349	-12.263			26.000	-8.294
- ZiZofonds						
- Herculesfonds						
- Verzekeringsfonds						
	<u>-4.349</u>	<u>-12.263</u>			<u>26.000</u>	<u>-8.294</u>

D3. BESTEMMING VAN HET EXPLOITATIERESULTAAT

	Stedelijk Gymnasium 20AJ		Bestuursbureau		Onderwijsstichting Zelfstandige Gymnasia	
	2013	2012	2013	2012	2013	2012
	€	€	€	€	€	€
Algemene reserve	451.843	133.981		163.244	1.783.541	-498.068
Bestemmingsreserve	2.605	-17.394	99.257	215.476	73.918	160.691
Totaal resultaat	454.448	116.587	99.257	378.720	1.857.459	-337.377

*Nadere uitsplitsing van
het resultaat
bestemmingsreserve:*

- Reserve sociaal plan						
- Reserve nieuwbouw						
- Reserve eigen middelen	2.605	-17.394			-25.340	-54.786
- ZiZofonds			99.257	215.476	99.257	215.476
- Herculesfonds						
- Verzekeringsfonds						
	<u>2.605</u>	<u>-17.394</u>	<u>99.257</u>	<u>215.476</u>	<u>73.917</u>	<u>160.690</u>

Model E voor Jaarrekening 2013

Verbonden Partijen

Er zijn geen verbonden partijen

Jaarverslag

2013

van de

Onderwijsstichting

Zelfstandige Gymnasia

Goedgekeurd Raad van Toezicht: 16 juni 2014

Vastgesteld door Bestuurder: 5 juni 2014

Administratienummer: 13556

Brinnummers:

20QY	Stedelijk Gymnasium, Haarlem
20DG	Gymnasium Felisenum, Velsen
21AB	Barlaeus Gymnasium, Amsterdam
21AF	Vossius Gymnasium, Amsterdam
02DW	Gymnasium Bernrode, Heeswijk-Dinther
20AJ	Stedelijk Gymnasium, 's-Hertogenbosch

INHOUDSOPGAVE

1. Voorwoord

2. Jaarverslag

- 2.1 Algemene informatie
- 2.2 Informatie per school

3. Jaarrekening

- A1.0 Grondslagen voor de jaarrekening
- A1.1 Balans per 31 december 2013
- A1.2 Staat van baten en lasten 2013
- A1.3 Kasstroomoverzicht over 2013
- A1.4 Toelichting op de balans
- A1.5 Niet uit de balans blijvende verplichtingen
- WNT Wet normering bezoldiging topfunctionarissen
- Ondertekening

4. Overige gegevens

- C1 Accountantsverklaring
- C2 Bestemming van het resultaat

Bijlagen

- B1 Balans per 31 december 2013 per school
- B2 Exploitatierekening 2013 per school
- B3 Toelichting op de balans per 31 december 2013 per school
- G Verantwoording subsidies
- B4 Toelichting op de exploitatierekening 2013 per school
- D1 Gegevens over de rechtspersoon
- D3 Bestemming van het resultaat
- E Verbonden partijen

1. Voorwoord

In dit Jaarverslag presenteert de Onderwijsstichting Zelfstandige Gymnasia (OSZG) de resultaten van het jaar 2013. In de eerste plaats wordt het financiële resultaat gepresenteerd en toegelicht. Daarnaast geeft het verslag inzicht in de inhoud en de kwaliteit van het onderwijs op de bij de OSZG aangesloten scholen alsmede informatie over het gevoerde personeelsbeleid.

De structuur van de OSZG is in overeenstemming met de wettelijke eisen van scheiding tussen bestuur en intern toezicht. Als lid van de VO-raad is de OSZG tevens gebonden aan de Code Goed Onderwijsbestuur voor het Voortgezet Onderwijs.

Bestuurder van de OSZG was in tot 1 april 2013 Paul Schings. Van 1 april 2013 tot 1 oktober 2013 was Wim Harmsen, rector van Gymnasium Bernrode, bestuurder a.i. Van 1 oktober 2013 tot 1 oktober 2014 is Marten Elkerbout, rector van het Barlaeus Gymnasium, bestuurder a.i. De Raad van Toezicht stond onder leiding van Jindra Divis.

De OSZG heeft het kalenderjaar 2013 positief afgesloten met een resultaat van ruim € 1.857.000. Dit is mede te danken aan de extra bekostiging lumpsum van December 2013 van € 1,3 miljoen euro, de vrijval van een voorziening van ruim 5 ton alsmede voordelen in het zogenaamde Zizo-fonds, een OSZG-fonds voor de vergoeding van vervangingskosten. Bij het opstellen van de begroting was nog rekening gehouden met een negatief resultaat- exclusief verwachte voordelen in het Zizo-fonds- van 356.000 euro. Zonder extra bekostiging en vrijval voorziening zou 2013 afgesloten zijn met een positief resultaat van ongeveer 50.000 euro. Zonder het Zizo-voordeel zou 2013 nog negatief zijn afgesloten.

De ontwikkeling van de personeelskosten zet de resultaten bij de scholen nog steeds fors onder druk. Zoals ondertussen ook landelijk bekend is heeft het Actieplan Leerkracht (functiemix en verkorting van de salarisschalen) meer financiële impact gehad dan bij de introductie hiervan in 2007, werd verondersteld. Daarnaast blijven reeds enkele jaren – dit jaar was er voor het eerst een bescheiden bijstelling- compensaties voor materiële prijsstijgingen en voor gestegen onderhoudskosten van de gebouwen achterwege. In dit licht bezien is er nog steeds sprake van stilzwijgende bezuinigingen van overheidszijde die hoe dan ook een negatieve neerslag hebben op het onderwijs in ons land en daarom heroverweging verdienen.

Het positieve resultaat over 2013 betekent overigens dat het eigen vermogen van de OSZG stijgt, hetgeen tot uitdrukking komt in de kengetallen. De algemene financiële situatie van de OSZG is onverminderd goed te noemen.

De OSZG houdt in de begroting 2014 rekening met een negatief resultaat van € 368.700. Dit tekort wordt- zoals ook de bedoeling is- gedekt door het gebruik van een deel van de extra lumpsum die we – zie hierboven- in december 2013 ontvingen. In de Meerjarenraming 2015-2017 wordt overigens ingezet op een structureel sluitende begroting voor alle aangesloten scholen. Voor sommige scholen zijn in dat kader pijnlijke keuzes onvermijdelijk. Om een sluitende begroting te bereiken wordt door de OSZG gewerkt met regelmatige tussentijdse rapportages, een Meerjarenraming, risicoanalyse alsmede – bij het opstellen van de jaarlijkse begrotingen- met gedetailleerde prognoses van met name de personeelskosten.

Wij danken de OSZG-medewerkers op de aangesloten gymnasia en het bestuursbureau voor hun bijdrage aan het onderwijs op de scholen in 2013.

Marten Elkerbout, bestuurder a.i.

Jindra Divis, voorzitter Raad van Toezicht

2. Jaarverslag 2013

2.1 Algemene informatie

Kernactiviteiten

De Onderwijsstichting Zelfstandige Gymnasia (OSZG) is het schoolbestuur van 6 zelfstandige gymnasia: het Barlaeus Gymnasium en het Vossius Gymnasium in Amsterdam, het Stedelijk Gymnasium Haarlem, het Gymnasium Felisenum in Velsen, het Stedelijk Gymnasium 's-Hertogenbosch en het Gymnasium Bernrode in Heeswijk-Dinther. De scholen verzorgen gymnasiaal onderwijs aan ongeveer 4.500 leerlingen.

Missie

De OSZG wil een omgeving scheppen, waarin zelfstandige gymnasia gedijen en waarin gymnasiaal onderwijs zich verder kan ontwikkelen. Daarbij past ook de belangenbehartiging van dit schooltype op diverse maatschappelijke niveaus.

De OSZG staat in principe open voor aansluiting van zelfstandige gymnasia in Nederland. Daarnaast ondersteunt de OSZG op verzoek initiatieven voor het oprichten van nieuwe gymnasia in gebieden, waar dit schooltype nog niet aanwezig is of waar er vraag is naar meer gymnasia.

Visie

De OSZG biedt hoogwaardig gymnasiaal onderwijs op de aangesloten zelfstandige gymnasia. Daarmee levert de OSZG een belangrijke bijdrage aan de kennismaatschappij in Nederland. De zelfstandige gymnasia willen een leeromgeving bieden, waarin leerlingen zich wetenschappelijk, cultureel en sociaal maximaal kunnen ontplooiën. Een intellectueel klimaat nodigt uit tot leren, onderzoeken, ontdekken, vragen stellen en meningsvorming over de mens en de maatschappij, de natuur en de cultuur, het lichaam en de geest, het verleden en de toekomst.

De zelfstandige gymnasia zijn kleinschalige scholen met een veilig schoolklimaat. Ze horen thuis in een bestuursstructuur, waarin een toegesneden beheer kan worden gevoerd. De scholen hebben een grote mate van autonomie. Er is ruimte voor de scholen, doordat de procedures adequaat en helder zijn en de regels richtlijnen zijn. De scholen maken gebruik van elkaars kennis en kunde, waarbij het een meerwaarde is dat de scholen een vergelijkbare structuur en onderwijscultuur kennen.

Openbaar Onderwijs

Vijf van de zes scholen bieden Openbaar Onderwijs. Alleen Gymnasium Bernrode heeft een katholieke signatuur. De scholen zijn algemeen toegankelijk, zonder onderscheid van godsdienst of levensbeschouwing. Leerlingen worden vertrouwd gemaakt met de kennis, waarden en normen, die gelden in onze samenleving.

Bestuur en Toezicht

De Raad van Toezicht kwam in overleg met het Rectorenconvent begin 2013 definitief tot de conclusie dat de samenwerking tussen de nieuwe toezichthouders, de Bestuurder en het Rectorenconvent van de OSZG ondanks de inspanningen en goede intenties van alle partijen niet voldoende van de grond was gekomen en dat een nieuwe weg moest worden ingeslagen. Daarbij deelden de Raad van Toezicht en het Rectorenconvent de mening dat bij de OSZG – een Stichting van Samenwerkende Zelfstandige Gymnasia – een aparte bestuurslaag tussen de Raad van Toezicht en Rectoren niet goed werkt. Momenteel wordt de laatste hand gelegd aan een nieuw bestuursmodel, waarin de rectoren van de 6 scholen gezamenlijk het bestuur gaan vormen. Het bestuur zal dan werken met een portefeuilleverdeling, die binnenkort eveneens geformaliseerd wordt. De met dit alles samenhangende statutenwijziging is in behandeling bij de notaris. De betrokken gemeenten zijn ingelicht over de voorgenomen wijziging. De verwachting is dat dit formele proces binnen afzienbare tijd is afgerond.

Een consequentie van het bovenstaande was dat Paul Schings per 1 april 2013 als bestuurder is afgetreden en dat vanaf die datum de voorzitter van het Rectorenconvent door de Raad van Toezicht werd benoemd als tijde-

lijke bestuurder van de OSZG die – in samenwerking met de andere rectoren en onder toezicht van de Raad van Toezicht – de voortgang van de lopende zaken bewaakt en bestuurlijk handelt waar nodig. Zo functioneerden na 1 april 2013 Wim Harmsen en vervolgens Marten Elkerbout als bestuurder a.i..

De toezichthoudende rol werd in 2013 uitgeoefend door een Raad van Toezicht van 5 personen. In deze samenstelling voldoet de stichting aan de wettelijke eisen van goed bestuur voor het voortgezet onderwijs.

Het bestuur annex rectorenconvent heeft in 2013 9 keer met elkaar vergaderd. Daarbij zijn o.m. de volgende onderwerpen aan de orde gekomen:

- Het bestuursmodel en de Regeling Bestuur en Toezicht
- Diverse Financiële rapportages en bezuinigingsmaatregelen
- Het bespreken en goedkeuren van de begrotingen 2013, 2014 alsmede de jaarrekening 2012
- Enkele individuele klachten en bezwaren
- Inspectiebezoeken en –verslagen
- Het bestuursmodel en de Regeling Bestuur en Toezicht
- De functiemixproblematiek en de gevolgen van het Actieplan Leerkracht
- Beleid Bewust belonen voor het onderwijsondersteunend personeel en functiewaarderingen diverse OOP-functies
- De ontwikkelingen van het 4^e Gymnasium te Amsterdam en de evaluatie van de samenwerkingsovereenkomst met Esprit Scholen
- Sociaal Statuut
- De MR-GMR reglementen
- Aanbestedingsbeleid
- HR-beleid

De Raad van Toezicht bestond in 2013 uit de volgende 5 personen:

- Jindra Divis, voorzitter;
- Joep van Zijl, vicevoorzitter;
- Yvonne Tolman, lid;
- Frederieke Leeftang, lid;
- Harko van den Hende, lid.

De belangrijkste taken en verantwoordelijkheden van de Raad van Toezicht zijn:

- Beoordelen en benoemen van het toekomstige bestuur
- Het beoordelen van het managementstatuut en financieel statuut
- Het optreden als klankbord voor het bestuur/ de rectoren, middels o.a. de Auditcommissie en de Governance-commissie, waarin beide gremia elkaar ontmoeten.
- Het beoordelen van strategische doelen aan de hand van bestuursvoorstellen en de controle hierop
- Het goedkeuren van de Jaarrekening en begroting.

De Raad van Toezicht is 5 keer bij elkaar gekomen in 2013 en heeft de volgende zaken behandeld:

- Begrotingen 2013 en 2014 en de jaarrekening 2012
- Diverse Financiële rapportages en bezuinigingsmaatregelen
- Enkele individuele klachten
- Het bestuursmodel en de Regeling Bestuur en Toezicht
- Ontslag bestuurder en aanstelling vervangende bestuurders
- Inspectiebezoeken en –verslagen
- Onderwijsresultaten

Bestuursbureau

Het bestuursbureau van de OSZG regelt de centrale administratie, verzorgt de regeling ouderbijdrage voor 5 van de 6 scholen en beheert de boekenfondsen voor een aantal scholen. Het bureau bestaat per 31 december 2013 uit 7 medewerkers, met een totaal van 4,5 fte. Het secretariaat voor Bestuur en Raad van Toezicht werd uitgevoerd door Sandra Aubrun. De verantwoordelijkheid voor het bestuursbureau ligt in handen van het hoofd bestuursbureau, Ad Wassenaar.

De kosten en opbrengsten van het bestuursbureau worden vanaf 2012 omgeslagen over de aangesloten scholen naar leerlingenratio. Het bureau berekent de kosten voor het beheer van het boekenfonds en de ouderbijdragen apart door aan de scholen die van dit beheer gebruik maken. De in het verleden opgebouwde reserve van het bestuursbureau is in 2013 volledig teruggeboekt naar de individuele scholen.

Herculesfonds

Het Herculesfonds was bedoeld om scholen die willen toetreden tot de OSZG te ondersteunen bij de kosten die zij daarvoor zouden moeten maken. Ondanks het feit dat diverse scholen belangstelling toonden om toe te treden, bleek het in de praktijk vrijwel onmogelijk voor een school om zich los te maken uit de bestaande bestuurlijke omgeving. Daarom is in 2013 besloten om het fonds in 2 jaar te ontmantelen en de bestaande reserves weer terug te sluizen naar de individuele scholen.

Gemeenschappelijke medezeggenschapsraad (GMR)

De GMR bestaat uit twaalf leden en kwam in 2013 5 keer bijeen en heeft de volgende zaken besproken:

- GMR-reglement en model-MR-reglementen
- Begrotingen 2013, 2014 en de Jaarrekening 2012
- Sociaal statuut
- Beoordeling functiewaarderingen diverse OOP-functies
- Bevorderingsbeleid
- Bestuursstructuur

Leerlingenaantallen per teldatum 1 oktober 2013

De scholen zijn sinds de vorming van de OSZG in 1998 gegroeid. Het totaal aantal leerlingen op de teldatum 1 oktober 2013 bedraagt 4.494.

Jaar	SGHa	GF	BG	VG	GB	SGHe	Totaal
1998	642	429	600	677			2.348
1999	651	421	617	719			2.409
2000	689	430	622	782			2.523
2001	720	467	670	780			2.637
2002	755	467	704	806		448	3.180
2003	741	515	720	804	560	482	3.822
2004	730	582	798	808	572	551	4.041
2005	734	641	813	796	530	556	4.070
2006	753	655	829	788	526	556	4.107
2007	794	666	805	814	516	577	4.172
2008	796	701	823	794	535	622	4.271
2009	839	689	856	780	573	653	4.390
2010	822	658	821	767	577	687	4.332
2011	818	623	811	754	592	715	4.313
2012	824	646	797	804	609	757	4.437
2013	824	648	810	781	655	776	4.494

Daarnaast telde de OSZG 9 VAVO-leerlingen op de teldatum 1 oktober 2013.

Personeelssamenstelling

Aan het einde van het verslagjaar had de OSZG 481 personen in dienst. Zij waren als volgt verdeeld over de geledingen:

Personeelsleden OSZG	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Directie	17	17	17	17	17	15	14	14	15
Docenten (onderwijzend personeel)	338	342	366	384	397	387	376	359	352
Ondersteunend personeel	101	102	102	107	112	119	124	120	114
Totaal	456	461	485	508	523	521	514	493	481

Verdeeld over mannen en vrouwen en over een betrekkingssomvang van 0 t/m 0,5 FTE en 0,51 t/m 1,2 FTE was het beeld in 2013:

	<= 0,5 FTE	> 0,5 FTE	Totaal
Mannen	25	213	238
Vrouwen	44	199	243
Totaal	69	412	481

In de schoolleiding werkten 11 mannen en 4 vrouwen.

De docentenformatie is als volgt verdeeld over de schalen:

Schalen	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
LB	103	101	112	119	131	126	105	80	87	83
LC	106	129	136	153	170	149	125	126	110	107
LD	102	99	90	86	79	121	157	170	162	158
Anders	10	9	4	8	4	1	0	0	0	4
Totaal	321	338	342	366	384	397	387	376	359	352

Onder de categorie "anders" vallen benoemingen in oudere schalen met garanties verworven in het verleden.

Financiële situatie op de balansdatum

De financiële positie van de OSZG is mede dankzij de extra bekostiging in 2013 nog steeds goed. Dat blijkt uit de verschillende kengetallen die voor de financiële positie worden gehanteerd.

Liquiditeit

Dit kengetal geeft aan in hoeverre de OSZG de verplichtingen op korte termijn kan voldoen. Het wordt berekend door de vlottende activa te delen door de kortlopende schulden.

	2013	2012
Vlottende activa (A)	7.418.039	5.993.582
Kortlopende schulden (B)	5.963.887	6.829.031
Liquiditeit (=A/B)	1,24	0,88
Norm VO	0,5-1,5	0,5-1,5

De liquiditeit is op de balansdatum 1,24, is verbeterd t.o.v. vorig jaar en ligt ruim binnen de bandbreedte die daarvoor binnen het Voortgezet Onderwijs wordt gehanteerd.

Solvabiliteit

Dit kengetal geeft aan in hoeverre de OSZG in staat is om op lange termijn alle schulden te voldoen. Het wordt berekend door het eigen vermogen en de voorzieningen te delen door het totaal van de passiva.

	2013	2012
Eigen vermogen (A)	12.180.203	10.322.744
Voorzieningen (B)	618.610	682.892
Totaal passiva (C)	18.762.699	17.834.666
Solvabiliteit $(=(A+B)/C)$	0,68	0,62
Norm VO	> 0,3	> 0,3

De solvabiliteit is op de balansdatum 0,68, is verbeterd t.o.v. vorig jaar en ligt ruim boven de minimumnorm voor het Voortgezet Onderwijs.

Kapitalisatiefactor

De kapitalisatiefactor drukt uit hoe en in welke mate de ontvangen baten gebruikt worden voor het onderwijs. Dit kengetal kent een maximumwaarde. Een hogere waarde betekent dat de instelling het geld teveel oppot. De kapitalisatiefactor wordt berekend door de boekwaarde van de gebouwen en terreinen, minus de investeringssubsidies, in mindering te brengen op het totaal van het kapitaal (passiva) en dit bedrag vervolgens te delen door de totale baten inclusief de rentebaten.

	2013	2012
Totaal kapitaal (A)	18.762.699	17.834.666
Boekwaarde gebouwen en terreinen (B)	5.771.820	6.088.346
Totale baten incl. rentebaten (C)	35.167.297	32.950.574
Kapitalisatiefactor $(=(A-B)/C*100\%)$	37%	36%
Norm VO	35%	35%

De kapitalisatiefactor is 37%, tegen 36% eind 2012. Deze benadert de norm die in het Voorgezet Onderwijs wordt gehanteerd.

Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen geeft het verband aan tussen het aanwezige eigen vermogen en de totale baten van de stichting. Hiermee wordt inzichtelijk welke middelen de OSZG beschikbaar heeft om eventuele tegenvallers op te vangen.

	2013	2012
Eigen vermogen (A)	12.180.203	10.322.744
Totale baten incl. rentebaten (B)	35.167.297	32.950.574
Weerstandsvermogen $(=A/B*100\%)$	35%	31%
Norm OSZG	25%	25%

Het weerstandsvermogen ligt met 35% boven de norm van 25% die de OSZG daarvoor heeft gesteld. Deze norm is als volgt tot stand gekomen. De OSZG schat de risico's op gemiddeld 2,5% van de jaaromzet van een school gedurende 10 jaar. Dat komt neer op een weerstandsvermogen van $2,5*10=25\%$ van de jaaromzet van de OSZG. Het huidige weerstandsvermogen ligt boven deze norm.

Gang van zaken gedurende het verslagjaar

Exploitatie

	Realisatie 2013		Begroot 2013		Realisatie 2012	
	€	€	€	€	€	€
Baten						
3.1 Rijksbijdragen	31.251.231		29.812.100		29.530.807	
3.2 Overige overheidsbijdragen	341.309		162.500		240.895	
3.4 Baten werk i.o.v. derden	30.027		33.000		30.223	
3.5 Overige baten	3.433.276		2.458.200		2.981.825	
Totaal baten		35.055.843		32.465.800		32.783.750
Lasten						
4.1 Personeelslasten	25.932.927		25.877.900		26.036.330	
4.2 Afschrijvingen	1.192.643		1.209.800		1.218.926	
4.3 Huisvestingslasten	1.673.342		1.583.100		1.479.584	
4.4 Overige lasten	4.510.927		4.221.400		4.553.110	
Totaal lasten		33.309.840		32.892.200		33.287.950
Saldo baten en lasten		1.746.003		-426.400		-504.201
5 Financiële baten en lasten		111.454		70.000		166.824
Resultaat		1.857.458		-356.400		-337.377
Nettoresultaat		<u>1.857.458</u>		<u>-356.400</u>		<u>-337.377</u>

Volgens de begroting zou de exploitatierekening een negatief resultaat mogen hebben van € 356.400. In werkelijkheid is er een positief resultaat van € 1.857.458. Een verschil tussen realiteit en begroting van € 2.213.858.

Een analyse van de verschillen tussen begroting en rekening geeft het volgende beeld:

- De rijksbijdragen waren € 1.440.000 hoger dan begroot. In 2013 is er extra lumpsumvergoeding toegekend almede een bekostiging voor het in dienst kunnen nemen van jonge docenten. Tevens is er een aanpassing geweest in de materiële lumpsum.

- b. De overige overheidsbijdragen waren € 179.000 hoger dan begroot. Dit hangt samen met een verschuiving van de leerlinggebonden financiering naar een subsidie vanuit de zogenaamde Samenwerkingsverbanden en de ontvangen huursubsidie ad € 80.000 voor het Stedelijk Gymnasium Den Bosch.
- c. De opbrengst werk voor derden is praktisch gelijk aan de begroting.
- d. De overige baten zijn € 975.000 hoger dan begroot. Hiervan komt ruim € 540.000 voor rekening van het Stedelijk Gymnasium Haarlem, wegens een finale afwikkeling van investeringssubsidies uit de jaren 2006/2007. De belastingdienst heeft verder over 2013 € 100.000 gerestitueerd aan Premie WAO/WIA. Ook is er bij diverse scholen meer resultaat op ouderbijdragen/boekenfonds en reizen/activiteiten geboekt. Overigens komen de laatstgenoemde bedragen veelal ook aan de lastenkant terug.
- e. De kosten van het personeel waren € 55.000 hoger dan begroot. Op het totale bedrag aan personeelskosten is dit marginaal te noemen
- f. De afschrijvingen zijn € 17.000 lager dan begroot. Ook dit verschil is marginaal.
- g. De huisvestingslasten zijn € 90.000 hoger dan begroot. Tegenvallers zijn er bij het Stedelijk Gymnasium Haarlem, met een spreiding over alle kostenrekeningen, en bij Gymnasium Bernrode. Bij het Stedelijk Gymnasium Den Bosch viel de betaalde huur voor de dependance weg tegen de niet gerealiseerde dotatie groot onderhoud.
- h. De overige materiële lasten zijn € 289.000 hoger dan begroot. Zoals bij d. gemeld valt een aanzienlijk deel toe te wijzen aan de kosten van reizen/activiteiten, waar opbrengsten uit de ouderbijdrage tegenover staan. Bij een aantal scholen zijn er niet begrote kosten samenhangend met de uitbestedingsovereenkomsten voor VAVO-leerlingen. Verder zijn bestuur- en beheerskosten ad € 50.000, samenhangend met de veranderende bestuursstructuur en een aantal juridische kwesties, niet begroot.
- i. De financiële baten kwamen uit op € 40.000 boven de begroting. De verbeterde liquiditeit heeft zich uitbetaald. De rentestand bleef overigens onverkort matig.

De recapitulatie van de saldi (rekening-/begroting) (x € 1.000) ziet er als volgt uit:

a. Rijksbijdragen	€	1.439
b. Overige overheidsbijdragen		179
c. Opbrengst werk voor derden		-3
d. Overige baten		975
e. Personele lasten		-55
f. Afschrijvingen		17
g. Huisvestingslasten		-90
h. Overige lasten		-289
i. Financiële baten en lasten		41
Totaal verschil	€	2.214

Kasstromen

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode en geeft inzicht in de herkomst van de liquide middelen die gedurende het verslagjaar beschikbaar zijn gekomen en de wijze waarop de liquide middelen gedurende het verslagjaar zijn aangewend.

De toename van de vlottende activa (liquide middelen/vorderingen) is, naast het fors positieve resultaat op het saldo tussen baten en lasten, grotendeels de oorzaak van de positieve kasstroom.

De negatieve kasstroom uit investeringsactiviteiten valt gezien de aanpassingen in afschrijvingen mee. Daarbij moet worden vermeld dat we ten aanzien van desinvesteringen een inhaalslag hebben gedaan. Er zijn geen veranderingen in de kasstroom uit financieringsactiviteiten en de OSZG heeft geen leningen bij derden.

De verwachting voor 2014 is, dat de mutaties minder heftig zullen zijn; een en ander is echter afhankelijk van hoe de lumpsumbekostiging zich gaat ontwikkelen. Deze heeft eind 2013 een flink effect gehad op de liquiditeit.

ten en kasstroom. Het saldo baten en lasten zal naar verwachting dichtbij de begroting blijven. De debiteurenstand is reëel. De kortlopende schulden zullen stabiliseren.

Reservepositie

Algemene reserve

De algemene reserve van de OSZG bedraagt € 8.575.163. Dat is € 1.783.541 hoger dan vorig jaar.

Bestemmingsreserves

De OSZG beschikt over de volgende publieke bestemmingsreserves:

- a. *Sociaal plan*
Volgens afspraak met de vakbonden bij de oprichting van de OSZG wordt € 455.000 bestemd voor de gevolgen van reorganisaties. Tot nu toe is het niet nodig geweest deze reserve aan te spreken;
- b. *ZiZo-fonds*
De scholen van de OSZG vereffenen onderling hun ziektekostenvervanging. Het verschil tussen premies en uitkeringen komt in het ZiZo-fonds terecht. Het fonds heeft in 2013 een positief resultaat laten zien van € 99.257. Er is nu een positief saldo van € 144.236.
- c. *Herculesfonds*
Dit fonds, ter financiering van toekomstige leerlingengroei in bestaande of nieuwe gymnasia, wordt in 2 jaar (2013 en 2014) afgebouwd, waarbij de inleggeden van de afzonderlijke gymnasia worden teruggeboekt. Het saldo per 31 december 2013 is nog € 500.000 (was € 1.003.239).
- d. *Verzekeringsfonds*
Dit fonds bevat de bijdragen die betaald worden ter bekostiging van annuleringen bij schoolreizen voor het Stedelijk Gymnasium Haarlem. Hier zijn geen wijzigingen in geweest. Het fonds heeft een saldo van € 33.437.

Het totale bedrag van de publieke bestemmingsreserves komt daarmee op € 1.132.673.

De private middelen van de OSZG zijn terug te vinden in de bestemmingsreserve Eigen middelen. Deze is in 2008 ontstaan door het private deel van de algemene reserve over te hevelen en er het exploitatieoverschot van de eigen middelen aan toe te voegen. De omvang van de private middelen is per einde verslagjaar € 2.472.367. Het exploitatietekort op de private middelen bedroeg in 2013 € 25.340.

Functies van de algemene reserve

De algemene reserve heeft drie functies: de financieringsfunctie, de bufferfunctie en de inkomensfunctie:

1. *Financieringsfunctie*
De in het verleden behaalde exploitatieoverschotten staan op de balans als algemene reserve bij de passiva en als liquide middelen bij de activa. De investeringen in gebouwen en inventaris moeten betaald worden met deze liquide middelen. De OSZG heeft per 31 december 2013 € 6.667.314 geïnvesteerd in gebouwen en terreinen en € 2.872.840 in inventaris en apparatuur. Verhoudingsgewijs zijn dit zeer hoge bedragen. De oorzaak hiervan is dat de vergoedingen van de gemeenten Haarlem, Velsen en 's-Hertogenbosch tekortschieten om de noden van de lokale gymnasia op huisvestings- en onderhoudsgebied te dekken. De materiële vaste activa zijn daarmee ongeveer gelijk aan de algemene reserve. De conclusie is, dat de algemene reserve van de OSZG vastzit in stenen, inventaris en apparatuur.
2. *Bufferfunctie*
De reserves dienen ook om risico's op te vangen. De OSZG loopt financiële, strategische, schade- en operationele risico's. Voorbeelden zijn: wijzigingen in de subsidie, nieuwe wetgeving, aansprakelijkheid, daling of (extreme) stijging van het aantal leerlingen, personeel dat ouder dan gemiddeld is, onderhoud van gebouwen en expansie (opstarten nieuwe gymnasia).
De grootte van deze risico's valt moeilijk in te schatten. De OSZG heeft besloten de risico's te schatten op gemiddeld 2,5% van de jaaromzet van een school gedurende 10 jaar. Dat komt neer op een weerstands-

vermogen van $2,5 \cdot 10 = 25\%$ van de jaaromzet van de OSZG. Zoals eerder aangegeven zitten we hier ruim boven.

3. *Inkomensfunctie*

De rente van de liquide middelen wordt ingezet voor de exploitatie van de scholen.

Personeelsvoorziening

De personeelsvoorziening bestaat uit 2 componenten:

- a. jubileumgratificaties;
- b. ADV-spaarverlof.

De omvang van component a. wordt berekend door de contante waarde te berekenen van de uitkering bij een dienstverband van 25 jaar voor dat deel van het personeel dat jonger is dan 50 jaar (met een gemiddelde spaartijd van 12,5 jaar en een rekenrente van 4%) en de contante waarde te berekenen van de uitkering van een dienstverband van 40 jaar voor 10% van alle personeel (met een gemiddelde spaartijd van 27,5 jaar). Het totale bedrag van deze voorziening is op 31 december 2013: € 373.884.

Voor component b. is per deelnemer bepaald, welk bedrag er nodig is voor de vervanging tijdens het verlof aan de hand van de vastgestelde CAO-bedragen. De voorziening is per 31 december 2013: € 244.726.

Treasury management

Het treasurybeleid van de OSZG is gericht op het beheersen van financiële risico's om de financiële continuïteit van de organisatie te waarborgen en secundair op het reduceren van financieringskosten. Ook wordt beoogd overtollige liquide middelen tegen een zo hoog en veilig mogelijk rendement uit te zetten.

De OSZG voert een actief kasgeldbeheer. Daarbij maakt de OSZG gebruik van integraal schatkistbankieren bij het Ministerie van Financiën. De liquide middelen van de scholen staan grotendeels op een rekening-courant bij de Staat der Nederlanden. De Staat vergoedt over het gehele saldo een rente die gelijk is aan het EONIA-tarief. Daarnaast is het mogelijk deposito's tegen het geldende EURIBOR-tarief te plaatsen.

Van de liquide middelen wordt € 3.000.000 op deposito's met een looptijd van een jaar gezet. Maandelijks valt 8,5% vrij, zodat er direct aan een eventuele vraag naar liquide middelen voldaan kan worden. Daarnaast kan € 3.000.000 op deposito's met een langere looptijd gezet worden. Er is daarbij gekozen voor spreiding van de looptijden van 2 tot 10 jaar.

De overige liquide middelen staan op de rekening-courant, of worden d.m.v. 6-maandsdeposito's van de eerste helft van het jaar naar de tweede helft verplaatst (i.v.m. het kasritme van de bekostiging).

Besluiten tot beleggen en belenen van middelen worden genomen conform het financieel statuut.

Begroting 2014

In de begroting 2014 zijn voorzover mogelijk de laatste ontwikkelingen met betrekking tot de bekostiging van het ministerie van OCW meegenomen; tevens zijn daarin de bezuinigingen verwerkt die de diverse OSZG-scholen hebben doorgevoerd in het licht van met name de ontwikkeling van de personele kosten in verband met functiemix en inkorting salarisschalen. Het ministerie bezuinigt weliswaar op de reguliere bekostiging van de lumpsum, maar daar staan de gelden tegenover die voor de jaren 2013-2017 zijn vrijgemaakt in het Begrotingsakkoord en het Nationaal Onderwijs Akkoord, waarbij vooral de recente ophoging van het budget voor 2013 opvallend is. Deze laatste meevaller is, conform richtlijn, in de jaarrekening 2013 verwerkt, is echter tevens bedoeld ter compensatie van eventueel optredende tekorten in 2014.

De begroting voor 2014 ziet er als volgt uit:

Bijdragen OCW lumpsum	€ 27.739.500	
Overige rijksbijdragen	2.743.100	
Overige overheidsbijdragen	429.200	
Contractactiviteiten	32.000	
Uitkering UWV	60.000	
Vergoeding ZiZo-fonds	370.000	
Overige baten	<u>2.441.700</u>	
Som der baten		€ 33.815.500

Personele lasten	€ 26.892.900	
Afschrijvingen	1.179.200	
Huisvestingslasten	1.693.700	
Overige materiële lasten	<u>4.512.100</u>	
Som der lasten		<u>34.277.900</u>
		€ 462.400-
Resultaat ZiZo		43.700
Renteresultaat		<u>50.000</u>
Begroot resultaat		<u>€ 368.700-</u>

Continuïteitsparagraaf

Voor het begin 2014 opgestelde meerjarenperspectief 2015-2017 zijn voor de inkomsten de aannames overgenomen zoals gehanteerd door de VO-Raad ten behoeve van de financiële mutaties 2013-2017. Daarnaast is er een prognose van het aantal benodigde fte personeelsleden en de leerlingaantallen opgemaakt. Al met al is er op basis van de nu bekende gegevens een meerjarenverwachting gemaakt.

Personeelsleden OSZG fte	2014	2015	2016	2017
Directie	14.8	14.7	14.7	14.7
Docenten (onderwijzend personeel)	259.7	261.2	260.3	260.2
Ondersteunend personeel	77.0	76.6	75.8	74.8
Totaal	351.5	352.5	350.8	349.7

Bovengenoemde fte getallen onder voorbehoud GF+GB

Prognose	2013	2014	2015	2016	2017
Leerlingaantal	4437	4494	4582	4615	4621

Balansontwikkelingen

De resultaten van de exploitatie van de afzonderlijke jaren zijn meegenomen als verandering in het Eigen Vermogen. Omdat er geen rigoureuze investeringen te verwachten zijn is verder verkozen om de Activa bedragen ongeveer gelijk te houden en de wijziging in het Eigen Vermogen te compenseren met de kortlopende schulden. De bedragen voor de verwachtingen 2014-2017 zijn vastgesteld aan de hand van de Realiteit 2012, de tussentijdse rapportages 2013 en de begroting 2014.

Bedragen x € 1000	Realiteit	Verwachting	Verwachting	Verwachting	Verwachting
	2013	2014	2015	2016	2017
Vaste activa	11.345	11.750	11.750	11.750	11.750
Vlottende activa	7.418	6.000	6.000	6.000	6.000
Eigen Vermogen/Voorzieningen	12.799	10.675	10.924	11.039	11.157
Kortlopende schulden	5.964	7.075	6.816	6.711	6.593

Ontwikkelingen baten en lasten

Het opgestelde meerjarenperspectief 2015-2017 laat zien dat de OSZG voor wat betreft de financiële situatie op een nieuwe koers zit. De verwachting is dat bij aanhoudend zuinig beleid en bij consequente bekostiging de scholen jaarlijks een sluitende begroting kunnen presenteren. De bedragen zijn x €1000

Baten	2013	2014	2015	2016	2017
Rijksbijdrage	31.251	30.483	31.832	31.850	32.102
Ov. Overh.bijdr.	341	429	337	339	341
Overige baten	3.463	2.904	2.911	2.912	2.925
Totaal Baten	35.055	33.816	35.080	35.101	35.368

Lasten					
Personeel	25.933	26.893	27.180	27.374	27.549
Afschrijving	1.193	1.180	1.246	1.257	1.268
Huisvesting	1.673	1.694	1.795	1.812	1.841
Overige lasten	4.511	4.510	4.703	4.637	4.685
Totaal Lasten	33.310	34.277	34.924	35.080	35.343

Saldo resultaat	1.746	-463	155	21	25
Resultaat ZiZo *		44	44	44	44
Financiële baten	111	50	50	50	50
Totaal Resultaat	1.857	-369	249	115	119

* is opgenomen in de baten

Overige ontwikkelingen

Wij verwachten de komende jaren geen veranderingen in de financieringsstructuur. Voor wat betreft het huisvestingsbeleid wordt er momenteel onderzocht of het interessant is om aan de hand van Meerjarenonderhoudsplan-
nen te gaan werken met een onderhoudsvoorziening groot onderhoud. Momenteel wordt groot onderhoud geactiveerd en middels componentenbenadering afgeschreven. Verdere veranderingen in reserve en voorzieningen worden niet verwacht.

Risicoanalyse

De interne risicobeheersing- en controlesystemen zijn erop gericht te waarborgen dat de belangrijkste risico's worden geïdentificeerd en dat passende beheersmaatregelen worden getroffen. Wij hanteren diverse tussentijdse rapportages. 3x per jaar wordt gerapporteerd over het verloop van de personeelskosten (=80% van de exploitatie) en de personele bezetting. Wij zullen dit te intensiveren naar een maandelijkse rapportage met

extrapolatie naar een kalenderjaar. Daarnaast wordt in september een halfjaarlijkse rapportage van de exploitatie gepresenteerd aan bestuur en Raad van Toezicht. Jaarlijks wordt de meerjarenbegroting bijgesteld. Hieruit voortvloeiende maatregelen worden gezien in het licht van het vigerende personeelsbeleid. Het afgelopen jaar heeft dit inmiddels geleid tot aanpassingen in het functioneringsbeleid en mobiliteitsbeleid.

De belangrijkste risico's voor onze onderwijsstichting zijn:

A. Leerlingenaantal (daling, concurrentiepositie, PR-strategie)

Dit risico wordt laag ingeschat. De gymnasia hebben al decennia een grote aantrekkingskracht. Het gymnasium is een sterk merk. De loting bij sommige scholen kan een negatief effect hebben, maar daar is in aanmeldingen tot nu toe niets van te merken. Het leerlingenaantal van de OSZG zal in de komende jaren stabiliseren rond 4.500.

B. Kwaliteit onderwijs (inspectie-oordeel, vernieuwing, diversiteit)

Dit risico wordt laag ingeschat. De gymnasia hebben een hogere doorstroom van klas 3 naar het eindexamen en betere eindexamenresultaten dan het Nederlandse vwo. De beoordelingen zijn onveranderd goed.

C. Personeel (cao, leeftijdsopbouw, ziekteverzuim, wachtgeld, WAO, kwaliteit, verloop)

Dit risico wordt gemiddeld ingeschat. Een dure cao treft alle scholen in Nederland; de leeftijdsopbouw is evenwichtig, de OSZG heeft een normaal tot laag ziekteverzuim en een laag wachtgeldrisico t.o.v. andere scholen in het voortgezet onderwijs. Het personeelsverloop is klein en de aantrekkelijkheid van de gymnasia voor goede leraren is groot. De doorvoering van de afspraken over de functiemix leidt wel tot hogere personele kosten vanwege de ongunstige hoge uitgangspositie van de scholen van de OSZG.

D. Organisatie (bestuur en management, planning & control, beleidsplannen, governance, administratieve organisatie en interne controle)

Dit risico wordt gemiddeld ingeschat. De OSZG is een "lean & mean" organisatie met relatief weinig overhead, waardoor er een strakke administratieve organisatie staat. De planning & controlcyclus wordt steeds sterker neergezet in de organisatie. Het risico zal verminderen door de nieuwe governance-afspraken tussen Bestuur en Toezicht die in 2014 ten uitvoer worden gebracht.

E. Huisvesting (onderhoud, vandalisme, renterisico, lage bezettingsgraad)

Dit risico wordt laag ingeschat. Alle scholen zitten in nieuwe of (deels) gerenoveerde gebouwen, hebben weinig last van vandalisme en zitten propvol; de gerenoveerde gebouwen zijn echter wel onderhoudsintensief. Voor de afdekking van het renterisico is een adequate depositostructuur uitgewerkt binnen het schatkistbankieren. De meerjarenplanning voor groot onderhoud van de gebouwen is in kaart gebracht en de scholen kennen hun verwachtingen, die in de financiële planning zijn opgenomen.

F. Inventaris en apparatuur (ouderdom, prijsstijgingen, achterblijvende bekostiging)

Dit risico wordt laag ingeschat. Een mogelijk achterblijvende bekostiging is een risico van alle VO-scholen. Verder is er een adequaat systeem van activering en zijn er voldoende reserves om prijsstijgingen op te vangen.

G. Politiek bestuurlijke risico's (niet complementaire regelgeving)

Dit risico wordt gemiddeld ingeschat. De gymnasia onderscheiden zich hierin niet van alle andere VO-scholen.

H. Beoordelingsinstrumentarium

Bij de beoordeling van scores op vermogens- en budgetbeheer vanuit de jaarrekening 2013, valt de kapitalisatiefactor 2% boven de signaalgrens van 35%.

I. Het afdekken van de risico's

De OSZG dekt op 2 manieren risico's af:

- a. er moet en wordt snel gereageerd worden op calamiteiten;
- b. er zijn voldoende reserves als weerstandsvermogen om eventuele risico's te kunnen opvangen en voldoende tijd te hebben om adequate maatregelen te treffen.

2.2 Informatie per school

Stedelijk Gymnasium Haarlem (20QY)

1. Exploitatie 2013

1.1 Overzicht exploitatie 2013

	Werkelijk 2013	Begroot 2013	Werkelijk 2012
	€	€	€
Baten			
3.1 Rijksbijdragen	5.761.565	5.527.300	5.448.305
3.2 Overige overheidsbijdragen	74.294	21.000	23.488
3.4 Baten werk i.o.v derden			
3.5 Overige baten	1.266.011	715.700	934.397
Totaal baten	<u>7.101.870</u>	<u>6.264.000</u>	<u>6.406.190</u>
Lasten			
4.1 Personele lasten	4.729.429	4.773.700	4.738.229
4.2 Afschrijvingen	356.614	356.500	352.043
4.3 Huisvestingslasten	347.614	257.900	280.532
4.4 Overige lasten	868.712	875.700	929.398
Totaal lasten	<u>6.302.369</u>	<u>6.263.800</u>	<u>6.300.203</u>
Saldo baten en lasten	<u>799.501</u>	<u>200</u>	<u>105.987</u>
5. Financiële baten en lasten	5.135	-5.000	1.823
Resultaat	<u>804.636</u>	<u>-4.800</u>	<u>107.811</u>

1.2 Analyse Exploitatie

De jaarrekening van 2013 laat een positief resultaat zien. De hoogte van het resultaat wordt hoofdzakelijk bepaald door de verschuiving van een voorziening van 539.000,- euro naar de algemene reserve via de exploitatie. Dit geld stond vanaf 2009 gereserveerd in een voorziening in afwachting van de definitieve afwikkeling van de verbouwing met de gemeente. Inmiddels is vastgesteld dat er geen verrekeningen meer plaats hoeven te vinden. Daarnaast is het overschot voor een groot deel te verklaren uit een eenmalige ophoging van de lumpsum voor de jaren 2013 en 2014. De realisatie van de personele lasten is in evenwicht met de begrote uitgaven. Dit is het gevolg van een aantal aanpassingen die wij hebben gedaan met betrekking tot de personele inzet. In de materiële exploitatie zijn er t.o.v. de begroting 2013 een aantal overschrijdingen. Deze zijn deels onvoorzien en hebben te maken met onderhoud en energie.

De school heeft voldoende weerstandsvermogen en de liquiditeit is de afgelopen jaren toegenomen.

1.3 Bekostiging

De lumpsum vormt het grootste onderdeel van de bekostiging. Dit jaar zit er een incidentele verhoging in het aandeel van de eigen middelen. Dit wordt veroorzaakt door de eerder genoemde verschuiving via de exploitatie van een voorziening naar de reserve voor de verbouwing. Verder genereert de school zo'n 45.000,- euro aan verhuurinkomsten en hebben wij een jaarlijkse donatie van de Stichting Architraaf van ongeveer 100.000,- euro. Bij de subsidies zit gelden voor de trajectgroep (rugzakgeld en aanvulling vanuit het Samenwerkingsverband in het kader van passend Onderwijs), en inkomsten van de gemeente om het voortijdig schooluitval tegen te gaan.

Inkomsten Stedelijk Gymnasium Haarlem	Omvang	Aandeel
Lumpsum (incl. ZIZO, UWV)	€ 5.301.022	74 %
Subsidies tgv overheidsbeleid	€593.395	8 %
Ouderbijdragen en andere eigen middelen	€1.266.012	18 %
Totaal	€7.160.429	100 %

1.4 Ouderbijdrage en boekenfonds

De ouderbijdrage is vastgesteld voor 2013(2013-2014) op € 650,- per jaar en is vrijwillig. Daarnaast kunnen ouders nog een vrijwillige bijdrage geven aan de stichting Architraaf van € 200; zij betalen dan € 850,- per jaar. De uitgaven van, excursies, activiteiten en bijdragen aan overige fondsen zijn geraamd op ongeveer € 3.850 zonder bijdrage aan Architraaf en € 5.050 inclusief bijdrage aan Architraaf voor een periode van 6 jaar. Meer specifieke informatie over de opbouw van de ouderbijdrage is te vinden in de schoolgids.

Het gebruik van de boeken is gratis; de school geeft ze gratis in bruikleen. Meer informatie over het boekenfonds is te vinden in de schoolgids op de website.

De bestemming van de donatie van Architraaf aan de school wordt jaarlijks in overleg met de rector vastgesteld. Voor dit jaar is de donatie voor een groot deel besteed aan de ontwikkeling van de ICT structuur en aanschaf van hardware (digiborden). Ook hebben de leerlingen van de vierde en vijfde klas een training gevolgd over leren, motivatie en plannen.

2. Onderwijsprestaties

De resultaten zijn goed, net als in voorgaande jaren. Het opbrengstenoordeel van de inspectie is een voldoende. De school heeft in juni 2013 een bezoek van de inspectie gehad.

Het rendement van de onderbouw ligt op 99 en is daarmee naar maatstaven van de inspectie voldoende.

De tussentijdse uitstroom ligt gemiddeld rond de 5 %. In leerjaar twee is de uitstroom iets hoger: 8 %.

De examenresultaten liggen ruim boven het landelijk gemiddelde VWO en iets boven het gemiddelde van de gymnasia. Het gemiddelde CE cijfer is 7,0. Er bestaat een gering verschil tussen het schoolexamen cijfer en het cijfer van het centraal examen

2.1 Resultaten Centraal examen

Examenjaar/slagingspercentage	SGH %
2010	97,3
2011	97,4
2012	95
2013	96

Cijfer resultaten

Examenjaar	CE SGH	CE ZG
2010	6,7	6,7
2011	6,9	6,7
2012	6,9	6,7
2013	7,0	6,8

2.2 Tussentijdse uitstroom

Leerjaar	SGH % 10-11	SGH % 11-12	SGH % 12-13
1	4,1	2	3
2	10,4	8,9	8
3	3,1	4,2	3
4	3,2	3	5
5	5,2	1,3	6
Totaal	4,7	3,8	4,1

* incl. Vavo-leerlingen

2.3 Activiteiten leerlingen

Het Stedelijk Gymnasium kent een groot aantal activiteiten die deels in en deels buiten het curriculum plaatsvinden. Zo organiseert een aantal leerlingen jaarlijks de HMUN (Haarlem Model United Nations), waarbij zo'n 600 leerlingen uit binnen- en buitenland de school komen bezoeken.

Wij hebben dit jaar vanuit het vak Wetenschap en techniek deelgenomen aan Arctcadia . een groep leerlingen in de bovenbouw neemt al jaren succesvol deel aan de Shell Eco Marathon.

Er zijn diverse culturele activiteiten en activiteiten die gericht zijn op het bieden van meer uitdaging zoals de "verbreding", waarbij leerlingen uit de onderbouw binnen het reguliere lesrooster de ruimte krijgen om andere lessen te kunnen volgen (Russisch, logica, filosofie, en andere zaken). Hierbij wordt ook samenwerking gezocht met de musea en culturele instellingen in de omgeving van de school zoals het Teylers museum, het Frans Hals en het Dolhuys.

De school neemt ook deel aan Lapp-top en Pre-University.

2.4 Leerlingaantal en prognose

Het leerlingenaantal zal de komende jaren ongeveer gelijk blijven. Het Stedelijk Gymnasium telt in het schooljaar 2013-2014 824 leerlingen. Dit leerlingaantal is vrijwel gelijk aan het voorgaande schooljaar. Het is het streven op dit aantal te stabiliseren. De capaciteit van het gebouw staat toe dat er eens in de drie jaar een extra eerste klas wordt toegelaten. De school heeft nu twee jaar op rij niet hoeven loten. In het volgend schooljaar zullen er 136 nieuwe leerlingen instromen. In de regio is geen stabiliseert het aantal kinderen. Voor het VWO is er geen capaciteitsprobleem. Binnen de regio geldt dat wel voor de HAVO en het VMBO-T.

Aantal leerlingen 2010-2014

Jaar	2010	2011	2012	2013	2014 *prognose
Aantal leerlingen	822	822	824	824	823

3. Onderwijskundige ontwikkelingen

3.1 Kwaliteitsagenda/Prestatiebox

De school participeert in het project "Scholen aan zet". Binnen dit project hebben bij de aandachtsgebieden: excellentie en hoogbegaafdheid en HRM beleid.

Aandacht voor talent

Activiteiten die ingezet worden in het kader van excellentie, hoogbegaafdheid en omgaan met verschillen zijn bekostigd uit dit budget. Zo hebben wij in 2013 ruim 700 taakuren toegekend in het kader van deze activiteiten, hetgeen overeenkomt met een bedrag van om en nabij de 40.000, euro. Ook is er een bedrag van 30.000,- euro voor scholing gereserveerd en gerealiseerd. Er is ook nog een extra bedrag gereserveerd voor initiatieven die bijdragen aan de realisatie van het schoolplan en waar initiatieven uit gefaciliteerd kunnen worden. De school neemt deel aan het in de OSZG geïnitieerde Honours programma, waar leerlingen in de bovenbouw aan deel kunnen nemen. Verder hebben wij ingezet op een verbreding van de culturele activiteiten: zo heeft de school sinds begin dit jaar, op initiatief van een leerling, weer een schoolorkest.

Toetsing en beoordeling

De school heeft enkele studiemiddagen besteed aan toetsing en beoordeling. Op basis daarvan zijn enkele sectie aan de slag gegaan met criterium gericht beoordelen. Verder hebben wij gekozen voor invoer van het vak Spaans als CE vak.

De moderne vreemde talen streven naar een zo hoog mogelijk deelnamepercentage van de leerlingen aan de ERK-examens (Delf, Goethe, DELE en Cambridge)

3.2 Kwaliteitszorg

De school neemt deel aan Venster voor verantwoording, en neemt tweejaarlijks tevredenheid enquêtes bij ouders, leerlingen en personeel af.

Alle docenten worden tweejaarlijks geëvalueerd door middel van leerling enquêtes. De school heeft een abonnement op kwaliteitscholen.nl en zet incidenteel ook andere onderzoeken uit.

3.3 Inspectierapporten

De school heeft in juni 2013 een inspectie bezoek gehad. De bevindingen waren in orde. Er zijn geen specifieke aandachtspunten, behalve dat wij niet systematisch bij alle vakken werken met extern genormeerde toetsten.

3.4 Projecten

De school neemt deel aan diverse projecten zoals Schell Eco marathon, school on wheels, Arctcadia en diverse culturele projecten

4. Personele zaken

4.1 Formatie

Formatie inzet

Personeelsleden Stedelijk Haarlem	2014	2015	2016	2017
Aantal FTE				
Directie	2	2	2	2
Onderw. Personeel	47,7	47	47	48
Ondersteunend personeel	16,8	16,8	16	15

Personeelsleden Haarlem	FTE	Man %	Vrouw %
Directie	2	50 %	50 %
Onderw. Personeel	47,7	49 %	41 %
Ondersteunend personeel	16,8	62 %	38 %

Personeelsbeleid

Op het gebied van personeelsbeleid heeft de school een behoorlijke slag gemaakt. Met alle medewerkers zijn functioneringsgesprekken gevoerd. Wij zijn bij het OOP bezig met de beoordelingssystematiek "Bewust belonen OOP". Verder worden er intervisie groepen gefaciliteerd voor zowel beginnende als gevorderde docenten. De medewerkers scholen op individuele basis.

Ontwikkeling Functiemix

Schalen	2010	2011	2012	2013	2014	2015
LB %	15,9	12,2	15	15	17	16
LC %	42,6	40,3	35	35	30	26
LD %	41,5	47,5	49	51	53	58
Mixgetal	126	135	134	136	136	142

De eisen met betrekking tot de functiemix worden op dit ogenblik herzien. Wij hebben afgesproken dat wij mits binnen een sluitende begroting, blijven bevorderen van LB naar IC en van LC naar LD volgens de door de OSZG vastgestelde beoordelingssystematiek.

4.2 Nascholing

De school heeft een expliciet nascholingsbudget opgenomen in de begroting. Verzoek worden in principe altijd gehonoreerd, mist zij een duidelijk verband hebben met de school en het curriculum.

De school stimuleert sectievrede nascholing en intervisie. Docenten mogen op kosten van school op eigen initiatief secundaire literatuur aanschaffen op voorwaarde dat deze voor iedereen beschikbaar is in de docentenkamer.

5. Verbonden partijen

5.1 Gemeente: leerplicht, projecten

Sinds 2011 maakt het Stedelijk onderdeel uit van het Regionaal Bestuurlijk Overleg (RBO) Zuid Kennemerland. De school is in 2012 gestart met een trajectgroep. De trajectgroep beschikt over een eigen speciaal daarvoor ingerichte ruimte. De school heeft een eigen ambulant begeleider die tevens ook een aanstelling heeft op het Felisenum. Deze begeleider is voor 0,45 in (tijdelijke) dienst en is aanspreekpunt voor de zorgleerlingen in school. De begeleider wordt ondersteund door een begeleidster met ervaring in de mediatheek. Zij houdt toezicht op werkende leerlingen en biedt administratieve ondersteuning.

Vanuit het samenwerkingsverband hebben wij ook een schoolmaatschappelijk werker op school voor een aantal uur per week. Deze schoolmaatschappelijk werker participeert in het ZAT (Zorgadviesteam) en begeleidt een aantal leerlingen met een multi- problematiek. Ook met de leerplichtambtenaar hebben wij periodiek contact. Zij participeert eveneens in het ZAT. De gemeente houdt een aantal keer per jaar een BOPO-BOVO overleg.

5.2 Overlegstructuren

De school neemt deel aan het overleg binnen de SHZG en het RBO (regionaal bestuurlijk overleg)

5.3 Samenwerkingsverbanden

De school participeert in het Samenwerkingsverband. In dit verband worden de ontwikkelingen m.b.t. invoering van Passend Onderwijs besproken.

6. Zaken met behoorlijke politieke en maatschappelijke impact

De school heeft in haar schoolplan geformuleerd meer aansluiting te willen zoeken bij de directe maatschappij en maatschappelijke vraagstukken. De school steunt het project Learning Arcross Borders (LAB) dat leerlingen door middel van een profielwerkstuk aan elkaar doorgeven. Er worden diverse activiteiten georganiseerd die maatschappelijke initiatieven steunen.

7.1 Investeringsen

7.1 Gebouwen

Op het gebied van huisvesting zijn recent geen grote investeringen gedaan. De school heeft in 2008 een grote verbouwing ondergaan wat betreft het pand in de Jacobijnestraat. De school heeft op basis van een MJOP voor beide gebouwen vastgesteld dat er enig achterstallig onderhoud is in het gebouw Prinsenhof. Een aantal zaken is in 2013 al opgepakt, hetgeen ook heeft geleid tot aanzienlijke kosten bij de post onderhoud.

We moeten er, gezien de monumentale status van beide gebouwen, ook rekening te houden dat de kosten voor het gebouw aanzienlijk zullen zijn. Op basis van een planmatige raming hebben wij besloten jaarlijks zo'n 125.000 euro op te nemen voor onderhoud.

7.2 ICT

De school heeft het afgelopen jaar geïnvesteerd in 20 nieuwe digiborden. Hier is ook scholing op vakniveau voor georganiseerd.

7.3 Leermiddelen

Op het gebied van leermiddelen zijn er geen grote investeringen geweest. Voor een aantal vakken wordt uitgekoken naar een nieuwe lesmethode en stapt men vaker over op digitale lesmethodes.

De elektronische leeromgeving in Magister neemt een grotere plaats in binnen de les.

8. Klachten

Er zijn geen formele klachten ingediend.

Ook hebben er geen ernstige incidenten plaatsgevonden.

Gymnasium Felisenum (20DG)

1. Exploitatie 2013

1.1 Overzicht Exploitatie 2013

	Werkelijk 2013 €	Begroot 2013 €	Werkelijk 2012 €
Baten			
3.1 Rijksbijdragen	4.631.335	4.441.000	4.267.914
3.2 Overige overheidsbijdragen	61.690	15.500	25.283
3.4 Baten werk i.o.v derden	30.027	33.000	30.223
3.5 Overige baten	345.744	300.800	284.635
Totaal baten	<u>5.068.796</u>	<u>4.790.300</u>	<u>4.608.054</u>
Lasten			
4.1 Personele lasten	4.036.569	4.002.500	4.021.857
4.2 Afschrijvingen	138.366	125.400	125.213
4.3 Huisvestingslasten	160.870	230.700	181.666
4.4 Overige lasten	609.188	573.200	571.428
Totaal lasten	<u>4.944.993</u>	<u>4.931.800</u>	<u>4.900.164</u>
Saldo baten en lasten	<u>123.803</u>	<u>-141.500</u>	<u>-292.110</u>
5. Financiële baten en lasten	16.081	25.000	39.824
Resultaat	<u>139.884</u>	<u>-116.500</u>	<u>-252.286</u>

1.2 Analyse Exploitatie

Het Gymnasium Felisenum sluit het jaar 2013 af met een overschot van €140.000,-. Ten opzichte van de begroting, die et een tekort van €116.500,- afsloot, is dat is een resultaat dat in totaal €256.500,- beter is. Van dit bedrag is €190.000,- afkomstig van de eind 2013 (mede voor 2014) ontvangen extra rijksmiddelen (€190.000). Wanneer we daarvoor corrigeren resteert een resultaat dat nog steeds €66.500,- beter is dan begroot. Het verschil vloeit vooral voort uit lagere huisvestingslasten dan begroot (energie, schoonmaak). Belangrijk is ook dat de personele lasten vrijwel gelijk zijn aan hetgeen was begroot. Dit betekent dat de voorgenomen bezuinigingen op personeel zijn geslaagd.

1.3 Bekostiging en ouderbijdragen

De lumpsum bekostiging (inclusief UWV en ZIZO bijdragen) bedraagt 82.92% van het totale budget van de school, dat is vrijwel gelijk aan het percentage dat de lumpsum in 2012 bijdroeg aan de totale inkomsten van de school. Daarnaast vormen verschillende subsidies een substantieel onderdeel van het schoolbudget, i.c. 11,54%. Dit betreft zowel subsidies die onderdeel vormen van het overheidsbeleid (zoals die voor de kwali-

teitsagenda, de maatschappelijke stage of de teruggave van de WOZ-belasting door de gemeente) als subsidies die zijn toegekend op aanvragen van de school (zoals die voor de Innovatieïmpuls, zijnstroomsubsidie e.d.). Tenslotte dragen de (vrijwillige) ouderbijdragen voor 5,54% bij aan het budget van de school. De ouderbijdragen bestaan met name uit de reguliere ouderbijdragen plus administratiekosten (ca. 20% van de totale eigen middelen), de bijdragen aan excursies en projecten (ca. 65%) en het huiswerkinstituut (ca. 10%). De ouderbijdragen per leerling zijn in 2013 niet veranderd ten opzichte van 2012. Tabel I geeft een overzicht van deze bekostigingscomponenten.

Tabel I verdeling inkomsten

	2012		2013	
Lumpsum (incl ZIZO, UWV)	€ 3990787	83,63%	€ 4283744	82,92%
subsidies tgv overheidsbeleid	€ 431212	9,04%	€ 549409	10,64,%
subsidies op aanvraag	€ 38681	0,81%	€ 46674	0,90%
ouderbijdragen en andere eigen middelen	€ 311470	6,53%	€ 286063	5,54%
totaal	€ 4772150		€ 5165890	

1.4 Boekenfonds

Een boekenfonds kent de school niet meer sinds de invoering door de overheid van 'gratis boeken'. De school is eigenaar en beheerder van alle boeken, en berekent geen statiegeld: alle boeken worden aan het eind van ieder schooljaar weer ingeleverd. Alleen bij beschadiging of het niet inleveren van een boek wordt een boete in rekening gebracht die direct gerelateerd is aan de kosten voor herstel of vervanging.

2. Onderwijsprestaties

2.1 Instroom

De school heeft een instroom die fluctueert rond de 120 leerlingen per jaar. De jaarlijkse verschillen zijn redelijk groot: de instroom in 2011 was laag, 103 nieuwe leerlingen, wat leidde tot een daling van het totale leerlingenaantal. De instroom in 2012 daarentegen was uitzonderlijk hoog, nl. 135. De instroom in 2013 was echter weer lager, te weten 107. De instroom in 2014 wordt verwacht uit te komen op 124. Tabel IV geeft een overzicht van de instroom over de jaren 2006-2014.

Tabel IV Instroom

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
# leerlingen	108	118	133	119	126	103	135	107	124

2.2 Leerlingenaantallen

Het leerlingenaantal heeft in het schooljaar 2008/2009 een piek gehad van 699 leerlingen, dankzij twee jaren met extreem hoge instroom (2004, 2005), gevolgd door jaren met instroom rond de 120 leerlingen per jaar. Het aantal is vervolgens weer gedaald tot 623 in 2011. Maatregelen om de instroom te bevorderen en de afstroom tegen te gaan hebben geleid tot een geleidelijk herstel naar 651 leerlingen in 2013 (exclusief VAVO-leerlingen). Vooralsnog wordt voor de komende jaren stabilisatie op het niveau van 650-660 leerlingen verwacht: een gemiddelde instroom van 120 leerlingen per jaar en een afstroom van 4,5% resulteert in een leerlingpopulatie van 646 leerlingen. De instroom 2013 kwam uit op 107 leerlingen, 2014 laat weer een stijging zien tot 124 leerlingen, mede dankzij een intensief wervingsbeleid, zodat per 1 oktober 2014 het leerling aantal waarschijnlijk weer iets boven de 660 uitkomt.

De leerlingenaantallen per leerjaar over de jaren 2008-2014 zijn weergegeven in Tabel V.

Tabel V Leerlingenaantallen

	2008-09	2009-10	2010-11	2011-12	2012-13	2013-14	2014-15 verwacht
klas 1	132	124	130	106	142	113	126
klas 2	110	126	116	122	94	139	110
klas 3	97	102	106	107	112	94	133
klas 4	129	102	106	98	107	105	90
klas 5	129	127	96	97	101	104	102
klas 6	102	108	104	93	90	96	102
totaal	699	689	658	623	646	651	663

Vorig jaar is al aangegeven dat op de wat langere termijn (in elk geval vanaf 2020, mogelijk iets eerder) de demografische ontwikkelingen van de regio een afname van de grootte van de cohorten laten zien. Het is de vraag of de school deze neerwaartse trend kan compenseren met een toename in marktaandeel: het gymnasium blijft een opleiding die relatief hoge eisen stelt, waaraan niet iedere leerling kan en wil voldoen. Het is derhalve verstandig serieus rekening te houden met stabilisering op een lager niveau, rond de 600 leerlingen. De school zal hoe dan ook krachtig blijven inzetten op PR en werving.

2.3 Uitstroom

De tussentijdse uitstroom van leerlingen, inclusief afgewezenen voor het examen, lag de afgelopen jaren gemiddeld boven het streefgetal van de school (4,5%), wat voornamelijk te wijten was aan een relatief hoge uitstroom in het jaar 2010 toen deze 8,8% bedroeg. In 2011 daalde dit cijfer weer naar 7,1% (inclusief verhuizers en uitgelote leerlingen uit Amsterdam, die na klas 1 alsnog op een Amsterdams gymnasium zijn toegelaten). In het laatste jaar, 2012, is een verdere daling van de tussentijdse uitstroom opgetreden naar een niveau van 4,5%. De cijfers en percentages zijn weergegeven in Tabel VIA en VIB.

Tabel VIA Uitstroom per leerjaar 2006-2013

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
<i>klas 1</i>	5	4	9	6	11	12	9	1
<i>klas 2</i>	10	8	12	9	18	12	11	6
<i>klas 3</i>	6	4	4	3	7	6	1	4
<i>klas 4</i>	2	3	4	5	7	5	0	4
<i>klas 5</i>	5	8	1	6	9	2	1	2
<i>klas 6 (afgewezen)</i>	2	0	4	7	11	13	7	5

Tabel VIB Uitstroom per leerjaar 2006-2013 in %

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
<i>klas 1</i>	3,62%	3,70%		4,51%	8,87%	9,23%	8,49%	0,88%
<i>klas 2</i>	6,90%	5,84%	10,62%	8,11%	14,29%	10,34%	9,02%	4,32%
<i>klas 3</i>	5,08%	2,96%	3,10%	3,09%	6,86%	5,66%	0,93%	4,26%
<i>klas 4</i>	2,47%	2,63%	3,13%	3,88%	6,86%	4,72%	0,00%	3,81%
<i>klas 5</i>	5,38%	10,13%	0,88%	4,65%	7,09%	2,08%	1,03%	1,92%
<i>klas 6 (afgewezen)</i>	3,03%	0,00%	5,97%	6,86%	10,19%	11,00%	7,53%	5,62%

2.4 Resultaten

Over de jaren heen zijn de resultaten goed. Het percentage tussentijdse afstroom is weer gedaald naar 3%. Het examenresultaat was met 94,38% geslaagden, het beste van de laatste acht jaar. Zie voor deze gegevens en een vergelijking et voorgaande jaren Tabel VIB en VII.

Tabel VII geeft de doorstroom (in %) naar het volgende leerjaar, c.q. voor de zesde klas het percentage geslaagden weer. De doorstroom is over vrijwel de gehele linie beter dan de drie voorafgaande jaren, en heeft een gemiddeld rendement van 93,71% opgeleverd, eveneens het beste van de laatste acht jaar.

Tabel VII Doorstroompercentages (van 1 naar, 2 naar 3 etc, en van examen naar diploma)

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Klas 1	95.7	96.4	91.5	91.0	88.7	87.7	88.7	95,80
Klas 2	89.7	89.1	85.8	87.5	80.2	84.5	88,5%	94,73
Klas 3	90.7	91.9	96.6	92.8	89.2	86.9	94,4%	90,90
Klas 4	88.9	93.9	93.8	86.8	81.4	90.6	94,9%	93,33
Klas 5	87.1	82.3	90.3	83.7	81.1	96.9	89,7%	93,13
Klas 6 (% geslaagd)	93.9	97.6	94.0	93.2	90.6	87.5	92.5%	94,38
Totaal	91%	91.8 %	92.1%	89.2%	85.2%	89.0%	91.5%	93,71

3 Onderwijskundige ontwikkelingen

3.1 Kwaliteitsagenda & prestatiebox

In belangrijke mate is het beleid ten aanzien van de kwaliteitsagenda zoals verwoord in het vorig jaarverslag gecontinueerd. Het Gymnasium Felisenum heeft zich aangesloten bij de eerste tranche van School aan Zet, het door de overheid gefinancierde programma dat beoogt scholen te ondersteunen bij het realiseren van hun kwaliteitsagenda, die gefaciliteerd wordt door de middelen uit de prestatiebox. Deelname aan School aan Zet geeft dan ook een onderbouwing voor de verantwoording van de middelen uit de Prestatiebox. De door de school gekozen speerpunten zijn Excellentie en Hoogbegaafdheid, Omgaan met Verschillen en Goed HRM-beleid. Deze speerpunten zijn gekozen omdat de school meent juist op deze terreinen vooruitgang te kunnen boeken en ook juist daar de ambitie heeft om dat te doen.

Wat betreft het thema excellentie heeft de school de masterclasses voor leerlingen die meer aankunnen dan het reguliere programma en die in het vorig jaarverslag zijn beschreven (het onderzoeksproject in de onderbouw, de masterclasses in de wiskunde en beta-vakken voor leerlingen in de bovenbouw, deels volledig aangeboden op school deels in samenwerking met of door de Amsterdamse universiteiten). Hieraan toegevoegd is een aantal nieuwe projecten: een muziekproject in samenwerking met Het Kunstencentrum Velsen voor leerlingen in de onderbouw waarin zij de gelegenheid krijgen kennis te maken met en de eerste stappen te zetten in het bespelen van een instrument, een project programmeren voor leerlingen van klas 3 en hoger, en een project creatief schrijven voor de bovenbouw leerlingen (in samenwerking met het Eerste Christelijk Lyceum). In veel van deze gevallen mogen leerlingen deze masterclasses doen tijdens, en dus in plaats van, gewone lessen. Zij dragen dan zelf de verantwoordelijkheid zich de stof van de gemiste lessen eigen te maken.

In de bovenbouw worden met name alle goed presterende leerlingen gestimuleerd om een Cambridge Engels examen af te leggen, hetzij het Cambridge Advanced English (CAE), hetzij het Cambridge Proficiency (CP). In 2014 doet nu tweederde deel van de leerlingen uit de vijfde klassen hieraan mee.

De school heeft zich verder aangesloten bij het Honours Program van de Stichting Het Zelfstandig Gymnasium, een programma van ca. 2 tot 2,5jaar voor excellente leerlingen in de bovenbouw, waarin zij een eigen excellentietraject volgen, onder begeleiding van docenten van school. Onderzoek, kritisch denken, samenwerken e.d. zijn belangrijke peilers in dit traject. De school neemt het eerste jaar met zes leerlingen deel.

Ook de deelname aan het netwerk Beta-partners en het onderwijsvernieuwingproject Innovatieïmpuls, is voortgezet. Deze project is gericht op vernieuwing en verbetering van het onderwijs in de beta-vakken en betreft nu onder meer de inzet van ICT in de didactiek, afstemming van het leerproces op de individuele leerling en versterking van de relatie met universiteiten en bedrijfsleven.

Het aangekondigde advies ten aanzien van hoogbegaafdheid en excellentie is voltooid en is richtinggevend voor de verdere invulling van het excellentiebeleid op school, waarvan de hoofdlijnen hierboven zijn weergegeven.

Het thema omgaan met verschillen heeft zowel betrekking op omgaan met verschillen binnen de lessituatie als daarbuiten. Buiten de lessen heeft de school een ruim aanbod aan activiteiten op cultureel en sportief gebied alsook activiteiten die direct gebonden zijn aan bepaalde schoolvakken (bijvoorbeeld de *Cambridge Exams* voor Engels, de *wiskundeolympiade* en de *wiskunde kangoeroewedstrijden*, het *NK debatteren* en het *Model European Parliament*). Binnen de lessen begint differentiatie voorzichtig op gang te komen. Het recente Inspectiebezoek (januari 2013) oordeelde dat de school hiermee inderdaad wel een begin heeft gemaakt, maar zich nog verder moet ontwikkelen: op het niveau van instructie, aandacht voor individuele leervragen en feedback ter zake wordt voldoende gedifferentieerd, op het niveau van verwerking van de leerstof is dat nog onvoldoende, aldus het oordeel van de inspectie. De school zal zich bezinnen op mogelijkheden dit te verbeteren en verder te ontwikkelen. Het onderwerp is voorwerp van gesprek met secties in het reguliere overleg tussen schoolleiding en secties en met docenten in jaargesprekken. Het zal in 2014 onderwerp van een studiedag zijn.

Wat betreft het thema HRM-beleid is in 2012 een begin gemaakt met structureel meer aandacht te besteden aan professionalisering ingeruimd, door van elke docent bij het jaargesprek een professionaliseringsvoorstel te vragen. Dit wordt besproken en in het volgende jaargesprek geëvalueerd. In augustus 2014 zal een nieuwe conector aantreden en deze personele mutatie zal worden aangegrepen het HRM steviger te verankeren in de schoolleiding.

3.2 Kwaliteitszorg

De uitvoering en beleidsvoorbereiding van kwaliteitszorg is belegd bij de commissie kwaliteit, voorgezeten door de conector onderwijs, en de kwaliteitscoördinator (0,15 fte). Dit betreft met name alle zaken rondom onderwijskwaliteit. De school heeft een abonnement op kwaliteitsscholen en neemt periodiek tevredenheidsenquêtes af onder leerlingen (elk jaar diverse klassen in diverse leerjaren, algemeen, per vak of per docent), ouders (jaarlijks één of meer oudergroepen) Een enquête onder docenten (in principe eens per vier jaar) is uitgevoerd in 2013. Met de werknemers vinden periodiek functionerings- en beoordelingsgesprekken plaats. De school heeft Vensters voor Verantwoording inmiddels online.

3.3 Inspectierapporten

De reguliere inspectierapporten bevestigen het goed functioneren van het Gymnasium Felisenum. Er is al jaren lang sprake van uitsluitend basistoezicht. Op 17 en 18 januari 2013 heeft de Inspectie het Gymnasium Felisenum bezocht in het kader van een landelijk steekproefonderzoek, gebaseerd op het toezichtskader 2013. Het resultaat van dit bezoek was dat de Inspectie het regiem van basistoezicht voor de school continueert. De Inspectie heeft aanbevelingen gedaan om het gedifferentieerd werken in de klassen te versterken en meer gebruik te maken van genormeerde toetsen.

Het opbrengstenoordeel was ook in 2013 weer voldoende.

3.4 Projecten

Verschillende van de onder 2.1. beschreven activiteiten kunnen als projecten worden beschouwd. Daarnaast houdt de school jaarlijks een projectweek waarin per jaarlaag extracurriculaire, maar wel aan een vak gerelateerde activiteiten en excursies plaatsvinden. De school doet voorts mee aan de Maatschappelijke Stage. Regionaal doen wij o.a. mee aan het project Playing for Succes (vooral gericht op leerlingen met een motivatieprobleem, waarbij geprobeerd wordt door het koppelen van school aan aansprekende ervaringen en een aansprekend rolmodel (professionele voetballers) deze leerlingen weer te stimuleren tot inzet en plezier in school, en landelijk aan het project Technochallenge.

4. Personele zaken

4.1 Personele bezetting

Tabel VIII geeft de personele cijfers vanaf 2008 (aantal fte, verdeling man/vrouw etc.). De personeelsomvang is, ten gevolge van de genomen bezuinigingsmaatregelen, gereduceerd van 42,57 fte in 2012 naar 39,63fte in 2013, de man/vrouw verhouding is stabiel. In het kader van de benodigde bezuinigingen zijn uitbreidingen in vaste aanstellingen zoveel mogelijk vermeden.

Tabel VIII Personele bezetting 2008-2011

	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Docent LB	17,1	15,4	16,1	9,1	8,96	8,79
Docent LC	14,6	17,2	15,1	16,4	16,33	15,17
Docent LD	11,9	12,5	14,3	17,1	17,27	15,67
Totaal	43,6	45,1	45,5	42,6	42,57	39,63
Tijdelijk	10,5	8,3	8,3	4,7	4,47	3,99
Vast	33,0	36,8	37,2	37,9	38,10	35,63
aandeel man (in aantallen)	25	25	28	24	24	25
aandeel vrouw (in aantallen)	29	33	29	29	29	28
ratio m/v	46,3%	43,10%	49,12%	45,28%	46,30%	47,17%
OOP	8,50	9,39	10,50	10,37	10,37	10,37
Tijdelijk	1,0	2,85	0,6	0,6	0	0
Vast	7,50	6,54	9,9	9,77	10,37	10,37
aandeel man (in aantallen)	6	6	6	6	6	6
aandeel vrouw (in aantallen)	4	5	6	6	6	6
ratio m/v	60%	54,5%	50%	50%	50%	50%
Directie	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0
aandeel man (in %)	100%	100%	100%	100%	100%	100%
tijdelijk	0	0	0	0	0	0
vast	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0

4.2 Functiemix

De functiemix gegevens (Tabel III) laten zien dat de eisen voor de functiemix in 2011 zijn gehaald, is. In verband met de financiële situatie is in 2012 en 2013 een volledige stop op bevordering doorgevoerd. Dit heeft geleid tot een beperkte daling van het functiemixgetal. In 2014 zullen - in bescheiden mate - weer promoties worden toegekend, zodat het functiemixgetal weer zal stijgen.

De uitkomst van de inmiddels in een akkoord tussen ministerie, VO-raad en bonden vastgestelde rekentool met betrekking tot de functiemix, leidt voor het Gymnasium Felisenum tot een bijstelling naar beneden van de functiemix tot een streefgetal van 121, uiterlijk te realiseren in 2015. Tabel III laat zien dat dat ruimschoots zal worden gerealiseerd. De schoolleiding is van mening dat zoveel mogelijk moet worden vastgehouden aan de in het OSZG-beleid afgesproken doelstelling, mits daartoe voldoende begrotingsruimte kan worden gevonden en mits dit niet op onaanvaardbare wijze ten koste gaat van onderwijskwaliteit en werkdruk. Immers, verhoging van het functiemixgetal leidt tot meer uitgaven, terwijl er de komende jaren juist nog bezuinigd moet worden op personeelskosten (d.w.z. er moet een bescheiden vermindering van de omvang van het personeel gerealiseerd worden). De mogelijkheden voor bezuiniging zijn hetzij maatregelen die potentieel leiden tot kwaliteitsverlies, i.c. minder lessen (versoering van de lessentabel), minder C-taken en/of grotere klassen, hetzij maatregelen die leiden tot vergroting van de werkdruk, i.c. minder tijd voor professionalisering, minder tijd per lesuur en/of grotere klassen.

De schoolleiding acht een toename van het functiemixgetal van 118 in 2013 tot tot 124 in 2015 realiseerbaar en verantwoord, en streeft er daarbij naar zoveel mogelijk daarvan al in 2014 te realiseren, minimaal een stijging tot de vereiste 121. Per 1-8-2016 streeft de schoolleiding ernaar voldoende ruimte in de begroting te hebben gevonden om op 125 uit te komen. Daarna zal moeten worden gezien of verdere groei mogelijk is.

Onderstaande tabel geeft het (beoogde) verloop weer, in percentages, van het aandeel LB, LC en LD functies van 2008-2015.

Tabel IX Ontwikkeling functiemix 2008-2014

GF	2008	2009	2010	2011	2011 streef	per 01- 10-2013	per 01- 08-2014 streef	per 01-08- 2015 streef
LB	39,2	34,1	34,1	21,4	9,2	20,9	19	17,5
LC	33,5	38,1	35,6	37,3	62,5	40,0	41	43
LD	27,3	27,8	29,7	41,2	28,3	39,2	40	40,5
mix- getal	88,1	93,7	95	119,7	119,1	118,4	121	124

4.3 Nascholing

Individuele nascholingsactiviteiten vinden op verzoek c.q. op voorstel van de medewerkers plaats, soms op verzoek of voorstel van de schoolleiding. Per medewerker wordt een budget van €500,- aangehouden, waarin inbegrepen de kosten van studiedagen en dergelijke. In functionerings- en beoordelingsgesprekken wordt aandacht geschonken aan de nascholingsactiviteiten van de individuele medewerker. Sinds 2012 wordt van iedere werknemer gevraagd een concreet nascholings- en ontwikkelingsplan voor het komend cursusjaar op te stellen. Het automatisch beschikbaar stellen van 10% van de aanstelling voor professionalisering is tegelijkertijd voor de helft hiervan afhankelijk gemaakt. Secties worden gestimuleerd een sectiebeleid m.b.t. professionalisering (nascholing en onderwijsvernieuwing) te ontwikkelen.

Drie personeelsleden hebben individuele coaching gevolgd. Er was één personeelslid dat gebruik maakte van de beurs voor zij-instromers. Twee personeelsleden hebben de eerstegraads lerarenopleiding afgerond.

Naast individuele professionalisering besteedt de school een deel van de middelen en tijd aan nascholing in teamverband, de studiedagen of –middagen. Veelal worden deze besteed aan een bepaald thema met externe deskundigen, soms ook worden deze besteed aan professionaliserings- en ontwikkelingsactiviteiten per sectie of per cluster van verwante secties.

5. Verbonden partijen

5.1 Gemeente

Het Gymnasium Felisenum onderhoudt actief contact met de gemeente, met name via het OOGO (op overeenstemming gericht overleg betreffende huisvesting) en het LEA (de lokale educatieve agenda). Er is jaarlijks overleg met de leerplichtambtenaar. Voor de maatschappelijke stage wordt samengewerkt met de gemeente, het Centrum voor Vrijwilligerswerk Velsen en de andere Velsense scholen voor VO. Voorts is er een regelmatig overleg van de directies van alle Velsense scholen voor VO en een regelmatig overleg binnen het kader van het VIOS-beleid (veiligheid in en om de school) waaraan behalve de scholen ook gemeente, bureau Halt en de politie meedoen.

5.2 Regionale en landelijke overlegstructuren

Op regionaal niveau wordt – samen met het Stedelijk Gymnasium Haarlem – deelgenomen aan het RBO, het regionaal bestuurlijk overleg, over zaken als afstemming PO-VO, afspraken m.b.t. toelating en zorg. Ook het RPO (regionaal planningsoverleg over de vestiging nieuwe scholen/dependances e.d. valt hieronder.

Het Gymnasium Felisenum is actief lid van de Stichting Het Zelfstandig Gymnasium. De school neemt in dit kader o.a. deel een excellentieprogramma voor de gymnasia (Honours Programma).

De school is actief in verschillende samenwerkingsverbanden op het gebied van de bètavakken, zoals het VO-HO netwerk Bètapartners (partners o.a. de UvA en VU te Amsterdam) en het netwerk met technische bedrijven en onderzoeksinstituten JetNet (partners: Tata-steel en het Instituut voor Milieuvraagstukken, VU). In dit kader wordt deelgenomen aan het project Innovatie-impuls, waaraan ook subsidie is verbonden.

De school is actief in verschillende samenwerkingsverbanden op het gebied van de bètavakken, zoals het VO-HO netwerk Bètapartners (partners o.a. de UvA en VU te Amsterdam) en het netwerk met technische bedrijven en onderzoeksinstituten JetNet (partners: Tata-steel en het Instituut voor Milieuvraagstukken, VU). In dit kader wordt deelgenomen aan het project Innovatie-impuls, waaraan ook subsidie is verbonden.

De school neemt deel aan het regionaal Initiatief Playing for Succes IJmond, vooral gericht op leerlingen met een motivatieprobleem, waarbij geprobeerd wordt door het koppelen van school aan aansprekende ervaringen en een aansprekend rolmodel (professionele voetballers) deze leerlingen weer te stimuleren tot inzet en plezier in school.

De secties Moderne Vreemde Talen nemen deel aan het netwerk ERK.

5.3 Samenwerkingsverband

Het Gymnasium Felisenum participeert in het Samenwerkingverband VO Kennemerland-Zuid. De rector vertegenwoordigt de school in het bestuurlijk overleg van dit SV (de ledenraad) en is lid van de voortgangsc commissie (een soort dagelijks bestuur van het SV).

5.4 Internationale samenwerking

Het Gymnasium Felisenum is in 2013 UNESCO-school geworden, wat een kroon is op het geïntensiverde internationaliseringsbeleid van de school. De school heeft contacten met scholen in Frankrijk, Polen, Rusland en Sri Lanka.

6. Zaken met behoorlijke politieke en maatschappelijke impact

Op dit punt zijn geen vermeldenswaardige zaken aan de orde. De school hoeft niet te loten, de urennorm wordt gerealiseerd.

7. Investeringsen

7.1 Huisvesting

Op huisvestingsgebied zijn, na de uitbreiding die in 2012 gereed is gekomen, geen grote nieuwe investeringen gedaan. Wel is het biologielokaal voorzien van dubbele beglazing. In gang is gezet de renovatie van de hal bij de entree, m.n. de conciërgeloge.

7.2 Apparatuur

Zoals in het vorig jaarverslag al was aangekondigd, is ten aanzien van de ICT-infrastructuur van de school besloten niet langer te werken met het thin client concept, maar over te gaan op cloud computing. Daartoe is in 2013 een contract gesloten met een nieuwe provider en een begin gemaakt met de benodigde investering in vernieuwing en uitbreiding van de ICT-infrastructuur. Het volledige PC-park van de school wordt vernieuwd en uitgebreid, er komt in 2014 een tweede computerzaal en er is een digitaal mededelingenscherf voorzien (beide aanvang 2014 gerealiseerd). In 2013 zijn ca. 80 nieuwe PC's met toebehoren aangeschaft. Anders dan voorzien in het jaarverslag van vorig jaar bleken de in 2011 aangeschafte *thin clients* (ca. 40), niet meer bruikbaar. De overige in de school aanwezige PCs zijn voor het overgrote deel ouder dan 7 jaar en worden dus in deze operatie vervangen.

De vervanging van *whiteboards* door digitale schoolborden wordt geleidelijk doorgezet.

De voorziene investeringen in licht- en geluidsinstallaties van de aula en het auditorium zijn nog niet gedaan, maar zullen in 2014 plaatsvinden.

7.3 Leermiddelen

Jaarlijks worden voor alle gebruikte methoden waar nodig ter vervanging en aanvulling nieuwe exemplaren gekocht. Secties geven aan wanneer zij over willen gaan op een nieuwe methode en voor welke leerjaren dat is. Algemene voorwaarde is dat overgaan op een nieuwe methode pas mag wanneer de vorige methode minimaal vier jaar is gebruikt. In 2013 zijn nieuwe methodes aangeschaft voor de vakken. Voor het overige worden andersoortige leermiddelen (practicummateriaal, tekenmateriaal, materiaal voor gebruik in de gymzaal, software, films etc etc) aangeschaft, afhankelijk van de behoefte van de secties. In het algemeen is het beschikbare budget toereikend om te voldoen aan de vraag.

8. Klachten

Er zijn in 2013 geen formele klachten ingediend door ouders of leerlingen. Klachten die er waren (over beoordelingen, over werknemers of medeleerlingen, over organisatorische zaken en dergelijke) zijn in gesprekken op het niveau van docent, mentor, leerjaarcoördinator of schoolleiding afgehandeld. Waar nodig zijn door de school maatregelen genomen. Er is één formele klacht binnengekomen van een ex-werknemer, die onderbehandeling is bij het bestuur.

Barlaeus Gymnasium (21AB)

1. Exploitatie 2013

1.1 Overzicht exploitatie 2013

		Werkelijk 2013 €	Begroot 2013 €	Werkelijk 2012 €
Baten				
3.1	Rijksbijdragen	5.674.583	5.399.600	5.511.664
3.2	Overige overheidsbijdragen	19.672	19.000	47.916
3.4	Baten werk i.o.v derden			
3.5	Overige baten	503.640	440.200	454.340
	Totaal baten	<u>6.197.896</u>	<u>5.858.800</u>	<u>6.013.921</u>
Lasten				
4.1	Personele lasten	4.756.960	4.687.200	4.926.827
4.2	Afschrijvingen	165.681	177.900	201.387
4.3	Huisvestingslasten	312.244	289.000	283.943
4.4	Overige lasten	905.234	761.800	894.505
	Totaal lasten	<u>6.140.119</u>	<u>5.915.900</u>	<u>6.306.662</u>
	Saldo baten en lasten	<u>57.776</u>	<u>-57.100</u>	<u>-292.741</u>
5.	Financiële baten en lasten	23.464	15.000	31.564
	Resultaat	<u>81.240</u>	<u>-42.100</u>	<u>-261.177</u>

1.2 Analyse exploitatie

Het Barlaeus boekt een positief resultaat. Aan de ontwikkeling van de formatie-inzet (zie paragraaf 4.1) is te zien dat er een aanzienlijke verlaging van de formatie heeft plaatsgevonden, door ingrijpende maatregelen, vooral in de "overige taken". Daarmee komen de personele lasten langzamerhand weer in lijn met de bekostiging. De plus van 2013 is voor een belangrijk deel te verklaren uit een éénmalige ophoging van de lumpsum t.b.v. 2013 en 2014.

Opbouw resultaat 2013	2012	begroot 2013	jaarrekening 2013	verschil begr.-realisatie
Ziekte: saldo vervanging/premie/uitkering	€ -82.300	€ -89.100	€ -66.544	€ 22.556
Opname spaarverlof en bapo	€ -49.000		€ -2.743	€ -2.743
Resultaat kolom 120	€ -38.000	€ 22.000	€ -23.026	€ -45.026
Verrekening spaarverlof afgelopen jr.	€ -24.300			€ -
Saldo personele lasten excl. Ziekte en Bapo	€ -126.400	€ -31.800	€ 120.582	€ 152.382
Saldo Materiële exploitatie	€ 56.900	€ 75.900	€ 94.761	€ 18.861
Saldo Huisvesting	€ -29.600	€ -34.100	€ -65.254	€ -31.154
Resultaat exploitatie	€ -292.700	€ -57.100	€ 57.776	€ 114.876
saldo rente	€ 31.600	€ 15.000	€ 23.464	€ 8.464
Totaal	€ -261.100	€ -42.100	€ 81.240	€ 123.340

Het resultaat van de "eigen middelen" is negatief, omdat er voor gekozen is om ICT-kosten ten laste te brengen van deze reserve. Bij de huisvesting is sprake van incidentele en onvoorziene kosten en de keuze om enkele zaken nu uit te voeren die later nog terugkomen via de gemeente. Gezien het feit dat het totale resultaat er dankzij de incidentele subsidies veel positiever uitziet dan het in feite is, is er op grond van dit resultaat geen aanleiding om meer structurele verplichtingen aan te gaan (bijvoorbeeld in bevorderingen of in extra formatie). Door het positieve resultaat ziet de balans er beter uit: de liquiditeit neemt toe met bijna twee ton en het weerstandsvermogen (=het Eigen vermogen gedeeld door de baten) gaat van 10% naar 13%, maar zit voorlopig nog niet op de OSZG-norm van 25%. De middelen voor leerplus staan nog op € 271.000. Dat betekent dat we nog een jaar of drie door kunnen met de huidige inzet van middelen.

1.3 Bekostiging

86% van de bekostiging bestaat uit de lumpsum; dat is hoger dan vorig jaar, vanwege de inhaalslag die de overheid heeft gemaakt op de tekorten in de bekostiging van afgelopen jaren. Daarom is een incidentele ophoging van de lump-sum toegepast, deels te besteden in 2014, maar geheel geboekt in 2013. Onder de subsidies i.h.k.v. het overheidsbeleid valt ook de onttrekking aan de balans t.b.v. het Leerplusproject; dat was in 2013 € 80.000. Onder deze subsidie vallen tevens subsidies zoals de prestatiebox en de subsidie voor de maatschappelijke stage. Bij de subsidies op aanvraag zitten rugzakgeld, huisvestingsvergoedingen van de gemeente en de lerarenbeurs.

Inkomsten Barlaeus	Omvang	Aandeel
Lump sum (incl. ZIZO, UWV)	€ 5.329.399	85,99%
Subsidies tgv overheidsbeleid	€ 268.491	4,33%
Subsidies op aanvraag	€ 57.238	0,92%
Ouderbijdragen en andere eigen middelen	€ 542.768	8,76%
Totaal	€ 6.197.896	100%

1.4 Ouderbijdragen en boekenfonds

De ouderbijdragen van de school bestaan uit een algemene ouderbijdrage van €65 en verder voorschotten voor activiteiten en reizen. Zo wordt jaarlijks €360 aan ouderbijdragen in rekening gebracht. De besteding van de algemene ouderbijdrage is vermeld in de schoolgids en overeengekomen met de MR. Er gaat veel geld om in het ruime aanbod aan reizen en excursies: deze lopen in de jaarrekening, zoals de bedoeling is, op een saldo 0: er wordt niet aan verdiend en ook geen geld bijgelegd uit de rijksmiddelen.

Een boekenfonds kent de school niet meer sinds de invoering door de overheid van 'gratis boeken' en de bijbehorende bekostiging in de lumpsum. De school, eigenaar en beheerder van alle boeken, berekent geen statiegeld, dit wordt slechts "virtueel" in het Lexicon-G systeem opgenomen. Bij beschadiging of het niet inleveren van een boek wordt de nieuwprijs via Lexicon-G in rekening gebracht.

2. Onderwijsprestaties

2.1 Examen

Het actieve beleid om absentie in de bovenbouw tegen te gaan heeft een bijdrage geleverd aan een mooi examenresultaat. Bij de meeste vakken zijn de examencijfers bovengemiddeld en de verschillen met het SE niet groot. Jaarlijks analyseren de secties de resultaten, met het oog op verbeteracties. Jaarlijks vergelijken de zelfstandige gymnasia onder andere de onderwijsprestaties. In die vergelijking komt het Barlaeus er bovengemiddeld uit. De centraal-examencijfers en het slaagpercentage zijn in het algemeen hoog. Ook wat betreft uitval presteert het Barlaeus goed.

Prestatie Barlaeus t.o.v. zelfstandige gymnasia					ranking Barlaeus
Schoolexamencijfer	6,9	6,7	7,2	7	13
Centraal-examencijfer	6,9	6,5	7,2	7,1	5
Slaagpercentage	92,7	81	99,2	96,3	9

2.2 Doorstroom en uitstroom (%)

De onderwijsprestaties zijn als vanouds goed. Het afschaffen van de mogelijkheid om in de eerste klas te blijven zitten heeft een zeker opwaarts effect op de overgang van 1 naar 2 teweeggebracht, met een mogelijk negatieve consequentie voor latere jaren. In het schoolplan en het activiteitenplan is één van de speerpunten de propedeutische functie van de onderbouw, met als doel uitval in de bovenbouw zoveel mogelijk tegen te gaan. Volgens de inspectie heeft het Barlaeus een onvoldoende onderbouwrendement en een zeer goed bovenbouwrendement. Dat sluit wel aan bij de propedeutische functie die de onderbouw heeft. Het is vanwege de Amsterdamse kernprocedure niet mogelijk om bovengemiddeld te scoren op het onderbouwrendement, omdat wij gaan leerlingen toelaten die geen vwo-advies hebben. Gymnasia in andere steden (waarmee wij worden vergeleken), kunnen wel leerlingen met dubbeladviezen (H/V) toelaten en verdienen daarmee bonuspunten. In 2013 is er gelukkig een verbetering te constateren ten opzichte van het jaar daarvoor. Desalniettemin wil het Barlaeus de doorstroom blijven verbeteren.

Prestatie Barlaeus t.o.v. zelfstandige gymnasia					
	gymnasia	laagste	hoogste	Barlaeus	ranking Barlaeus
Doorstroompercentage	89,3	80,9	94,4	90,7	17
Schooluitvalpercentage	5	2,4	10	3,8	8

doorstroom	2009	2010	2011	2012	2013	gem
van 1 naar 2	96,5%	96,3%	93,6%	93,3%	96,4%	95,2%
van 2 naar 3	84,1%	81,9%	88,1%	83,8%	86,5%	84,9%
van 3 naar 4	93,8%	86,4%	89,1%	84,4%	89,0%	88,5%
van 4 naar 5	92,6%	94,6%	92,4%	87,9%	90,3%	91,6%
van 5 naar 6	93,8%	90,2%	90,2%	87,5%	86,8%	89,7%
van 6 naar diploma	95,5%	90,2%	91,1%	93,4%	96,3%	93,3%

2.3 Extra activiteiten leerlingen

Zoals veel gymnasia bestaat de populatie voor een behoorlijk deel uit leerlingen die veel aankunnen. Om die reden heeft het Barlaeus contacten met de Leidse Universiteit voor Lapp-top en pre-universitycollege. In 2013 zijn voorbereidingen getroffen om mee te gaan doen met het Honours Programma van de SHZG. Daarnaast probeert de school leerlingen de ruimte te geven die bijvoorbeeld op hoog niveau sporten of musiceren. Het schoolleven van het Barlaeus kent een scala aan activiteiten voor leerlingen, zodat zij zich op allerlei gebieden kunnen ontplooiën. Daarbij maakt de school regelmatig gebruik van het feit dat zij in een zeer rijke culturele omgeving functioneert.

2.4 Leerlingenaantallen

Klas	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
I	170	142	138	144	143	162	140	135	139	140	148	145	145	145	145	145	145
II	144	176	139	137	145	154	168	142	141	144	145	153	150	150	150	150	150
III	127	126	166	135	128	125	139	160	136	137	134	135	142	140	140	140	140
IV	142	119	128	162	134	129	119	132	145	130	131	128	129	136	134	134	134
V	113	142	115	118	160	133	132	122	128	144	130	131	128	129	136	134	134
VI	102	108	143	109	110	153	124	120	108	115	133	120	121	118	119	125	123
totaal	798	813	829	805	820	856	822	811	797	810	821	812	815	818	824	828	826

In geel: prognose

Het leerlingenaantal stabiliseert zich rond net boven de 800, vanwege de wat ruimere toelating in de eerste klas. Daar is voor gekozen vanwege een verbeterde doorstroom in de onderbouw en vanwege financiële overwegingen.

3. Onderwijskundige ontwikkelingen

3.1 Kwaliteitsagenda/prestatiebox

De kwalitatieve ontwikkelingen in het Barlaeus zijn gekoppeld aan de onderwijsvisie. Daarin staan aandacht voor verschillen, ontwikkeling van kritisch denken en redeneren, voorbereiding op wetenschappelijk denken en acribie in presentatie centraal. Alle secties schrijven jaarlijks een activiteitenplan waarin zij beschrijven welke concretisering zij geven aan deze speerpunten. Daarnaast zijn de belangrijkste schoolbrede ontwikkelingen:

3.1.1 Curriculum

- Uitontwikkeling van het nieuwe vak filosofie tot en met het eerste examen;
- Actieve deelname aan de ontwikkeling van het Honours Programma van de zelfstandige gymnasia;
- Verdere uitrol project maatschappelijke stage.

3.1.2 Toetsing en beoordeling

- Afname ERK-examens bij de moderne vreemde talen (Delf, Goethe en Cambridge);
- Implementatie beoordelingscriteria schrijfvaardigheid Nederlands en Tekenen;
- Ontwikkelen criteria voor Profielwerkstuk, Informatievaardigheden, Lichamelijke Opvoeding.

3.1.3 Taalbeleid

- Implementatie DIA-taal en leesdok;
- Implementatie stijlboek Barlaeus.

3.1.4 Bestrijding uitval

- Huiskamerproject;
- Individuele leerlingbegeleiding;
- Plusmentoraat in alle klassen, behalve de vijfde klas;
- Verscherping absentiebeleid.

3.2 Kwaliteitszorg

In 2011 is Vensters voor verantwoording "live" gegaan en schoolkompas gevuld. Voor tevredenheidsonderzoeken maakt het Barlaeus gebruik van kwaliteitscholen.nl. Het Barlaeus neemt deel aan de gymnasiumenquête en -benchmark van de Stichting het Zelfstandig Gymnasium (SHZG). Op onderwijsprestaties scoort het Barlaeus bovengemiddeld. Jaarlijks worden de examenresultaten uitgebreid geanalyseerd en besproken. Secties maken een sectiewerkplan aan de hand van de speerpunten in de onderwijsvisie.

3.3 Inspectierapporten

Er zijn geen nieuwe inspectierapporten over het Barlaeus verschenen.

3.4 Projecten

Het Barlaeus draagt bij aan het project Hyperion (nieuwe categorale school in Noord) en werkt als vanouds intensief samen met vier andere gymnasia op het gebied van leerlingen met weinig sociaal kapitaal. Gezamenlijk wordt de huiskamer geëxploiteerd, de spitsklas vormgegeven, PR gedaan en onderzoek verricht. Daarnaast wordt er door de 4 gymnasia jaarlijks een gezamenlijke conferentie georganiseerd.

4. Personele zaken

4.1 Formatie

		2009-10			2010-11			2011-12			2012-13			2013-14		
		vast	tijd	tot	vast	tijd	tot	vast	tijd	tot	vast	tijd	tot	vast	tijd	tot
DIR	M	1		1	1		1	1		1	1		1	1,0		1,0
	V	2		2	2		2	1	0,9	1,9	1,9		1,9	1,9		1,9
	tot	3	0	3	3	0	3	2	0,9	2,9	2,9	0	2,9	2,9	0,0	2,9
OP	M	23,5	6,3	29,8	24,4	4,7	29,1	24,4	4,9	29,3	23,3	2,3	25,6	23,3	3,5	26,8
	V	20	4,3	24,3	21,5	2,4	23,9	19,9	3,5	23,4	18,4	2,6	21	17,1	1,6	18,7
	tot	43,5	10,6	54,1	45,9	7,1	53	44,3	8,4	52,7	41,7	4,9	46,6	40,4	5,0	45,5
OOP	M	6,8	2,8	9,6	7,6	2,7	10,3	8,1	1,4	9,5	8,3	0,3	8,6	6,9	0,4	7,3
	V	4	2,9	6,9	5	1	6	5,2	0,3	5,5	5,2		5,2	5,3	0,8	6,1
	tot	10,8	5,7	16,5	12,6	3,7	16,3	13,3	1,7	15	13,5	0,3	13,8	12,2	1,2	13,4
Tot	M	31,3	9,1	40,4	33	7,4	40,4	33,5	6,3	39,8	32,6	2,6	35,2	31,2	3,9	35,1
	V	26	7,2	33,2	28,5	3,4	31,9	26,1	4,7	30,8	25,5	2,6	28,1	24,3	2,4	26,7
	tot	57,3	16,3	73,6	61,5	10,8	72,3	59,6	11	70,6	58,1	5,2	63,3	55,6	6,2	61,8

4.2 Ontwikkeling functiemix (meerjarig en prognose traject tot 2014)

Schalen	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014*
LB	23	22	13	12	11	17	10
LC	57	37	25	26	27	23	28
LD	20	42	62	62	62	60	62
Mixgetal		120	149	150	151	143	153
*prognose							

De prognose voor 2014 is nog gebaseerd op de "oude" functiemixdoelstellingen. Inmiddels is er een rekentool verspreid, waaruit blijkt dat deze doelstelling onbetaalbaar is. In 2014 moet duidelijk worden hoe er met deze nieuwe doelstellingen zal worden omgegaan. Zeker is dat het beoogde mixgetal lager zal uitvallen dan het hierboven vermelde.

4.3 Nascholing

Nascholing vindt merendeels in individuele scholingstrajecten plaats. Eén personeelslid heeft individuele coaching gevolgd. Er is een schoolbrede scholing op het gebied van mentoraat geweest. Er zijn twee personeelsleden die gebruik maken van de lerarenbeurs om een master te behalen.

5. Verbonden partijen

5.1 Gemeente (leerplicht en projecten)

Het Barlaeus participeert in de Vereniging van Amsterdamse Schoolbesturen OSVO. De rector is bestuurslid namens OSZG van OSVO met de portefeuille Regionaal Plan Onderwijsvoorzieningen en Kernprocedure 1 (overgang PO-VO). Er is een actieve relatie met leerplicht in verband met het terugdringen van verzuim. Gemeentelijke projecten zijn er niet.

5.2 Overlegstructuren en Samenwerkingsverbanden

Het Barlaeus is actief lid van de VO-raad en van de Stichting Het Zelfstandig Gymnasium. In het eerste verband heeft OSZG actief bijgedragen aan het wijzigen van de functiemixafspraken. In het laatste verband is het Barlaeus betrokken bij het ontwerp van een excellentieprogramma voor de gymnasia (Honours Programma). OSZG is lid van het samenwerkingsverband zorg en participeert actief in het bestuurlijk overleg, het directeurenoverleg en het overleg zorgcoördinatoren.

6. Zaken met behoorlijke politieke en maatschappelijke impact

In de Amsterdams context is veel “gedoe” rondom lotingen en het tekort aan plaatsen op populaire scholen. In 2013 is helaas geloot. In het kader van OSVO participeert het Barlaeus in het Hyperion-initiatief door adviezen en uitleen van personeel. De rector is als bestuurslid van OSVO betrokken bij de aanpassing van het Regionaal Plan van Onderwijsvoorzieningen en de herijking van de zogenaamde kernprocedure.

7. Investerings

7.1 Huisvesting

Op huisvestingsgebied zijn plannen ontwikkeld om de gebruiksmogelijkheden van de aula te verbeteren. De realisatie van die plannen is afhankelijk van de financiële dekking die kan worden gevonden.

7.2 Apparatuur

Er zijn in 2013 geen grote investeringen gedaan. Wel is een uitgebreide evaluatie van de IT-infrastructuur afgerond. Daaruit is afgeleid dat het Barlaeus de huidige opzet handhaaft en verder uitbouwt.

7.3 Leermiddelen

Er zijn geen extra investeringen gedaan in leermiddelen.

8. Klachten

Het bestuur heeft een klacht in behandeling genomen. Inmiddels is deze klacht afgehandeld.

Vossius Gymnasium (21AF)

1. Exploitatie 2013

1.1 Overzicht Exploitatie 2013

	Werkelijk 2013	Begroot 2013	Werkelijk 2012
	€	€	€
Baten			
3.1 Rijksbijdragen	5.690.272	5.407.200	5.161.361
3.2 Overige overheidsbijdragen	48.516	39.000	34.203
3.4 Baten werk i.o.v derden			
3.5 Overige baten	497.847	387.500	490.302
Totaal baten	<u>6.236.635</u>	<u>5.833.700</u>	<u>5.685.867</u>
Lasten			
4.1 Personele lasten	4.440.199	4.504.900	4.474.422
4.2 Afschrijvingen	273.949	278.000	270.305
4.3 Huisvestingslasten	295.030	278.800	287.146
4.4 Overige lasten	850.955	795.600	842.542
Totaal lasten	<u>5.860.133</u>	<u>5.857.300</u>	<u>5.874.416</u>
Saldo baten en lasten	<u>376.502</u>	<u>-23.600</u>	<u>-188.549</u>
5. Financiële baten en lasten	7.168	5.000	7.234
Resultaat	<u>383.670</u>	<u>-18.600</u>	<u>-181.316</u>

1.2 Analyse

Het Vossius sluit het jaar 2013 af met een plus van bijna 4 ton. Trekken we daar de eind 2013 (mede voor 2014) ontvangen extra rijksmiddelen van af, dan resteert nog steeds een positief saldo van rond € 150.000. Aan dit saldo ligt een divers aantal meevallers ten grondslag. Te noemen zijn hogere rijksbijdragen i.v.m. de Kwaliteitsagenda, een hogere subsidie voor zorg, voordelen in de sfeer van de personele lasten, rentevoordelen alsmede minder uitgaven voor boeken en administratie en beheer. Overigens blijven de uitgaven voor huisvesting (inclusief lasten afschrijvingen) relatief hoog.

1.3 Bekostiging

Van de totale inkomsten ad € 6.236.635 neemt het Rijk het overgrote deel voor zijn rekening, te weten ruim 91%. In deze rijksbijdrage is ook een vergoeding leermiddelen opgenomen. Hiervan stelt de school middels een boekenfonds, dat gedragen wordt door de OSZG, de leerlingen gratis studie- en werkboeken ter beschikking;

ook krijgen de leerlingen gratis readers en kopieën alsmede werkmaterialen voor lessen techniek, tekenen, handvaardigheid, scheikunde etc. uitgereikt.

Behalve door het ter beschikking stellen van het schoolgebouw draagt de Gemeentelijke Overheid nog ruim € 40.000 bij (huurvergoedingen, vergoeding OZB, Zorggelden)

1.4 Ouderbijdragen

De ouders van de leerlingen staan garant voor het grootste deel van de overige baten via onder meer bijdragen voor excursies en activiteiten alsmede een algemene schoolbijdrage. Inmiddels bedraagt de jaarlijkse bijdrage per kind ruim € 500. Daarnaast zijn er (groeierende) inkomsten uit de verhuur van het gebouw aan derden.

2.Onderwijsprestaties

2.1 Resultaten eindexamens

Examenjaar	Slagingspercentage		CE-cijfers gem	
	Vossius %	ZG%	Vossius	ZG
2010	96,5	90,2	7,0	6,7
2011	94,4	91,5	6,9	6,7
2012	99		7,14	
2013	98,6		7,2	

2.2 Tussentijdse uitstroom

Schooljaar	Uitstroomcijfers per klas						
	1	2	3	4	5	6	Totaal
2009-10	8	15	7	4	3	112	149
2010-11	10	9	12	1	2	120	154
2011-12	6	14	3	3	1	98	125
2012-13	3	10	3	3	7	139	165

NB Uitstroomcijfers incl. uitstroom naar VAVO.

2.3 Extra activiteiten leerlingen

Het Vossius biedt zijn leerlingen naast de excursies in de klassen 1 /m 5 een groot aantal extra activiteiten aan:

- Bij uitval van een reguliere les krijgen leerlingen uit de klassen 1 en 2 een vervangende les van een andere vakdocent aangeboden. In lesweken met relatief veel uitval vanwege excursies krijgt dezelfde groep leerlingen een gastles van een ouder aangeboden.
- Leerlingen in de klassen 1 en 2 krijgen het aanbod na de reguliere schooltijd nog een les Italiaans of Spaans te volgen.
- In de onderbouw is er een Meergetalenteerdenprogramma, waarbinnen individuele leerlingen deels buiten de lessen onder begeleiding aan een eigen project werken. Hieraan nemen enkele tientallen leerlingen deel.
- De mogelijkheid tot voorbereiding op de Cambridge- Delf en Goethe-examens. Hieraan nemen jaarlijks enkele honderden leerlingen deel.
- Deelname aan Olympiades en landelijke wedstrijden op het gebied van wiskunde, biologie, natuurkunde, Klassieke Talen
- In de bovenbouw de mogelijkheid meer vakken te kiezen dan nodig voor het eindexamen; daarnaast is er de mogelijkheid tot deelname aan de Laptop- en Pre-Universityprogramma's van de Universiteit Leiden. Ook hebben leerlingen de mogelijkheid zich aan te melden voor het onder auspiciën van de landelijke vereniging van gymnasia SHZG ontwikkelde Honoursprogramma, waarbij zij een eigen project kiezen en begeleid worden door Vossius-docenten. Tenslotte is in 2013 gestart met de ontwikkeling van het Geo Future-

programma, een op de grote problemen van de aarde gericht interdisciplinair programma waarvan ook uitwisseling met het buitenland deel uitmaakt.

- deelname aan het Orkest, de Big Band, het Jazz koor, de twee toneelgroepen voor respectievelijk onder- en bovenbouw, het jaarlijkse Cafe Chantant-muziekfeest alsmede aan de geluidstechniekploeg
- deelname aan schoolmagazine Vulpes, schoolkrant Aloopex en school-filmploeg Aloopex
- deelname aan het Intergymnasiale debattoernooi alsmede andere (landelijke) debattoernooien alsmede aan het European Youth Parliament
- een Profielwerkstuk dat bij twee vakken aansluiting moet vinden en waarvoor ook twee begeleiders ter beschikking worden gesteld; ook in 2013 was er een Presentatieavond tijdens welke de 10 beste Werkstukken werden gepresenteerd en prijzen werden uitgereikt; een aantal werkstukken werd ook doorge- stuurd naar de landelijke KNAW-wedstrijd

2.4 Leerlingenaantal en prognose

2013	2014	2015	2016	2017
804	781	792	805	800

3. Onderwijskundige ontwikkelingen

3.1 Kwaliteitsagenda/Prestatiebox

De gelden die beschikbaar kwamen in het kader van de Kwaliteitsagenda zijn - naast voor een groot deel van de activiteiten genoemd bij "extra activiteiten leerlingen"- ingezet voor de volgende activiteiten: het ontwikkelen van eigen lesmethoden (natuurkunde en klassieke talen), het Vossius Parlement alsmede het ontwikkelen van taalvaardigheidsonderzoek en taalbeleid voor alle secties op school. Tevens zijn personele middelen ingezet voor het mede tot stand brengen en organiseren van het Honours-programma.

3.2 Kwaliteitszorg

-Aan het begin van elk schooljaar voert de schoolleiding overleg met die secties die relatief minder gescoord hebben bij de recente Centraal Examens; verder vindt in ieder geval eenmaal per twee jaar een gesprek plaats tussen schoolleiding en secties over zaken als vakontwikkeling, nieuwe didactische concepten, ontwikkelingen in het eindexamenprogramma, bijscholing, wijze van voorbereiding PW en PTA's etc.

-Tenminste eenmaal per twee jaar krijgt elke medewerker een functioneringsgesprek, met als basis de bevraging van twee klassen (via op de Wet BIO gerichte vragenlijsten van kwaliteitscholen.nl), bevindingen lesbezoek alsmede een zelfevaluatie op basis van aspecten genoemd in de wet BIO. In dit kader is aansluiting gezocht bij het Bekwaamheidsdossier. De functioneringsgesprekken richten zich steeds meer op de ontwikkeling van de leraar.

-Nieuwe leraren worden tegen het einde van hun eerste jaar beoordeeld op basis van een advies van de sectie, de bevraging van twee klassen alsmede lesbezoek door leden van de schoolleiding; er is voorts een uitgebreide, door de werkgeversstichting OSZG ontwikkelde, procedure voor het bevorderen van medewerkers tot LD-docent.

-De school werkt voorts met een jaarlijks activiteitenplan dat op basis van het Schoolplan, de kengetallen SHZG, rapportages Inspectie e.d. op hoofdlijnen wordt voorbereid tijdens een Beleidsdag in het voorjaar waaraan schoolleiding en vertegenwoordigers van vakgebieden participeren; de rector voert voorts regelmatig overleg met de leerlingenraad/groepen leerlingen en het bestuur van de oudervereniging en treedt voorts op als gedelegeerd bestuurder in het overleg met de MR (die ongeveer 6 maal per jaar bijeenkomt).

-Eenmaal per 4 jaar formuleert de school een Schoolplan. Het huidige loopt tot en met 2016.

-De school participeert aan het landelijke project School aan Zet en neemt tevens deel aan het systeem van collegiale visitatie van de vereniging SHZG.

3.3 Inspectierapporten

Bij de jaarlijkse prestatierapporten van de Inspectie komt naar voren dat de school op zeer veel vakken tot de hoogstpresterende VWO-scholen van het land behoort; op het gebied van Economie scoort de school gemiddeld.

Voor wat betreft de doorstroom in de onderbouw scoort de school in vergelijking met de overige categoriale gymnasia gemiddeld doch vergeleken met alle overige VWO-scholen in Nederland minder dan gemiddeld; met

name de doorstroming vanuit klas 2 verdient verbetering. Overigens laten de jaarlijkse cijfers van de SHZG zien dat de doorstroom van het Vossius in de bovenbouw alsmede de totale doorstroom meer dan gemiddeld is. In 2013 bezocht de Inspectie het Vossius ook in het kader van het reguliere toezicht. Dit bezoek vond plaats op basis van een nieuw format dat inmiddels door de Inspectie is vastgesteld voor de toekomst. Het Vossius kreeg een voldoende en bleef in het zogenaamde basisarrangement.

3.4 Projecten

Het Vossius nam deel aan het landelijke project Maatschappelijke Stage en organiseerde opnieuw in de 4^e klas een beroepsstage van een week voor alle leerlingen. Ook vond in het voorjaar een culturele en sportweek plaats, tijdens welke het Vossius Parlement plaatsvond, andere leerlingen een week lang met de Metamorfoses van Ovidius aan de slag gingen, vele musea en andere culturele instellingen werden bezocht en kunstzinnige workshops plaatsvonden. Voor het sporten werd onder meer ook de Apollohal benut.

Ook nam het Vossius deel aan projecten van de Amsterdamse gymnasia om meer leerlingen uit bijzondere maatschappelijke groepen binnen te halen en binnen te houden (speciale Huiskamer t.b.v. het maken van huiswerk, Spitsklas om groep-8-ers beter op het gymnasium te prepareren, werkgroepen sociaal-cultureel en taalbeleid, speciale wervingsacties)

4. Personele zaken

4.1 Formatie

- verdeeld naar man/vrouw, directie/OP/OOP, tijdelijk/vast

Regulier fte

	2010-11			2011-12			2012-13			2013-14		
	vast	tijd	tot	vast	tijd	tot	vast	tijd	tot	vast	tijd	tot
DIR	2,90		2,90	2,90		2,90	2,90		2,90	2,90		2,90
OP	42,78	6,53	49,31	40,12	9,02	49,14	38,49	6,17	44,66	37,63	5,37	43,0
OOP	12,75	1,58	14,33	12,40	0,39	12,79	12,07	0,29	12,35	11,37	0,24	11,61
Totaal	58,43	8,11	66,54	55,42	9,41	64,83	53,46	6,46	59,92	51,90	5,61	57,51

Vervanging fte (vanwege ziekte, ouderschapsverlof) in loondienst(prognose aug 2013):

OP:
0,75
OOP
0,24

Totaal werkzame personen

Zowel bij het OP als het OOP houdt het aantal mannen en vrouwen elkaar in evenwicht; binnen de directie werken 2 mannen en 1 vrouw

4.2 Functiemix (meerjarig en prognose traject tot 2015)

	start	2009	2010	2011	Streef 2011	2013	Streef 2014	"Bereikbaar"
LB	22,1	14,7	9,1	9,3	0,0	6,0	0,0	0,0
LC	45,8	44,2	43,6	38,6	59,0	36,0	29,0	46,6
LD	32,1	41,1	47,3	52,1	41,0	58,0	71,0	53,4
Mixgetal	110	126,4	138,2	142,8	141,0	152,0	171,0	153

Nadat het Vossius in 2011 het nagestreefde functiemixgetal net gehaald had, heeft het vanaf 2012 het pad van promotie van LB naar LC en LC naar LD verder vervolgd, en wel op basis van de richtlijnen aangegeven in de op OSZG-niveau vastgestelde beleidsnotitie (beoordeling voor promotie bij respectievelijk LB6 en LC10). Mede door de pensionering van enkele oudere LD-docenten zou het alle zeilen moeten bijzetten om de eerder voor 2014 uitgezette streefcijfers te halen. In de loop van 2013 werd echter steeds duidelijker dat de voor 2014 te behalen targets door het Ministerie zouden worden bijgesteld, mede in het licht van de mogelijkheid de onderhavige promoties ook daadwerkelijk te financieren. Mogelijke bijstelling en verwachte financiële krapte maakten dat de doorgroei naar LD begin 2014 voorlopig zou worden bevroren.

4.3 Nascholing

Het Vossius heeft in 2013 vrijwel het gehele begrote bedrag voor materiële kosten bij- en nascholing gebruikt. Daarnaast stelt de school in voorkomende gevallen haar medewerkers in staat zo nodig tijdens lestijd belangrijke bijscholingsactiviteiten te volgen, bijvoorbeeld die van landelijke beroepsverenigingen en de Universiteiten. Vanuit de schoolleiding kregen medewerkers in 2013 voorts een uitnodiging voor bijscholing op school op bijvoorbeeld het uitoefenen van het mentoraat, bedrijfshulpverlening, belangrijke stoornissen bij leerlingen (adhd etc.), pedagogiek (hoogleraar Luc Stevens), gespreksvoering etc. De school beschikt verder over een eigen opgeleide docentenbegeleider die met name jonge/nieuwe docenten begeleidt, ook via een programma van intervisie. Ook participeerde de school aan de jaarlijkse door de Amsterdamse gymnasia georganiseerde Amsterdamse Gymnasiumdag en het landelijke Project School aan Zet. Leden van de schoolleiding schoolden zich onder mee bij op het vlak van coaching en bezochten algemene studiedagen van de landelijke vereniging van gymnasia SHZG.

5. Verbonden partijen

5.1 Gemeente: leerplicht, projecten

Het Vossius heeft een goed regulier contact met het Bureau Leerplicht Plus; een medewerker van die organisatie participeert ook vast in het ZAT. Het Vossius hanteert de regels van het Bureau m.b.t. het noteren van absenties ten volle en is ook attent op het vlak van de zogenaamde LAS-meldingen bij overmatig verzuim. Naar aanleiding van het bezoek van het Bureau in 2013 heeft de school de documentatieplicht voor ouders bij verzoeken om langduriger absentie aangescherpt.

De contacten met de Dienst Onderwijshuisvesting van de Gemeente Amsterdam zijn goed. Ook in 2013 ontving het Vossius een subsidie voor het huren van sportterreinen en sportaccommodatie. Tevens ontving het een extra tussentijdse subsidie van de Dienst voor het verwijderen dan wel veilig afdekken van de laatste resten asbest in de school, overigens met de aantekening dat er nooit een onveilige situatie is geweest voor leerlingen en medewerkers. In 2013 startte ook het overleg met de Dienst over een mogelijke verbouwing van het Vossius, een en ander op basis van een studie van architectenbureau Marlies Rohmer. Begin 2014 zou het Vossius voor deze verbouwing een subsidie aanvragen bij de Gemeente. Met de Deelraad Zuid is verder regelmatig contact voor Monumenten- en Bouwvergunningen e.d.; ook is er overleg geweest met ambtenaren van dezelfde Deelraad over de verkeerssituatie rond de school.

Voor het project Maatschappelijke Stage maakt het Vossius gebruik van de Vrijwilligerscentrale van de Gemeente Amsterdam.

5.2 Overlegstructuren

Het Vossius maakt deel uit van het schoolbestuur OSZG en participeert in de persoon van de rector in het Rectorenconvent; binnen het Convent vindt uitwisseling en besluitvorming plaats op het gebied van onder meer personeels- en financieel beleid en worden adviezen aan het bestuur van de OSZG geformuleerd. In de loop van 2013 viel het besluit dat het rectorenconvent in de toekomst zal gaan functioneren als collectief bestuur. Daarnaast is de school actief binnen de SHZG, de landelijke vereniging van categoriale gymnasia. De rector van de school was in 2013 penningmeester van deze organisatie en functioneerde bovendien in een aantal werkgroepen, waaronder die ter uitwerking van het Gymnasium Honours-project. Ook participeerde hij in een commissie voor collegiale visitatie.

Binnen het Amsterdamse maakt het Vossius deel uit van het samenwerkingsverband van 5 Amsterdamse gymnasia. Binnen dat verband worden afspraken gemaakt over gezamenlijk toelatingsbeleid voor 8^e-groepers; ook

vallen daar afspraken over de gezamenlijke besteding van de zogenaamde Leerplusgelden (aantrekken en behouden leerlingen uit bijzondere groepen, zie hierboven) en gezamenlijk Taalbeleid (zie hierboven). Ook zijn er enkele keren per jaar ontmoetingen tussen de rectoren van scholen in Amsterdam-Zuid; deze worden regelmatig bezocht.

5.3 Samenwerkingsverbanden

Het Vossius is actief in het plaatselijke Samenwerkingsverband (Zorg) en wel in de persoon van de conrector onderbouw alsmede de zorgcoördinator. In dit kader heeft het ook een Profiel Passend Onderwijs geformuleerd, een Zorg-ondersteuningsplan en ontvangt het speciale scholingsgelden.

6. Zaken met behoorlijke politieke en maatschappelijke impact

Het tekort, in Amsterdam, aan gymnasiumplekken/plaatsen op goede en relatief kleine scholen blijft een thema dat de gemoederen van ouders en soms ook de plaatselijke politiek bezighoudt. In dit kader heeft het Vossius ook in 2013 een bijdrage geleverd aan de ontwikkeling van de nieuwe categorale school Hyperion. Om een einde te helpen maken aan de jaarlijkse lotingsperikelen in de stad heeft het Vossius steun gegeven aan het streven van de plaatselijke vereniging OSVO om te komen tot een systeem van matching en plaatsing.

7. Investerings

7.1 Huisvesting

Het Vossius heeft in de zomers van respectievelijk 2009 en 2010 het gehele gebouw- een Rijksmonument met veel kwetsbaar hout- en steenwerk- van binnen en buiten laten repareren en vervolgens schilderen. De financiële last hiervan werkt sterk door op de Realisatie 2013. Voorts is opnieuw een aantal verouderde elektriciteitskasten vervangen en zijn er investeringen gedaan in energiezuiniger lichtvoorzieningen. Tenslotte is er (zie ook hierboven) geïnvesteerd in het opruimen cq afdekken van de laatste resten asbest in het pand.

7.2 Apparatuur

De school heeft in 2013 opnieuw enkele iPads/tablets aangeschaft. Verder is de Wifi-installatie nog iets uitgebreid. Ook is –opnieuw op verzoek van gemotiveerde leraren- een aantal digitale schoolborden bijgeplaatst. Voor het overige worden computers, beamers e.d. maar ook natuurwetenschappelijke apparatuur up-to-date gehouden op basis van gebruikelijke afschrijvingstermijnen.

7.3 Leermiddelen

Voor het Vossius zijn leerboeken nog steeds de belangrijkste leermiddelen, aangevuld met (al dan niet op de elektronische leeromgeving geplaatste) extra materialen, gemaakt door de docenten zelf dan wel verkregen van collegae in het land, bijvoorbeeld via de uitwisselingssite van de gymnasia . Het Vossius heeft ook enkele licenties aangeschaft voor het digitaal afnemen van toetsen.

8. Klachten/incidenten: Aard en aantal/afhandeling

-De meeste klachten/opmerkingen komen binnen bij leraar, mentor, coördinator of conrector en worden op dat niveau (naar behoren en in overgrote meerderheid naar tevredenheid) afgehandeld. De rector heeft daarnaast een klacht van leerlingen tegen het algemeen functioneren van een leraar in behandeling genomen. Tevens heeft hij met leerlingen gesproken over een klacht rond het afnemen van schoolexamens (met name over lawaai in de school bij een bepaald examen)

-Bij de rector zijn in zijn functie van voorzitter van de eindexamencommissie diverse kwesties terechtgekomen die te maken hebben met het eindexamen. Gelukkig was er ook in 2013 slechts een enkel geval van fraude bij het schoolexamen

-Er is in 2013 een enkele keer beroep aangetekend bij de rector tegen verleende cijfers. Er zijn geen klachten ingediend bij de bestuurder OSZG dan wel landelijke Klachtencommissie.

-Rector en conrector zijn met enkele leerlingen in overleg getreden over het openen van een website waarop meningen over een leraar konden worden geventileerd. De betrokken site is in goed overleg afgesloten.

Gymnasium Bernrode (02DW)

1. Exploitatie 2013

1.1 Overzicht exploitatie 2013

		Werkelijk 2013 €	Begroot 2013 €	Werkelijk 2012 €
Baten				
3.1	Rijksbijdragen	4.282.816	4.079.700	4.007.196
3.2	Overige overheidsbijdragen	9.231	23.000	42.045
3.4	Baten werk i.o.v derden			
3.5	Overige baten	409.658	260.300	325.722
	Totaal baten	<u>4.701.705</u>	<u>4.363.000</u>	<u>4.374.964</u>
Lasten				
4.1	Personele lasten	3.901.857	3.658.600	3.651.835
4.2	Afschrijvingen	110.808	106.200	110.374
4.3	Huisvestingslasten	220.892	180.700	199.468
4.4	Overige lasten	588.554	497.600	683.508
	Totaal lasten	<u>4.822.110</u>	<u>4.443.100</u>	<u>4.645.184</u>
	Saldo baten en lasten	<u>-120.405</u>	<u>-80.100</u>	<u>-270.220</u>
5.	Financiële baten en lasten	14.727	10.000	24.502
	Resultaat	<u>-105.678</u>	<u>-70.100</u>	<u>-245.718</u>

1.2 Analyse boekjaar 2013

We sluiten het boekjaar 2013 af met een tekort van € 105.678.

Zonder de extra bekostiging in 2013 zou het tekort aanzienlijk hoger zijn uitgevallen.

Die meerkosten hebben vooral te maken met enkele onvoorziene tegenvallers, o.a. een ontslagvergoeding, het formeren van een extra eerste klas, een grote tegenvaller bij het meerjarenonderhoud en de extra premielasten voor de WGA-uitkering van een oud werknemer.

Daarnaast blijkt de opslagfactor van 1,45 voor werkgeverslasten bij een school als Bernrode met een hoge Functiemix en hoge Bapo-last niet voldoende te zijn geweest.

Deze nieuwe inzichten zijn in de begroting voor 2014 verdisconteerd o.a. door een opslagfactor van 1,52 te hanteren.

Door de bevrozing van de Functiemix en/of de herziene streefcijfers in de nieuwe rekentool en de voorziene aanpassingen in de cao voor de BAPO zal deze last voor Bernrode de komende jaren geleidelijk afnemen.

Door de gestage groei van de school en door het continueren en verder uitbouwen van ingezette bezuinigingsmaatregelen wordt het gat tussen de personeelsbekostiging en de personeelslast geleidelijk minder groot. De meerjarenbegroting laat zien dat vanaf 2015 Bernrode weer in de zwarte cijfers komt.

1.3 Bekostiging

	Omvang	Aandeel
Lumpsum	3.857.881	82,05 %
Subsidies tgv overheidsbeleid	424.935	9,04 %
Regionale/lokale subsidies	9.231	0,20 %
Ouderbijdragen en andere eigen middelen	409.660	8,71 %
Totaal	4.701.705	100 %

1.4 Ouderbijdragen en boekenfonds

De ouderbijdragen van de school bestaan uit een algemene vrijwillige ouderbijdrage van €60 per leerling en bestaat verder uit voorschotten voor activiteiten en reizen. De besteding van de algemene ouderbijdrage wordt jaarlijks besproken in de MR. Veel ouders steunen daarnaast ook het Hermesfonds door een jaarlijkse donatie.

De school is na de invoering van de gratis leermiddelen eigenaar en beheerder van alle boeken. Door hergebruik en door het zelf beter inbinden van de werkboeken (die niet beschreven worden) bespaart de school sterk op de kosten voor de boeken.

2. Onderwijsprestaties

De laatste 5 jaren is een gestage positieve trend te zien in de onderwijsresultaten.

De uitstroom blijft gemiddeld onder de 5% en de eindexamenresultaten en doorstroomcijfers zijn goed te noemen. In verhouding met de andere jaarlagen doubleren structureel veel leerlingen in klas 2. Dat is niet altijd te vermijden, maar door vroeg te signaleren en op tijd in samenwerking met de ouders tot actie over te gaan proberen we doubleren zoveel mogelijk te voorkomen.

De prestaties bij het eindexamen worden steeds beter.

De resultaten voor de klassieken lagen tot vier jaar geleden ver onder het gemiddelde niveau van de gymnasia, maar liggen nu al enkele jaren op het gemiddelde. Ook de resultaten voor de sectie geschiedenis vertonen nu een verheugende stijgende lijn. Veel secties presteren al jaren ver boven het gemiddelde.

Met een eindexamengemiddelde van 7,0 scoort de school nu ook hoog in vergelijking met de andere gymnasia en zeker in vergelijking met andere VWO-scholen.

De opbrengstenkaart van de Inspectie 2014 (die over 2013 gaat) en het rapport van het Inspectiebezoek in januari 2013 bevestigen de stijgende lijn in opbrengsten en resultaten.

2.1 Resultaten eindexamens

Eindexamenresultaten	Gemiddelde CE
2008	6,4
2009	6,4
2010	6,6
2011	6,5
2012	6,7
2013	7,0

2.2 Doorstroomcijfers

	bevorderingspercentages per jaar				
	2009	2010	2011	2012	2013
klas 1	93,6	87,7	95,9	97,3	95,5
klas 2	86,3	79,0	84,3	84,0	81,8
klas 3	93,7	85,9	92,1	91,4	83,4
klas 4	92,0	93,9	94,5	97,4	91,8
klas 5	91,3	83,1	98,6	97,1	83,3
klas 6	94,2	87,1	91,4	91,9	89,9

2.3 Extra activiteiten leerlingen

In 2013 is ook het Hermesprogramma – een uitgebreid programma voor extra gemotiveerde of getalenteerde leerlingen – verder uitgebreid. Leerlingen nemen hier soms onder reguliere lestijd aan deel.

Samen met een trainingsprogramma voor onderpresterende begaafde leerlingen biedt de school hiermee ook voor de extra begaafde leerling een volwaardig programma. Tegelijk blijft voor de leerlingen die extra hulp of begeleiding nodig hebben de goede begeleidingsstructuur overeind.

De school kent verder een klimaat waar leerlingen vrijwel geheel zelfstandig grote projecten organiseren en leiden. Voorbeelden daarvan zijn de Stichting Bernrode Musical en Operatie Injectie.

2.4 leerlingenaantal en prognose

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
PEILDATUM	1-10-2009	1-10-2010	1-10-2011	1-10-2012	1-10-2013	1-10-2014	1-10-2015	1-10-2016
klas 1	137	144	112	111	143	121	133	133
klas 2	105	126	151	123	118	146	127	137
klas 3	85	86	108	131	113	105	128	113
klas 4	67	73	78	99	112	106	99	120
klas 5	89	71	69	77	100	113	108	101
klas 6	89	77	74	70	69	99	114	110
totaal school	572	577	592	611	655	690	709	714

3. Onderwijskundige ontwikkelingen

3.1 Kwaliteitsagenda en Prestatiebox

De extra gelden van de Prestatiebox hebben we in 2013 op de volgende manier ingezet:

Professionalisering docenten

In 2013 is ca. €27.000 besteed aan de professionalisering van docenten zowel vakinhoudelijk als didactisch en pedagogisch. In 2014 is op grond van de voornemens in het Schoolplan 2013-2017 te voorzien dat voor een extra kwaliteitsimpuls in totaal ca. € 30.000 besteed zal worden aan professionalisering van de docenten

Professionalisering Schoolleiding

Het beleid om naast de tweehoofdige schoolleiding de jaarlaagcoördinatoren bij beleidsontwikkeling en de implementering daarvan verder te betrekken houden we vast.

Vanaf augustus 2014 zullen we teruggaan naar twee coördinatoren in plaats van 3.

Speciaal punt van aandacht is het delen van de zorg en aandacht voor het hele personeel. Daarmee gepaard

gaat extra scholing op het gebied van bijvoorbeeld verzuimgesprekken, functioneringsgesprekken en de verdere zelfstandige ontwikkeling van het onderwijskundig beleid binnen de jaarlagen.

Daarnaast maken de rector en de conrector deel uit van intervisiegroepen buiten de school en maken ze gebruik van externe coaching. De kosten daarvoor zijn ca. € 15.000 per jaar.

Beter presteren en een ambitieuze leercultuur

De schoolleiding is regelmatig met secties en individuele docenten in gesprek over de opbrengsten voor hun vak in alle jaarlagen en bij het eindexamen. Tegelijk is er voor een aantal secties een kwaliteitsimpuls gegeven door verruiming van de contacttijd ten koste van algemene begeleidingsuren.

Leerlingen worden uitgedaagd meer dan de verplichte vakken te volgen en naast de lessen deel te nemen aan andere activiteiten, bijvoorbeeld onderdelen van het Hermesprogramma.

Globaal investeert de school € 25.000 per jaar in de extra contacttijd ten opzichte van het jaar 2011.

Bèta en Wetenschap

In 2013 is er in klas 1 in plaats van het vak Techniek een nieuw vak gekomen: Wetenschap. Het vak beoogt goede basiskennis en basisvaardigheden bij te brengen voor de natuurwetenschappelijke vakken. Voor de ontwikkeling en implementatie van dit vak investeren we € 5000 in extra taakuren.

Excellente leerlingen

Talentontwikkeling en excellentie staan hoog in het vaandel van de school. We investeren in onderpresterende hoogbegaafde leerlingen en in het Hermesprogramma om talent tot bloei te laten komen. Indirect komt dit ook de andere resultaten van de school ten goede.

De school wil in de komende jaren aansluiten bij de hoogbegaafdheidsprofielscholen. Een werkgroep die in 2013 is opgestart en voorbereidend onderzoek heeft gedaan zal in schooljaar 2014-2015 met het echte werk daarvoor beginnen.

De totale hiermee gepaard gaande kosten zijn ca. € 30.000. Een gedeelte daarvan komt terug via een bijdrage van de ouders van deelnemende leerlingen.

Dit zijn doorlopende projecten en ook in 2014 gaan we hiermee door en zal er tevens schoolbreed een onderwijsproject starten waarin het optimaal en actief leren van een leerling in de les en alles wat dat voor leerlingen en docent betekent, centraal staat.

3.2 Kwaliteitszorg

De school doet aan voortdurende kwaliteitszorg.

Vensters voor Verantwoording, de cijfers uit de rapporten van de Inspectie, de cijfers uit de enquête Zelfstandige Gymnasia, Het Schoolplan 2013-2017 en de daarvan afgeleide activiteitenplannen, leerlingen-enquêtes en tevredenheids-enquêtes via Kwaliteitscholen, worden o.m. ingezet om de kwaliteit van de school te monitoren en verder te verbeteren en te borgen.

In het Schoolplan 2013-2017 staat een aantal duidelijk geformuleerde speerpunten:

de kwaliteit van de lessen, de prestaties van de school, talentontwikkeling, een professionele cultuur en een goede didactische en pedagogische voorbereiding op Passend Onderwijs zijn de belangrijkste aandachtspunten.

3.3 Inspectierapporten

Bij de jaarlijkse prestatierapporten van de Inspectie komt naar voren dat de school bij steeds meer vakken tot de best presterende scholen van het land behoort.

De doorstroom in de onderbouw blijft een punt van zorg met name in klas 2.

In januari 2013 is er in het kader van het reguliere toezicht een bezoek van de Inspectie geweest op basis van het nieuwe format. Bernrode scoorde voldoende en bleef in het zo geheten basisarrangement.

4. Personele zaken

4.1 Opbouw formatie

Het OP

Bernrode zit in een overgangsfase waarbij veel oudere docenten de komende jaren met pensioen gaan en in de plaats daarvan meest jonge docenten in dienst treden.

Het OOP

Een van de medewerkers huishoudelijke dienst i(0,85 FTE) is per 1 december 2013 met pensioen gegaan. Zij is niet vervangen. Haar werkzaamheden zijn herverdeeld binnen het OOP. Voor de rest zijn er binnen het OOP geen nieuwe ontwikkelingen. De formatie voldoet nu qua bezetting en werkdruk en zal de komende jaren stabiel blijven.

Opbouw Formatie

Formatie:		1-sep-09	1-sep-10	1-sep-11	1-sep-12	1-sep-13
			fte			
DIR	man	2,500	2,500	2,000	2,000	2,000
	vrouw					
OP	man	20,724	20,546	20,416	19,846	18,996
	vrouw	13,195	14,560	15,293	13,680	14,580
tijdelijk	man	0,270	0,000	0,240	0,350	0,470
	vrouw	0,700	0,000	0,230	2,325	3,055
	Totaal:	34,889	35,106	36,179	36,201	37,101
OOP	man	4,600	4,600	4,600	4,700	4,700
	vrouw	4,950	5,100	5,030	5,000	5,030
		9,550	9,700	9,630	9,700	9,730
TOTAAL:		46,939	47,306	47,809	47,901	48,831

4.2 Functiemix

In het kader van de Functiemix en het loopbaanbeleid van de OSZG zijn tot nu toe alle docenten die al enkele jaren in de laatste trede van schaal LC ingeschaald waren, na beoordelingsgesprekken overgegaan naar functie-schaal LD.

Nu de streefcijfers voor de Functiemix bijgesteld zijn, voldoet de school al aan de aangepaste streefcijfers. De komende twee jaren zal nog 1 docent op grond van het loopbaanbeleid van de OSZG doorgroeien naar een LD-functie.

Ontwikkeling functiemix

Schalen	start	2009	2010	2010	2011	2012	2013	2014	Nieuwe streefcijfers vanaf 2014
LB	17,7	21,5	20,9	24,2	14,6	13,1	17,2	21,0	9,6
LC	43,7	44,5	44,5	30,1	23,1	22,4	20,3	20,0	47,6
LD	38,6	34,0	34,5	45,7	62,3	64,5	62,5	59	42,9
mixgetal	121	113	114	122	147	151	145	138	133

Personele bezetting

De leerling-docent ratio stijgt de laatste jaren.

Bernrode was in het verleden o.a. een dure school, omdat de leerling-docent ratio laag was.

De ingezette ontwikkeling heeft voornamelijk te maken met de over het algemeen vollere klassen en clusters.

Aantal FTE's OP	34,889	35,106	36,179	36,201	37,1
Aantal leerlingen	572	577	592	611	655
leerling/docent ratio	16,4	16,4	16,4	16,9	17,6

De werkdruk neemt daarmee zowel voor het OP als voor de SL op Bernrode toe.

Een belangrijk aandachtspunt waar we voortdurend de vinger aan de pols moeten houden.

In het licht hiervan is het een goede ontwikkeling dat in een structuur van een tweehoofdige schoolleiding de coördinatoren een grotere rol krijgen in de personeelszorg en in de cyclus van personeelsgesprekken.

4.3 Nascholing

Naast de vakgebonden nascholing ligt de nadruk bij scholingsprojecten vooral bij de in het Schoolplan 2013-2017 geformuleerde speerpunten.

Er zijn studiemiddagen en trainingen rond Passend Onderwijs, er is een werkgroep opgestart die zich specialiseert in extra begaafde leerlingen, de school heeft in schooljaar 2013-2014 6 School Practicum Docenten opgeleid en ambieert een "preferred partner" te worden van de Radboud Docenten Academie.

Ook binnen de schoolleiding zijn enkele scholings- en coachingsprojecten opgezet die zich vooral richten op onderwijskundige ontwikkeling en leiderschap.

5. Verbonden Partijen

Gymnasium Bernrode heeft op veel fronten met externe partijen te maken.

Met de Gemeente zijn er nauwe contacten mede ook door het delen van het gebouw met welzijnsorganisaties.

Het voormalige Curatorium fungeert als adviesraad voor de schoolleiding

Daarnaast is de school intensief betrokken bij het Samenwerkingsverband Oss/ Noord-Oost-Brabant.

Er is in de regio een nieuw RPO (Regionaal Plan van Onderwijsvoorzieningen) ontwikkeld met de naam RPO Zuid-Willemsvaart waarbij voor 5 jaren de onderwijskundige en huisvestingsbehoeften van de betrokken scholen in de regio zijn vastgelegd.

Bernrode maakt via de een rectorenconvent deel uit van een aantal scholen in de regio die o.a. afspraken maken over vakanties, Open Dagen etc.

Daarnaast participeert Bernrode actief in de Stichting Het Zelfstandig Gymnasium.

6. Zaken met behoorlijke politieke en maatschappelijke impact

Er zijn voor 2013 geen belangrijke gebeurtenissen te melden.

7. Investerings

7.1 Huisvesting

Op het gebied van organisatie, huisvesting zijn er geen grote ontwikkelingen te verwachten. Het onderhoud van het gebouw en alle daarmee gepaard gaande grotere en kleinere klussen kosten ieder jaar meer. Gepoogd wordt die trend te keren door een gedeelte van het onderhoud dat in het meerjarenonderhoudsplan wordt voorzien zoveel mogelijk in eigen beheer te doen. Daarover zijn inmiddels ook concrete afspraken met de gemeente gemaakt.

7.2 ICT-netwerk

Vanuit het Hermesfonds is in 2013 een investering in de hele ICT-infrastructuur gedaan van € 20.000.

7.3 Extra lesruimte

In 2014 zullen enkele extra ruimtes in de abdij betrokken worden en zullen in de van den Elsenzaal akoestische maatregelen worden getroffen om ook daar een volwaardige lesruimte te creëren. De hiermee gepaard gaande kosten zijn grotendeels voor de Gemeente.

7.4 Energie

Samen met de beheerders van de gemeente wordt zuiniger gebruik van energie bij verwarming (gas) en luchtbehandeling (elektriciteit) een speerpunt voor de komende jaren.

8. Klachten

In 2013 is er door een ouder een klacht ingediend bij de rector over een conciërge vanwege grensoverschrijdend gedrag. De school en de politie hebben die zaak onderzocht en geconstateerd dat er geen strafbare feiten zijn gepleegd. Er is daarna door de ouders een klacht ingediend bij de LKC. De school heeft het advies in dezen van de LKC overgenomen om toch alsnog een externe deskundige nader onderzoek te laten doen.

Stedelijk Gymnasium 's-Hertogenbosch (20AJ)

1. Exploitatie 2013

1.1 Overzicht Exploitatie 2013

	Werkelijk 2013	Begroot 2013	Werkelijk 2012
Baten			
3.1 Rijksbijdragen	5.210.660	4.957.300	4.736.783
3.2 Overige overheidsbijdragen	127.906	45.000	67.960
3.4 Baten werk i.o.v derden			
3.5 Overige baten	424.645	353.700	295.939
Totaal baten	<u>5.763.211</u>	<u>5.356.000</u>	<u>5.100.683</u>
Lasten			
4.1 Personele lasten	4.226.508	4.251.000	4.090.847
4.2 Afschrijvingen	143.838	165.800	155.674
4.3 Huisvestingslasten	295.222	346.000	182.629
4.4 Overige lasten	682.180	717.500	603.902
Totaal lasten	<u>5.347.748</u>	<u>5.480.300</u>	<u>5.033.053</u>
Saldo baten en lasten	<u>415.463</u>	<u>-124.300</u>	<u>67.630</u>
5. Financiële baten en lasten	38.985	20.000	48.957
Resultaat	<u>454.448</u>	<u>-104.300</u>	<u>116.587</u>

1.2 Analyse van de jaarrekening 2013

De begroting 2013 ging uit van een tekort van € 124.000. De 7 maanden rapportage gaf een verwacht overschot van € 93.000 en de rekening laat een overschot zien van € 454.448.

Analyse en verklaring.

- We hebben incidentele extra inkomsten gekregen vanuit het Rijk die niet waren voorzien bij de begroting en de 7 maanden rapportage ter hoogte van ongeveer € 200.000.
- We hadden niet voorzien dat we van de gemeente een vergoeding zouden krijgen ter compensatie van de huurlasten van de uitbreiding: € 80.000 (voor 2015 nog niet toegezegd maar voor 2014 wel meegenomen in de begroting)

- We hebben uiteindelijk € 35.000 minder uitgaven gehad voor de huur omdat we pas vanaf 1 mei zijn gaan huren. Daarnaast begroten we elk jaar een storting in het meerjaren onderhoudsfonds van € 45.000. Omdat in 2013 ons MJO (meerjaren onderhoudsplan) nog niet gereed was, mag de storting uiteindelijk niet worden gedaan en ontstaat een overschot van € 45.000.
- Op ons boekenfonds hebben we een voordelig saldo behaald van € 45.000 (dit is naar onze mening incidenteel)
- We hebben aanmerkelijk lagere personeelslasten: € 160.000. We hebben de bapokosten ten onrechte dubbel begroot; we hebben in 2013 geen enkele bevordering doorgevoerd; we hebben in het voorjaar van 2013 een bezuiniging afgesproken die zijn effect heeft gekregen vanaf augustus 2013 maar niet was begroot en ook niet zichtbaar was in de 7 maanden rapportage.
- We hebben bijna € 20.000 meer aan rente baten in 2013 die niet waren voorzien in de begroting en de 7 maanden rapportage.
- Tenslotte zijn er her en der nog de gebruikelijke plussen en minnen ten opzichte van de begroting die elkaar netto redelijk compenseren.

De resultaten die uiteindelijk in 2013 zijn behaald geven geen aanleiding om de begroting 2014 en het meerjarenperspectief 2015 t/m 2017 aan te passen omdat:

- De extra huurinkomsten van de gemeente al zijn meegenomen
- Er voortaan voor het gehele jaar huur betaald moet worden
- Het MJO gereed is en er is voorzien in een adequate storting in het onderhoudsfonds die ook geëffectueerd kan worden
- De personeelslasten op een juiste manier zijn begroot (inclusief de opslag van 52%, promoties volgens actueel OSZG functiemix beleid met streefwaarde 124, correcte bapo)
- Het boekenfonds budgettair neutraal is begroot
- De extra inkomsten van het Rijk incidenteel van aard waren en er in de volgende jaren is begroot op basis van de meest recente gegevens voor de bekostiging (incidentele extra inkomsten kunnen natuurlijk elk jaar voorkomen)
- De rentebaten wellicht wat hoger uitvallen maar niet substantieel om de ramingen aan te passen

1.3 Bekostiging

	Omvang	Aandeel
Lumpsum	4.729.598	82%
Subsidies tgv overheidsbeleid	481.062	8%
Regionale/lokale subsidies	127.906	2%
Ouderbijdragen	228.740	4%
Overige baten zoals detachering	195.905	4%
Totaal	5.763.211	100 %

1.4 Ouderbijdrage boekenfonds

De ouderbijdrage inclusief het huiswerkinstituut bedroeg € 65.000 en de bijdrage voor activiteiten en reizen bedroeg € 158.000 (uitgaven € 160.000). Voor gratis boeken kwam van het Rijk een bedrag binnen van € 249.000 terwijl de kosten inclusief personeelslasten en kopieerkosten totaal € 203.000 bedroegen.

2. Onderwijsprestaties

2.1 Doorstroomgegevens en examenresultaat

	1 naar 2	2 naar 3	3 naar 4	4 naar 5	5 naar 6	gemiddeld	CSE gemiddeld
2009	98%	85%	82%	93%	90%	91%	6,5
2010	95%	86,7%	92,8%	93,4%	92%	92,2%	6,9
2011	91,2%	83,6%	91%	89,6%	95,6%	89,9%	6,5
2012	93,7%	89,7%	88,1%	89%	92,7%	90,7%	6,7
2013	96%	89%	92%	91%	95%	92%	6,9
Geslaagd	95%		90%		93%	96%	

2.2 Tussentijdse uitstroom

Onze tussentijdse uitstroom is redelijk constant en ligt op 5%.

Uitstroom	6%	5%	4,2%	5%	

2.3 Extra activiteiten leerlingen

Vanaf 2011 heeft de school een impuls gegeven aan de kwaliteit van het onderwijs. We zijn gestart met een ontwikkelprogramma om het onderwijs in de klassieke talen aantrekkelijker te maken. De opbrengst van dit programma moet zijn: betere resultaten voor Latijn/Grieks in de onderbouw, op termijn betere resultaten voor Latijn/Grieks bij het examen, grotere motivatie voor de klassieken in de onderbouw (en later in de bovenbouw), meer leerlingen die twee klassieke talen kiezen. Daarnaast heeft de school programma's om meer getalenteerde leerlingen uit te dagen: Atlas project in klas 1, 2 en 3, Olympiades in klas 4 t/m 6, wedstrijden in de onderbouw voor diverse vakken (Kangoeroe voor wiskunde, Eiso voor natuurkunde en scheikunde). In het kader van de kwaliteitsagenda is er vanaf klas 1 t/m 3 extra rekenen op de lessentabel geplaatst. De resultaten worden geëvalueerd via toetsing. Voor het taalonderwijs zijn we gestart met het schrijfprogramma TIO. Hier-voor is 1 les extra op het rooster geplaatst in klas 1 en in klas 4. In het kader van de profielwerkstukken en het vak anw worden extern projecten uitgevoerd door leerlingen (universiteiten en project TubeYourFuture). Daarnaast zijn we gestart met de voorbereiding van het gymnasiale Honours Programma (HPG) dat vanaf schooljaar 2014/2015 wordt geïmplementeerd. Leerlingen in de bovenbouw kunnen zogenaamde meerpres-teerders vakken kiezen naast hun reguliere programma.

2.4 Leerlingaantal en leerlingenprognose

13/14	150	135	132	139	111	109	776
14/15	150	148	124	127	129	109	787
15/16	150	148	135	121	123	126	803
16/17	150	148	136	130	117	121	802
17/18	150	148	136	131	125	115	806
18/19	150	148	136	132	127	122	815

3. Onderwijskundige ontwikkelingen

3.1 Prestatiebox en kwaliteitsagenda

Extra rekenen in klas 1 t/m 5 Schrijfprogramma TIO	€ 35.000
Scholing: Differentiatie en Omgaan met verschillen	€ 7.000
Project Atlas en Olympiades voor getalenteerde leerlingen	€ 12.000
Extra keuzemogelijkheden voor de bovenbouw om leerlingen met bredere pakketten te laten slagen (inzet extra clusters voor bepaalde vakken)	€ 15.000
In 2013/2014 wordt extra examentraining aangeboden om de resultaten voor het CE te verhogen	€ 12.000
Totaal	€ 81.000

3.2 Kwaliteitszorg

Jaarlijks worden alle gegevens betreffende kwaliteit gemonitord en vervolgens besproken met de sectievoorzitters en de MR (doorstroomgegevens, uitstroom, examenresultaten, tevredenheid leerlingen). De gesprekken geven de input om aan verbetering te werken. Daarnaast bezoekt de schoolleiding lessen bij docenten (alle docenten komen in een cyclus van twee jaar aan bod) en samen met de leerlingenevaluaties vormen die de basis voor functioneringsgesprekken. De functioneringsgesprekken zijn uitgangspunt om de kwaliteit van de lessen verder te verhogen. Eens per drie jaar worden docenten beoordeeld aan de hand van een door OSZG ontwikkeld model. Voordat docenten kunnen promoveren naar een hogere functie moeten zij voldoen aan de vastgestelde promotie criteria. Elke vier jaar wordt het Schoolplan vernieuwd en na instemming in de MR als beleidskader vastgesteld. Nieuwe docenten worden aan het einde van hun tijdelijk contract beoordeeld op basis van objectieve criteria, lesbezoek, leerlingen evaluatie en resultaten. Jaarlijks wordt de MR betrokken bij het vaststellen van de geprogrammeerde en gerealiseerde onderwijstijd. Daarnaast gebruiken we de inspectie rapporten om bij te sturen op onze onderwijskwaliteit.

3.3 Inspectierapporten

De inspectie beoordeeld onze kwaliteit als voldoende. De doorstroomgegevens liggen aan de bovenkant van de normen en onze examenresultaten voldoen aan de vastgestelde norm. Het verschil tussen SE en CE ligt ruim binnen de vastgestelde bandbreedte en onze examencijfers zijn fors hoger dan de gemiddelden voor vwo. Voor onze school is het basis toezicht vastgesteld. Ook op het gebied van onderwijstijd voldoen wij aan de wettelijke vereisten.

4. Personele zaken

4.1 Formatie

	2009/2010	2010/2011	2011/2012	2012/2013	2013/2014
Schoolleiding	2	2	2	2	2
OP vast	37,71	38,63	39,58	40	39,2
OP tijdelijk	2,6	5,41	6,45	3,69	3,56
OOP	7,8	8,5	9,2	9,2	9,5

4.2 Functiemix

Functiemix	107	121	117	114	112
	LB 28,2%	LB 23,1%	LB 28,8%	LB 29,4%	LB 30,2%
	LC 17%	LC 33%	LC 25,1%	LC 26,9%	LC 27,2%
	LD 34,8%	LD 43,9%	LD 46,1%	LD 43,7%	LD 42,6%

4.3 Nascholing

De individuele nascholing is in 2013 relatief laag gebleven op € 18.200,- terwijl voor nascholing een budget beschikbaar is per persoon van € 500,- (€ 35.000). Daarnaast is er een schoolbudget voor gezamenlijke scholingsactiviteiten dat is ingezet voor nascholing op het gebied van differentiatie en omgaan met verschillen. Een keer per 3 jaar wordt een scholingsreis ondernomen (2008 Rome, 2011 Barcelona en 2014 Griekenland) in het teken van de klassieke en culturele scholing van het personeel. Hiervoor is in 2013 reeds een deel betaald.

5. Samenwerking.

De school participeert in het samenwerkingsverband de Meierij. Daarnaast onderhoudt de school nauwe banden met de leerplicht en wordt er gehandeld conform de aanwijzingen die de leerplicht in 's-Hertogenbosch heeft opgesteld. Verder participeert de school in een samenwerkingsproject met de Universiteit van Tilburg waar lessen in wiD worden verzorgd. De Stichting Juvans verzorgt het schoolmaatschappelijk werk op school (structureel elke dinsdagmiddag aanwezig).

Met de afdeling leerplicht van de gemeente worden nauwe contacten onderhouden om ervoor te zorgen dat er bij schoolverzuim tijdig kan worden ingegrepen.

Samen met de gemeente en de andere scholen uit Den Bosch participeert de school in het Veiligheidsoverleg. Daarnaast werkt de school samen met de andere categoriale gymnasia aan bijvoorbeeld het Honneurs Programma.

6. Zaken met behoorlijke maatschappelijke impact.

De school heeft als beleid dat de maximale schoolgrootte beperkt moet blijven tot 800 leerlingen. Hierbij spelen zaken als aantrekkelijkheid, controle, waarborgen van kwaliteit, en kleinschaligheid een belangrijke rol. Per augustus 2013 is er uitbreiding van huisvesting gerealiseerd met ondersteuning van de gemeente voor een omvang van rond de 750 leerlingen. Om de schoolgrootte onder controle te houden, hanteert de school een maximale instroom van 150 leerlingen. Bij grotere aanmelding wordt geloot en die situatie heeft zich de afgelopen vier jaar ook daadwerkelijk voorgedaan. Hoewel er veel begrip is bij alle partijen is de impact op de individuele leerling die wordt uitgeloot elk jaar fors.

7. Investerings en huisvesting

We huren vanaf mei 2013 drie externe lokalen met overblijfruimte en een fietsenstalling (kosten op jaarbasis € 95.000 met een bijdrage van de gemeente van € 80.000) omdat de school zelf te weinig ruimte biedt. De school groeit langzaam naar de maximale omvang van 800 leerlingen. Om de schoolgrootte onder controle te houden, wordt de instroom door middel van loting constant gehouden op 150 leerlingen. Er zijn naast de aanpassing van ons netwerk (wifi), de aanschaf van tablets voor het personeel en bouwkundige aanpassing van de nieuwe uitbreiding verder geen grote investeringen gedaan.

8. Klachten

Er zijn in 2013 geen formele klachten geweest die extern zijn afgehandeld. Wel is de interne klachtencommissie bijeen geweest i.v.m. bezwaren tegen de beoordeling van SE werk. De interne commissie heeft hierover bindende uitspraken gedaan.

A1.0 GRONDSLAGEN

ALGEMEEN

De jaarrekening is opgesteld met inachtneming van de bepalingen opgenomen in de Ministeriele Richtlijn jaarverslaglegging onderwijs. Hierbij wordt aansluiting gezocht bij de bepalingen van Boek 2 titel 9 van het Burgerlijk Wetboek en de Richtlijnen van jaarverslaglegging waaronder Richtlijn 660 Onderwijsinstellingen.

De waardering van activa en passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats tegen de nominale waarde, wat in ons geval gelijk is aan de historische kosten. Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Winsten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden. De in de jaarrekening opgenomen bedragen staan in hele euro's vermeld.

VERGELIJKENDE CIJFERS

Ter vergelijking zijn de realisatiecijfers opgenomen van het voorgaande jaar, alsmede de cijfers van de meest recente, vastgestelde versie van de begroting van het verantwoordingsjaar.

GRONDSLAGEN VOOR DE WAARDERING VAN ACTIVA EN PASSIVA

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd op aanschafwaarde verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en de direct toewijsbare investeringssubsidies, conform de stelselwijziging. De afschrijvingen worden gebaseerd op de geschatte economische levensduur en worden berekend op basis van een vast percentage van de aanschafwaarde. Er wordt afgeschreven vanaf het moment van ingebruikneming. De gehanteerde activeringsgrens is € 500.

Het economisch eigendom van de gebouwen is in handen van de gemeente en het juridisch eigendom berust bij het schoolbestuur. Uitzonderingen voor een deel van het gebouwencomplex zijn Stedelijk Gymnasium Haarlem, Gymnasium Felisenum en Stedelijk Gymnasium 's-Hertogenbosch. Zij zijn voor dat deel ook economisch eigenaar.

Kosten van periodiek groot onderhoud worden geactiveerd onder de materiële vaste activa op het moment dat deze zich voordoen.

Financiële vaste activa

De financiële vaste activa bestaat geheel uit deposito's en worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Vorderingen en overlopende activa

De vorderingen worden opgenomen tegen de nominale waarde, onder aftrek van een voorziening voor het risico van oninbaarheid.

Liquide middelen

De liquide middelen staan ter vrije beschikking van het bestuur en worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Algemene reserve

De algemene reserve betreft een buffer ter waarborging van de continuïteit van het bevoegd gezag en wordt opgebouwd uit resultaatbestemming van overschotten welke ontstaan uit het verschil tussen de toegekende baten en werkelijk gemaakte lasten. In geval van een tekort wordt dit resultaat ten laste van de algemene reserve gebracht. Reserves zijn grotendeels uit publieke middelen opgebouwd. In de toelichting op de balans wordt de splitsing van publieke en private reserves weergegeven.

Bestemmingsreserves

Bestemmingsreserves zijn gevormd met als doel deze in de toekomst aan te wenden voor een specifiek doel. Deze reserves zijn gevormd op basis van een besluit van het bevoegd gezag.

Voorzieningen

De voorziening spaarverlof is opgebouwd om de kosten van vervangers te betalen wanneer personeelsleden het gespaarde verlof opnemen. De voorziening is berekend op basis van de werkelijk gespaarde uren tegen de genormeerde bedragen uit de CAO VO. De voorziening ambtsjubilea is gevormd ter dekking van de kosten van de jubileumgratificaties die op grond van de CAO dienen te worden betaald. Hierbij wordt rekening gehouden met een blijfkanspercentage en een uitkering bij 25 en 40-jarig jubileum conform de CAO. Deze voorziening is gewaardeerd tegen de contante waarde; de discontovoet bedraagt 4%.

Kortlopende schulden en overlopende passiva

De kortlopende schulden hebben een verwachte looptijd van maximaal één jaar en zijn opgenomen tegen de nominale waarde,

Investeringsubsidies

Subsidies in verband met de aanschaf van materiële vaste activa worden gepassiveerd onder de overlopende activa. Deze subsidies worden tijdsevenredig over de geschatte economische levensduur van deze activa ten gunste van de winst- en verliesrekening gebracht.

GRONDSLAGEN VOOR DE RESULTAATBEPALING

Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de baten en de hiermee verbonden lasten. Beide worden toegerekend aan de daarop betrekking hebbende verslagperiode. De desinvesteringen voorzover deze betrekking hebben op reeds geheel afgeschreven activa, die nog dienstbaar zijn aan de instelling, zijn niet opgenomen in het kasstroomoverzicht.

Rijksbijdragen OCW

Onder de Rijksbijdragen OCW worden de vergoedingen voor exploitatie opgenomen. De rijksbijdragen worden toegerekend aan het verslagjaar.

Afschrijvingen

De afschrijvingen zijn gerelateerd aan de aanschafwaarde van de materiële vaste activa. Afschrijvingen vinden plaats volgens de lineaire methode op basis van de geschatte levensduur. Direct na ingebruikneming wordt gestart met afschrijvingen.

De gehanteerde afschrijvingspercentages zijn:

- gebouwen, grote aanpassing/verbouwing	2,5- 5 %	(20-40 jaar)
- gebouwen, kleine aanpassing/verbouwing	10-20 %	(5-10 jaar)
- meubilair en inventaris	5 %	(20 jaar)
- stoffering en apparatuur	10 %	(10 jaar)
- computerapparatuur	20-33 %	(3 - 5 jaar)

Pensioenverplichtingen

Er is sprake van en toegezegde pensioenregeling. Hierbij is een pensioen toegezegd aan personeel op pensioengerechtigde leeftijd, afhankelijk van leeftijd, salaris en dienstjaren. Deze toegezegde pensioenregeling is verwerkt als zou sprake zijn van een toegezegde bijdrage regeling. Voor de pensioenregeling worden op verplichte basis premies betaald aan het pensioenfonds. Behalve de premiebetaling zijn er geen verdere verplichtingen uit hoofde van deze regeling. Er is geen verplichting in geval van een tekort bij het pensioenfonds tot het voldoen van aanvullende bijdragen anders dan toekomstige premies. De premies worden verantwoord als personeelskosten als deze verschuldigd zijn. Vooruitbetaalde premies worden opgenomen als overlopende activa indien deze leiden tot een terugstorting of tot een vermindering van toekomstige betalingen.

Grondslagen voor de opstelling van het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht wordt opgesteld volgens de indirecte methode.
De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit liquide middelen.
Zowel ontvangen als betaalde rente zijn opgenomen als operationele activiteiten.

A.1.1 Balans na resultaatbestemming per 31 december 2013

	2013		2012	
	€	€	€	€
Vaste activa				
1.1 Immateriële vaste activa				
1.2 Materiële vaste activa	8.644.660		9.141.084	
1.3 Financiële vaste activa	<u>2.700.000</u>		<u>2.700.000</u>	
		11.344.660		11.841.084
Vlottende activa				
1.4 Voorraden				
1.5 Vorderingen	937.163		1.299.134	
1.7 Liquide middelen	<u>6.480.876</u>		<u>4.694.448</u>	
		7.418.039		5.993.582
		<u>18.762.699</u>		<u>17.834.666</u>
2.1 Eigen vermogen		12.180.203		10.322.744
2.2 Voorzieningen		618.610		682.892
2.3 Langlopende schulden			-	
2.4 Kortlopende schulden		5.963.887		6.829.031
		<u>18.762.699</u>		<u>17.834.666</u>

A1.2 Staat van baten en lasten over 2013

	2013		Begroot 2013		2012	
	€	€	€	€	€	€
Baten						
3.1 Rijksbijdragen	31.251.231		29.812.100		29.530.807	
3.2 Overige overheidsbijdragen	341.309		162.500		240.895	
3.4 Baten werk i.o.v derden	30.027		33.000		30.223	
3.5 Overige baten	3.433.276		2.458.200		2.981.825	
Totaal baten		35.055.843		32.465.800		32.783.749
Lasten						
4.1 Personeelslasten	25.932.927		25.877.900		26.036.330	
4.2 Afschrijvingen	1.192.643		1.209.800		1.218.926	
4.3 Huisvestingslasten	1.673.342		1.583.100		1.479.584	
4.4 Overige lasten	4.510.927		4.221.400		4.553.110	
Totaal lasten		33.309.840		32.892.200		33.287.950
Saldo baten en lasten		1.746.003		-426.400		-504.201
5 Financiële baten en lasten		111.454		70.000		166.824
Resultaat		1.857.458		-356.400		-337.377
Nettoresultaat		<u>1.857.458</u>		<u>-356.400</u>		<u>-337.377</u>

* **Opmerking bij Begroting 2013**

In de begroting van 2013 is de verwachte toename van de ZiZo-reserve ad € 171800 niet opgenomen.

De premiebijdrage vanuit de scholen was ingeschat voor € 506800, terwijl de veronderstelde uitkeringen € 335000 bedroegen.

Uiteindelijk is € 99257 gerealiseerd conform tabblad D3

A.1.3 Kasstroomoverzicht over 2013

	2013	2012
	€	€
Kasstroom uit operationele activiteiten		
Saldo baten en lasten	1.746.003	-504.201
Aanpassingen voor		
- afschrijvingen	1.146.797	1.172.032
- mutaties voorzieningen	<u>-64.282</u>	<u>120.549</u>
	1.082.515	1.292.581
Veranderingen in vlottende middelen		
- voorraden		
- vorderingen	361.971	-646.584
- schulden	<u>-865.144</u>	<u>-1.158.047</u>
	-503.173	-1.804.632
Kasstroom uit bedrijfsoperaties	<u>2.325.346</u>	<u>-1.016.252</u>
Ontvangen interest	111.454	166.824
Betaalde interest		
Buitengewoon resultaat	<u>111.454</u>	<u>166.824</u>
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten	<u>2.436.800</u>	<u>-849.428</u>
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
Investerings materiële vaste activa	-662.701	-1.073.778
Desinvesteringen materiële vaste activa	12.328	
Investerings immateriële vaste activa		
Desinvesteringen immateriële vaste activa		
Investerings in samenwerkingsverbanden		
Mutaties leningen		
Overige investeringen in financiële vaste activa	<u>-650.373</u>	<u>-1.073.778</u>
Totale kasstroom uit investeringsactiviteiten	<u>-650.373</u>	<u>-1.073.778</u>
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		
Nieuw opgenomen leningen		-585
Aflossing langlopende schulden	<u></u>	<u>-585</u>
Totale kasstroom uit financieringsactiviteiten	<u></u>	<u>-585</u>
Mutaties liquide middelen	<u>1.786.427</u>	<u>-1.923.791</u>

* de desinvesteringen betreffen geheel afgeschreven activa en zijn niet opgenomen in het kasstroomoverzicht.

A.1.4 Toelichting behorende tot de balans

	Aanschafprijs	Cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen	Boekwaarde 1 januari 2013	Investerings	Des investerings	Afschrijvingen	Boekwaarde 31 december 2013
	€	€	€	€	€	€	€
1.1 Immateriële vaste activa							
1.2 Materiële vaste activa							
1.2.1 Gebouwen en terreinen	10.185.281	3.155.593	7.029.688	207.658	170.115	556.068	6.667.314
1.2.2 Inventaris en apparatuur	7.806.264	4.753.527	3.052.737	455.043	2.114.702	636.576	2.872.840
1.3.1 Investeringsubsidies	-1.098.403	-157.061	-941.342			-45.847	-895.494
	<u>16.893.143</u>	<u>7.752.059</u>	<u>9.141.084</u>	<u>662.701</u>	<u>2.284.817</u>	<u>1.146.797</u>	<u>8.644.660</u>

N.B. De desinvesteringen betreft geheel afgeschreven activa, die niet meer dienstbaar zijn van Stedelijk Gymnasium Haarlem, Den Bosch, Gymnasium Felisenum en Barlaeus Gymnasium

OZB waarde gebouwen en terreinen

OZB-waarde gebouwen en terreinen				Bedrag	Peildatum
Stedelijk Gymnasium	Prinsenhof 3	2011 TR	Haarlem	1.765.000	01-01-2013
	Jacobijnestraat 20/24	2011 TH	Haarlem	3.726.000	01-01-2013
	Jacobijnestraat 28a	2011 TH	Haarlem	901.000	01-01-2013
Gymnasium Felisenum	Van Hogendorpstraat 2	1981 EE	Velsen-Zuid	3.817.000	01-01-2013
Barlaeusgymnasium	Weteringschans 29-31	1017 RV	Amsterdam	2.620.000	01-01-2013
Vossiusgymnasium	Messchaertstraat 1	1077 WS	Amsterdam	3.582.500	01-01-2013
	Herman Heijermansweg 12	1077 WL	Amsterdam	611.000	01-01-2013
Gymnasium Bernrode	Abdijstraat 36	5473 AG	Heeswijk-Dinther	10.150.000	01-01-2013
Stedelijk Gymnasium	Mercatorplein 2	5223 LL	's-Hertogenbosch	6.461.000	01-01-2013
	Onderwijsboulevard 140	5223 DH	's-Hertogenbosch	730.000	01-01-2013

	Boekwaarde 1 januari 2013	Investerings	Des- investerings	Boekwaarde 31 december 2013
	€	€	€	€
1.3 Financiële vaste activa				
1.3.6 Effecten				
1.3.7 Overige vorderingen	2.700.000	300.000	300.000	2.700.000
	<u>2.700.000</u>	<u>300.000</u>	<u>300.000</u>	<u>2.700.000</u>

De overige vorderingen betreffen deposito's met een looptijd van langer dan 1 jaar (schatkistbankieren)

	2013		2012	
	€	€	€	€
1.5 Vorderingen				
1.5.1 Debiteuren		325.728		430.654
1.5.2 OCW				
1.5.5 Ouderbijdragen				255.805
1.5.6 Overige overheden		71.129		234.580
Personeel				
Overige	10.632		7.739	
1.5.7 Overige vorderingen		10.632		7.739
Vooruitbetaalde kosten	474.655		295.781	
Verstrekte voorschotten	8.214		7.877	
Overige	61.341		83.780	
1.5.8 Overlopende activa		544.211		387.438
1.5.9 Af: voorziening wegens oninbaarheid		14.537		17.082
		<u>937.163</u>		<u>1.299.134</u>

Het verloop van de voorziening wegens oninbaarheid is:

	2013	2012
Stand per 1 januari	17.082	11.100
Onttrekking	-2.806	-6.430
Dotatie/Vrijval	261	12.412
1.5.9 Stand per 31 december	<u>14.537</u>	<u>17.082</u>

1.7 Liquide middelen

1.7.1 Kas	11.651	14.031
1.7.2 Bank	669.225	1.380.416
1.7.3 Deposito's	5.800.000	3.300.000
	<u>6.480.876</u>	<u>4.694.448</u>

De deposito's in liquide middelen hebben een looptijd korter dan 1 jaar (schatkistbankieren)

2.1 Eigen vermogen

	Stand per januari 2013	1 Resultaat	Overige mutaties	Stand per december 2013	31
	€	€	€	€	€
2.1.1 Algemene reserve					
Algemene reserve		6.288.382	1.783.541	503.239	8.575.163
2.1.2 Bestemmingsreserve (publiek)					
Sociaal plan (ter dekking krimp/reorganisaties)	455.000			455.000	
Nieuwbouw (ter dekking bouw nieuw gymnasium - deze bestemmingsreserve is vervallen)					
ZiZo (ter dekking van vervanging personeel)	44.979	99.257		144.236	
Hercules (ter ondersteuning nieuwe gymnasia)	1.003.239		-503.239	500.000	
Verzekeringsfonds (ter dekking eigen risico)	33.437			33.437	
		1.536.655			1.132.673
2.1.3 Bestemmingsreserve (privaat)					
Eigen middelen		2.497.706	-25.340		2.472.367
		10.322.744	1.857.458		12.180.203

2.2 Voorzieningen

	Stand per 1 januari 2013	Dotatie	Onttrek- kingen	Vrijval	Rente mutatie (bij contante waarde)	Stand per 31 december 2013	Kortlopend deel < 1 jaar	Langlopend deel > 1 jaar
	€	€	€	€		€	€	€
2.2.1 Personeelsvoorzieningen	682.892		-38.190	-26.092		618.610		618.610
2.2.3 Overige voorzieningen								
	<u>682.892</u>		<u>-38.190</u>	<u>-26.092</u>		<u>618.610</u>		<u>618.610</u>

2.3 Langlopende schulden

	Stand per januari 2013	1 Aangeane leningen 2013	Aflossingen 2013	Stand per 31 december 2013	Looptijd > 1 jaar	Looptijd > 5 jaar	Rentevoet
	€	€	€	€	€	€	
2.3.5 Overige langlopende schulden	-		-	-			

2.4 Kortlopende schulden

	2013 €	2012 €	
2.4.3 Crediteuren		278.633	248.514
2.4.4 Ministerie van OCW			
Loonheffing	1.114.885	1.181.941	
Premies sociale verzekeringen	2.671	4.434	
2.4.7 Belastingen en premies sociale verzekeringen		1.117.556	1.186.375
2.4.8 Schulden terzake van pensioenen		380.126	386.093
Overige	2.279.262	2.642.616	
2.4.9 Overige kortlopende schulden		2.279.262	2.642.616
Vooruitontvangen subsidies OCW geormerkt	67.947	43.937	
Vooruitontvangen subsidies OCW niet georm-	585.385	818.788	
Vooruitontvangen investeringsubsidies			
Vakantiegeld	774.842	842.463	
Overige	480.136	660.245	
2.4.10 Overlopende passiva		1.908.310	2.365.433
	<u>5.963.887</u>	<u>6.829.031</u>	

3.1 Rijksbijdragen OCW

	2013		Begroting 2013		2012	
	€	€	€	€	€	€
3.1.1 Rijksbijdrage sector vo		28.236.106		26.988.700		26.644.969
Geoordeelde subsidies OCW						
Niet-geoordeelde subsidies OCW	3.015.125		2.823.400		2.885.838	
Toerekening investeringssubsidies OCW						
3.1.2 Overige subsidies OCW		3.015.125		2.823.400		2.885.838
		<u>31.251.231</u>		<u>29.812.100</u>		<u>29.530.807</u>
3.2 Overige overheidsbijdragen						
3.2.1 Gemeentelijke bijdragen	341.309		162.500		240.895	
3.4 Opbrengst werk voor derden						
3.4.3 Overige	30.027		33.000		30.223	
3.5 Overige baten						
3.5.1 Verhuur	86.423		94.500		89.193	
3.5.2 Detachering personeel	187.357		139.800		255.578	
3.5.4 Sponsoring	500					
3.5.5 Ouderbijdragen	2.127.804		1.709.300		2.109.322	
3.5.6 Overige	1.031.193		514.600		527.732	
	<u>3.433.276</u>		<u>2.458.200</u>		<u>2.981.825</u>	

	2013		Begroting 2013		2012	
	€	€	€	€	€	€
4.1 Personeelslasten						
Brutolonen en salarissen	20.226.638				20.122.937	
Sociale lasten	2.353.916				2.299.906	
Pensioenpremies	3.138.897				2.987.133	
4.1.1 Lonen en salarissen		25.719.451		24.547.800		25.409.976
Dotatie personele voorzieningen	-54.283				120.547	
Personeel niet in loondienst	124.891		112.700		103.102	
Overige	348.370		1.223.400		627.868	
4.1.2 Overige personele lasten		418.979		1.336.100		851.516
4.1.3 Af: uitkeringen		-205.502		-8.000		-225.162
		<u>25.932.927</u>		<u>25.877.900</u>		<u>26.036.330</u>
Het aantal werknemers bedroeg in 2013 481 (in 2012 493)						
4.2 Afschrijvingen						
4.2.1 Immateriële vaste activa	556.067		558.200		542.743	
4.2.2 Materiële vaste activa	636.576		651.600		676.184	
	<u>1.192.643</u>		<u>1.209.800</u>		<u>1.218.927</u>	
4.3 Huisvestingslasten						
4.3.1 Huur	249.945		202.500		193.301	
4.3.3 Onderhoud	366.621		302.400		280.115	
4.3.4 Energie en water	385.433		423.500		358.820	
4.3.5 Schoonmaakkosten	562.565		542.900		535.861	
4.3.6 Heffingen	110.961		104.300		104.052	
4.3.7 Overige	7.816		7.500		7.635	
	<u>1.673.342</u>		<u>1.583.100</u>		<u>1.479.584</u>	
4.4 Overige materiële lasten						
4.4.1 Administratie en beheerslasten	977.561		823.700		828.344	
4.4.2 Inventaris, apparatuur en leermiddelen	581.993		467.100		647.441	
4.4.3 Dotaties overige voorzieningen						
4.4.4 Overige	2.951.373		2.930.600		3.077.324	
	<u>4.510.927</u>		<u>4.221.400</u>		<u>4.553.110</u>	
<i>Uitsplitsing</i>						
4.4.1.1 Honorarium controle Jaarscheding	31.950				29.950	
4.4.1.2 Honorarium andere controle opdrachten	2.750				2.850	
4.4.1.3 Honorarium fiscale adviezen						
4.4.1.4 Honorarium andere niet-controlé opdrachten						
Accountantskosten excl.BTW	<u>34.700</u>				<u>32.800</u>	
5 Financiële baten en lasten						
5.1 Baten	111.454		75.000		166.824	
5.5 Lasten			70.000			
	<u>111.454</u>		<u>70.000</u>		<u>166.824</u>	

A1.5 Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen

Vordering op de Minister van OCW

Conform Regeling "Onvoorziene gevallen bij invoering vereenvoudiging bekostiging voortgezet onderwijs."

De vordering bedraagt ultimo boekjaar 7,5% van € 23.791.520 = € 1.784.364

Contractuele verplichtingen

Zie opgenomen Excel bijlage

Pensioentoezeggingen

De pensioenrechten worden jaarlijks geïndexeerd, indien en voor zover de dekkingsgraad van het pensioenfonds (het vermogen van het pensioenfonds gedeeld door haar financiële verplichtingen) dit toelaat. Naar de stand van ultimo december 2012 is de dekkingsgraad van het pensioenfonds 105,9% (bron: websitewww.abp.nl). In 2014 dient het pensioenfonds een dekkingsgraad van ten minste 105% te hebben. Het pensioenfonds verwacht hieraan te kunnen voldoen en voorziet geen noodzaak voor de aangesloten onderwijsinstellingen om extra stortingen te verrichten of om bijzondere premieverhogingen door te voeren (bron: website www.abp.nl). Onderwijsstichting Zelfstandige Gymnasia heeft geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen in geval van een tekort bij het pensioenfonds, anders dan het effect van hogere toekomstige premies. Onderwijsstichting Zelfstandige Gymnasia heeft daarom alleen de verschuldigde premies tot en met het einde van het boekjaar in de jaarrekening verantwoord.

Contractenregister

School	Type contract	looptijd	totale verplichting	verplichting		
				verplichting <1jaar	tussen 1 en 5 jaar	verplichting langer dan 5 jaar
Bestuur	Electriciteit	1/1/12-31/12/14	nvt			
Bestuur	Gas	1/1/12-1/1/15	nvt			
Bestuur	Huur en dienstverlening	1/11/13-1/11/18	220.000	44.000	176.000	nvt
VG	Schoonmaak	1/4/10-1/4/14	83.467	62.600	20.867	nvt
VG	Kopieer	1/6/11-1/6/17	190.000	31.600	158.000	63.176
GB	Schoonmaak	1/1/12-open	nvt	33.912	169.560	nvt
GB	Kopieer	1/1/12-1/1/18	146.440	20.920	83.680	41.840
SGHE	Schoonmaak	1/1/06-open	nvt	40.500	202.500	nvt
SGHE	Kopieer	84 maanden	185.640	26.520	106.080	53.040
SGHA	Schoonmaak	t/m dec 2013	nvt	56.295	281.475	nvt
SGHA	Schoonmaak	t/m dec 2013	nvt	42.817	214.085	nvt
BG	Schoonmaak	t/m dec 2013	nvt	71.980	359.900	nvt

Model WNT voor Jaarrekening 2013

WNT: Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector

4.1 Vermelding bezoldiging topfunctionarissen en gewezen topfunctionarissen

Vermelding alle bestuurders met dienstbetrekking

Functie of functies	Voorzittersclausule van toepassing (J/N)	Naam	Ingangsdatum dienstverband	Einddatum dienstverband	Omvang dienstverband in FTE	Beloning	Belastbare vaste en variabele onkostenvergoeding	Voorzieningen beloning betaalbaar op termijn	Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband
Bestuurder	N	P.L.J.M. Schings	01-12-2011	31-05-2013	0,5	23.984	0	3.690	0
Bestuurder *	N	W.J.M. Harmsen	01-06-2013	-	1,0	87.466	0	15.129	0
Bestuurder *	N	M.F. Elkerbout	01-06-2013	-	1,0	90.314	202	15.763	0
Bestuurder *	N	Z. Kwint	01-06-2013	-	1,0	69.724	0	11.285	0
Bestuurder *	N	K. Kits	01-06-2013	-	1,0	91.493	0	15.763	0
Bestuurder *	N	A. de Kleijn	01-06-2013	-	1,0	87.571	0	15.764	0
Bestuurder *	N	J. van Mellekom	01-06-2013	-	1,0	90.495	0	15.764	0

* Deze bestuurders voerden hun tijdelijke bestuurlijke activiteiten onbezoldigd uit, als aanvulling op het rectoraat van hun school

Vermelding alle interim-bestuurders

n.v.l.

Vermelding alle toezichthouders

Functie of functies	Voorzitter of lid (J/N)	Naam	Ingangsdatum dienstverband	Einddatum dienstverband	Beloning	Belastbare vaste en variabele onkostenvergoeding	Voorzieningen beloning betaalbaar op termijn	Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband
J. Divis	J		-	-	3.750			
J.L.W. van Zijl	N		-	-	0			
Y.J. Tolman	N		-	-	3.328			
H. van den Hende	N		-	-	2.750			
F.J. Leeflang	N		-	-	0			

* Bij Van Zijl is per abus in 2012 de bezoldiging ad € 2750 dubbel uitbetaald. Daarom geen loonkosten in 2013

** Leeflang heeft in 2013 geen factuur ingestuurd; de uitbetaling zal eerst in 2014 geschieden (afpraak € 2750)

4.2 Vermelding gegevens van eenieder van wie de bezoldiging de WNT-norm te boven gaat

Functie of functies	Ingangsdatum dienstverband	Einddatum dienstverband	Omvang dienstverband in FTE	Beloning	Belastbare vaste en variabele onkostenvergoeding	Voorzieningen beloning betaalbaar op termijn	Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband	Motivatie overschrijding van de norm
-								

Onderwijsstichting Zelfstandige Gymnasia

Ondertekening van de Jaarrekening

Vaststellen van de Jaarrekening

Bestuurder a.i.:

M.F. Elkerbout:

Plaats en datum: Haarlem, 5 juni 2014

Goedkeuren van de jaarrekening

Raad van Toezicht

J. Divis

J.L.W. van Zijl

H. van den Hende

F.J. Leeftang

Plaats en datum: Haarlem, 16 juni 2014

Aan Onderwijsstichting Zelfstandige Gymnasia
te Haarlem

Meander 261
Postbus 9221
6800 KB ARNHEM
telefoon (026) 354 28 00
e-mail Audit@Flynth.nl

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Verklaring betreffende de jaarrekening

Wij hebben de jaarrekening 2013 van Onderwijsstichting Zelfstandige Gymnasia te Haarlem gecontroleerd. Deze jaarrekening bestaat uit de balans per 31 december 2013 en de staat van baten en lasten over 2013 met de toelichting, waarin zijn opgenomen een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

Verantwoordelijkheid van het bestuur

Het bestuur van de stichting is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening die het vermogen en resultaat getrouw dient weer te geven, in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en de Beleidsregels toepassing Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT), alsmede voor het opstellen van het jaarverslag, in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs. Het bestuur is tevens verantwoordelijk voor de financiële rechtmatigheid van de in de jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties. Dit houdt in dat deze bedragen in overeenstemming dienen te zijn met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen. Het bestuur is voorts verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als het noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de jaarrekening op basis van onze controle, als bedoeld in artikel 18, lid 3 van het Bekostigingsbesluit W.V.O. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden, het onderwijscontroleprotocol OCW/EZ 2013 en de Beleidsregels toepassing WNT, exclusief het Controleprotocol WNT. Dit vereist dat wij voldoen aan voor ons geldende ethische voorschriften en dat wij onze controle zodanig plannen en uitvoeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. De geselecteerde werkzaamheden zijn afhankelijk van de door de accountant toegepaste oordeelsvorming, met inbegrip van het inschatten van de risico's dat de jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten. Bij het maken van deze risico-inschattingen neemt de accountant de interne beheersing in aanmerking die relevant is voor het opmaken van de jaarrekening en voor het getrouwe beeld daarvan alsmede in het kader van de financiële rechtmatigheid voor de naleving van die relevante wet- en regelgeving, gericht op het opzetten van controlewerkzaamheden die passend zijn in de omstandigheden. Deze risico-inschattingen hebben echter niet tot doel een oordeel tot uitdrukking te brengen over de effectiviteit van de interne beheersing van de stichting.

Een controle omvat tevens het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en van de redelijkheid van de door het bestuur van de stichting gemaakte schattingen, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is om een onderbouwing voor ons oordeel te bieden.

Oordeel betreffende de jaarrekening

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Onderwijsstichting Zelfstandige Gymnasia per 31 december 2013 en van het resultaat over 2013 in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en de Beleidsregels toepassing WNT.

Voorts zijn wij van oordeel dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties over 2013 in alle van materieel belang zijnde aspecten voldoen aan de eisen van financiële rechtmatigheid. Dit houdt in dat de bedragen in overeenstemming zijn met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals vermeld in paragraaf 2.3.1. Referentiekader van het onderwijscontroleprotocol OCW/EZ 2013.

Verklaring betreffende overige bij of krachtens de wet gestelde eisen

Ingevolge artikel 2:393, lid 5 onder e en f van het BW vermelden wij dat ons geen tekortkomingen zijn gebleken naar aanleiding van het onderzoek of het jaarverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, overeenkomstig Titel 9 Boek 2 van het BW is opgesteld, en of de in artikel 2:392, lid 1 onder b tot en met h van het BW vereiste gegevens zijn toegevoegd. Tevens vermelden wij dat het jaarverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, verenigbaar is met de jaarrekening zoals vereist in artikel 2:391, lid 4 van het BW. Tenslotte vermelden wij dat het jaarverslag voldoet aan de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals vermeld in paragraaf 2.2.5 Jaarverslag van het onderwijscontroleprotocol OCW/EZ 2013.

Arnhem, 5 juni 2014

Flynth Audit B.V.

drs. A.F.J. van der Velden RA

Bijlage 2

Aan Onderwijsstichting Zelfstandige Gymnasia
te Haarlem

Meander 261
Postbus 9221
6800 KB ARNHEM
telefoon (026) 354 28 00
e-mail Audit@Flynth.nl

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Verklaring betreffende de jaarrekening

Wij hebben de in dit verslag onder het hoofdstuk "jaarrekening" opgenomen jaarrekening 2013 van Onderwijsstichting Zelfstandige Gymnasia te Haarlem gecontroleerd. Deze jaarrekening bestaat uit de balans per 31 december 2013 en de staat van baten en lasten over 2013 met de toelichting, waarin zijn opgenomen een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

Verantwoordelijkheid van het bestuur

Het bestuur van de stichting is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening die het vermogen en resultaat getrouw dient weer te geven, in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en de Beleidsregels toepassing Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT), alsmede voor het opstellen van het jaarverslag, in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs. Het bestuur is tevens verantwoordelijk voor de financiële rechtmatigheid van de in de jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties. Dit houdt in dat deze bedragen in overeenstemming dienen te zijn met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen. Het bestuur is voorts verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als het noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de jaarrekening op basis van onze controle, als bedoeld in artikel 18, lid 3 van het Bekostigingsbesluit W.V.O. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden, het onderwijscontroleprotocol OCW/EZ 2013 en de Beleidsregels toepassing WNT, exclusief het Controleprotocol WNT. Dit vereist dat wij voldoen aan voor ons geldende ethische voorschriften en dat wij onze controle zodanig plannen en uitvoeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. De geselecteerde werkzaamheden zijn afhankelijk van de door de accountant toegepaste oordeelsvorming, met inbegrip van het inschatten van de risico's dat de jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten. Bij het maken van deze risico-inschattingen neemt de accountant de interne beheersing in aanmerking die relevant is voor het opmaken van de jaarrekening en voor het getrouwe beeld daarvan alsmede in het kader van de financiële rechtmatigheid voor de naleving van die relevante wet- en regelgeving, gericht op het opzetten van controlewerkzaamheden die passend zijn in de omstandigheden. Deze risico-inschattingen hebben echter niet tot doel een oordeel tot uitdrukking te brengen over de effectiviteit van de interne beheersing van de stichting.

Een controle omvat tevens het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en van de redelijkheid van de door het bestuur van de stichting gemaakte schattingen, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is om een onderbouwing voor ons oordeel te bieden.

Oordeel betreffende de jaarrekening

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Onderwijsstichting Zelfstandige Gymnasia per 31 december 2013 en van het resultaat over 2013 in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en de Beleidsregels toepassing WNT.

Voorts zijn wij van oordeel dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties over 2013 in alle van materieel belang zijnde aspecten voldoen aan de eisen van financiële rechtmatigheid. Dit houdt in dat de bedragen in overeenstemming zijn met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals vermeld in paragraaf 2.3.1. Referentiekader van het onderwijscontroleprotocol OCW/EZ 2013.

Verklaring betreffende overige bij of krachtens de wet gestelde eisen

Ingevolge artikel 2:393, lid 5 onder e en f van het BW vermelden wij dat ons geen tekortkomingen zijn gebleken naar aanleiding van het onderzoek of het jaarverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, overeenkomstig Titel 9 Boek 2 van het BW is opgesteld, en of de in artikel 2:392, lid 1 onder b tot en met h van het BW vereiste gegevens zijn toegevoegd. Tevens vermelden wij dat het jaarverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, verenigbaar is met de jaarrekening zoals vereist in artikel 2:391, lid 4 van het BW. Tenslotte vermelden wij dat het jaarverslag voldoet aan de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals vermeld in paragraaf 2.2.5 Jaarverslag van het onderwijscontroleprotocol OCW/EZ 2013.

Arnhem, 5 juni 2014

Flynth Audit B.V.

Was getekend

drs. A.F.J. van der Velden RA

A.1.1 Balans na resultaatbestemming per 31 december 2013

	2013		2012	
	€	€	€	€
Vaste activa				
1.1 Immateriële vaste activa				
1.2 Materiële vaste activa	8.644.660		9.141.084	
1.3 Financiële vaste activa	<u>2.700.000</u>		<u>2.700.000</u>	
		11.344.660		11.841.084
Viottende activa				
1.4 Voorraden				
1.5 Vorderingen	937.163		1.299.134	
1.7 Liquide middelen	<u>6.480.876</u>		<u>4.694.448</u>	
		7.418.039		5.993.582
		<u>18.762.699</u>		<u>17.834.666</u>
2.1 Eigen vermogen		12.180.203		10.322.744
2.2 Voorzieningen		618.610		682.892
2.3 Langlopende schulden			-	
2.4 Kortlopende schulden		5.963.887		6.829.031
		<u>18.762.699</u>		<u>17.834.666</u>

JR 1

Flynth Audit B.V.
Gewaarmerkt als staat waarop onze
verklaring d.d.

05 JUN 2014

betrekking heeft.

Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden:

A1.2 Staat van baten en lasten over 2013

	2013		Begroot 2013		2012	
	€	€	€	€	€	€
Baten						
3.1 Rijksbijdragen	31.251.231		29.812.100		29.530.807	
3.2 Overige overheidsbijdragen	341.309		162.500		240.895	
3.4 Baten werk i.o.v derden	30.027		33.000		30.223	
3.5 Overige baten	3.433.276		2.458.200		2.981.825	
Totaal baten		35.055.843		32.465.800		32.783.749
Lasten						
4.1 Personeelslasten	25.932.927		25.877.900		26.036.330	
4.2 Afschrijvingen	1.192.643		1.209.800		1.218.926	
4.3 Huisvestingslasten	1.673.342		1.583.100		1.479.584	
4.4 Overige lasten	4.510.927		4.221.400		4.553.110	
Totaal lasten		33.309.840		32.892.200		33.287.950
Saldo baten en lasten		1.746.003		-426.400		-504.201
5 Financiële baten en lasten		111.454		70.000		166.824
Resultaat		1.857.458		-356.400		-337.377
Nettoresultaat		<u>1.857.458</u>		<u>-356.400</u>		<u>-337.377</u>

* Opmerking bij Begroting 2013

In de begroting van 2013 is de verwachte toename van de ZIZO-reserve ad € 171800 niet opgenomen.

De premiebijdrage vanuit de scholen was ingeschat voor € 506800, terwijl de veronderstelde uitkeringen € 335000 bedroegen.

Uiteindelijk is € 99257 gerealiseerd conform tabblad D3

JR 2

Flynth Audit B.V.
Gewaarmerkt als Staat waarop onze
verklaring d.d.

05 JUN 2014

betrekking heeft.

Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden:

A.1.3 Kasstroomoverzicht over 2013

	2013	2012
	€	€
Kasstroom uit operationele activiteiten		
Saldo baten en lasten	1.746.003	-504.201
Aanpassingen voor		
- afschrijvingen	1.146.797	1.172.032
- mutaties voorzieningen	<u>-64.282</u>	<u>120.549</u>
	1.082.515	1.292.581
Veranderingen in vlottende middelen		
- voorraden		
- vorderingen	361.971	-646.584
- schulden	<u>-865.144</u>	<u>-1.158.047</u>
	-503.173	-1.804.632
Kasstroom uit bedrijfsoperaties	<u>2.325.346</u>	<u>-1.016.252</u>
Ontvangen interest	111.454	166.824
Betaalde interest		
Buitengewoon resultaat	<u>111.454</u>	<u>166.824</u>
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten	<u>2.436.800</u>	<u>-849.428</u>
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
Investerings materiële vaste activa	-662.701	-1.073.778
Desinvesteringen materiële vaste activa	12.328	
Investerings immateriële vaste activa		
Desinvesteringen immateriële vaste activa		
Investerings in samenwerkingsverbanden		
Mutaties leningen		
Overige investeringen in financiële vaste activa	<u>-650.373</u>	<u>-1.073.778</u>
Totale kasstroom uit investeringsactiviteiten	<u>-650.373</u>	<u>-1.073.778</u>
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		
Nieuw opgenomen leningen		-585
Aflossing langlopende schulden		<u>-585</u>
Totale kasstroom uit financieringsactiviteiten		<u>-585</u>
Mutaties liquide middelen	<u>1.786.427</u>	<u>-1.923.791</u>

* de desinvesteringen betreffen geheel afgeschreven activa en zijn niet opgenomen in het kasstroomoverzicht.

B1. BALANS PER 31 DECEMBER 2012
per school

	Stedelijk Gymnasium Haarlem		Gymnasium Felisenum		Barlaeusgymnasium	
	31.12.2013	31.12.2012	31.12.2013	31.12.2012	31.12.2013	31.12.2012
	€	€	€	€	€	€
1. Activa						
Vaste activa						
1.1 Immateriële vaste activa						
1.2 Materiële vaste activa	3.320.291	3.536.959	1.765.510	1.747.691	473.483	578.742
1.3 Financiële vaste activa						
Totaal vaste activa	<u>3.320.291</u>	<u>3.536.959</u>	<u>1.765.510</u>	<u>1.747.691</u>	<u>473.483</u>	<u>578.742</u>
Vlottende activa						
1.5 Vorderingen	217.716	145.093	52.503	261.734	127.625	179.380
1.7 Liquide middelen	266.519	-231.693	927.371	524.153	1.140.077	946.779
Totaal vlottende activa	<u>484.235</u>	<u>-86.600</u>	<u>979.874</u>	<u>785.887</u>	<u>1.267.702</u>	<u>1.126.159</u>
Totaal activa	<u>3.804.526</u>	<u>3.450.359</u>	<u>2.745.384</u>	<u>2.533.579</u>	<u>1.741.185</u>	<u>1.704.901</u>
2. PASSIVA						
2.1 Eigen vermogen	3.064.204	2.105.059	2.063.364	1.794.008	844.240	589.644
2.3 Voorzieningen	180.260	205.968	80.281	79.179	119.025	119.279
2.4 Langlopende schulden						
2.5 Kortlopende schulden	560.062	1.139.332	601.739	660.392	777.920	995.978
Totaal passiva	<u>3.804.526</u>	<u>3.450.359</u>	<u>2.745.384</u>	<u>2.533.579</u>	<u>1.741.185</u>	<u>1.704.901</u>

B1. BALANS PER 31 DECEMBER 2012
per school

	Vossiusgymnasium		4e Gymnasium		Gymnasium Bernrode	
	31.12.2013	31.12.2012	31.12.2013	31.12.2012	31.12.2013	31.12.2012
	€	€	€	€	€	€
1. Activa						
Vaste activa						
1.1 Immateriële vaste activa						
1.2 Materiële vaste activa	1.446.921	1.574.236			585.249	599.834
1.3 Financiële vaste activa						
Totaal vaste activa	<u>1.446.921</u>	<u>1.574.236</u>			<u>585.249</u>	<u>599.834</u>
Vlottende activa						
1.5 Vorderingen	238.287	391.656	13.416	33.583	81.096	80.265
1.7 Liquide middelen	320.800	-124.839	603.102	768.488	516.229	598.965
Totaal vlottende activa	<u>559.087</u>	<u>266.817</u>	<u>616.518</u>	<u>802.071</u>	<u>597.325</u>	<u>679.230</u>
Totaal activa	<u>2.006.008</u>	<u>1.841.052</u>	<u>616.518</u>	<u>802.071</u>	<u>1.182.574</u>	<u>1.279.064</u>
2. PASSIVA						
2.1 Eigen vermogen	1.686.680	1.133.374			730.562	723.248
2.3 Voorzieningen	62.438	88.484			73.807	85.487
2.4 Langlopende schulden						
2.5 Kortlopende schulden	256.890	619.195	616.518	802.071	378.205	470.329
Totaal passiva	<u>2.006.008</u>	<u>1.841.052</u>	<u>616.518</u>	<u>802.071</u>	<u>1.182.574</u>	<u>1.279.064</u>

B1. BALANS PER 31 DECEMBER 2012
per school

	Stedelijk Gymnasium s-Hertogenbosch		Bestuursbureau		OSZG	
	31.12.2013	31.12.2012	31.12.2013	31.12.2012	31.12.2013	31.12.2012
	€	€	€	€	€	€
1. Activa						
Vaste activa						
1.1 Immateriële vaste activa						
1.2 Materiële vaste activa	1.046.728	1.093.756	6.478	9.866	8.644.660	9.141.084
1.3 Financiële vaste activa			2.700.000	2.700.000	2.700.000	2.700.000
Totaal vaste activa	<u>1.046.728</u>	<u>1.093.756</u>	<u>2.706.478</u>	<u>2.709.866</u>	<u>11.344.660</u>	<u>11.841.084</u>
Viottende activa						
1.5 Vorderingen	87.665	63.687	118.855	143.737	937.163	1.299.134
1.7 Liquide middelen	2.558.227	2.034.217	148.552	178.377	6.480.876	4.694.448
Totaal viottende activa	<u>2.645.892</u>	<u>2.097.904</u>	<u>267.407</u>	<u>322.114</u>	<u>7.418.039</u>	<u>5.993.582</u>
Totaal activa	<u>3.692.619</u>	<u>3.191.660</u>	<u>2.973.885</u>	<u>3.031.980</u>	<u>18.762.699</u>	<u>17.834.666</u>
2. PASSIVA						
2.1 Eigen vermogen	3.146.917	2.561.617	644.236	1.415.793	12.180.203	10.322.743
2.3 Voorzieningen	97.498	97.710	5.300	6.784	618.610	682.892
2.4 Langlopende schulden						
2.5 Kortlopende schulden	448.204	532.333	2.324.349	1.609.402	5.963.887	6.829.034
Totaal passiva	<u>3.692.619</u>	<u>3.191.660</u>	<u>2.973.885</u>	<u>3.031.980</u>	<u>18.762.699</u>	<u>17.834.669</u>

B2 Staat van baten en lasten over 2013 per school

		Stedelijk Gymnasium			Gymnasium Felisenum			Barlaeusgymnasium		
		Werkelijk 2013	Haarlem Begroot 2013	Werkelijk 2012	Werkelijk 2013	Velsen-Zuid Begroot 2013	Werkelijk 2012	Werkelijk 2013	Amsterdam Begroot 2013	Werkelijk 2012
		€	€	€	€	€	€	€	€	€
Baten										
3.1	Rijksbijdragen	5.761.565	5.527.300	5.448.305	4.831.335	4.441.000	4.267.914	5.874.583	5.399.600	5.511.864
3.2	Overige overheidsubsidies	74.294	21.000	23.488	61.690	15.500	25.283	19.672	19.000	47.916
3.4	Baten werk i.o.v. derden				30.027	33.000	30.223			
3.5	Overige baten	1.266.011	715.700	934.397	345.744	300.800	284.635	503.640	440.200	454.340
Totaal baten		7.101.870	6.264.000	6.406.190	5.068.796	4.790.300	4.608.054	6.197.895	5.858.800	6.013.921
Lasten										
4.1	Personeelslasten	4.729.429	4.773.700	4.738.229	4.036.569	4.002.500	4.021.857	4.756.960	4.687.200	4.926.827
4.2	Afschrijvingen	358.814	358.500	352.043	138.366	125.400	125.213	165.681	177.900	201.387
4.3	Huisvestingslasten	347.814	257.900	280.532	180.870	230.700	181.686	312.244	289.000	283.943
4.4	Overige lasten	868.712	875.700	929.396	609.188	573.200	571.428	905.234	761.800	894.505
Totaal lasten		6.302.369	6.263.800	6.300.203	4.964.993	4.931.800	4.900.164	6.140.119	5.915.900	6.306.662
Saldo baten en lasten		799.501	200	105.987	123.803	-141.500	-292.110	57.776	-57.100	-292.741
5 Financiële baten en lasten		5.135	-5.000	1.823	16.081	25.000	39.824	23.464	15.000	31.564
Resultaat		804.636	-4.800	107.811	139.884	-116.500	-252.286	81.240	-42.100	-261.177
Netto resultaat		804.636	-4.800	107.811	139.884	-116.500	-252.286	81.240	-42.100	-261.177

B2 Staat van baten en lasten over 2013 per school

		Vosslusgymnasium				4e Gymnasium				Gymnasium Bernrode			
		Amsterdam		Amsterdam		Amsterdam		Amsterdam		Amsterdam		Amsterdam	
		Werkelijk	Begroet	Werkelijk	Begroet	Werkelijk	Begroet	Werkelijk	Begroet	Werkelijk	Begroet	Werkelijk	Begroet
		2013	2013	2012	2013	2013	2013	2012	2013	2013	2013	2012	2012
		€	€	€	€	€	€	€	€	€	€	€	€
Baten													
3.1	Rijksbijdragen	5.690.272	5.407.200	5.161.361						4.282.816	4.079.700	4.007.198	
3.2	Overige overheidsbijdragen	48.516	39.000	34.203						9.231	23.000	42.045	
3.4	Baten werkloze v.d. darden												
3.5	Overige baten	497.847	387.500	480.302	22.905			-4.567		409.658	260.300	325.722	
Totaal baten		<u>6.236.635</u>	<u>5.833.700</u>	<u>5.685.867</u>	<u>22.905</u>			<u>-4.567</u>	<u>4.701.705</u>	<u>4.363.000</u>	<u>4.374.964</u>		
Lasten													
4.1	Personele lasten	4.440.199	4.504.900	4.474.422	22.500			3.901.857		3.658.800		3.651.835	
4.2	Afschrijvingen	273.949	278.000	270.305	-0			110.808		106.200		110.374	
4.3	Huisvestingslasten	295.030	278.800	287.146	6.299			220.892		180.700		199.468	
4.4	Overige lasten	850.955	795.800	842.542	6.299			588.554		497.600		683.508	
Totaal lasten		<u>5.860.133</u>	<u>5.857.500</u>	<u>5.874.415</u>	<u>28.799</u>			<u>6.352</u>	<u>4.822.110</u>	<u>4.443.100</u>	<u>4.845.184</u>		
Saldo baten en lasten		<u>376.502</u>	<u>-23.600</u>	<u>-188.549</u>	<u>-5.894</u>			<u>-12.919</u>	<u>-120.405</u>	<u>-80.100</u>	<u>-270.220</u>		
5.	Financiële baten en lasten	7.188	5.000	7.234	5.894			12.919	14.727	10.000	24.502		
Resultaat		<u>383.670</u>	<u>-18.600</u>	<u>-181.316</u>	<u>0</u>			<u>0</u>	<u>-105.678</u>	<u>-70.100</u>	<u>-245.718</u>		
Netto resultaat		<u>383.670</u>	<u>-18.600</u>	<u>-181.316</u>	<u>0</u>			<u>0</u>	<u>-105.678</u>	<u>-70.100</u>	<u>-245.718</u>		

B2 Staat van baten en lasten over 2013 per school

		Stedelijk Gymnasium 's-Hertogenbosch			Bestuursbureau			Totaal OSZG		
		Werkelijk 2013	Begroot 2013	Werkelijk 2012	Werkelijk 2013	Begroot 2013	Werkelijk 2012	Werkelijk 2013 €	Begroot 2013 €	Werkelijk 2012 €
Baten										
3.1	Rijkbijdragen	5 210 660	4 957 300	4 736 783			397 582	31 251 231	29 812 100	29 530 807
3.2	Overige overheidsbijdragen	127 906	45 000	67 960				341 309	162.500	240 895
3.4	Baten werk i.o.v. derden							30 027	33 000	30 223
3.5	Overige baten	348 205	353 700	295 939	39 266		201 056	3 433 276	2 458 200	2 981 825
Totaal baten		<u>5.686.771</u>	<u>5.356.000</u>	<u>5.100.683</u>	<u>39.266</u>		<u>598.638</u>	<u>35.055.843</u>	<u>32.465.800</u>	<u>32.783.750</u>
Lasten										
4.1	Personele lasten	4 122 171	4 251 000	4 090 847	-76 757		132 312	25 932 927	25 877 900	26 036 330
4.2	Afschrijvingen	143 838	165 800	155 674	3 387		3 930	1 192 643	1 209 800	1 218 927
4.3	Huisvestingslasten	281 238	348 000	182 629	55 453		84 200	1 673 342	1 583 100	1 479 584
4.4	Overige lasten	724 060	717 500	603 902	-42 075		19 476	4 510 929	4 221 400	4 553 111
Totaal lasten		<u>5.271.307</u>	<u>5.480.300</u>	<u>5.033.053</u>	<u>-59.991</u>		<u>219.918</u>	<u>33.309.840</u>	<u>32.882.200</u>	<u>33.287.950</u>
Saldo baten en lasten		<u>415.463</u>	<u>-124.300</u>	<u>67.630</u>	<u>99.257</u>		<u>378.720</u>	<u>1.746.003</u>	<u>-426.400</u>	<u>-504.200</u>
5. Financiële baten en lasten		38.985	20.000	48 957	0		0	111 454	70 000	166.824
Resultaat		<u>454.448</u>	<u>-104.300</u>	<u>116.587</u>	<u>99.257</u>		<u>378.720</u>	<u>1.857.458</u>	<u>-356.400</u>	<u>-337.377</u>
Netto resultaat		<u>454.448</u>	<u>-104.300</u>	<u>116.587</u>	<u>99.257</u>		<u>378.720</u>	<u>1.857.458</u>	<u>-356.400</u>	<u>-337.377</u>

B3 Toelichting op de balans per 31 december 2012 per school

	Verkrijgings- prijs (vervaar- digingsprijs) t/m 2012	Waardever- minderingen en afschrij- vingen t/m 2012	Boekwaarde 31-12-2012	Investe- ringen 2013	Overige mutaties en desin- vesteringen 2013	Afschrij- vingen	Afschrijvinge- desinves- teringen	Verkrijgings- prijs (vervaar- digingsprijs) t/m 2013	Waardever- minderingen en afschrijvingen t/m 2013	Boekwaarde 31-12-2013	Gehanleerd afschrijvings percentage
	€	€	€	€	€	€				€	%
1.1. Immateriële vaste activa											
Stedelijk Gymnasium											10 - 33
Gymnasium Felisenum											10 - 33
Barlaeusgymnasium											10 - 33
Vossiusgymnasium											10 - 33
4e Gymnasium											10 - 33
Gymnasium Bernrode											10 - 33
Stedelijk Gymnasium											10 - 33
OSZG bestuursbureau											10 - 33
1.2. Materiële vaste activa											
1.2.1 Gebouwen en terreinen											
Stedelijk Gymnasium H	4.709.106	1.405.529	3.303.577	41.597	22.309	205.976	14.649	4.728.394	1.596.856	3.131.538	2,5 - 20
Gymnasium Felisenum	1.908.349	352.112	1.556.236	69.945		83.127		1.978.294	435.239	1.543.055	2,5 - 20
Barlaeusgymnasium	245.682	89.600	156.082	22.664		23.213		268.346	112.813	155.533	2,5 - 20
Vossiusgymnasium	2.078.085	937.055	1.141.030	38.514	147.806	173.770	141.502	1.968.793	969.323	999.470	2,5 - 20
4e Gymnasium											2,5 - 20
Gymnasium Bernrode	514.615	236.913	277.702	8.642		47.998		523.257	284.911	238.346	2,5 - 20
Stedelijk Gymnasium D.B.	729.444	134.385	595.060	26.296		21.984		755.740	156.368	599.372	2,5 - 20
OSZG bestuursbureau											2,5 - 20
	10.185.281	3.155.593	7.029.688	207.658	170.115	556.068	156.151	10.222.824	3.555.511	6.667.314	
1.2.2 Inventaris en apparatuur											
Stedelijk Gymnasium H	1.547.010	610.039	936.970	79.477	86.476	150.639	81.761	1.540.011	678.917	861.094	5 - 33
Gymnasium Felisenum	1.498.776	1.136.768	362.008	75.839	943.076	55.239	943.076	631.539	248.931	382.608	5 - 33
Barlaeusgymnasium	1.046.437	623.777	422.660	37.759	75.737	142.469	75.737	1.008.469	690.509	317.960	5 - 33
Vossiusgymnasium	1.462.442	1.029.237	433.205	108.074	666.595	100.179	672.946	903.921	456.470	447.451	5 - 33
4e Gymnasium											5 - 33
Gymnasium Bernrode	1.111.157	721.825	389.331	83.381	209.526	62.809	209.526	985.012	575.108	409.903	5 - 33
Stedelijk Gymnasium D.B.	1.110.940	612.243	498.696	70.513	121.951	121.854	121.951	1.059.502	612.146	447.355	5 - 33
OSZG bestuursbureau	29.503	19.638	9.866		11.341	3.387	11.341	18.162	11.684	6.478	5 - 33
	7.806.264	4.753.527	3.052.737	455.043	2.114.702	636.576	2.116.338	6.146.605	3.273.766	2.872.840	
1.3. Investeringsubsidies											
1.3.1 Gebouwen en terreinen											
Stedelijk Gymnasium H	806.403	102.815	703.588			31.247		806.403	134.062	672.341	2,5 - 20
Gymnasium Felisenum	208.000	37.447	170.553			10.400		208.000	47.847	160.153	2,5 - 20
Gymnasium Bernrode	84.000	16.800	67.200			4.200		84.000	21.000	63.000	2,5 - 20
	1.098.403	157.061	941.342			45.847		1.098.403	202.909	895.494	

**B3 Toelichting op de balans per 31 december 2013
per school**

	Stedelijk Gymnasium Haarlem		Gymnasium Felisenum		Barlaeus Gymnasium	
	31.12.2013	31.12.2012	31.12.2013	31.12.2012	31.12.2013	31.12.2012
1.3. Financiële vaste activa						
1.3.5 Langlopende deposito's						
1.3.6 Overige effecten						
Totaal effecten						
1.5. Vorderingen						
1.5.1 Debiteuren	66.266	81.011			56.381	129.772
1.5.2 OCW						
1.5.5 Ouderbijdragen						
1.5.6 Overige overheden				234.580		
Personeel						
Overige	3.910	314			67	200
1.5.7 Overige vorderingen	3.910	314			67	200
Vooruitbetaalde kosten	147.540	63.768	52.503	27.154	73.870	52.720
Verstrekte voorschotten						
Overige						
1.5.8 Overlopende activa	147.540	63.768	52.503	27.154	73.870	52.720
1.5.9 Af: voorziening wegens oninbaarheid					2.693	3.312
Totaal vorderingen	217.716	145.093	52.503	261.734	127.625	179.380
1.7 Liquide middelen						
1.7.1 Kas	684	585	2.044	826	1.833	10.443
1.7.2 Bank	265.835	-232.278	925.327	523.328	1.138.244	936.336
1.7.3 Deposito's						
Totaal liquide middelen	266.519	-231.693	927.371	524.153	1.140.077	946.779

**B3 Toelichting op de balans per 31 december 2013
per school**

		Stedelijk Gymnasium Haarlem		Gymnasium Felisenum		Barlaeus Gymnasium	
		31.12.2013	31.12.2012	31.12.2013	31.12.2012	31.12.2013	31.12.2012
2.1	Eigen vermogen						
2.1.1	Algemene reserve						
	Algemene reserve	1.967.301	964.742	1.521.709	1.253.726	388.202	126.052
2.1.2	Bestemmingsreserve (publiek)						
	Sociaal plan	85.000	85.000	70.000	70.000	90.000	90.000
	Nieuwbouw						
	ZiZo						
	Hercules						
	Verzekeringsfonds	33.437	33.437				
		118.437	118.437	70.000	70.000	90.000	90.000
2.1.3	Bestemmingsreserve (privaat)						
	Eigen middelen	978.466	1.021.880	471.655	470.281	366.038	373.592
	Totaal eigen vermogen	3.064.204	2.105.059	2.063.364	1.794.008	844.240	589.644
2.3.	Voorzieningen						
2.3.1	Personeelsvoorzieningen	180.260	205.968	80.281	79.179	119.025	119.279
2.3.3	Overige voorzieningen						
2.3.1	Nadere specificatie personeelsvoorzieningen						
	Jubilea/Spaarverlof	180.260	205.968	78.077	79.179	119.025	119.279
		180.260	205.968	78.077	79.179	119.025	119.279
	Totaal voorzieningen	180.260	205.968	80.281	79.179	119.025	119.279
2.4	Langlopende schulden						
2.4.5	Overige langlopende schulden						
	Totaal langlopende schulden						
2.5	Kortlopende schulden						
2.5.3	Crediteuren	73.948	53.812			40.000	63.806
2.5.4	Ministerie van OCW						
	Loonheffing						
	Premies sociale verzekeringen						
2.5.7	Belastingen en premies sociale verzekeringen						
2.5.8	Schulden terzake van pensioenen						
	Borg boeken/r/c ouderbijdrage/kuisjes	387.541	278.729			391.274	379.773
	Schuld aan derden		539.070	150.000	150.000	13.063	21.927
	Interne groeperingen	948	24.588	334.191	233.076	12.517	-22.580
	Overige		1.024				
2.5.9	Overige kortlopende schulden	388.489	843.411	484.191	383.076	416.854	379.121
	Vooruitontv. subsidies OCW geoormerkt		2.473	29.614	17.100	23.974	20.283
	Vooruitontv. subsidies OCW niet geoormerkt	64.745	86.330	42.699	56.932	270.966	370.511
	Vooruitontvangen investeringssubsidies						
	Vakantiegeld		151.375		134.471		149.368
	Overige	32.880	1.931	45.236	68.814	26.126	12.890
2.5.10	Overlopende passiva	97.625	242.108	117.548	277.316	321.066	553.052
	Totaal kortlopende schulden	560.062	1.139.332	601.739	660.392	777.920	995.978

B3 Toelichting op de balans per 31 december 2013
per school

		Vossius Gymnasium		4e Gymnasium		Gymnasium Bernrode	
		31.12.2013	31.12.2012	31.12.2013	31.12.2012	31.12.2013	31.12.2012
1.3.	Financiële vaste activa						
1.3.5	Langlopende deposito's						
1.3.6	Overige effecten						
	Totaal effecten						
1.5.	Vorderingen						
1.5.1	Debiteuren	95.773	93.593	13.416	20.056	13.532	24.220
1.5.2	OCW						
1.5.5	Ouderbijdragen		255.805				
1.5.6	Overige overheden	71.129					
	Personeel						
	Overige	1.987	840				
1.5.7	Overige vorderingen	1.987	840				
	Vooruitbetaalde kosten	75.396	47.416		13.527	67.564	58.850
	Verstrekte voorschotten						
	Overige						
1.5.8	Overlopende activa	75.396	47.416		13.527	67.564	58.850
1.5.9	Af: voorziening wegens oninbaarheid	5.998	5.998				2.806
	Totaal vorderingen	238.287	391.656	13.416	33.583	81.096	80.265
1.7	Liquide middelen						
1.7.1	Kas	5.015	1.559			274	262
1.7.2	Bank	315.785	-126.398	603.102	768.488	515.954	598.704
1.7.3	Deposito's						
	Totaal liquide middelen	320.800	-124.839	603.102	768.488	516.229	598.965

**B3 Toelichting op de balans per 31 december 2013
per school**

		Vossius Gymnasium		4e Gymnasium		Gymnasium Bernrode	
		31.12.2013	31.12.2012	31.12.2013	31.12.2012	31.12.2013	31.12.2012
2.1	<u>Eigen vermogen</u>						
2.1.1	Algemene reserve						
	Algemene reserve	1.133.408	575.753			644.562	663.248
2.1.2	Bestemmingsreserve (publiek)						
	Sociaal plan	80.000	80.000			60.000	60.000
	Nieuwbouw						
	ZiZo						
	Hercules						
	Verzekeringsfonds						
		80.000	80.000			60.000	60.000
2.1.3	Bestemmingsreserve (privaat)						
	Eigen middelen	473.272	477.621			26.000	
	Totaal eigen vermogen	<u>1.686.680</u>	<u>1.133.374</u>			<u>730.562</u>	<u>723.248</u>
2.3	<u>Voorzieningen</u>						
2.3.1	Personeelsvoorzieningen	62.438	88.484			73.807	85.487
2.3.3	Overige voorzieningen						
2.3.1	<i>Nadere specificatie personeelsvoorzieningen</i>						
	Jubilea/Spaarverlof	62.438	88.484			73.807	85.487
		62.438	88.484			73.807	85.487
	Totaal voorzieningen	<u>62.438</u>	<u>88.484</u>			<u>73.807</u>	<u>85.487</u>
2.4	<u>Langlopende schulden</u>						
2.4.5	Overige langlopende schulden						
	Totaal langlopende schulden						
2.5	<u>Kortlopende schulden</u>						
2.5.3	Crediteuren	46.011	26.569		401	45.966	58.212
2.5.4	Ministerie van OCW						
	Loonheffing						
	Premies sociale verzekeringen						
2.5.7	Belastingen en premies sociale verzekeringen						
2.5.8	Schulden terzake van pensioenen						
	Borg boeken/r/c ouderbijdrage/kluisjes	69.409	226.857	247.074	223.599	173.484	149.936
	Schuld aan derden		6.633				
	Interne groeperingen	1.664	12.888	110.208	83.089	20.722	22.257
	Overige						
2.5.9	Overige kortlopende schulden	71.072	246.378	357.282	306.689	194.206	172.192
	Vooruitontv. subsidies OCW geoormerkt					12.475	
	Vooruitontv. subsidies OCW niet geoormerkt	115.236	182.697			49.918	66.558
	Vooruitontvangen investeringssubsidies						
	Vakantiegeld		147.450				119.086
	Overige	24.571	16.101	259.236	494.981	75.641	54.281
2.5.10	Overlopende passiva	139.807	346.248	259.236	494.981	138.034	239.924
	Totaal kortlopende schulden	<u>256.890</u>	<u>619.195</u>	<u>616.518</u>	<u>802.071</u>	<u>378.205</u>	<u>470.329</u>

B3 Toelichting op de balans per 31 december 2013
per school

		Stedelijk Gymnasium 's-Hertogenbosch		Bestuursbureau		OSZG	
		31.12.2013	31.12.2012	31.12.2013	31.12.2012	31.12.2013	31.12.2012
1.3.	Financiële vaste activa						
1.3.5	Langlopende deposito's			2.700.000	2.700.000	2.700.000	2.700.000
1.3.6	Overige effecten						
	Totaal effecten			<u>2.700.000</u>	<u>2.700.000</u>	<u>2.700.000</u>	<u>2.700.000</u>
1.5.	Vorderingen						
1.5.1	Debiteuren	35.728	34.808	44.632	47.194	325.728	430.654
1.5.2	OCW						
1.5.5	Ouderbijdragen						255.805
1.5.6	Overige overheden					71.129	234.580
	Personeel						
	Overige		1.500	4.668	4.885	10.632	7.739
1.5.7	Overige vorderingen		1.500	4.668	4.885	10.632	7.739
	Vooruitbetaalde kosten	57.783	32.345			474.655	295.781
	Verstrekte voorschotten			8.214	7.877	8.214	7.877
	Overige			61.341	83.780	61.341	83.780
1.5.8	Overlopende activa	57.783	32.345	69.556	91.657	544.211	387.438
1.5.9	Af: voorziening wegens oninbaarheid	5.846	4.966			14.537	17.082
	Totaal vorderingen	<u>87.665</u>	<u>63.687</u>	<u>118.855</u>	<u>143.737</u>	<u>937.163</u>	<u>1.299.134</u>
1.7	Liquide middelen						
1.7.1	Kas	1.787	355	14	2	11.651	14.031
1.7.2	Bank	2.556.439	2.033.862	-5.651.462	-3.121.625	669.225	1.380.416
1.7.3	Deposito's			5.800.000	3.300.000	5.800.000	3.300.000
	Totaal liquide middelen	<u>2.558.227</u>	<u>2.034.217</u>	<u>148.552</u>	<u>178.377</u>	<u>6.480.876</u>	<u>4.694.448</u>

**B3 Toelichting op de balans per 31 december 2013
per school**

	Stedelijk Gymnasium 's-Hertogenbosch		Bestuursbureau		OSZG	
	31.12.2013	31.12.2012	31.12.2013	31.12.2012	31.12.2013	31.12.2012
2.1 Eigen vermogen						
2.1.1 Algemene reserve						
Algemene reserve	2.919.981	2.337.286		367.575	8.575.163	6.288.382
2.1.2 Bestemmingsreserve (publiek)						
Sociaal plan	70.000	70.000			455.000	455.000
Nieuwbouw						
ZiZo			144.236	44.979	144.236	44.979
Hercules			500.000	1.003.239	500.000	1.003.239
Verzekeringsfonds					33.437	33.437
	70.000	70.000	644.236	1.048.218	1.132.673	1.536.655
2.1.3 Bestemmingsreserve (privaat)						
Eigen middelen	156.937	154.331			2.472.367	2.497.706
Totaal eigen vermogen	3.146.917	2.561.617	644.236	1.415.793	12.180.203	10.322.743
2.3 Voorzieningen						
2.3.1 Personeelsvoorzieningen	97.498	97.710	5.300	6.784	618.610	682.892
2.3.3 Overige voorzieningen						
2.3.1 Nadere specificatie personeelsvoorzieningen						
Jubilea/Spaarverlof	97.498	97.710	5.300	6.784	616.406	682.892
	97.498	97.710	5.300	6.784	616.406	682.892
Totaal voorzieningen	97.498	97.710	5.300	6.784	618.610	682.892
2.4 Langlopende schulden						
2.4.5 Overige langlopende schulden						
Totaal langlopende schulden						
2.5 Kortlopende schulden						
2.5.3 Crediteuren	21.038	23.830	51.670	21.884	278.633	248.514
2.5.4 Ministerie van OCW						
Loonheffing			1.114.885	1.181.941	1.114.885	1.181.941
Premies sociale verzekeringen			2.671	4.434	2.671	4.434
2.5.7 Belastingen en premies sociale verzekeringen			1.117.556	1.186.375	1.117.556	1.186.375
2.5.8 Schulden terzake van pensioenen			380.126	386.093	380.126	386.093
Borg boeken/r/c ouderbijdrage/kuisjes	362.513	307.201			1.631.294	1.566.096
Schuld aan derden					163.063	717.630
Interne groeperingen	4.656	4.548			484.905	357.866
Overige						1.024
2.5.9 Overige kortlopende schulden	367.169	311.749			2.279.262	2.642.616
Vooruitontv. subsidies OCW geoormerkt	1.884	4.082			67.947	43.937
Vooruitontv. subsidies OCW niet geoormerkt	41.821	55.761			585.385	818.788
Vooruitontvangen investeringssubsidies						
Vakantiegeld		125.743	774.842	14.971	774.842	842.463
Overige	16.292	11.168	155	79	480.136	660.245
2.5.10 Overlopende passiva	59.997	196.754	774.997	15.050	1.908.310	2.365.433
Totaal kortlopende schulden	448.204	532.333	2.324.349	1.609.402	5.963.887	6.829.031

Model G voor Jaarrekening 2013

G1 Verantwoording van subsidies zonder verrekeningsclausule

Er zijn geen subsidies zonder verrekeningsclausule

Overzicht niet geoormerkte subsidies OCW (model G no)

G2 Verantwoording van subsidies met verrekeningsclausule
G2A Aflopend per ultimo kalenderjaar

School	Brin	Omschrijving	Jaar	Kenmerk	Bedrag van toewijzing	Ontvangen t/m 2013	Totale kosten t/m 2013
GF	20DG	Innovatie-impuls	2010	DL/FCA/97112	93.753	83.013	95.945

G2B Doorlopend tot in een volgend verslagjaar

GF	20DG	Zij-Instromers	2013		20.000	20.000	7.486
GB	20DW	Zij-Instromers	2013		20.000	20.000	7.525

B4 Toelichting op de staat van baten en lasten 2013 per school

	Stedelijk Gymnasium Haarlem 20QY			Gymnasium Felisenum 20DG		
	Werkelijk 2013 €	Begroot 2013 €	Werkelijk 2012 €	Werkelijk 2013 €	Begroot 2013 €	Werkelijk 2012 €
3.1. Rijksbijdragen OCW						
3.1.1 Rijksbijdrage sector vo	5.242.464	5.015.000	4.950.555	4.186.650	4.001.500	3.861.985
Geoommerkte subsidies OCW						
Niet-geoommerkte subsidies OCW	519.101	512.300	497.750	444.685	439.500	405.929
Toerekening investeringsubsidies OCW	519.101	512.300	497.750	444.685	439.500	405.929
3.1.2 Overige subsidies OCW						
	<u>5.761.565</u>	<u>5.527.300</u>	<u>5.448.305</u>	<u>4.631.335</u>	<u>4.441.000</u>	<u>4.267.914</u>
3.2. Overige overheidsbijdragen						
3.2.1 Gemeentelijke bijdragen	74.294	21.000	23.488	61.690	15.500	25.283
3.2.1 Nadere specificatie gemeentelijke bijdragen						
- Huurvergoeding gebouw						
- Terreinvergoeding						
- Renovatievergoeding						
- Nieuw-/verbouwvergoeding						
- Huurvergoeding sportacc.						
- OZB	22.211	21.000	20.673	16.205	15.500	15.293
- I/D-banen						
- Overige lokale/regionale bijdragen	32.716		2.815	35.403		10.000
- Lokale/regionale Zorgbijdragen	19.367			10.082		
	<u>74.294</u>	<u>21.000</u>	<u>23.488</u>	<u>61.690</u>	<u>15.500</u>	<u>25.283</u>
3.4. Opbrengst werk voor derden						
3.4.3 Overige				30.027	33.000	30.223
3.5. Overige baten						
3.5.1 Verhuur	46.150	54.500	30.431			
3.5.2 Detachering personeel	13.682	12.000	24.109	13.007		
3.5.4 Sponsoring						
3.5.5 Ouderbijdragen	382.393	381.000	631.177	286.063	273.400	258.554
3.5.6 Overige	823.787	268.200	248.681	46.674	27.400	26.081
	<u>1.266.011</u>	<u>715.700</u>	<u>934.397</u>	<u>345.744</u>	<u>300.800</u>	<u>284.635</u>
3.5.5 Nadere specificatie ouderbijdragen						
- Ouderbijdragen	72.565	71.000	70.190	66.557	64.600	70.672
- Boekenfonds	51.762	45.000	265.784	8.619	6.200	5.834
- Schoolreizen	258.066	265.000	295.203	210.887	202.600	182.049
	<u>382.393</u>	<u>381.000</u>	<u>631.177</u>	<u>286.063</u>	<u>273.400</u>	<u>258.554</u>
3.5.6 Nadere specificatie overige baten						
- Kantine	14.106	17.200	17.211			
- Overige	809.681	251.000	231.470	46.674	27.400	26.081
	<u>823.787</u>	<u>268.200</u>	<u>248.681</u>	<u>46.674</u>	<u>27.400</u>	<u>26.081</u>
4.1. Personele lasten						
Brutolonen en salarissen	3.636.780		3.696.282	3.120.862		3.180.909
Sociale lasten	420.349		410.509	365.836		354.896
Pensioenpremies	567.745		532.960	492.195		469.485
4.1.1 Lonen en salarissen	4.624.874	4.599.000	4.639.751	3.978.893	3.826.400	4.005.290
Dotatie personele voorzieningen	-25.708		26.375	1.102		1.159
Personeel niet in loondienst	23.973			5.540	4.500	
4.1.2 Overige personele lasten	164.848	174.700	139.233	148.128	175.600	144.210
	4.787.987	4.773.700	4.805.359	4.133.662	4.006.500	4.150.659
4.1.3 Af: uitkeringen	-58.558		-67.130	-97.093	-4.000	-128.802
	<u>4.729.429</u>	<u>4.773.700</u>	<u>4.738.229</u>	<u>4.036.569</u>	<u>4.002.500</u>	<u>4.021.857</u>
4.1.3 Nadere specificatie uitkeringen						
- Ontvangst uit ZZZ	-34.413		-49.906	-31.902		-71.364
- Overige uitkeringen	-24.145		-17.224	-65.192	-4.000	-57.438
	<u>-58.558</u>		<u>-67.130</u>	<u>-97.093</u>	<u>-4.000</u>	<u>-128.802</u>

B4 Toelichting op de staat van baten en lasten 2013 per school

	Stedelijk Gymnasium Haarlem			Gymnasium Felisenum		
	20QY		Werkelijk 2012	20DG		Werkelijk 2012
	Werkelijk 2013	Begroot 2013		Werkelijk 2013	Begroot 2013	
	€	€	€	€	€	€
4.2 Afschrijvingen						
4.2.2 Gebouwen	205.976	205.400	205.783	83.127	79.500	74.600
4.2.3 Inventaris en apparatuur	150.639	151.100	146.260	55.239	45.900	50.614
	<u>356.614</u>	<u>356.500</u>	<u>352.043</u>	<u>138.366</u>	<u>125.400</u>	<u>125.213</u>
4.3 Huisvestingslasten						
4.3.1 Huur	32.020	21.000	25.467	20.608	24.000	21.990
4.3.2 Dotatie onderhoudsvoorziening						
4.3.3 Onderhoud	61.903	24.900	28.182	24.852	32.200	32.469
4.3.4 Energie en water	86.223	64.000	70.292	18.745	67.000	34.507
4.3.5 Schoonmaakkosten	143.029	125.500	134.465	77.603	90.000	76.535
4.3.6 Heffingen	24.439	22.500	22.126	19.062	17.500	16.165
4.3.7 Overige						
	<u>347.614</u>	<u>257.900</u>	<u>280.532</u>	<u>160.870</u>	<u>230.700</u>	<u>181.666</u>
4.4 Overige materiële lasten						
4.4.1 Administratie en beheerslasten	149.188	123.000	134.017	94.915	87.700	83.899
4.4.2 Inventaris, apparatuur en leermiddelen	105.835	91.300	148.250	97.754	96.700	130.907
4.4.3 Dotaties overige voorzieningen						
4.4.4 Overige	613.690	661.400	647.131	416.519	388.800	356.622
	<u>868.712</u>	<u>875.700</u>	<u>929.398</u>	<u>609.188</u>	<u>573.200</u>	<u>571.428</u>
4.4.2 Nadere specificatie inventaris, apparatuur en leermiddelen						
- Inventaris en apparatuur	59.705	54.100	69.696	38.777	34.000	36.636
- Leermiddelen	46.130	37.200	78.554	58.977	62.700	94.271
	<u>105.835</u>	<u>91.300</u>	<u>148.250</u>	<u>97.754</u>	<u>96.700</u>	<u>130.907</u>
4.4.4 Nadere specificatie overige						
- Projecten	50.606	64.500	35.067	31.595	32.500	27.147
- Boekenfonds	133.094	156.500	159.398	110.883	100.000	90.048
- Kantine	30.686	32.000	31.978	11.672	12.000	12.657
- Schoolreizen/excursies	250.364	265.000	278.193	213.258	202.600	176.718
- Overige lasten	148.940	143.400	142.495	49.111	41.700	50.052
	<u>613.690</u>	<u>661.400</u>	<u>647.131</u>	<u>416.519</u>	<u>388.800</u>	<u>356.622</u>
5 Financiële baten en lasten						
5.1 Baten	5.135		1.823	16.081	25.000	39.824
5.5 Lasten		5.000				
	<u>5.135</u>	<u>-5.000</u>	<u>1.823</u>	<u>16.081</u>	<u>25.000</u>	<u>39.824</u>

B4 Toelichting op de staat van baten en lasten 2013 per school

	Barlaeus Gymnasium			Vossius Gymnasium		
	21AB		Werkelijk 2012	21AF		Werkelijk 2012
	Werkelijk 2013	Begroot 2013		Werkelijk 2013	Begroot 2013	
	€	€	€	€	€	€
3.1. Rijksbijdragen OCW						
3.1.1 Rijksbijdrage sector vo	5.085.662	4.859.600	4.943.519	5.133.851	4.905.800	4.603.259
Geoormerkte subsidies OCW						
Niet-geoormerkte subsidies OCW	588.922	540.000	568.145	556.420	501.400	558.103
Toerekening investeringssubsidies OCW						
3.1.2 Overige subsidies OCW	588.922	540.000	568.145	556.420	501.400	558.103
	5.674.583	5.399.600	5.511.664	5.690.272	5.407.200	5.161.361
3.2. Overige overheidsbijdragen						
3.2.1 Gemeentelijke bijdragen	19.672	19.000	47.916	48.516	39.000	34.203
3.2.1 Nadere specificatie gemeentelijke bijdragen						
- Huurvergoeding gebouw						
- Terreinvergoeding						-18.957
- Renovatievergoeding						
- Nieuw-/verbouwvergoeding						
- Huurvergoeding sportacc.	10.655	10.500	10.433	19.750	25.000	22.105
- OZB	9.017	8.500	8.803	12.693	14.000	12.135
- I/D-banen						
- Overige lokale/regionale bijdragen			17.589	16.073		8.492
- Lokale/regionale Zorgbijdragen			11.091			10.428
	19.672	19.000	47.916	48.516	39.000	34.203
3.4. Opbrengst werk voor derden						
3.4.3 Overige						
3.5. Overige baten						
3.5.1 Verhuur	13.230	25.000	24.934	25.843	12.500	33.829
3.5.2 Detachering personeel	53.571	51.000	49.208	14.312	10.000	43.981
3.5.4 Sponsoring	500					
3.5.5 Ouderbijdragen	347.278	303.200	258.755	407.441	301.000	331.593
3.5.6 Overige	89.061	61.000	121.444	50.252	64.000	80.900
	503.640	440.200	454.340	497.847	387.500	490.302
3.5.5 Nadere specificatie ouderbijdragen						
- Ouderbijdragen	67.836	60.000	54.903	61.082	46.000	52.566
- Boekenfonds	36.499	60.000	41.014	38.298	65.000	67.216
- Schoolreizen	242.944	183.200	162.839	308.060	190.000	211.811
	347.278	303.200	258.755	407.441	301.000	331.593
3.5.6 Nadere specificatie overige baten						
- Kantine	16.671	26.000	26.674			
- Overige	72.390	35.000	94.770	50.252	64.000	80.900
	89.061	61.000	121.444	50.252	64.000	80.900
4.1. Personele lasten						
Brutolonen en salarissen	3.612.859		3.660.466	3.454.633		3.486.848
Sociale lasten	428.275		431.421	413.297		399.466
Pensioenpremies	563.991		545.695	536.303		519.979
4.1.1 Lonen en salarissen	4.605.125	4.368.200	4.637.582	4.404.233	4.272.500	4.406.293
Dotatie personele voorzieningen	-254		24.388	-16.046		20.110
Personeel niet in loondienst	59.621	80.000	67.122	5.086	11.200	7.349
4.1.2 Overige personele lasten	153.731	239.000	248.649	204.596	221.200	197.032
	4.818.223	4.687.200	4.977.740	4.597.868	4.504.900	4.630.785
4.1.3 Af: uitkeringen	-61.264		-50.913	-157.670		-156.362
	4.756.960	4.687.200	4.926.827	4.440.199	4.504.900	4.474.422
4.1.3 Nadere specificatie uitkeringen						
- Ontvangst uit Zio	-40.315		-20.828	-137.392		-81.824
- Overige uitkeringen	-20.949		-30.085	-20.278		-74.539
	-61.264		-50.913	-157.670		-156.362

B4 Toelichting op de staat van baten en lasten 2013 per school

	Barlaeus Gymnasium			Vossius Gymnasium		
	21AB			21AF		
	Werkelijk 2013	Begroot 2013	Werkelijk 2012	Werkelijk 2013	Begroot 2013	Werkelijk 2012
	€	€	€	€	€	€
4.2 Afschrijvingen						
4.2.2 Gebouwen	23.212	26.400	22.680	173.770	170.000	171.495
4.2.3 Inventaris en apparatuur	142.469	151.500	178.707	100.179	108.000	98.811
	<u>165.681</u>	<u>177.900</u>	<u>201.387</u>	<u>273.949</u>	<u>278.000</u>	<u>270.305</u>
4.3 Huisvestingslasten						
4.3.1 Huur	18.424	20.000	18.079	27.216	25.000	27.398
4.3.2 Dotatie onderhoudsvoorziening						
4.3.3 Onderhoud	82.336	67.000	73.614	50.376	42.500	48.473
4.3.4 Energie en water	80.732	82.500	72.075	94.468	92.600	87.259
4.3.5 Schoonmaakkosten	118.436	107.200	107.488	108.086	102.700	108.533
4.3.6 Heffingen	12.317	12.300	12.687	14.885	16.000	15.482
4.3.7 Overige						
	<u>312.244</u>	<u>289.000</u>	<u>283.943</u>	<u>295.030</u>	<u>278.800</u>	<u>287.146</u>
4.4 Overige materiële lasten						
4.4.1 Administratie en beheerslasten	229.103	194.100	206.891	186.328	174.100	154.975
4.4.2 Inventaris, apparatuur en leermiddelen	118.004	73.900	113.419	82.582	77.400	100.149
4.4.3 Dotaties overige voorzieningen						
4.4.4 Overige	558.127	493.800	574.195	582.045	544.100	587.419
	<u>905.234</u>	<u>761.800</u>	<u>894.505</u>	<u>850.955</u>	<u>795.600</u>	<u>842.542</u>
4.4.2 Nadere specificatie inventaris, apparatuur en leermiddelen						
- Inventaris en apparatuur	7.603	4.000		37.186	39.500	33.849
- Leermiddelen	110.401	69.900	113.419	45.396	37.900	66.300
	<u>118.004</u>	<u>73.900</u>	<u>113.419</u>	<u>82.582</u>	<u>77.400</u>	<u>100.149</u>
4.4.4 Nadere specificatie overige						
- Projecten	50.564	69.000	46.210	46.815	45.500	44.054
- Boekenfonds	115.382	100.000	129.133	141.157	168.000	153.542
- Kantine	9.355	22.000	25.332	13.917	9.000	10.096
- Schoolreizen/excursies	243.617	183.200	191.946	295.919	190.000	213.784
- Overige lasten	139.210	119.600	181.574	84.237	131.600	165.943
	<u>558.127</u>	<u>493.800</u>	<u>574.195</u>	<u>582.045</u>	<u>544.100</u>	<u>587.419</u>
5 Financiële baten en lasten						
5.1 Baten	23.464	15.000	31.564	7.168	5.000	7.234
5.5 Lasten						
	<u>23.464</u>	<u>15.000</u>	<u>31.564</u>	<u>7.168</u>	<u>5.000</u>	<u>7.234</u>

B4 Toelichting op de staat van baten en lasten 2013 per school

	het 4e Gymnasium			Gymnasium Bernrode		
	30GC		Werkelijk 2012	02DW		Werkelijk 2012
	Werkelijk 2013	Begroot 2013		Werkelijk 2013	Begroot 2013	
	€	€	€	€	€	€
3.1. Rijksbijdragen OCW						
3.1.1 Rijksbijdrage sector vo			3.857.881	3.688.000		3.602.613
Geoordeelde subsidies OCW						
Niet-geoordeelde subsidies OCW			424.935	391.700		404.583
Toerekening investeringssubsidies OCW						
3.1.2 Overige subsidies OCW			424.935	391.700		404.583
			4.282.816	4.079.700		4.007.196
3.2. Overige overheidsbijdragen						
3.2.1 Gemeentelijke bijdragen			9.231	23.000		42.045
3.2.1 Nadere specificatie gemeentelijke bijdragen						
- Huurvergoeding gebouw						
- Terreinvergoeding						
- Renovatievergoeding						
- Nieuw-/verbouwvergoeding						
- Huurvergoeding sportloc.						
- OZB						
- I/D-banen			13.200	17.000		15.500
- Overige lokale/regionale bijdragen			-3.969	6.000		26.545
- Lokale/regionale Zorgbijdragen						
			9.231	23.000		42.045
3.4. Opbrengst werk voor derden						
3.4.3 Overige						
3.5. Overige baten						
3.5.1 Verhuur						
3.5.2 Detachering personeel			17.640	16.800		18.550
3.5.4 Sponsoring						
3.5.5 Ouderbijdragen	253.868		270.804	223.464	189.500	151.010
3.5.6 Overige	-230.963		-275.371	168.554	54.000	156.162
	22.905		-4.567	409.658	260.300	325.722
3.5.5 Nadere specificatie ouderbijdragen						
- Ouderbijdragen	34.769		29.918	59.386	53.000	48.851
- Boekenfonds	13.176		40.964	27.122	20.000	4.053
- Schoolreizen	205.923		199.922	136.957	116.500	98.106
	253.868		270.804	223.464	189.500	151.010
3.5.6 Nadere specificatie overige baten						
- Kantine			35.632	10.000		5.138
- Overige	-230.963		-275.371	132.923	44.000	151.025
	-230.963		-275.371	168.554	54.000	156.162
4.1. Personele lasten						
Brutolonen en salarissen			2.995.340			2.798.095
Sociale lasten			327.769			303.596
Pensioenpremies			460.746			408.120
4.1.1 Lonen en salarissen			3.783.855	3.484.000		3.509.811
Dotatie personele voorzieningen			-11.680			8.821
Personeel niet in loondienst			21.783	6.000		14.618
4.1.2 Overige personele lasten	22.500		176.702	170.600		157.820
	22.500		3.970.660	3.660.600		3.691.070
4.1.3 Af: uitkeringen			-68.803	-2.000		-39.235
	22.500		3.901.857	3.658.600		3.651.835
4.1.3 Nadere specificatie uitkeringen						
- Ontvangst uit Zio			-47.583			-24.891
- Overige uitkeringen			-21.220	-2.000		-14.344
			-68.803	-2.000		-39.235

B4 Toelichting op de staat van baten en lasten 2013 per school

	het 4e Gymnasium 30GC			Gymnasium Bernrode 02DW		
	Werkelijk 2013 €	Begroot 2013 €	Werkelijk 2012 €	Werkelijk 2013 €	Begroot 2013 €	Werkelijk 2012 €
4.2 Afschrijvingen						
4.2.2 Gebouwen				47.998	45.500	46.739
4.2.3 Inventaris en apparatuur		-0		62.809	60.700	63.635
		-0		<u>110.808</u>	<u>106.200</u>	<u>110.374</u>
4.3 Huisvestingslasten						
4.3.1 Huur				30.370	28.000	29.222
4.3.2 Dotatie onderhoudsvoorziening						
4.3.3 Onderhoud				90.966	54.500	74.518
4.3.4 Energie en water				52.491	55.700	51.852
4.3.5 Schoonmaakkosten				43.516	39.500	41.218
4.3.6 Heffingen				3.549	3.000	2.658
4.3.7 Overige						
				<u>220.892</u>	<u>180.700</u>	<u>199.468</u>
4.4 Overige materiële lasten						
4.4.1 Administratie en beheerslasten	1.666		1.590	114.437	106.200	103.076
4.4.2 Inventaris, apparatuur en leermiddelen				60.156	57.600	83.750
4.4.3 Dotaties overige voorzieningen						
4.4.4 Overige	4.632		6.762	413.961	333.800	496.680
	<u>6.299</u>		<u>8.352</u>	<u>588.554</u>	<u>497.600</u>	<u>683.506</u>
4.4.2 Nadere specificatie inventaris, apparatuur en leermiddelen						
- Inventaris en apparatuur				28.918	18.000	33.656
- Leermiddelen				31.238	39.600	49.094
				<u>60.156</u>	<u>57.600</u>	<u>83.750</u>
4.4.4 Nadere specificatie overige						
- Projecten			6	21.797	17.500	57.872
- Boekenfonds	4.632		6.756	111.177	80.000	130.598
- Kantine				42.163	8.000	19.598
- Schoolreizen/excursies				134.905	116.500	75.530
- Overige lasten				103.919	111.800	213.082
	<u>4.632</u>		<u>6.762</u>	<u>413.961</u>	<u>333.800</u>	<u>496.680</u>
5 Financiële baten en lasten						
5.1 Baten	5.894		12.919	14.727	10.000	24.502
5.5 Lasten						
	<u>5.894</u>		<u>12.919</u>	<u>14.727</u>	<u>10.000</u>	<u>24.502</u>

B4 Toelichting op de staat van baten en lasten 2013 per school

	Stedelijk Gymnasium Den Bosch			Bestuursbureau		
	Werkelijk 2013	20AJ Begroot 2013	Werkelijk 2012	Werkelijk 2013	13556 Begroot 2013	Werkelijk 2012
	€	€	€	€	€	€
3.1. Rijksbijdragen OCW						
3.1.1 Rijksbijdrage sector vo	4.729.598	4.518.800	4.285.455			397.582
Geoomerkte subsidies OCW						
Niet-geoomerkte subsidies OCW	481.062	438.500	451.328			
Toerekening investeringssubsidies OCW						
3.1.2 Overige subsidies OCW	481.062	438.500	451.328			
	<u>5.210.660</u>	<u>4.957.300</u>	<u>4.736.783</u>			<u>397.582</u>
3.2. Overige overheidsbijdragen						
3.2.1 Gemeentelijke bijdragen	127.906	45.000	67.960			
3.2.1 Nadere specificatie gemeentelijke bijdragen						
- Huurvergoeding gebouw	80.000					
- Terreinvergoeding						
- Renovatievergoeding						
- Nieuw-/verbouwvergoeding						
- Huurvergoeding sportacc.						
- OZB	32.613	30.000	31.430			
- I/D-banen			15.044			
- Overige lokale/regionale bijdragen	15.293	15.000	21.486			
- Lokale/regionale Zorgbijdragen	<u>127.906</u>	<u>45.000</u>	<u>67.960</u>			
3.4. Opbrengst werk voor derden						
3.4.3 Overige						
3.5. Overige baten						
3.5.1 Verhuur	1.200	2.500				
3.5.2 Detachering personeel	52.645	50.000	47.473	22.500		72.258
3.5.4 Sponsoring						
3.5.5 Ouderbijdragen	227.297	261.200	207.428			
3.5.6 Overige	67.063	40.000	41.038	16.766		128.798
	<u>348.205</u>	<u>353.700</u>	<u>295.939</u>	<u>39.266</u>		<u>201.056</u>
3.5.5 Nadere specificatie ouderbijdragen						
- Ouderbijdragen	65.089	68.100	53.954			
- Boekenfonds	-1.444	20.000	3.533			
- Schoolreizen	163.651	173.100	149.941			
	<u>227.297</u>	<u>261.200</u>	<u>207.428</u>			
3.5.6 Nadere specificatie overige baten						
- Kantine	34.681	40.000	35.029			
- Overige	32.382		6.009	16.766		128.798
	<u>67.063</u>	<u>40.000</u>	<u>41.038</u>	<u>16.766</u>		<u>128.798</u>
4.1. Personele lasten						
Brutolonen en salarissen	3.143.983		3.059.071	262.181		241.266
Sociale lasten	370.241		354.403	28.149		45.615
Pensioenpremies	482.522		457.298	35.395		53.596
4.1.1 Lonen en salarissen	<u>3.996.746</u>	<u>3.997.700</u>	<u>3.870.772</u>	<u>325.725</u>		<u>340.477</u>
Dotatie personele voorzieningen	-212		39.407	-1.484		286
Personeel niet in loondienst	8.889	11.000	10.564			3.449
4.1.2 Overige personele lasten	193.190	242.300	224.301	-715.324		-483.377
	<u>4.198.612</u>	<u>4.251.000</u>	<u>4.145.044</u>	<u>-391.083</u>		<u>-139.165</u>
4.1.3 Af: uitkeringen	-76.441		-54.197	314.326		271.477
	<u>4.122.171</u>	<u>4.251.000</u>	<u>4.090.847</u>	<u>-76.757</u>		<u>132.312</u>
4.1.3 Nadere specificatie uitkeringen						
- Ontvangst uit ZiZo	-36.431		-22.665	314.326		271.477
- Overige uitkeringen	-40.009		-31.532			
	<u>-76.441</u>		<u>-54.197</u>	<u>314.326</u>		<u>271.477</u>

B4 Toelichting op de staat van baten en lasten 2013 per school

	Stedelijk Gymnasium Den Bosch			Bestuursbureau		
	20AJ			13556		
	Werkelijk 2013	Begroot 2013	Werkelijk 2012	Werkelijk 2013	Begroot 2013	Werkelijk 2012
	€	€	€	€	€	€
4.2 Afschrijvingen						
4.2.2 Gebouwen	21.984	31.400	21.446			
4.2.3 Inventaris en apparatuur	121.854	134.400	134.228	3.387		3.930
	<u>143.838</u>	<u>165.800</u>	<u>155.674</u>	<u>3.387</u>		<u>3.930</u>
4.3 Huisvestingslasten						
4.3.1 Huur	65.854	84.500	6.945	55.453		64.200
4.3.2 Dotatie onderhoudsvoorziening						
4.3.3 Onderhoud	46.188	81.300	22.858			
4.3.4 Energie en water	52.775	61.700	42.835			
4.3.5 Schoonmaakkosten	71.896	78.000	67.422			
4.3.6 Heffingen	36.710	33.000	34.934			
4.3.7 Overige	7.816	7.500	7.635			
	<u>281.238</u>	<u>346.000</u>	<u>182.629</u>	<u>55.453</u>		<u>64.200</u>
4.4 Overige materiële lasten						
4.4.1 Administratie en beheerslasten	158.254	138.600	129.348	43.670		14.548
4.4.2 Inventaris, apparatuur en leermiddelen	116.776	70.200	67.418	886		3.549
4.4.3 Dotaties overige voorzieningen						
4.4.4 Overige	449.031	508.700	407.136	-86.631		1.378
	<u>724.060</u>	<u>717.500</u>	<u>603.902</u>	<u>-42.075</u>		<u>19.476</u>
4.4.2 Nadere specificatie inventaris, apparatuur en leermiddelen						
- Inventaris en apparatuur	90.650	37.200	33.672	886		3.549
- Leermiddelen	26.126	33.000	33.746			
	<u>116.776</u>	<u>70.200</u>	<u>67.418</u>	<u>886</u>		<u>3.549</u>
4.4.4 Nadere specificatie overige						
- Projecten	27.535	39.000	25.266	514		
- Boekenfonds	133.006	179.500	116.594			
- Kantine	27.414	30.000	26.381			
- Schoolreizen/excursies	165.752	173.100	157.947			
- Overige lasten	95.325	87.100	80.949	-87.146		1.378
	<u>449.031</u>	<u>508.700</u>	<u>407.136</u>	<u>-86.631</u>		<u>1.378</u>
5 Financiële baten en lasten						
5.1 Baten	38.985	20.000	48.957	0		0
5.5 Lasten						
	<u>38.985</u>	<u>20.000</u>	<u>48.957</u>	<u>0</u>		<u>0</u>

B4 Toelichting op de staat van baten en lasten 2013 per school

	OSZG		
	Werkelijk 2013	Begroet 2013	Werkelijk 2012
	€	€	€
3.1. Rijksbijdragen OCW			
3.1.1 Rijksbijdrage sector vo	28.236.106	26.988.700	26.644.969
Geoormerkte subsidies OCW			
Niet-geoormerkte subsidies OCW	3.015.125	2.823.400	2.885.838
Toerekening investeringssubsidies OCW			
3.1.2 Overige subsidies OCW	3.015.125	2.823.400	2.885.838
	31.251.231	29.812.100	29.530.807
3.2. Overige overheidsbijdragen			
3.2.1 Gemeentelijke bijdragen	341.309	162.500	240.895
3.2.1 Nadere specificatie gemeentelijke bijdragen			
- Huurvergoeding gebouw	80.000		
- Terrainvergoeding			
- Renovatievergoeding			-18.957
- Nieuw-/verbouwvergoeding			
- Huurvergoeding sportacc.	30.405	35.500	32.538
- OZB	92.739	89.000	88.324
- I/D-banen	13.200	17.000	30.544
- Overige lokale/regionale bijdragen	80.223	6.000	65.442
- Lokale/regionale Zorgbijdragen	44.742	15.000	43.005
	341.309	162.500	240.895
3.4. Opbrengst werk voor derden			
3.4.3 Overige	30.027	33.000	30.223
3.5. Overige baten			
3.5.1 Verhuur	86.423	94.500	89.193
3.5.2 Detachering personeel	187.357	139.800	255.578
3.5.4 Sponsoring	500		
3.5.5 Ouderbijdragen	2.127.804	1.709.300	2.109.322
3.5.6 Overige	1.031.193	514.600	527.732
	3.433.276	2.458.200	2.981.825
3.5.5 Nadere specificatie ouderbijdragen			
- Ouderbijdragen	427.283	362.700	381.054
- Boekenfonds	174.032	216.200	428.397
- Schoolreizen	1.526.489	1.130.400	1.299.871
	2.127.804	1.709.300	2.109.322
3.5.6 Nadere specificatie overige baten			
- Kantine	101.089	93.200	84.051
- Overige	930.104	421.400	443.681
	1.031.193	514.600	527.732
4.1. Personele lasten			
Brutolonen en salarissen	20.226.638		20.122.937
Sociale lasten	2.353.916		2.299.906
Pensioenpremies	3.138.897		2.987.133
4.1.1 Lonen en salarissen	25.719.451	24.547.800	25.409.976
Dotatie personele voorzieningen	-54.283		120.547
Personeel niet in loondienst	124.891	112.700	103.102
4.1.2 Overige personele lasten	348.370	1.223.400	627.868
	26.138.430	25.883.900	26.261.492
4.1.3 Af: uitkeringen	-205.502	-6.000	-225.162
	25.932.927	25.877.900	26.036.330
4.1.3 Nadere specificatie uitkeringen			
- Ontvangst uit ZIZo	-13.710		0
- Overige uitkeringen	-191.793	-6.000	-225.162
	-205.502	-6.000	-225.162

B4 Toelichting op de staat van baten en lasten 2013 per school

OSZG			
	Werkelijk 2013	Begroet 2013	Werkelijk 2012
	€	€	€
4.2 Afschrijvingen			
4.2.2 Gebouwen	556.067	558.200	542.743
4.2.3 Inventaris en apparatuur	636.576	651.600	676.184
	1.192.643	1.209.800	1.218.927
4.3 Huisvestingslasten			
4.3.1 Huur	249.945	202.500	193.301
4.3.2 Dotatie onderhoudsvoorziening			
4.3.3 Onderhoud	356.621	302.400	280.115
4.3.4 Energie en water	385.433	423.500	358.820
4.3.5 Schoonmaakkosten	562.565	542.900	535.661
4.3.6 Heffingen	110.961	104.300	104.052
4.3.7 Overige	7.816	7.500	7.635
	1.673.342	1.583.100	1.479.584
4.4 Overige materiële lasten			
4.4.1 Administratie en beheerslasten	977.561	823.700	828.344
4.4.2 Inventaris, apparatuur en leermiddelen	581.993	467.100	647.441
4.4.3 Dotaties overige voorzieningen			
4.4.4 Overige	2.951.373	2.930.600	3.077.324
	4.510.927	4.221.400	4.553.110
4.4.2 Nadere specificatie inventaris, apparatuur en le			
- Inventaris en apparatuur	263.725	186.800	211.058
- Leermiddelen	318.268	280.300	435.383
	581.993	467.100	646.441
4.4.4 Nadere specificatie overige			
- Projecten	229.426	268.000	235.622
- Boekenfonds	749.330	784.000	786.069
- Kantine	135.207	113.000	126.042
- Schoolreizen/excursies	1.303.815	1.130.400	1.094.118
- Overige lasten	533.595	635.200	835.473
	2.951.373	2.930.600	3.077.324
5 Financiële baten en lasten			
5.1 Baten	111.454	75.000	166.824
5.5 Lasten		5.000	
	111.454	70.000	166.824

C2. BESTEMMING VAN HET RESULTAAT

Het totaalresultaat wordt volgens onderstaand overzicht verdeeld over de reserves.

	2013		2012	
	€	€	€	€
Algemene reserve	1.783.541		-498.068	
Bestemmingsreserve	73.918		160.691	
Totaal resultaat		<u>1.857.459</u>		<u>-337.377</u>

Nadere uitsplitsing van het resultaat bestemmingsreserve:

- Reserve sociaal plan				
- Reserve nieuwbouw				
- Eigen middelen	-25.340		-54.786	
- ZiZofonds	99.257		215.476	
- Herculesfonds				
- Verzekeringsfonds				
Totaal bestemmingsreserves		<u>73.917</u>		<u>160.690</u>

D1. GEGEVENS OVER DE RECHTSPERSOON

Naam instelling : Onderwijsstichting Zelfstandige Gymnasia
Adres : Schipholpoort 2, 2034 MA Haarlem
Postadres : Postbus 5233
Postcode/Plaats : 2000 CE Haarlem
Telefoon : 023 5517147
Fax :
Internetsite : www.oszg.nl

Bestuursnummer : 13556
Bestuurder A.I. : M.F. Elkerbout
E-mail : melkerbout@barlaeus.nl
Contactpersoon : G. T. C. Wassenaar
Telefoon : 023 5517147
Fax :
E-mail : a.wassenaar@oszg.nl

Brinnummers :

<u>Naam</u>	<u>Brinnummer</u>	<u>Sector</u>
Stedelijk Gymnasium	20QY	VO
Gymnasium Felisenum	20DG	VO
Barlaeus Gymnasium	21AB	VO
Vossius Gymnasium	21AF	VO
Gymnasium Bernrode	02DW	VO
Stedelijk Gymnasium	20AJ	VO

D3. BESTEMMING VAN HET EXPLOITATIERESULTAAT

	Stedelijk Gymnasium 20QY		Gymnasium Felisenum 20DG		Barlaeusgymnasium 21AB	
	2013	2012	2013	2012	2013	2012
	€	€	€	€	€	€
Algemene reserve	848.051	104.916	138.511	-251.390	88.795	-242.343
Bestemmingsreserve	-43.415	2.895	1.374	-895	-7.555	-18.835
Totaal resultaat	804.636	107.812	139.884	-252.286	81.240	-261.178

Nadere uitsplitsing van
het resultaat
bestemmingsreserve:

- Reserve sociaal plan						
- Reserve nieuwbouw						
- Reserve eigen middelen	-43.415	2.895	1.374	-895	-7.555	-18.835
- ZiZofonds						
- Herculesfonds						
- Verzekeringsfonds						
	<u>-43.415</u>	<u>2.895</u>	<u>1.374</u>	<u>-895</u>	<u>-7.555</u>	<u>-18.835</u>

D3. BESTEMMING VAN HET EXPLOITATIERESULTAAT

	Vossiusgymnasium 21AF		4e Gymnasium		Gymnasium Bernrode 02DW	
	2013	2012	2013	2012	2013	2012
	€	€	€	€	€	€
Algemene reserve	388.020	-169.052			-131.677	-237.423
Bestemmingsreserve	-4.349	-12.263			26.000	-8.294
Totaal resultaat	383.670	-181.316			-105.678	-245.717

Nadere uitsplitsing van
het resultaat
bestemmingsreserve:

- Reserve sociaal plan						
- Reserve nieuwbouw						
- Reserve eigen middelen	-4.349	-12.263			26.000	-8.294
- ZiZofonds						
- Herculesfonds						
- Verzekeringsfonds						
	<u>-4.349</u>	<u>-12.263</u>			<u>26.000</u>	<u>-8.294</u>

D3. BESTEMMING VAN HET EXPLOITATIERESULTAAT

	Stedelijk Gymnasium 20AJ		Bestuursbureau		Onderwijsstichting Zelfstandige Gymnasia	
	2013	2012	2013	2012	2013	2012
	€	€	€	€	€	€
Algemene reserve	451.843	133.981		163.244	1.783.541	-498.068
Bestemmingsreserve	2.605	-17.394	99.257	215.476	73.918	160.691
Totaal resultaat	454.448	116.587	99.257	378.720	1.857.459	-337.377

Nadere uitsplitsing van
het resultaat
bestemmingsreserve:

- Reserve sociaal plan						
- Reserve nieuwbouw						
- Reserve eigen middelen	2.605	-17.394			-25.340	-54.786
- ZiZofonds			99.257	215.476	99.257	215.476
- Herculesfonds						
- Verzekeringsfonds						
	<u>2.605</u>	<u>-17.394</u>	<u>99.257</u>	<u>215.476</u>	<u>73.917</u>	<u>160.690</u>

Model E voor Jaarrekening 2013

Verbonden Partijen

Er zijn geen verbonden partijen